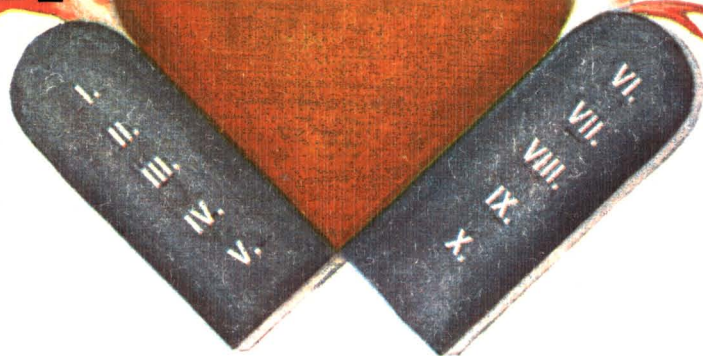

GYÖRGY ATTILA

A szeretet parancsai

A SZERETET PARANCSAI

2

A SZERETET PARANCSAI

Olvasókönyv a keresztény erkölcstanhoz

Összeállította:

GYÖRGY ATTILA

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA
BUDAPEST, 1981

NIHIL OBSTAT

JÓZSEF DR. GIANITS CANONICUS, CENSOR.

NR. 704-26/1980. IMPRIMI POTEST.

ESZTERGOM, DIE FESTO S. AUGUSTINI EP. A. 1980.

LÁSZLÓ CARD. LÉKAI PRIMAS HUNGARIAE.

ARCHIEPISCOPUS ESZTERGOM.

*Minden jog fenntartva,
beleértve a bárminemű eljárással való
sokszorosítás jogát is.*

TARTALOM

A Göncölszekér (Szeretet)	11
Myriel püspök (Megbocsátás)	12
Jézusra várni (Jócselkedet)	18
Chicago kedvence (Szeretet)	20
A negyedik napkeleti bölcs (Jótett)	21
A legnagyobb öröm (Türelmes szeretet)	24
Egy ír rózsaszál (Áldozatos szeretet)	25
Romlott ifjak (A szeretet hatalma)	28
A boldog herceg (Szeretet)	30
Aranylánc (Jótett)	34
A veréb (A szeretet ösztöne)	36
Ami erősebb a viharánál (A szeretet hatalma) ...	37
Miért hagyjátok „Őt” egyedül (Apostoli szeretet)	39
A barátság példája (Hűtlen barátok)	42
Szegény emberek (Szeretet)	43
Kobó titka (Szeresd ellenségeidet!)	46
A szeretet hatalma	49
Szégyenkezés (Irgalmasság)	51
A jószívű fegyenc (A jótett öröme)	54
Az első Mikulás (Szent Miklós-legendák)	56
Az Isten mindennél fontosabb (Szentmise)	65
Aki nem bocsátott meg felebarátjának	66
Jézus karjaiban (Áldozat)	67
Szélvészkiasszony (Önfeláldozás)	69
Kibékülés	71
Kegyetlen menyasszony (Szívtelenség)	73
Bozó az elefánt (A jószág hatalma)	74
Velencei tarantella (Jócselkedet)	76
Az életmentő vasutas (Jó munka)	77

Kereszt két zászlóval (Szeretetverseny)	79
Udvariasság	82
Udvarias kislány	83
A rabszolgák rabszolgája (Szeretet)	84
Kalkutta nyomorában (Teréz anya)	87
Csak egy álom (Jótekonny álom)	90
A bálvány	92
Polli nem akar meghalni (Babona)	93
Az imádság	99
Imaóra a tengeren	100
Meg nem hallgatott imádság	102
A Szűzanya bűvésze (Isten szolgálata)	105
Életmentő rózsafüzér	108
A Szűzanya és a vak Jancsi (Állhatatos ima) ...	111
A három aggastyán (Imádság)	113
A Szűzanya és két kis tisztelője	117
A németek keresztje (Büntetés)	119
A csodálatos vér (Szt. Januárius csodája)	120
X. Pius pápa szenttéavatása	122
Szanktus – kaktusz (Szent dologból gúnyt űzni)	125
Egy cukrászdában történt (Imádság)	127
Lépcső a mennyországba (Rózsafüzér)	129
Vértanúság	131
Szülői fogadalom	136
A lopott disznó (Hamis tanúk)	137
A szentmise komoly dolog	139
Kocsi piros foltokkal (Szentmise mint áldozat)	141
Miért kell fizetni a miséért?	142
Lárma a templomban (Jó ministránsok)	143
Örömnép a dzsungelben (Szentmise)	144
A nyugtalan vadász (A vasárnap megszentelése)	146
Az elveszett vasárnap	148
Életveszélyes szentmise	150
Miért megyek szentmisére?	154
A szentmise vértanúi	157
Egy hűséges asszony	159
Egy édesanya visszatér a túlvilágról	160
Fánika (Árva gyermek)	162
Küldj nekünk apukát!	163

A három fiú (Ki a jó gyerek?)	164
Égő gyertyák (Hálás ministráns)	165
Hazahívó üzenet (Anyai szeretet)	165
Az anyai kezek	167
Egy török tiszt története (Hálás gyermek)	167
Az anyai szeretet	168
A szeretet szökevénye (Édesanya iránti szeretet)	171
A legnagyobb földi jó (Szülői szeretet)	173
A pápa órája (Anyai szeretet)	175
A hétgyöngyös virág (Édesanya iránti szeretet)	177
Egy hőslelkű édesanya	181
Arra nem gondoltunk (Öregek tisztelete)	182
A kerékpáros nagypapa (Öregek tisztelete)	184
Verekedés a Hanomag miatt	185
A csúzlikirály	188
Fejesugrás a gesztenyefáról (Rossz gyerek)	190
Az elfogott repülőgép (Gonoszkodás)	192
Az akarat hatalma (Részegség)	192
Önuralom (Dohányzás)	194
A mindennapi feladat (Önuralom)	195
Egon és az ő teste (A lélek értéke)	196
Hogyan vette el az ördög a földműves kenyerét? (Italozás)	198
A lélekmentő asszony	201
Egy gyilkos lelkének megmentése	202
Krisztus az Andesekben	205
Kormos (Állatkínzás)	207
Dox a mesterdetektív (Állatszeretet)	208
A vak kutya	210
Ezen mulatott Olaszország (Rossz olvasmány)	211
Szerelmeslevél	213
Nóra és Teoroi (Hitvesi hűség)	215
Isten kőfaragója („Szent” művészet)	216
A fékezetlen szenvedély	217
Gyilkos a Szent Péter templomban (Goretti Mária)	219
Megtérés (Lopás, rablás)	222
A takarékos asszony	224

2297 adag fagylalt (Torkosság)	227
Ki volt a tolvaj?	228
Lopott rózsák	231
Olimpiai lopás	233
Kofferom története (Lopás)	234
Misi és a kerékpár (Csúfolódás)	236
Az ellopott pénztárca	238
Egy gazdag és egy szegény asszony	240
Az elégedetlen kötőrő (Megalégedni sorsunkkal)	242
A pénz és a boldogság	243
Ha én milliomos lennék	244
A notre-dame-i koldus (Kapzsiság)	246
Mennyi föld kell egy embernek? (Kapzsiság)	248
Elveszett és megtalált örökség (Hála)	250
A hét fekete kenyér (Jótett)	251
Elégedetlen gazdag	255
Az arany átka	256
Az okos földműves (Lopás)	257
Az áruló eger (Lopás)	258
Legenda a kapzsiságról	259
A három szita (Pletyka)	260
A negyvennyolcas cipő (Lopás)	261
Engem még nem hívott az Isten	262
A tyúktojás nagyságú búzaszem (Irigység)	263
Az okos pásztorlány (A munka haszna)	265
Tanulságos történet (Kevéssel megalégedni) ...	268
Dacos Marika	269
A kelkáposzta (Hazugság)	271
A „tábornok úr” (Nagyképűség)	273
Focimeccs a tévében (Munka)	275
Nem Robin tette (Igazmondás)	277
Patrik a potyautas (Igazmondás)	278
A hazug Péter	280
Tóbiás és a hazugság	282
A kis hamisító	283
Eltűnt aranyak (Rágalmazás)	286
Elveszett ékszerek (Lelkiismeret)	288
Szívünkbe írt törvény	288
Az oroszlánszelídítő (Lelkiismeret)	289

A gyilkos ékszerész (Lelkiismeret)	290
Majomfogás (Rossz szenvedély)	291
A nyomorék művész (Akaraterő)	291
A tündérmkirálynő (Nagylelkűség)	293
Áldás	294

A Göncölszekér

(Szeretet)

Egyszer régen nagy szárazság volt a földön. A folyók, patakok, források mind kiapadtak. A fák, bokrok, mezők kiszáradtak, az emberek és állatok szomjaztak. Ekkor éjnek idején az egyik házból kilépett egy lány vízmerő serpenyővel a kezében, hogy vizet hozzon beteg édesanyja számára. Mivel seholsem talált vizet, a hosszú keresésben elfáradt, lefeküdt a fűbe és elaludt. Legnagyobb meglepetésére, amikor fölébredt, a mellette lévő vízmerítő edény tele volt friss forrásvízzel. A leány megörült ennek és ösztönösen inni akart belőle, hogy enyhítse kízó szomjúságát. Mikor azonban szájához emelte a vizet, eszébe jutott, hogy beteg édesanyjának sokkal nagyobb szüksége van rá és hazafelé indult. Amint hazafelé igyekezett, nem vette észre azt a kis kutyát, amely keresztbe feküdt az úton. Megbotlott benne és elejtette a vizeskancsót. A leány a nagyfülű vizesedény után nyúlt. Azt hitte, hogy kiömlött belőle a víz. Legnagyobb meglepetésére azonban a kancsó egyenesen állt a földön és egy csepp víz sem loccsant ki belőle. Ekkor a leány megsajnálta a kutyát, egy kis vizet öntött a tenyerébe. A kutya ezt szomjasan felnyalta és tüstént felüdült tőle. Mikor a leány a vizeskorsó után nyúlt és hazaindult, az agyagból készült edény hirtelen ezüstté változott. A leány hazavitte és édesanyja kezébe adta.

– Nekem úgyis meg kell hálnom, mondotta a beteg anya, ígyál inkább te belőle!

Ezzel visszaadta a kancsót leányának. Ebben a pil-

lanatban arannyá változott. Ekkor a leány nem tudta tovább türtőztetni magát, éppen az ajkához emelte a korsót, mikor egy fáradt vándoremler lépett be az ajtón és vízért könyörgött. A leány lenyelte a szájában összefutott nyálat és odaadta a vizet a szomjas vándornak. Ekkor hét nagy gyémánt ragyogott fel a vizeskorsón és hatalmas vízsugár szökött fel belőle. Majd a hét gyémánt mind magasabbra és magasabbra emelkedett, míg felért az égre, ahol aztán a Göncölszekér lett belőle.

(Tolsztoj)

Myriel püspök

(Megbocsátás)

1815-ben főtisztelendő Charles-Francois Bienvenu Myriel volt a d.-i püspök.

Egy este kopogtak a püspöki ház kapuján.

– Tessék! – szolt ki a püspök.

Az ajtó hirtelen kitárult, mintha kívülről valaki teljes erejével belökte volna.

Egy ember lépett be, aztán megállt, anélkül, hogy becsukta volna maga mögött az ajtót. Vállán egy hátizsák, kezében bot. Arckifejezése kihívó, haragos és durva volt. A kandalló tüze rávilágított.

A püspök nyugodt tekintettel nézett a jövevényre. Már éppen szólni akart, hogy mit óhajt, amikor az idegen mindkét kezével botjára támaszkodva és tekintetével az aggastyánt vizsgálva megszólalt:

– Nevem Jean Valjean. Fegyenc vagyok. Tizenkilenc évet töltöttem a gályákon. Négy napja, hogy szabadon bocsátottak és most Montpellier-be megyek. Oda irányítottak. Négy napja jövök Toulonból. Ma hat mérföldet gyalogoltam. Sárga passzusom miatt kikergettek a kocsmából. Erre egy másik kocsmába mentem, de ott sem akartak befogadni. Takarodj, mondták! Elmentem a fogházba, de az őr ott sem engedett be. Egy kutyaólba akartam bebújni, a kutya

megmart és elkergetett, mintha az is ember volna és tudná, hogy ki vagyok. A mezőn akartam eltölteni az éjszakát, de gondoltam, hogy eső lesz és visszajöttem a városba, hogy valamelyik kapualjban meghúzzam magam. Már le akartam heveredni egy kőpadra, amikor egy öregasszony erre a kapura mutatott és azt mondotta: Ott kopogtass! Így is tettem. Mi ez itt? Vendéglő? Van pénzem. Kilencszáz frank, amit a fegyházban kerestem, fizethetek. Fáradt vagyok és éhes. Itt maradhatok?

– Magloire-né asszony – szól a püspök a szolgálnak – tegyen még egy terítéket az asztalra!

A vándor most közelebb lépett az asztalhoz. – Hallja – mondta, mintha nem jól értette volna a szavakat – nem hallotta, hogy fegyenc vagyok? Egyenesen a fegyházból jövök. Zsebéből elővette a sárga igazolványt és kiterítette az asztalon. Itt a passzusom. Sárga, amint látja. Emiatt kergetnek el mindenünnen. Akarja elolvasni? Én is tudok olvasni, a fogházban megtanultam. Van ott iskola is azoknak, akik tanulni akarnak. Ide nézzen, mi áll itt: Jean Valjean, a fegyházból elbocsátva, született... Tehát nem érdeklí. Talán ez: 19 évig volt fegyházban. Öt év betöréses lopásért, tizennégy év négy szökési kísérletért. Igen veszedelmes. Most aztán mindenhol elkergetnek és ön be akar fogadni? De talán van valami istállója?

– Magloire-né, húzzon tiszta ágyneműt a fürkében! Üljön le és melegedjen meg uram, mindjárt vacsorázunk, addig megvetik az ágát.

A vándor láthatóan megértette. Arc kifejezése, amely eddig komor és elkeseredett volt, csodálkozóra, gyanakvóra és örvendezőre változott. Mormogni kezdett magában, mint aki nem tudja, hogy mit gondoljon a történetekről.

– Úgy? No lám! Hát maradjak? Nem kerget el? Egy fegyencet! Azt mondja: uram. Nem tegez. Nem mondja: takarodj kutya! Azt vártam, hogy kiutasít. Ezért mondtam el egy szuszra, hogy ki vagyok. És ön

vacsoráról beszél és ágyat ad, amilyenben az emberek alusznak. Tizenkilenc éve nem feküdtem ágyban. Mégiscsak vannak jó emberek. Bocsásson meg vendéglős úr, mi az ön neve? Megfizetek, mindegy, hogy mennyit számít. Ön becsületes ember. Vendéglős ugye?

– Pap vagyok – felelte a püspök.

– Pap? – mondta a fegyenc. Ennek a nagy templomnak a papja? Persze! Egészen megbutultam, hogy még a sapkájáról sem ismertem fel.

Ezzel a zsákját és a botot letette a sarokba. Az igazolványt zsebre vágta és leült.

Közben a püspök fölállt és becsukta az ajtót, mely nyitva maradt.

– Magloire-né – szólt a püspök – tolja közelebb a terítéket a tűzhöz és a vendég felé fordulva folytatta:

– Az Alpeseekben hideg az éjszakai szél. Átfázott ugye uram?

Ahányszor az „uram” szót kimondta szelíd és komoly hangján, a fegyencnek felfénylett az arca. A fegyencet „uramnak” szólítani ugyanaz, mint a szomszédnak egy pohár vizet nyújtani. A lealázott szomszédja a megbecsülést.

– Milyen homályosan ég a lámpa! – jegyezte meg a püspök.

Magloire-né megértette és bement a püspök hálószobájába, hogy kihozza az ezüst gyertyatartókat. Meggyújtotta a gyertyákat és az asztalra állította. Tudta, hogy a püspök szereti, ha égnek, mikor vendégei vannak.

– Ön jó ember – mondta a fegyenc – nem vet meg. Befogadott, bár nem hallgattam el, hogy honnan jövök és ki vagyok.

A püspök barátságosan megfogta a fegyenc kezét. Nekem nem szükséges megmondania, hogy kicsoda. Ez a ház nem az enyém, hanem az Istené. Ez az ajtó nem kérdi a belépőtől, hogy mi a neve, hanem hogy van-e bánata? Ön szenved, éhség és szomszéd bánt-

ja, legyen üdvözölve és lépjen be! Minden, ami itt van, az öné. Minek nekem az ön neve? Még mielőtt megnevezte volna magát, már tudtam, hogy mi az ön neve. A vendég csodálkozva nézett rá.

– Ez igaz, tudta, hogy mi a nevem?

– Úgy van – felelte a püspök – tudtam, hogy önnek testvérem a neve.

– Mikor beléptem, éhes voltam – mondta a vendég. De ön olyan csodálatba ejtett, hogy még az éhségem is elmúlt.

A püspök ránézett és azt kérdezte:

– Sokat szenvedett?

– A vörös zubbony, ágyúgolyó a lábon, ágy helyett egy szál deszka, hideg, forróság, munka, botozás, kettős béklyó minden csekélységért, minden szóért, amit felel az ember, egyes zárka és láncok még éjjel is, még a kórházban is. A kutyáknak is jobb dolguk van. És 19 évet töltöttem így: most 46 éves vagyok. „Takarodj és élj, ahogy tudsz, sárga passzussal!”

– Igen, – szolt a püspök, ön a siralom helyéről jön. De hallgasson ide: az égben nagyobb az öröm egy megtérő bűnös könnyes arca, mint száz igaz ember mocsoktalan ruhája miatt. Ha ön a szenvedés házából haragot és gyűlöletet hozott az emberek közé, akkor őszintén sajnálom. De ha a szelídség, békeség és elnézés érzését hozta magával, akkor külön, mint mi valamennyien.

Eközben Magloire-né behozta a vacsorát. A püspök arcán egyszerre a vendégszerető házigazda vidám kifejezése jelent meg.

– Lássunk hozzá – mondta felélénkülve, mint ahogy a vendégeket rendszeren az asztalhoz szokta szólítani. A püspök imát mondott, aztán kiosztotta a levest. A vendég mohón kanalizni kezdte.

– Azt hiszem valami hiányzik az asztalról – mondta hirtelen a püspök.

Magloire-né ugyanis csak a feltétlenül szükséges 3–4 pár evőeszközt rakta az asztalra, holott szokássá

vált, ha vendég van, mind a hat pár ezüst evőeszközt kell kitenni.

Magloire-né megértette a célzást. Szótlanul kiment és behozta az ezüst evőeszközöket. Arányosan elosztva ott csillogott az asztalnál ülők előtt. Vacsora után a püspök fogta az egyik ezüst gyertyatartót és így szólt vendégéhez:

– Jöjjön, megmutatom a szobáját!

A fegyenc követte. Amikor a püspök hálósobáján mentek keresztül, Magloire-né éppen berakta az ezüst-neműt egy faliszekrénybe, amely a püspök ágya felett volt. Minden este lefekvés előtt így szokta tenni. A püspök bekísérte vendégét a fürkébe, hol tiszta ágy várt rá. A gyertyatartót a kisasztalra tette, majd jó éjszakát kívánt és magára hagyta vendégét.

Mikor a székesegyház órája kettőt ütött, Jean Valjean felébredt. Az ágy nagyon puha volt, ez ébresztette fel. Húsz éve nem aludt már ágyban és jóllehet le sem vetkőzött, a szokatlan érzés nem hagyta aludni. Különös gondolatok kavargtak a fejében, egy azonban folyton visszatért, nem hagyta nyugodni és elnyomta a többit: az ezüst evőkészlet és a nagy kanál, amit a gazdasszony az asztalra helyezett. Ez az ezüstkészlet nem hagyta nyugton. Itt feküdt pár lépésre tőle. Mikor átmentek a püspök hálósobáján, látta, amint az öreg szolgáló az ágy fejénél levő szekrénybe tette. Ezt is jól megjegyezte magának. Az evőeszközök tömör, régi ezüsből voltak. Az ember kétszer annyit kaphat érte, mint amennyit 19 évi raboskodása alatt keresett.

Egy teljes órát töltött el viaskodva önmagával. Az óra hármát ütött. Jean Valjean kinyitotta a szemét, felült az ágyban. Pár pillanatig elgondolkozva ebben a helyzetben maradt. Azután felállt és hallgatózott. A házban csend volt. Cipőjét a zsebébe dugta, a zsákját a hátára vette. Visszafojtott lélegzettel megindult a szomszédos szoba felé. Az ajtó nyitva volt, a püspök még csak be sem tette maga után. Jean Valjean arcába húzta a sapkáját, és anélkül, hogy a püspökre rá-

tekintene, egyenesen a szekrényhez tartott. A kulcs benne volt a zárban, kinyitotta. Az első, ami szemébe tűnt, az ezüst evőeszközöket tartalmazó kosár. Azonnal magához vette, majd kiugrott az ablakon, sebesen végigfutott a kerten, átmászott a kertfalon és eltűnt.

Másnap reggel a püspök a kertjében sétálgatott, amikor Magloire-né kikelve magából szaladt hozzá:

– Főtisztelendő úr! Elment és az ezüstünket is magával vitte. Tessék nézni, itt mászott át a falon.

A püspök egy pillanatig szótlantul állt, azután szelíden így szólt a felháborodott gazdasszonyhoz: először is kérdés, hogy az ezüst a miénk volt-e? Már régen jogtalanul tartottam magamnál. A szegényeket illette. Ez az ember pedig szegény.

Hamarosan a püspök ugyanazon asztalhoz ült le reggelizni, amelynél tegnap este Jean Valjean ült. Már éppen fel akart állni, mikor az ajtón kopogtak. Tessék! – szólt a püspök.

Az ajtó kinyílt. Három csendőr a gallérjánál tartotta tegnapi látogatóját: Jean Valjeant. A püspök hozzájuk sietett.

– Ön az, – mondotta Valjeanra tekintve. Örülök, hogy látom. Hanem hallja, hiszen az ezüst gyertyatartókat is önnek ajándékoztam, mint a többi. Miért nem vitte el az evőeszközökkel azt is?

Jean Valjean olyan arckifejezéssel nézett a püspökre, amilyent emberi szóval nem lehet elmondani.

– Ez az ember tehát igazat mondott? – kérdezte az egyik csendőr. – Amikor találkoztunk vele, olyanak látszott, mint aki szökik. Megállítottuk, megmozdítottuk és megtaláltuk nála az ezüstneműt.

– És ő azt mondta – folytatta a püspök –, hogy ezeket a holmikat egy öreg paptól kapta, aki éjjeli szállást adott neki. És idehozták. No, ezt nem kellett volna. Félreértés volt.

– Tehát szabadon eresztetjük?

– Természetesen – felelte a püspök.

A csendörök eleresztették Jean Valjeant, aki hátrapillantott, aztán hátralépett.

– Igazán szabadon eresztenek? – mondta tompa hangon.

– Barátom, – fordult hozzá a püspök – mielőtt elmegy, vegye magához a gyertyatartókat is. Itt vannak. A kandallóhoz lépett és átnyújtotta a fegyencnek.

Jean Valjean egész testében reszketett. Gépiesen elvette a gyertyatartókat és zavartan nézett rájuk.

– Menjen békében – mondta neki a püspök. – Ha megint erre jár, nem szükséges a kertnek kerülnie. A kapuajtó mindig nyitva van.

Aztán a csendörökhöz fordult: távozhatnak az urak!

A csendörök elmentek. Jean Valjean közel érezte magát az ájuláshoz. A püspök hozzálépett és suttogó hangon mondta:

– Ne felejtse el sohase, amit ígért. Szavát adta, hogy a dolgokat arra fogja fordítani, hogy becsületes emberré legyen.

Jean Valjean, aki nem emlékezett semmiféle ígéretre, megilletődve állt a püspök előtt.

– Jean Valjean testvérem – folytatta a püspök –, e pillanattól kezdve ön többé nem a Rossz alattvalója, hanem a Jó hatalma alá lép. Kiűzöm belőle a sötétség szellemét és átadom Istennek.

(Hugo Victor)

Jézusra várni

(Jócslekedet)

Egy cipésmester azt álmodta, hogy a következő napon Jézus fog a háza előtt elhaladni. Boldogan ébredt föl és el sem aludt többé. Bizonyos volt, hogy álma teljesül és megláthatja az Urat. Korán fölkelt tehát és rendet teremtett a műhelyében. Magára öltötte ünnepi ruháját és így várt az Úr jövetelére. Hogy jobban kilásson az utcára, az ablak elé helyez-

te a székét és miközben dolgozott, minden járókelőt alaposan szemügyre vett. Jöttek-mentek az emberek, de az Úr Jézus csak nem akart megjelenni. Most éppen egy szegény asszony ment el az ablak előtt gyermekeivel. A szegénység és a nélkülözés szinte az arcukra volt írva. A cipésmester megsajnálta őket. Behívta az asszonyt és a gyermekeket. A szegény asszonyt könnyekig meghatotta a cipésmester jósága. Elmesélte nyomorúságukat és a kilátástalan jövőt. Elhatároztam épp ezért, hogy gyermekeimmal együtt belelőm magam a folyóba. Akkor legalább vége lesz minden nyomorúságnak.

– Ne tedd ezt jó asszony, vigasztalta a cipésmester. – Emlékezz csak arra, hogy milyen szegény volt Jézusunk is, mikor a földön járt. Nem hagy el téged sem, csak bízzál benne! Minél nagyobb a baj, annál közelebb van hozzánk. Most pedig üljetek le és egyetek. Így segített rajtuk a jószívű cipésmester.

Alighogy a szegény asszony elment, egy hólapátoló ember ment el az ablak előtt. Látszott rajta, hogy nagyon fázik. A cipésmester megsajnálta és behívta műhelyébe. Meleg teával kínálta. Hamarosan egy koldus vetődött arra és a cipésmester őt is behívta. Csak Jézus nem jött.

Közben beesteledett és a cipésmester még mindig ott állt az ablak előtt Jézusra várva. Éjfélre járt már az idő, de az Úr Jézus nem jelentkezett. Ekkor csalódottan elfordult az ablaktól és elhatározta, hogy lefekszik. Előbb azonban szokásához híven elővette a Szentírást és taláalomra kinyitotta. Tekintete megakadt ezen a mondaton: „Amit egynek testvéreim közül tesztek, nekem tettétek . . .”

Ebben a pillanatban melegség és világosság járta át a cipésmester lelkét. Egyszerre megértette, hogy a mai napon háromszor is találkozott Krisztussal és háromszor is köszönthette lakásában.

Chicago kedvence (Szeretet)

A város egyik külső negyedében laktak Mansonék hét gyermekükkel. Bizony nem volt könnyű dolog ennyi éhes száj számára előteremteni a mindennapit. A legidősebb a 15 esztendőös Roberta volt közülük. Az édesanya szinte éjjel-nappal dolgozott, mosott, vasalt, takarított idegen embereknél, hogy ezzel is hozzájáruljon a család fönntartásához. A törekeny és beteges Roberta vigyázott kistestvéreire, ő főzött, mosott rájuk. Este pedig házról házra járt és kihordta az esti újságokat. Esténként Manson papa a ház körül foglalatzkodott, amelyet maga épített. Így érkezett el 1949. február 17., Roberta hőstettének órája.

Az édesapa és az édesanya nincsenek otthon. Roberta éppen kis testvéreit fürdeti. Hirtelen robbanás hallatszik a szomszéd szobából és hatalmas lángnyelv tör ki az ajtaján. Mi történhetett? Felrobbant a petróleumkályha. Roberta azonnal berohant a hálósobába és testvérkéit kihordta a házból. Mikor már valamennyien kint voltak, akkor rémült meg, eszébe jutott, hogy a legkisebb testvérkéje, Leroy hiányzik. Ő ugyanis éppen a másik szobában tartózkodott. Roberta nem sokáig gondolkozott, hanem a konyhán keresztül a szobába sietett. Mikor kezét a kilincsre teszi, megrémülve kapja vissza, mert a kilincs olyan forró, mint a tűz. Roberta leveri és berohan a szobába. Itt valóságos pokol fogadja. Roberta köhögést hall. Istennek hála, Leroy él. A kisleány az asztal alatt találja meg. A lángok ruhájába kapnak, amely azonban meglehetősen vizes volt a mosás miatt. Ezzel azonban Roberta nem sokat törődik, csak arra ügyel, hogy kislőcsét megóvja a lángoktól. Lassan elvándorolt a konyhaajtóig, de nem tudta kinyitni. Közben a kis Leroy fuldokolni kezdett. Ekkor Roberta az ablakhoz ugrott és kitörte az üveget. Friss levegő áradt be rajta. Végre sikerül kinyitni a konyhaajtót. Kezében a gyermekkel elvándorolt a szomszéd ház lépcsőjéig, ahol

eszméletlenül összeroskad. Súlyos égési sebeket szenvedett és heteken át feküdt a kórházban. A gondos ápolás következtében visszanyerte egészségét. Csak néhány égési seb a nyakán és a karján hirdette hőstettét.

Talán mondanom sem kell, hogy ezek után Roberta lett egész Chicago kedvence. Az újságok beszámoltak hőstettéről és mindenki kedveskedni akart neki. Levelek és ajándékok érkeztek a kórházba és mire Roberta hazatérhetett, újjáépítve várta otthonuk. Mikor hazaindult, egy szép autó várta a kórház kapujában. Sok száz autó kísérté haza, ahol ünnepélyesen fogadták szülei és testvérei, a plébános és a polgármester. Egy aranyból készült kulcsot nyújtottak át Robertának, hogy ezzel nyissa ki új házuk ajtaját. Roberta boldogan ölelte át szüleit és sorra csókolta testvérkéit. Mindenki együtt örvendezett vele és megérezte, hogy a szeretet aranykulcsa minden szív ajtaját kinyitja.

A negyedik napkeleti bölcs (Jótett)

Egy régi mese tudni véli, hogy tulajdonképpen nem három, hanem négy király indult el napkeletről a gyermek Jézus látogatására. A legenda szerint a negyedik királyt Artabannak hívták. Mivel tevéjének megsérült a lába, nem lehetett ott idejében a Neva-oázis forrásánál, ahol a három királlyal kellett találkoznia. Mikor odaért, társai már továbbmentek. Egy nagy szikla alatt azonban talált egy fatáblát, melyen ezt olvasta: északnyugati irányban lovagolunk. Siess utánunk! Artaban el is indult azzal a három drágakővel, amit az új királynak akart ajándékozni. Hosszú és fáradságos lovaglás után végre megérkezett Betlehembe. Itt megdöbbenve értesült a Heródes által elkövetett gyermekgyilkosságról. Nem találta meg a Szent Családot sem, akik még idejében elmenekültek

Egyiptomba. Eltávoztak királytársai is, akik az angyal intésére más úton tértek vissza hazájukba. Szegény Artabant nagyon bántotta, hogy nem köszöntheti az újszülött királyt. El is határozta, hogy nem megy vissza mindaddig, amíg meg nem találja.

Elindult és útközben találkozott egy szegény asszonnyal. Kisfiát szorította magához és így szólt a királyhoz: elmenekültem Heródes katonái elől, de azok minden pillanatban utolérhetnek. Ha lenne pénzem, amivel megvesztegethetném őket, akkor talán nem kellene menekülnöm. A jószívű király megsajnálta az asszonyt és odaajándékozta neki az egyik drágakövet a három közül.

Hosszú utazás után végre megérkezett Artaban király Egyiptom földjére. Mindenfelé kérdezősködött, de senki sem tudott az újszülött királyról. Hiába mondta: láttuk csillagát napkeleten. Az emberek ki-nevették és bolondnak tartották. A király azonban nem keseredett el és nem veszítette el reményét.

Történt az egyik nagyvárosban, hogy egy belpoklos lépett mellé és alamizsnát kért. A király nem sokat gondolkozott, hanem neki ajándékozta a második drágakövet. Azután tovább lovagolt, amerre csak vitte hűséges púpostevéje. Néhány év múlva ismét Jeruzsálem városába érkezett. A város déli kapujában egy toprongyos asszonnyal találkozott, aki egy csak-nem mezítelen gyermeket tartott karjaiban.

– Mondd csak jó asszony, szólt hozzá Artaban király, nem hallottál te sem a zsidók újszülött királyáról?

– Nem uram, válaszolta az asszony. Az új király titokban utazik.

– De hát mit jelentsen ez? Mit akarsz ezzel mondani?

– Magam sem tudom, de megboldogult anyám mindig azt mondogatta: az új király titokban és álruhában utazik. De most nézz rám és lásd, milyen szegény vagyok! Adj valamit, hogy ruhát vehessek a gyermekem és a magam számára!

Ekkor Artaban neki ajándékozta a harmadik, tehát az utolsó drágakövet. Arra gondolt, ha nem is tud ajándékot adni az újszülött királynak, szívének szeretetét neki adhatja. Szomorúan ugyan, de tovább járta Artaban a végtelen pusztákat. Nem egyszer került viharba és az élete is veszélyben forgott. Ó Uram, fohászkodott Istenhez, úgy látom, meg kell halnom, mielőtt az új királyt megláthatnám. Ekkor mennyei fény ragyogta körül és a fény közepette megjelent előtte Krisztus király. Lehajolt Artabanhoz és magához ölelte.

– Kedves Artaban – mondotta –, te nem egyszer találkoztál már velem utazásaid során. Te már láttál engem!

– Téged, Uram? De hát hol láttalak volna?

– Artaban! Az az asszony, aki a gyilkosok elől menekült és segítségért hozzád fordult, és akit megmentettél az éhhaláltól, az is én voltam. Sőt, az az asszony is, akivel Jeruzsálemben találkoztál, akinek a harmadik drágakövet ajándékoztad, az is én voltam. Értsd meg Artaban, amit egynek a legkisebbek közül tetted, azt nekem tette. S ekkor Jézus Artaban felé nyújtotta kezét, melyben a király fölismerte a három drágakövet.

Így és eddig a kedves legenda. Milyen kár, gondoljátok, hogy ez a szép történet csak mese és nem igaz. Azonban amire ez a mese tanítani akar minket, az igaz és megszívlelendő. A keresztesekben előttetek is felragyogott a szeretet csillaga, mikor Isten meggyújtotta bennetek kegyelmének világosságát. Egy másik csillag ragyogott fel előttetek a szentáldozásban, hogy vezetőtök legyen az Istenhez vezető úton. Igaz, hogy itt a földön titokban és álruhában utazik a nagy Király. Minden emberben, minden felebarátunkban ő rejtőzködik. Ezért bármi jót teszünk az emberekkel, ezt tulajdonképpen az Úr Jézusnak tesszük. Lépjete tehát ti is a negyedik király nyomába és az emberek szeretete által érdemeljétek ki, hogy egyszer beléphessetek Krisztus király országába.

A legnagyobb öröm

(Türelmes szeretet)

Egy téli napon Szent Ferenc Perugiából Portiunculába vándorolt Leo testvér társaságában. Oly hideg volt, hogy csak úgy dideregtek. Ferenc magához szólította Leo testvért, aki elől ment, és mondá neki: – Ó, Leo, testvérem, bár adná az Isten, hogy a mi testvéreinket az egész világ szenteknek tartaná! Jegyezd meg azonban, hogy nem ez lenne a legnagyobb öröm, az igazi boldogság.

Egy kis idő múlva Ferenc ismét magához szólítja Leo testvért és így szól hozzá:

– Jegyezd meg továbbá Leo testvér, hogy amikor a mi testvéreink betegeket gyógyítanak, elűzik a gonosz szellemeket, látókká teszik a vakokat, feltámasztják a négynapos halottakat, jegyezd meg, hogy ez sem az igazi öröm és nem ebben rejlik a boldogság.

És miután megint tovább mentek, szólott Ferenc Leo testvérhez:

– Jegyezd még fel Leo testvér, hogyha a mi testvéreink ismernék az összes nyelveket, az összes tudományt, ha nemcsak a jövődőt tudnák előre megmondani, hanem ismernék és föltárnák a lélek összes titkait, jegyezd meg, hogy abban sincs a legnagyobb öröm.

És miután még tovább mentek, Ferenc atyánk újra magához szólította Leo testvért:

– Jegyezd fel Leo testvér, Isten báránykája, hogyha angyal nyelven beszélnének, ha ismernék a csillagok járását, hogyha megmutatkoznának előttünk a föld kincsei, ha ismernők az élet titkait, jegyezd fel, hogy ebben sincs a legnagyobb öröm.

És ismét tovább mentek egy darabon, majd Ferenc atyánk újra így szól Leo testvérhez:

– Jegyezd még fel, hogyha olyan híres szónokok volnánk, hogy az egész pogányságot Krisztus hitére téríthetnénk – jegyezd fel, hogy még ez sem lenne a legnagyobb öröm.

Erre aztán Leo testvér megkérdezte Szent Ferenc atyánktól:

– Miben van tehát a legnagyobb öröm Ferenc testvér?

Ferenc így válaszolt:

– Abban, hogy megérkezünk piszkosan, átázva, fagytól gémberedett testtel Portiunculába, a kapus azonban így fogad minket: no, ti csavargók, járójátok a világot, elbolondítjátok a népet, alamizsnát csaltok ki a szegényektől! Egy, kettő, menjetek, tágasabb oda-künt! És nem nyitja ki a kaput. És mi nem érezzük megbántva magunkat, és alázattal, szeretettel úgy viselkedünk, hogy a kapusnak igaza van. Isten rendelése, hogy így bánt velünk. Mi pedig átázva, éhesen húzzuk ki az időt hajnalig a hóban és a jeges vízben anélkül, hogy a kapusra neheztelnénk, akkor Leo testvér, csupán csak akkor lesz teljes a mi örömünk és boldogságunk.

(A „*Fioretti*”-ből)

Egy ír rózsaszál

(Áldozatos szeretet)

Cronin, a neves regényíró beszéli el a következő történetet: Mint fiatal orvos Dublinban egy tanfolyamon vettem részt. Itt rám bízták a legszegényebb városrész orvosi ellátását, és így találkoztam Donegan Rózával. Gyakran láttam, amint a kútra ment vízért. Egy néhány hónapos kisbaba volt a hátára kötve. Róza 14 éves lehetett, nagy kék szemekkel és komoly tekintettel. Három kisebb testvére szoknyájába kapaszkodva kísérté mindenhová. Azonos arcvonásuk és vörös hajuk az első pillanatban elárulta, hogy testvérek. A nagy piszok és nyomorúság közepette olyan megragadó volt a lánynak a tisztasága, arcának nemessége, hogy azonnal felkeltette érdeklődésemet. Először csak azzal kezdtem ismerkedésünket, hogy udvariasan jó reggelt kívántam neki. Néhány nap

múlva már barátságos mosollyal viszonzta köszönését. Tartózkodását nem volt könnyű legyőznöm, de lassan sikerült barátságot kötnünk. Így megtanultam, hogy Róza édesanyja nemrégiben halt meg és négy árvát hagyott hátra. Édesapjukkal együtt egészségtelen pincelakásban éltek, köztük a 8 hónapos kisbabával. Donegan papa a hajógyárban dolgozott és keresete nagy részét a kocsmában költötte el. Így azután nem volt könnyű dolga a kis Róznak. Az ő vállán nyugodott a háztartás egész gondja, a három gyermek és nyugtalan lelkű édesapja.

A gyerekek nagyon szerették nővérüket és főleg a kis Miska ragaszkodott hozzá. Amikor napos délutánokon kivitte a parkba sétálni, gyakran találkoztam velük. Lelkiismeretem azt súgta, hogy tegyek valamit ezért a tiszta szívű, ártatlan gyermekért. Születésnapjára küldtem is neki egy csomagot, amelyben meleg ruhákkal, cipővel és harisnyával ajándékoztam meg. Már előre örültem és vártam a találkozást. Milyen szép lesz, ha Róza ünnepi ruhában, szép cipőben a templomba siet. Ebben a reményben azonban hamarosan csalódtam. Amikor ugyanis legközelebb találkoztam vele, épp azok a rongyok takarták testét, mint azelőtt.

– Hol vannak az ajándékok? – kiáltottam fel.

Róza fülig elpirult. Ó, hát ön küldte? Sajnos el kellett adnom, mert nem volt pénzünk ennivalóra.

Csendesen néztem reá és arra gondoltam, hogy íme mennyire szereti ez a kislány testvérkéit. Újra csak részvét ébredt a szívemben. A következő napon fölkerestem a környék plébánosát. A lelkipásztor arca földerült, amikor Rózáról kezdtem beszélni.

– Ó igen, ő példás kismama, aki testvéreiért minden áldozatra hajlandó!

Ekkor előadtam a plébánosnak aggodalmam. A kislány igen rosszul néz ki és pihenésre van szüksége. Szeretném az egyik barátomhoz elküldeni, legalább egy hónapra.

– Nem lesz könnyű elszakítani őt testvéreitől –
mondotta a plébános.

Egy hét múlva fölkerestem Rózáékat. Éppen az
asztalnál ültek és vacsoráztak.

– Róza – mondom neki –, el kell utaznod!

Kérdőn pillantott rám és értetlenül dobta hátra
az arcába hulló hajfonatát.

– Egy barátomhoz fogsz utazni. Ő vidéken lakik,
ahol a jó levegőn kicsit megerősödsz. Ott nem lesz
semmi más dolgod, csak a tyúkokat etetni és annyi
tejet inni, amennyi csak beléd fér.

Szavaim hallatára fölragyogott az arca, de aztán
újra elkomorult. Megrázta fejét és azt mondotta:

– Nem, nem mehetek! Gondoskodnom kell a gye-
rekekről és édesapámról.

– Nézd Róza, én már mindent elintéztem. Szót
kell fogadnod. Ha így folytatod tovább, hamarosan
összeroppansz és akkor még nagyobb baj szakad a
családra.

– Nem, mégsem tudom elhagyni a kis Misit!

– Akkor hát vidd magaddal őt is!

Erre felragyogott az arca. Boldogan integetett a vo-
natból, mikor megindult Galway felé.

Károly barátom pontosan beszámolt védencem ál-
lapotáról. A vidéki levegő igen jó hatással volt Rózá-
ra és testi súlyában is gyarapodott. Róza is írt és lap-
jairól annyi boldogság és életöröm sugárzott, amelyet
még sohasem tapasztaltam. Persze ő nem magáról,
hanem a kis Misiről írt elsősorban. Hamarosan eltelt
a hónap. A hazautazás előtt Károly barátoméék ki-
jelentették, hogy szívesen örökbe fogadnák Misit. Így
aztán egyedül jött haza Róza övéihez. A kis Misiről
jó hírek érkeztek, de Rózát nem tudták megvigasztal-
ni. Gyakran megtörtént, hogy zokogva ült az asztal-
nál és gyakran így találtam rá magam is. Egyszer
aztán szomorú hír érkezett a kisfiúról. Tüdőgyulladást
kapott. Sápadtan nézett Róza a levélre, majd a szek-
rényhez lépett. Kiszámolta az útiköltséget és kijelen-
tette: elutazom hozzá. Minden ellenvetés hiábavaló-

nak bizonyult. Még aznap este átvette a kis Misi ápolását. Valahányszor a kisgyermek lélegzése elnehezült, valami elviselhetetlen félelem jelent meg Róza arcán. Különösen, mikor köhögni kezdett. Éjjel-nappal mellette volt a végkimerülésig.

Végre Misi túlesett a krízisen és azt mondták az orvosok: most már biztos a gyógyulás. Ekkor Róza fölállt, kezét a homlokára tette és fejfájásról, kimerültségről panaszkodott. A kis Misi meggyógyult, de ő még súlyosabb betegségbe esett. Agyhártyagyulladás, állapították meg az orvosok. Többé nem is tért magához.

Most ott nyugszik a csendes temetőben. Sírját egy vadrózsabokor díszíti. Jelképe annak a szeretetnek, mely életét adta testvéreiért.

Romlott ifjak

(A szeretet hatalma)

Olaszország Turin nevű városában volt egy javító-intézet. Háromszáz ifjú lakott benne, akik nem voltak éppen ártatlanok. Különféle bűnöket követtek el és ezért hosszú éveken át szabadságuktól megfosztva kellett az intézetben élniök.

Az egyik napon így szólt hozzájuk az intézet igazgatója: holnap valamennyien elmentek a templomba. Egy jószágos lelkiatya lelkigyakorlatot tart. A fiúk közül sokan kényszerűségből mentek el, de már az első szentbeszédben észrevették, hogy ez a lelkiatya egészen más, mint a többiek. Nem vetette meg őket, sőt meg is neveltette a társaságot. Így aztán megnyílt a fiúk szíve és kivétel nélkül valamennyien örömmel hallgatták a beszédeket. A lelkigyakorlat végén mind a 300 fiú meggyónt és szentáldozáshoz járult.

Dos Bosco, mert ő volt a lelkigyakorlatot vezető atya, elhatározta, hogy valami örömet szerez a fiúknak.

– Mi lenne, mondotta az igazgatónak, ha egy jót sétálhatnék a fiúkkal?

– Ez lehetetlen – válaszolta – egy se jönne vissza közülük, mind megszökne az intézetből.

Don Bosco ekkor a miniszterhez fordult kérésével. Onnan is tagadó választ kapott.

– Legalább négy tucat rendőrré volna szükség, hogy vigyázzanak rájuk.

– Ó nem, egyre sincs szükség! – mondotta Don Bosco a miniszternek. Ha valamelyik fiú nem térne vissza, úgy engem csukasson be helyette. A miniszter végül megadta az engedélyt.

Nagy volt az öröm a fiúk között, mikor Don Bosco kihirdette az engedélyt. A fiúk ugráltak, újjongtak örömeikben.

– Egyet azonban mondani akarok nektek. A fejem és a becsületem forog kockán, mert szavamat adtam, hogy egy se fog megszökni közületek. Megígéritek tehát nekem, hogy valamennyien visszajöttök?

– Megígérjük! Jaj annak, aki szökni próbál – kiáltották a fiúk ökölbé szorított kézzel.

A következő napon Don Bosco 300 fiú társaságában kirándulást tett a város környékén. Egy számár hátán vitték az ennivalót. Egész nap játszottak, nevettek, táncoltak és közben imádkoztak is. Hosszú évek óta ez volt a legszebb napjuk a fiúknak. Hazafelé menet Don Bosco fölült a számár hátára és így vonult be a fiúk élén a javítóintézetbe.

Az intézet tisztviselői egész nap azon sopánkodtak, hogy nem lesz jó vége ennek a kirándulásnak. Menynyire meglepődtek azonban, amikor este hiány nélkül valamennyien visszatértek. A miniszter hosszasan megrázta Don Bosco kezét és gratulált neki a sikeres vállalkozáshoz.

– Szinte hihetetlen – mondotta.

– Sok ilyen emberre lenne szüksége a mi országunknak!

A fiúk lelkes hangulatban búcsúztak el Don Boscotól, aki semmi mást nem tett, mint hitt a fiúkban és

abban, hogy mindenkiben ott rejtőzik a jóság és ha szeretetettel közeledünk valakihez, fölébresztjük a lelkében alvó jóság Csipkerózsikáját.

A boldog herceg

(Szeretet)

Magasan a város felett állt a boldog herceg szobra, egy képcsarnok előtt, aranyruhába öltöztetve. Szemei drágakőből voltak és kardjának markolatát rubinkő díszítette. A szobrot sokan megcsodálták. Olyan, mint egy szélkakas, jegyezte meg valaki, csak nem olyan hasznos. Milyen jó, hogy vannak még boldog emberek, sóhajtott föl egy volt gazdag, aki minden vagyonát elvesztette. Olyan, mint egy angyal, mondták az árva gyerekek, mikor elsétáltak mellette. Meghallotta ezt egy tudós professzor és gúnyosan megjegyezte: hogyan mondhattok ilyesmit, amikor egyiktek sem látott még angyalt? De igen, álmainkban már sokszor látunk angyalokat, válaszolták a gyerekek.

Az éjszaka egy fecske repült a város felett. Társai már régen elköltöztek melegebb tájakra. Ő azért maradt hátra, hogy ápoljon egy beteg fecskét, aki azonban ma este jobblétre szenderült. Mivel elfáradt a repülésben, leszállt a „boldog herceg” szobrára és meghúzta a herceg lába mellett magát. Amikor fejcskékjét a szárnya alá dugta, egy vízcsepp hullott a fejére. Ezen a kis fecske igen csodálkozott, mert az égen egyetlen felhőt sem látott. Ezt követte egy másik és harmadik vízcsepp. Feltekintett és akkor vette észre, hogy a vízcseppek a boldog herceg szeméből potyognak.

– Ki vagy te? – kérdezte tőle a kis fecske.

– Én vagyok a boldog herceg.

– Ha boldog vagy, akkor miért sírsz?

– Amikor még éltem és emberi szív dobogott a keblemben, nem tudtam, mi a fájdalom. Gondtalanul éltem palotámban. Mióta azonban itt állok a város

fölött, annyi nyomorúságot látok, hogy jóllehet ólomból van a szívem, nem tudok mást tenni, csak sírni. Kedves fecském, az egyik szűk utcában szegény házikót látok. Nyitva van a padlásszoba ablaka és egy szomorú asszony néz ki rajta. Az asztalon ott a varrás, egy előkelő hölgy ruhája. Ezen dolgozik éppen. Az ágyban a kisfia fekszik, láz gyötri és sír... Kedves fecske, arra kérlek, vidd el nekik a kardomon ékeskedő rubinkövet! Én sajnos nem tudok menni.

– Ó, engem várnak a társaim Egyiptomban, a Nílus partján, a régi királyok síremlékein – válaszolta a fecske.

– Nem tartalak vissza, de legalább egy éjszakára maradj mellettem és légy az én követem. – kérlelte a fecskét a boldog herceg –, a kisfiú meghal, ha nem sietünk segítségére. Édesanyja segény és nem tud orvosságot venni.

– Én nem kedvelem a kisfiúkat – válaszolta a fecske –, gyakran megdobáltak a folyóparton. A herceg azonban olyan szomorúan és kérően nézett a kis fecskére, hogy végül beleegyezett kérésébe.

– Rendben van, a te kedvedért itt maradok egy éjszakára és követed leszek.

– Köszönöm kis fecske, hálálkodott a herceg. Közben a fecske éles csőrével kipiszkálta a rubinkövet a kard markolatából és csőrébe véve elrepült a város házai felett. Elrepült a templom, majd a király palotája felett. Innen muzsikaszó hallatszott és a kapun egy fiatal hölgy lépett ki vőlegénye karján. Holnap reggelre készen lesz az udvari bálra rendelt ruhám. Közben a fecske elrepült a folyó felett és megérkezett a beteg kisfiúhoz. Lázban égtek a szemei és az édesanyja is elszundikált. A fecske berepült a nyitott ablakon és az asztalra ejtette a rubinkövet. Néhányszor körülrepülte a kisfiút, akinek földerült az arca a madár láttára. Jobban vagyok, mondotta és békésen elaludt.

A kis fecske pedig visszarepült és mindent elmondott a hercegnek. Reggel egy tudós professzor észre-

vette, amint a szobor lábánál állt és így szólt: nini, télen fecske! – és az egyik újságban cikket írt a rendkívüli eseményről.

A fecske útra készülődött és megkérdezte a herceget:

– Nem üzensz valamit Egyiptomba?

– Kicsi fecske, nem maradnál még egy éjszakára mellettem? Valahol, szegényes szobában egy fiatal embert látok, aki meggémberedett ujjával színdarabján dolgozik. Segíteni szeretnék rajta.

– No jól van, még egy éjszakára itt maradok és viszek neki is egy rubinkövet.

– Sajnos, több rubinkövem nincs, de a szemem zafírból van, ezt vedd ki és vidd el az ifjú embernek, hogy tüzelőt és ennivalót vásároljon rajta.

– Kedves herceg, ezt nem tudom megtenni. Hogyan szűrhatnám ki a szemedet?

– Tedd csak meg kedves fecske és teljesítsd kérésemet! Az ifjú ember éppen aludt, mikor a fecske asztalára ejtette a zafirkövet. Mikor fölébredt, igen megörült és arra gondolt, hogy valamelyik tisztelője ajándékozta meg vele. Most már legalább be tudja fejezni színdarabját.

A fecske pedig visszarepült a herceghez, hogy búcsút vegyen tőle.

– Itt a tél és hamarosan hó takarja a földeket. Éppen ideje, hogy útra keljek. Társaim már új fészket építenek valahol a piramisok országában. Téged azonban nem felejtelek el, jószívű hercegem. Tavasszal, ha visszajövök, olyan szép rubinkövet hozok neked, mint a rózsa.

– Kedves fecske, kicsi fecske, nézz csak le az utcára! Ott áll egy újságárus lány. Édesapja durva ember és megveri, ha kevés pénzt visz haza. Nincs se cipője, se harisnyája. Arra kérlek tehát, vedd ki a másik szememből is a zafirkövet és vidd el neki!

– Nem, azt nem tehetem, mert akkor te egészen vak leszel.

– Ne bánd te azt, hanem teljesítsd a kérésemet!

A kis fecske engedelmeskedett és a kisleány kezébe tette a zafírkövet. Majd visszarepült a herceghez és így szólt hozzá:

– Te most már egészen vak vagy, azért nem hagylak el, hanem veled maradok.

Ettől kezdve a kis fecske mindennap körülrepülte a várost és beszámolt a vak hercegnek a látottakról. A herceg biztatására lassan levelenként levette róla aranyruháját és elvitte a szegényeknek. Közben egyre hidegebb lett és leesett az első hó. A kis fecske már alig talált élelmet és tagjai is meggémberedtek. Végül látta, hogy itt kell elpusztulnia. Utolsó erejével felrepült a herceg vállára és így szólt hozzá:

– Élj boldogan kedves herceg és engedd, hogy megcsókoljam a te jótékony kezéd!

– Örülök, hogy elrepülsz a meleg Egyiptomba és köszönöm, hogy ilyen soká kitartottál mellettem.

– Nem Egyiptomba megyek én, hanem a halál országába – válaszolt a fecske. Megcsókolta a herceg kezét és holtan esett a földre. Ebben a pillanatban megrázkódott a szobor, mert megrepedt a herceg ólomszíve.

A következő nap a város vezetői álltak meg a szobor előtt és így szóltak egymáshoz: valóban siralmasan néz ki a boldog herceg. Kiesett a rubin a kardjából, szemeiből a zafír és az aranyruha is eltűnt róla. Éppen olyan, mint egy koldus – jegyezte meg a polgármester. – És nézzétek csak azt a halott madarat a lába előtt!

A szobrot hamarosan eltávolították és elvitték az olvasztóba, hogy újat öntsenek belőle. Csak az ólomból öntött szíve nem akart megolvadni. Ezért kidobták a szemétdombra, ahol a kis fecske teteme feküdt.

– Hozzatok el nekem a város két legdrágább kincsét, mondotta a Jóisten angyalainak. S ők elhozták az ólomszívet és a kis halott fecskét.

– Helyesen választottatok, mondotta az Úr. Ez a

kis madár megérdemli, hogy örökké a paradicsomban énekeljen. A boldog herceg szobra pedig a mennyország aranyvárosát fogja díszíteni.

(Oscar Wilde)

Aranylánc

(Jótett)

Egy édesanya beszélte el gyermekeinek a következő történetet.

Mikor még egészen kislány voltam, szüleim házában gyakran összejöttek a vendégek, csupa nemes gondolkodású és jó módú emberek. Történt egyszer, hogy az egyik napszámos élete kockáztatásával megmentette az egyik vendég kisfiát, aki majdnem a robogó hintó alá került. A szegény ember méltán megérdemelte, hogy jótettéért megjutalmazzák. Annál is inkább, mert nagycsaládos ember lévén, állandóan anyagi gondokkal küzdött. Szüleim magukhoz hívaták azzal a szándékkal, hogy megjutalmazzák. Menynyire meglepődtünk azonban, mikor az életmentő napszámos visszautasította a felkínált jutalmat. Amint mondotta, az csak magától értetődő, hogy az ember segítségére siet a bajba jutottaknak. Ez világosan következik abból a tényből, hogy ember és keresztény vagyok. A jutalom helyett, ha nem sértődnek meg, egész mást kérek önöktől.

– Azt mondják, hogy én most jót cselekedtem, mert megmentettem egy kisfiú életét. Arra kérem tehát önöket, hogy ezt a jót adják tovább és így végül eljusson a jóság Istenéhez, aki minden jónak a forrása.

A napszámos látta, hogy édesapám elpirul és ezért így folytatta:

– Mi keresztények jót teszünk felebarátunkkal, ezt Krisztus kedvéért tesszük. Ilyesmit már jómagam is átéltem gyermekkoromban. Szülőfalumban élt két testvér, akik halálos ellenségek voltak. Hogy miért,

magam sem tudom. Pedig mindkettő igen rendes embernek látszott. Éppen aratás volt, mikor kettőjük közül az egyik halálosan megbetegedett. Senki sem gondolt arra, hogy odahívja testvérét és legalább a halálos órájában kibékítse őket. Az utolsó pillanatban mégis megérkezett a haragos testvér és a haldokló megbékélve léphetett Isten ítélőszéke elé. A temetés után így szólt a rokonokhoz az elhunyt testvére: nem is gondoljátok, hogy milyen boldog vagyok az utolsó pillanatban történt kibékülésünk miatt! Tudjátok, miért tudtam ezt a nehéz lépést megtenni? Az előző este eltévedtem a hegyekben és teljesen kimerülve bolyongtam a havason. Egy pásztoemberrel találkoztam, aki látva kimerültségemet, megfejté egyik tehenét és friss tejjel itatott meg. Ez a jóság úgy meghatott, hogy azt mondtam magamban:

– Egy idegen ember ilyen jó szívvel van hozzám, miért ne tehetnék hasonló jót a testvéremmel? El is mondtam a havasi pásztoznak a közöttünk fönálló harag történetét. Ő csak a fejét csóválta és egyre azt kérdezte:

– Valóban uram, lehetséges ez uram?

– Eddig lehetséges volt, de tovább már nem! – Gondoltam magamban és még azon éjjel hazasiettem, hogy kibéküljek testvéremmel. Arra gondoltam, azt a jót, amit a havasi pásztoztól kaptam, kötelességem tovább adnom és haldokló testvérem által visszajuttatni az Istenhez...

Így beszélt a napszámos és semmi jutalmat nem fogadott el.

Ezek után azt gondoljátok talán, hogy a megmenett ifjú szülei nagyobb összeggel megajándékoztak egy szegényt, hogy így róják le hálájukat az Istennek is gyermekük megmeneküléséért. Nem ez történt!

Hanem, mikor visszatértek a városba, elmentek az egyik kórházba és ott kijelentették, hogy hajlandók magukhoz venni és ápolásban részesíteni egy gyógyíthatatlan beteget. A főorvos igen elcsodálkozott ezen, hogy a mai világban még ilyesmi is előfordul. Majd

megmondotta, hogy van a kórházban egy fiatalember, aki már évek óta nem tud járni, de újabb operációval és orvossággal lehetne rajta segíteni. A szülők hajlandók voltak meghozni a pénzáldozatot. Az operáció sikerült és a fiatalember most jó egészségnek örvendő családapa.

Íme, egy szegény ember is jót tudott cselekedni azáltal, hogy komolyan vette az Úr Jézus szeretetparancsát.

És ha most ez az ember, aki visszanyerte az egészséget, tovább adja a jótéteményt, mi lesz akkor? Egy aranylánc születik, amely a földtől az égig ér. Minnyivel szebb lenne a világ, ha mindenki tovább adná azt a szeretetet, amit másoktól kapott!

A veréb

(A szeretet ösztöne)

Vadászatról tértem meg és a kerti úton mentem hazafelé. A kutyám előttem futott. Hirtelen megállt, aztán lassabban kezdett előrelopózni, mintha vadat szimatolna. Végignézttem az úton és egy fiatal verebet pillantottam meg. A csőre még sárga volt és a feje pihés. Leesett a fészekből, mert a szél lerázta a nyírfáról. Most a porban vergődött és kiterjesztette szárnyait. Kutyám lassan közeledett feléje, ekkor a közeli fáról egy veréb szállt le. Mint a lezuhanó kő csapott le a kutya előtt és kétségbeesett csipogással esett neki a kutya tátott szájának. Saját testével védelmezte fiókáját, közben teste remegett a félelemtől. Óriási szörnynek tűnt előtte a kutya, mégsem tudott nyugton maradni. Az akaratánál erősebb hatalom hajította le a kutya elé. A kutya megállt és hátrálni kezdett. Benne is tiszteletet ébresztett a magasabb hatalom. Gyorsan magamhoz szólítottam a kutyát és a veréb iránti tisztelettel mentem tovább. Tiszteletet keltett bennem a madár szeretetének megnyilatkozása.

A szeretet – gondoltam magamban – erősebb, mint a halál és a halálfélelem. Csak a szeretet segítségével áll fenn a világ és mozog az élet.

(*Turgenyev*)

Ami erősebb a viharnál

(A szeretet hatalma)

W. Mauriac, a Columbiái Egyetem tanára ezeket írta családjának, amikor sikerült kimenekülnie a viharos tengerből:

1954. I. 14.

Kedves Gyermekeim!

A mai napon a szeretetről kell írnom nektek. Isten szeretetéről, az emberek, a gyerekek, a család szeretetéről. Már sokszor megpróbálkoztam azzal, hogy a szeretetről beszéljek, bevallom, kevés sikerrel. Most azonban olyan veszedelmeken mentem keresztül és úgy átéltem magam is a szeretet erejét, hogy talán jobban meg tudom magamat értetni veletek. Hallgassatok tehát!

Tegnap hatalmas vihar tombolt a tengeren és egy hullám kedves barátommal együtt a tengerbe sodort. Sokáig tartott, amíg a víz felszínére kerültem. A tüdőm közben tele lett vízzel. A ruha is a testemre ragadt s így úszni sem tudtam rendesen. Minden erőmet összeszedve a ruhámtól igyekeztem megszabadulni. Nem messze megpillantottam egy olajos hordót, azt akartam elérni. Közben kétségbeesett kiáltást hallok: Professzor úr, segítség! Mentsen meg! Körülnéztem, de a toronymagasságú hullámoktól semmit és senkit nem láttam. Néhány perc múlva köhögést, bugyborékoló hangot hallottam. Ismét körülnéztem, de senkit sem láttam. Csend lett. Bizonyára vízbe fúlt a szerencsétlen – gondoltam magamban. Egy pillanat múlva megláttam a hajónkat kb. 1500 méter távolságra. Éppen felém tartott. Én azonban már közel voltam a végkimerüléshez. Ekkor megpróbáltam háttal ráfe-

küdni a vízre. Azonban a tenger hullámai visszafordítottak és még több vizet nyeltem. Már-már elsötétült előttem a világ...

Ugye most azt gondoljátok, hogy borzalmas elhagyottan és egyedül éreztem magam! Pedig nem voltam egyedül. Úgy éreztem a nagy veszély közepette, hogy mindazok, akik csak szerettek, körülöttem vannak és bátorítanak. Láttalak titeket is: téged Bill és Jerry, téged Hopie, Petis és Maggie. Mind arra biztattatok, hogy küzdjek tovább és mentsem meg életemet a ti számotokra. Biztatóan integettetek felém és végül a legkisebb testvérekéteket Maggie-t láttam, amint este felfut a szobátokba vezető lépcsőn és így kiabál: papi, papi, gyere te is! És íme gyerekek, Maggie hívó szava erősebb volt a tenger hullámainál. Dobáltak a hullámok, de kislányom szeretete erősebb volt náluk. S miközben reátok gondoltam, valaki megszólalt mellettem:

– Professzor úr, fogja meg a hordó másik szélét, így könnyebben fenntarthatjuk magunkat. Mike Brown volt ez az ember, akiről azt hittem, hogy belefúladt a tengerbe. De nem! Az utolsó pillanatban sikerült megkapaszkodnia egy olajos hordóban és most még engem is megmentett.

Hajónk egyre közeledett. Valaki kidobott egy kötelet és társam megragadta. Így húztak mindkettőnket a hajóhoz. Mikor a hajó oldalához értünk, Mike elengedte a hordót, hogy mindkét kezével a kötélbe kapaszkodjék. Én azonban az egyensúlyát vesztett hordóról a vízbe zuhantam. Sikerült elkapnom egy hajókötelet, de annyi erőm már nem volt, hogy felmászjak rajta. Ekkor két matróz jött segítségemre. Hónom alá nyúltak és így vittek a fedélzetre. Erről azonban már nem tudtam, mert elvesztettem eszméletemet. Így aztán, ha a segítség csak néhány percet késik, menthetetlenül a vízbe fulladok. Mindez tegnap történt és most örülök, hogy élek. A bal oldalam még most is béna, mert egy kicsit öreg vagyok az ilyen ka-

landokra. Estére azonban Bermudára érkezünk és ott majd rendbe hoznak az orvosok.

Ebből az eseményből valamennyien sokat tanulhattunk. Én, mint természettudós elsősorban a fizikai jelenségekkel foglalkozom. Sokszor mondtam nektek, hogy milyen fontos az úszás, a rossz szokások leküzdése és testünk edzése. Most azonban azt is megtanultam, hogy a testi erőnél van egy nagyobb erő. Ez a legnagyobb erő a világon és szeretetnek hívják. Engem is a szeretet mentett ki a halál torkából. A szeretet édesanyátok, gyermekeim iránt, ez adott erőt, kitartást a nagy veszedelemben. Ez a szeretet erősebb volt a tenger hullámainál. Ezért kell hálát adnunk az Istennek, aki ezzel a drága kincssel megajándékozta szívünket.

Miért hagyjátok „Őt” egyedül?

(Apostoli szeretet)

Az egyik karácsony alkalmával – olvasom egy kedves elbeszélésben – az Úr Jézus újra lejött a földre megnézni, hogy mit csinálnak a bűnösök. Mindenfelé örvendező emberekkel találkozott. Karácsony, karácsony, mindenki erről beszélt.

Az első ember, akit az Úr megszólított, egy közlekedési rendőr volt. Az Úr ezt kérdezte tőle:

– Miféle ünnep a karácsony? A rendőr szemügyre vette a különös férfit és megkérdezte tőle:

– Honnan jött ön ide?

– Betlehemből.

– Honnan? – kérdezte újra értetlenül a rendőr.

– Betlehemből.

– Ilyen várost én nem ismerek. Bizonyára igen elmaradt emberek élnek ott, ha nem tudják, hogy mi a karácsony. Mi más lenne, mint a gyerekek ünnepe.

– És kik azok, akik csomaggal kezükben jönnek az üzletekből?

– Ó, – mondta a rendőr – ilyenkor az a szokás, hogy megajándékozzák egymást az emberek.

– De honnan származik ez az ünnep? – firtatta tovább az Úr.

– Ön túl sokat kérdez és köztük olyanokat is, amire én nem tudok felelni. Kérem, forduljon máshoz felvilágosításért.

Karácsony! Minden kirakatból ez a szó ragyog az ember szemébe. Vajon hogyan ünneplik meg az emberek a karácsonyt? Az Úr Jézus belép az egyik kávéházba, ahol vidám karácsony estét hirdettek meg. Férfiak jönnek szép estélyi ruhában, fiatal hölgyek elegánsan kiöltözve. A teremben fehér terítővel letakart asztalok állnak és közepükön rózsaszínű gyertya ég. Minden asztalon ezüstös üvegben pezsgő várja a vendégeket. Amint az egyik asszony megfordul, megpillantja az Úr Jézust és bosszúsán így szól a pincérhez:

– Miért engednek be ilyen koldust közibénk?

A 15 éves kis pincér azonnal Jézushoz fordult:

– Mit keres ön itt? Az Úr Jézus ránéz a gyermekre.

– Hogy mit keresek? Ó, ha tudnád miért jöttem én ide?

– Itt kérem nem lehet koldulni, mondja az ifjú pincér és gyorsan kituszkolja az Urat az utcára. Karácsony... karácsony! A magas égből jöttem én... – énekel egy cigányasszony a zongora mellett. Jézus hagyja magát sodortatni a tömeggel, amely az üzletek és házak között hullámszik. Mindenfelé játékokat lát, sehol egy betlehem-i jászolt. Egy férfi és egy nő csomagokkal megrakodva siet el az Úr mellett. Ők is a karácsonyt ünneplik. Becsületes arcuk megtetszik az Úrnak s nyomukba szegődik. Észrevétlenül követi őket és belép a lakásukba is. Egymás után érkeztek a vendégek. Mindenki vidám, esznek, isznak, beszélgetnek. A szobában nem lehet látni egy feszületet sem. Az Úr hamarosan megunja a lapos társalgást és eltávozik.

Hamarosan egy iskola bejáratához érkezik. Nagy betűkkel ki volt írva: karácsonyi ünnepély a VIII.

ker. gyermekei számára. Jézus belép az iskolába. A termekben rengeteg gyermek tolong. Játékokat, cukorkát és csokoládét, könyveket osztanak ki közöttük. Betlehemi jászolt és feszületet azonban itt sem lehet látni. A kicsi Jézusról senki sem beszél. Az Úr elhagyottan érzi magát és oly idegenül áll a gyermekek között. Az egyik gyermeket próbaképpen megszólítja: mondd csak kicsikém, szereted te a kis Jézust, aki az ajándékot küldte neked? Csodálkozva néz a gyermek Jézusra és megkérdezi: ki az a kis Jézus?

Az Úr tovább bolyong a városban, valahogy úgy, mint édesanyja és Szent József, mikor szállást kerestek Betlehemben. Szomorúan járja a város utcáit, ahol mindenki karácsonyt ünnepel anélkül, hogy tudnák mi is az a karácsony? Mennyire igaza van Szent Jánosnak, mikor szomorúan írja: övéihez jött, de övéi be nem fogadták. Ma is ugyanúgy van, mint egykor Betlehemben. Karácsonyt ünnepelnek az emberek, de az ünnep szerzőjéről megfeledkeznek.

Fáradtan áll meg a szegény külvárosban. Benéz az egyik ház ablakán és a falon az ő képét pillantja meg. A sarokban egy betlehemi istállót is lát. Egy kisfiú lép ki a házból és megpillantja a hidegtől reszkető Krisztust.

– Hideg van idekint, mondja résztvevően. Tessék bejönni hozzánk, nálunk jó meleg van a szobában. És az Úr belép. Gyermekek állnak a kályha körül és egy pap beszélt nekik arról a Krisztusról, aki irántuk való szeretetből gyermekké lett és eljött a földre. Az átfázott Jézust hellyel kínálják.

– Melegedjen meg egy kicsit! Szívesen megkínáljuk enni- és innivalóval is. Jézus nem válaszol a kérdésre. Meleg tekintetével megsimogatja a gyermekeket és végül a fiatal papon pihenteti tekintetét. Majd megkérdezi tőle:

– Ön az egyedüli, aki az evangéliumot hirdeti? Igen! Ekkor az Úr körülnéz és így szólt a jelenlévők-höz:

– Miért hagyjátok őt egyedül? Azután eltűnt a szobából.

– Ugye ez az Úr Jézus volt?, mondotta az egyik ifjú.

– Igen – válaszolta elgondolkozva a fiatal lelkipásztor.

Azóta minden esztendőben két ifjút küld ez a külvárosi plébánia a papnevelő intézetbe, azért, hogy „Ő” ne legyen többé egyedül.

A barátság példája

(Hűtlen barátok)

Néhány évvel ezelőtt történt az egyik előkelő szálloda fényesen kivilágított termében. Egy előkelő, gazdag ifjú vacsorát adott barátai tiszteletére. Finom ételek és borok kerültek az asztalra és jó hangulat uralkodott a vendégek között. A vacsora végén felállt a vendéglátó ifjú és így szólt a jelenlevőkhöz:

– Kedves barátaim! Azért hívtalak ma össze titeket, hogy elbúcsúzzam. Azt gondoljátok, hogy gazdag vagyok, pedig tévedtek. Alig kaptam valamit az atyai örökségből. De mert fiatal vagyok és előttem az élet, holnap reggel Ausztráliába indulok szerencsét próbálni. Most pedig jól jegyezzétek meg, amit mondok: mához hét évre újra itt leszek ebben a teremben. Ha kedvez a szerencse és sikerül vállalkozásom, akkor mindnyájatokat ünnepi vacsorával és gazdag ajándékkal várlak. Ha pedig cserbenhagyna a szerencse, akkor is jöjjetek el és egy szerény vacsorával megvendégellek titeket.

Az egybegyűlt vendégek lelkesen fogadták a bejelentést és megígérték, hogy teljesítik barátjuk kívánságát. Elmúlt hét esztendő és az egykori vendégek levelet kaptak Ausztráliából hazatért barátjuktól: szegényen utaztam el és nyomorultul tértem vissza. Mielőtt újabb kísérletet tennék a vagyonszerzésre, szeretnélek viszontlátni titeket. Ezért azt kérem, hogy tel-

jesítsétek ígéreteteket és holnap este legyetek a megbeszéltszállodában. Remélem senki sem marad távol a baráti összejövetelről!

A levelet író ifjú már nyolc napja visszatért Ausztráliából és súlyos betegen feküdt a szálloda egyik szobájában. Odakint nagy vagyont szerzett és gazdag emberként tért vissza hazájába. Sajnos azonban a vagyonszerzés egészségébe került. A levelet most azért küldte el barátainak, hogy ezzel próbára tegye hűségüket. Már készen volt a végrendelet is. Vagyonát azok a barátok kapják, akik teljesítik ígéretüket és a megbeszéltszálloda este megjelennek a szállodában. Mindezt titkárára bízta. A kitűzött nap elérkezett és gazdája képviselőjében a titkár jelent meg a szálloda nagytermében. Kilencet, tízet, tizenkettőt ütött az óra és nem jött senki. Ekkor derült ki, hogy a sok „jóbarát” közül egy sem volt igazi barátja a gazdag, de haldokló embernek. Másnap mindenről beszámolt a titkár főnökének. Szomorúan hallgatta és megvetően szólt az emberek megbízhatatlanságáról. Összetépte végrendeletét és egész vagyonát a város árvaházára hagyta.

Szegény emberek (Szeretet)

Sötét, viharos éjszaka. Szegényes halászkunyhóban a tűzhelynél ül Jeanne és durva vászonból készült vitorlát foltoz. Hallja, mint füttyöl a szélvihar, mint dob az eső az ablaktáblákon. Kint dühöng a vihar, sötét van. A kunyhó agyagpadlója tiszta, a kályhában pattog a tűz, a fali polcokon tisztára mosott edények. A szoba háttérében áll az ódon ágy és a földre terített matracon alszik öt kisgyermek, akiket az óceán moraja ringatott el. Jeanne férje kint van a tengeren, halászni ment. Rettenetes a tenger az ilyen félelmes viharban. De hát dolgozni kell. Az ember nem küldheti a családját koldulni az utcára. Jeanne hallja az óceán zúgását, a szél süvöltését és hébe-hóba a sirály vijjogása

is megüti fülét. Csupa ijesztő kép tárul eléje. A halászsajka nekiütődik a sziklának és a halászok elmerülnek.

A falióra egyenletesen üt: tik-tak, tik-tak. A gyermekek alusznak.

Jeanne elgondolkozik. Nem könnyű az életük. A férjének hidegben, viharban is tengerre kell szállnia, ahol ezer veszély fenyegeti. Jeanne-nak is reggeltől estig dolgoznia kell. És ezzel a keserves munkával talán sokat keresnek? Gyermekeik télen-nyáron mezítlábszaladgálnak, búzakenyérről nem is álmodhatnak, boldogok, ha rozskenyér akad. De azért Istennek hála, gyermekeik egészségesek.

Ó, Istenem, hogy zúg-morog az óceán, hogy üvölt a szél! Hol járhat most a férjem? Segítsd és irgalmazz neki!

Jeanne ilyenkor nem szokott lefeküdni. Föláll, magára vet egy nagykendőt, meggyújtja a lámpást és kimegy, hogy megnézzé, jön-e már az embere?

A falu végén, a tenger partján nyomorúságos viskó roskadozik. Jeanne megáll a viskó küszöbén. Meg kell néznem, mit csinál a szegény beteg asszony. Egészen megfélekeztem róla. Férjem azt mondotta, hogy az asszony tegnap rosszabbul volt. Egyedül van szegény, nincsen aki ápolja. Kopog az ajtón. Semmi válasz. Szegény asszony, gondolja magában Jeanne. Milyen szomorú, ha az ember beteg és egyedül kell eltartania családját. Igaz, hogy csak két gyermeke van, de özvegyasszony és a ház minden gondja rajta. Újra kopog, de semmi válasz. Ekkor a szél nekiesett az ajtónak és kinyitotta a belépő előtt. Jeanne átlépett a küszöbön és bement a szobába. Odabent éppen olyan hideg volt, mint odakint. A fal mellett, éppen az ajtóval szemben, piszkos szalmán feküdt az özvegyasszony – holtan. Feje hátrahajlott, arcán a rémület és a kétségbeesés kifejezésével. Két lépésnyire anyjuk holttestétől, mélyen, egymáshoz simulva aludt a két kisgyermek. Anyjuk még haldoklás közben is gondosan betakargatta őket, saját ruhájával. Egyenletesen

lélegzett a két gyermek, semmi sem ébreszthette fel őket. A vihar tovább tombolt odakint.

Jeanne hazafutott olyan gyorsan, mintha üldözné valaki. Valamit cipelt a köpenye alatt. Szíve kalapált. Vajon mit vitt el a halott asszonytól? Amikor hazaért, lerakta a terhét az ágyra. Mit szól majd hozzá a férjem? Ó, jaj, mit tettem? Nem tréfa ez! Öt édes gyermekünk van, éppen elég gond ez... és most itt ez a kettő hozzá. Ha az uram megver érte, igaza van, megérdemlem.

Megszűnt az eső. Kiderült. A szél még fújt, de az óceán bömbölt, mint azelőtt. Hirtelen kipattant az ajtó és friss tengeri levegő áramlott a szobába. A kunyhóba magas termetű, viharszitta arcú halász lépett be. Maga után húzta nedves, szakadt hálóját és így szólt: végre megjöttem Jeanne.

– Te vagy! – kiáltott fel az asszony, de nem mert a férfi szemébe nézni.

– Hű, micsoda megveszekedett éjszaka! Rettentes! És a halászat olyan siralmas. Nem fogtam semmit! Csak a hálóm ment tönkre. Azt hiszem, ilyen éjszakát még nem éltem meg. A szél úgy süvöltött, mintha az ördög kergetné és a bárka, mint a labda táncolt a vízen.

A halász becipelte hálóját a szobába és letelepedett a tűzhöz.

– Hát te mit csináltál?

– Mit csináltam? Ültem és varrtam. Aggódtam miattad.

– Hát bizony csúf, gonosz a vihar. De hát mit tehet az ember?

Mindketten elhallgattak.

Aztán megszólalt Jeanne, mint aki bűnös.

– Tudod-e, hogy a szomszédasszony, Simone meghalt? Biztosan tegnap, amikor elmentél tőle. Nehezebbre eshetett a halál, fájhatott a szíve gyermekeiért. Két egészen kicsi gyermek maradt utána. Az egyik nem tud még beszélni, a másik most kezd a földön csúszkálni.

Jeanne elhallgatott. A halász homlokát ráncolta. Nyílt arca komor és gondterhes lett.

– Nagy baj, mondta végül és megvakarta a füle tövét. De hát mit lehetne csinálni? El kell hozni őket, mert ha fölébrednek, mit csinálnak a halott anyjukkal? Majd csak elkinlódunk valahogy! Menj értük gyorsan!

De Jeanne nem mozdult.

– Mi van veled? Aggódsz és nem akarod elhozni őket? Mi van veled Jeanne?

Az asszony ekkor fölállt és némán odavezette az urát az ágyhoz. Félrevonta a függönyt.

Ott feküdt a szomszédasszony két gyermeke és még mindig édesdeden, ártatlanul aludtak . . .

(Hugo Victor nyomán)

Kobó titka

(Szeresd ellenségeidet!)

Rajta, rajta Tom, üsd agyon a keresztény kutyát! Így kiabáltak a Szédia hajó néger matrózai, miközben Tom Kobó mellére térdelt és ott ütötte, ahol csak érte. Szegény Kobónak orrán, száján ömlött a vér, de azért nem bántotta Tomot. Késekkel táncolták körül a verekedőket a vérszomjas matrózok és Kobó halálát követelték. Végre a kapitány meghallotta a kiabálást és a verekedőkhöz sietett.

– Mi történik itt, mit csinál ez a fekete banda? Miért bántjátok Kobót? Mi volt a bűne?

A verekedésnek végeszakadt és Tom válaszolt:

– Kobó keresztény és másként gondolkozik, másként beszél és másként cselekszik, mint mi. Megveti a pogány isteneket. Hát nem elég ez?

– Nem Tom, ez nem elég! Ilyesmiért senkit sem szabad bántani! Mi közöd van ahhoz, hogy mit hisz és hogyan cselekszik a társad? Éppúgy szabad, mint te és úgy gondolkozik, ahogy akar. Egyébként is itt a

hajón rendnek kell lenni és nem türhetek meg ilyesmit.

Ezután a kapitány bevitte Kobót a szobájába és ki-mosta sebeit. Majd így szólt hozzá:

– Igaz-e, amit Tom mondott rólad? Igaz-e, hogy te egészen más vagy, mint a többiek? Mondd el nekem!

– Valamikor én is olyan voltam, mint ezek – kezdte Kobó beszámolóját. Én is azt vallottam: szemet szemért, fogat fogért. Mindenki félt tőlem, mert a legkisebb sértésért is bosszút álltam. Egyszer azonban történt valami. Egy fehér pappal találkoztam, aki megismertette velem a keresztény vallást. Jézusról beszélt nekem, aki olyan sokat szenvedett és végül meghalt érettem, érettünk. Ő mondotta: szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék titeket és imádkozzatok üldözőitekért! Jómaga példát adott erre, mikor a keresztfán így imádkozott ellenségeiért: Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek! Ekkor én is elhatároztam, hogy követni fogom példáját. Megkeresztelkedtem és hamarosan a szentáldozáshoz is járultam. Azóta minden megváltozott bennem és új életet kezdtem. Ezért mondják társaim, hogy én más vagyok, mint ők. Ez így igaz, bár nem könnyű. Csak az Úr Jézus segítségével sikerül sokszor legyőzni magamban a bosszúvágyat és a rosszat jóval viszonzni. Az előbb is széttéphettem volna Tomot, hiszen erősebb vagyok nála. De nem bántottam, mert Jézus se bántotta ellenségeit. Íme, ez Kobó titka, kapitány uram! Ugye megért most már engem?

– Igen, most már megértetek, mondotta a kapitány meghatottan.

A Szédia hajó már egy hete horgonyzott a forró éghajlatú afrikai kikötőben. Egy másik hajóra vártak, amelynek rakományát nekik kellett tovább szállítani. Tikkasztó volt a hőség és az afrikai nap sugarai, mint valami apró tűszúrások hatoltak az ember testébe.

Hogy egy kicsit felfrissüljenek, a kapitány fürdést engedélyezett a legénységnek.

Valakinek azonban föl kell menni az árbocra és szemmel tartani a tengert, hátha erre téved egy cápa. Úgy gondolom, senki sem akar közületek a cápa gyomrába kerülni!? Nos, ki vállalkozik erre a feladatra? Kobó! – kiáltották a matrózok. Benne megbízunk, olyan szeme van, akárcsak a sasnak. Kobó nevetve intett és mint a macska mászott az árbocra. Mindössze tíz perce fürödtek a matrózok, amikor Kobó vészjeleket adott. Cápa tűnt fel a láthatáron. Mintha pisztolyból lőtték volna ki a matrózokat, olyan fürgén kaptak a hajókötelek után, hogy a biztonságos fedélzetre másszanak. Csak egyvalaki volt még a vízben. Tom, aki vakmerően messze úszott a hajótól. Mögötte pedig kb. száz méterrel úszott a cápa.

– Vége, Tom elveszett, kiáltották izgatottan a matrózok.

– Gyorsan le a mentőcsónakkal! – kiáltotta a kapitány. Egy egész örökkévalóságnak tűnt, amíg a csónak a vízre ért. A cápa már mindössze harminc méterre lehetett Tomtól. Minden hiába, elkéstünk, gondolták a matrózok. Ebben a pillanatban Kobó, szájában éles késsel a tengerbe vetette magát. Társai megremülve néztek utána. Egy pillanat alatt Tom mellett volt, majd a cápa felé úszva eltűnt a hullámokban. Mindenki azt gondolta, hogy egy másik cápa nyelte el. Most pedig Tom következik. De nem, mégsem! Hatalmas csapkodással feltűnt a víz színén oldalára fordulva a félelmes cápa és oldalából ömlött a vér. Nem sokkal ezután feljött a víz alól Kobó és beszállt a mentőcsónakba. A bátor fiú a cápa alá úszott és halálosan megsebesítette, így megmentette Tom életét.

Tom órák hosszat eszméletlenül feküdt az ágyán. Csak nehezen tért magához. Mikor aztán jobban lett, odalopódzott Kobóhoz. Térdre borult előtte és sirva kért bocsánatot gonoszságáért.

– De mondd már Kobó, hogy tudsz te ilyen jó lenni? Miféle titkos varázslat van rajtad?

Kobó mosolyogva hallgatta Tom kérdéseit. A tenger hullámai szelíden paskolták a hajó oldalát, oda-fönt ragyogtak a csillagok és Kobó beszélni kezdett arról a Jézusról, aki megparancsolta követőinek: ne viszonzátok a rosszat rosszal és bocsássatok meg ellenségeiteknek . . .

A szeretet hatalma

Van Amerikában egy híres város, melyet Fiúk városának hívnak. Ide kerülnek azok a gyerekek, akik valami súlyos bűnt követnek el. A városnak polgármestere és számos tanácsosa van, akik mind az ide került fiúkból lesznek kiszemelve. Olyan javító-intézet-féle ez a város, amelyet egy katolikus pap, Páter Flanagan alapított és haláláig kormányzott nem kis eredménnyel. Most elmondom nektek, hogyan térített meg Flanagan atya egy ifjú gonosztevőt, aki mint egy rablóbanda vezére egy embert is meggyilkolt.

Egy nyolc és fél éves fiúra gondolatok, aki részt vett három üzlet kirablásában. Mint utcagyerek nőtt fel a kikötőnegyedben. Már négyéves korában elvesztette szüleit és egyszer itt, máskor ott kapott szállást rövidebb-hosszabb időre. Egyedül volt, senki sem törődött vele és a szükség volt egyetlen tanítómestere. Így lett már nyolcéves korában egy suhancokból álló rablóbanda vezetője. Több üzletet szerencsésen kiraboltak. A kis rablóvezér, akit Eddie-nek hívtak, pisztolyt emelt a kereskedőre és így szedte ki a pénzt a pánccélszekrényből. A harmadik üzlet kirablásánál azonban ráfizetett. Az üzlet tulajdonosa, egy idősebb asszony, kiütötte kezéből a revolvert és a hajánál fogva tartotta mindaddig, amíg a rendőrök megérkeztek.

Mikor Eddie a Fiúk városába került, Flanagan atya így szólt hozzá:

– Remélem kedves fiam, hogy jóbarátok leszünk! Ez teljesen tőled függ. Én nagyon szeretlek és remélem, hogy egy szép napon karjaimba zárhatlak, mint

megtérő bűnöst! Tudom, hogy te derék fiú vagy és be fogod látni életed eddigi tévedéseit.

Így beszélt Flanagan atya. És mit csinált Eddie? Már következő nap a tanulószobában káromkodni kezdett. Tintásüvegeket dobált a falhoz és ami keze ügyébe került, törni-zúzni kezdte. Előhívták az atyát, aki nyugodtan és szeretettel így szólt Eddie-hez:

– Én vagyok a hibás a törtétekért. Elfelejtettem megmondani neked, hogy nálunk nem szokás káromkodni és tintásüvegekkel dobálózni. A Fiúk városának törvényei rád is vonatkoznak. Remélem ezentúl pontosan betartod őket, hiszen te jó fiú vagy.

– Azt már nem – kiáltotta dühösen Eddie – és cífrát káromkodott hozzá. Én nem vagyok jó és nem is akarok jó lenni!

Az első hat hónapban senki sem látta sírni vagy nevetni. Nem kersegett barátokat, szeretett egyedül lenni. Flanagan atya ennek ellenére bízott abban, hogy sikerül a jó útra vezetnie. Elhalmozta tehát Eddie-t mindenféle ajándékkal és ahol csak lehetett, kedvezett neki. Közben elmúlt egy esztendő és már-már az atya is elvesztette reményét. Az egyik napon gyűlölködő arccal így szólt Flanagan atyához:

– Atya kérem, ön egy képmutató! Az atya nyugodt maradt, de szigorúan így válaszolt:

– Bizonyítsd be, amit mondasz, vagy vigyázz a szádra!

– Hát jó, bebizonyítom! Az előbb egy kedvesnővért lábszáron rúgtam. No, mit szól ehhez az atya?

– Ennek ellenére azt mondom most is, hogy te jó fiú vagy.

– Ugyan kérem, ez képmutatás és hazugság! Aki ilyesmit csinál, az nem nevezhető jónak. Ez álszentelkedés, amit én szívből utálok. A pap érezte, hogy itt az alkalom, kiragadni a szerencsétlen gyermeket a gonoszág karmaiból. Istenem – fohászkodott – segíts megtalálni a helyes szavakat!

– Eddie, te elég ügyes fiú vagy ahhoz, hogy megértsd: az a jó fiú, aki engedelmeskedik. Aki azt teszi,

amire tanítják. Te mindedig így cselekedtél. A baj csak az, hogy rossz tanítókra hallgattál: naplopókra és munkakerülőkre. Ezeknek azonban valóban engedelmeskedtél, engedelmes tanítványa voltál. Megtetted mindazt a rosszat, amire ezek tanítottak. Ha te éppígy engedelmeskedsz jó tanítóidnak, minden rendben lesz. Ezek az egyszerű, szívből jövő szavak valóságos csodát tettek. A fiúnak felcsillant a szeme, megtört a jég. Péter Flanagan pedig átölelte Eddie-t, aki talán először életében keservesen sírni kezdett.

Tíz évig maradt Eddie a Fiúk városában és mindig engedelmes gyermeke volt Flanagan atyának.

A háború alatt bevonult katonának és számos kintüntetést szerzett. Ma is él még, mint példás, keresztény édesapa. De vajon mi lett volna belőle, ha Flanagan atya nem törődik vele és nem menti meg azzal a szeretettel, ami mindennél nagyobb erő a földön.

Szégyenkezés

(Irgalmasság)

Odahaza, a konyhaajtóval szemben volt a fáskamra. Szén és fa, no meg az egyéb limlom között két mosóteknő szunyókált benne. Csak mosás alkalmával ébresztették fel álmukból őket. Nyáron nem sokat zavartuk szunyókálásukat. Csendes hely volt ilyenkor a fáskamra is, és erre mi gyerekek is felfigyeltünk. El is határoztuk testvéremmel, hogy a csendes fáskamrában vegyeskereskedést nyitunk. Először kitakarítottuk, a fahasábokat szép sorjában összeraktuk. A nagyteknő bizonyára csodálkozott, mikor egy szép napon a szája alá fektettük. Hogy miért? Azt hamar megtudhatta. Ő lett a pult, a kirakat, a pénztár egy személyben. Berendeztük „üzletünket” és a vegyeskereskedéshez méltóan árultunk különböző árucikkeket. Fél lábú babák, törött ólomkatonák, keréknélküli játékautók, lyukas labdák közt válogathattak a vásárlók.

Az új vállalkozásnak hamarosan híre ment a gyer-

mekek között. Jöttek is a szomszédból. Nézegették portékáinkat és sokan le is szolták mondván: egy fillért sem érnek. Inkább a rendes boltban cukrot veszünk. Így aztán egy teljes hét leforgása alatt mindössze 4 fillér volt a bevételünk. Csupán néhány kagylóhéjat sikerült eladnunk. Ezt látva elhatároztuk, hogy becsukjuk a boltot. Helyesebben nem zártuk be, hanem műhelyé alakítottuk át. A dolog úgy történt, hogy a szomszédban lakó Pista barátomtól megtanultam a sárkánykészítést. A padláson találtunk sárkánykészítéshez alkalmas papírt, a patak partján és a faluszéli házakon nádat, az éléskamrában befőzéshez használt cukorspárgát. Így megvolt minden szükséges ahhoz, hogy meginduljon a sárkánykészítés. Emlékszem, tíz fillérért adtuk darabját. Mikor a környékünkön lakó ifjabb nemzedék erről tudomást szerzett, elárasztottak megrendelésekkel. Sokan persze hitelben akartak vásárolni, de ez a módszer nem sokat hozott a konyhára. Ki tudja, milyen gazdag ember lennék, ha folytatom a sárkánykészítést és kibővítem műhelyemet!? Valami azonban közbejött és elvette kedvemet a sárkánykészítéstől.

A dolog így történt. Egyik nap egy kisfiú jött sárkányt vásárolni. Addig könyörgött édesanyjának, míg megkapta a tíz fillért. Jött és boldogan vitte a sárkányt, még most is emlékszem az arcán ragyogó sárkánytulajdonos örömére. Ment is mindjárt kipróbálni. Édesanyjától kapott néhány méter cukorspárgát. Aztán egész délelőtt láttam, amint boldogan szaladgál az utca közepén a villanydrótok között. Hátra-hátra nézett és úgy gyönyörködött a repülő sárkányban. Hamarosan azonban nagy baj történt. Délután sírva topant be műhelyembe. Alig tudott beszélni. Arca maszatos volt porral kevert könnyeitől. Nagy nehezen megértettem, mi történt. Az, ami történni szokott azokkal, akik az utcán sárkányoznak. Fönnakadt a villanydróton. Próbálta lerángatni s közben teljesen szétszakadt. Volt sárkány – nincs sárkány. Megsajnáltam a kisfiút és vigasztalni próbáltam.

– Ne sírj, majd kapsz anyukádtól pénzt és vehetsz másikat. Amint látod, van itt bőven sárkány. Újak, frissek, szépek. A kiskoma könnyes tekintetével végigsimogatta a kamrában alvó sárkányokat, de csak nem tudott megvigasztalódni. Úgy látszik, nem reménykedett abban, hogy sikerül újabb tíz fillért szereznie édesanyjától. Jól sejtettem, hogy erre gondol. Kis öklét összeszorítva így szólt hozzám:

– Adj egy másik sárkányt – ingyen! Azért akadt fenn a dróton, mert rossz volt a bógnya és rövid a farka. A támadás váratlanul ért. Sértve éreztem magam sárkánykészítő művészetemben. Jogtalanak is tartottam a kisiú kérését. Ő volt a hibás, meg is mondtam neki.

– Először is jegyezd meg, hogy a sárkánynak nem volt rövid a farka és jó volt a bógnya. Miért nem mentél a rétre sárkányozni? A kisiú még mindig várakozóan nézett rám.

– Adsz vagy nem adsz?

– Nem – válaszoltam határozottan. Erre a kisiút elöntötte a méreg. Láttam rajta, hogy a legszívesebben nekem ugrana. Azt azonban látta, hogy én vagyok az erősebb. Így ő húzná a rövidebbet. Mi mást tehetett tehetetlenségében? Sígni kezdett és azzal fenyegetett:

– Megállj, megmondalak a mamának! Ezzel elszaladt.

Először utána akartam szólni. Egy hang mintha azt súgta volna: ugyan már, adj neki egy sárkányt! Hadd legyen meg az öröme! De nem! Hiszen igazam van! Mi lenne, ha mindenkinek ingyen osztogatnám a sárkányt? Újra munkához láttam és megpróbáltam napi-rendre térni az eset felett. Ez azonban sehogy sem sikerült. Este lefekvés után is magam előtt láttam a síró arcú kisiút. Sem magamat, sem lelkiismeretemet nem tudtam elaltatni. Ejnye, ezt már nem értem! Miért foglalkozom olyan sokat ezzel az ügygel? Hiszen igazam volt, nem követtem el bűnt vagy igazságtalanságot.

De már akkor éreztem, sejtettem, amit csak később

érttettem meg. A sárkányozó kisfiúval szemben valóban nem voltam igazságtalan. De csak igazságos és nem irgalmas. Nem szárítottam fel a könnyeit, jóllehet megtehettem volna. Nem mertem vállalkozni arra, ami több, mint a pénz, több, mint az igazság. Irgalom, szeretet a neve. Ezért szégyenkeztem.

A jószívű fegyenc

(A jótett öröme)

A milánói fegyházban éppen sétájukat végezték a fegyencek. Különös séta ez: a magas falak tövében hang nélkül, libasorban lépkedtek körbe-körbe. A sarokban ott áll az őrs pisztollyal a kezében. És most olyan valami történik, ami talán még sohasem fordult elő a fegyház életében. Az egyik fegyenc, név szerint Domenico Botta, a fegyőr elé lép és engedélyt kér, hogy beszélhessen társaival. Komoly dologról van szó. Az örök nevetnek és engedélyt adnak a beszédre. A fegyencek körülveszik társukat, aki heves olasz taglejtésekkel kísérve így szól társaihoz:

– A napokban, amikor az újságot olvastam, érdekes hír ragadta meg a figyelmemet. Carrarában él egy 12 esztendőös leány: Lucia Bechelli a neve. Ínyösszenövése miatt beszélni nem tud. Csak akkor lehetne segíteni rajta, ha mielőbb megoperálják. Ez azonban sokba kerül, kb. 150 000 lírába (kb. 6000 forint). Apja éppolyan szegény, akárcsak mi. Odakint az emberek magukra gondolnak, senki sem akadt eddig, aki a szükséges pénzösszeget kölcsönözte volna az apának. Mikor ezt olvastam, hirtelen arra gondoltam, hogy segítsünk mi ezen a szegény gyermekén. Látom, csodálkozva néztek rám és azt kérditek: honnan vegyünk ennyi pénzt? Nos, erre is rájöttem. Amint tapasztaltam, közülünk majdnem mindenki szenvedélyes dohányos. Mától kezdve Lucia kedvéért lemondunk a dohányzásról. Az édesapák sohasem feledkeznek meg gyermekeikről. Most mi leszünk Lucia édesapái és

Lucia a mi leányunk. Gondoljatok a leány édesanyjára és saját anyátokra! Azt hiszem mindenkinek van törleszteni valója. Ha ezt megteesszük, megmutatjuk a világban élő szabad embereknek, hogy nekünk is érző szív dobog a keblünkben. Nos, barátaim, hozzuk meg ezt az áldozatot!

A fegyencek kivétel nélkül beleegyezően bólintottak. Sokan szemüket törülgették. Ettől kezdve hosszú hónapokon keresztül senki sem dohányzott a fegyencek közül. Bizony ez nem kis áldozat volt részükről! A dohány árát félretették, amíg meg nem lett a szükséges összeg. Mikor aztán együtt volt a 150 000 líra, a fegyház igazgatósága átutalta a Bechelli családnak Carrarába.

Nem sokkal ezután megérkezett a levél, amelyet egy írásban gyakorlatlan édesanya keze írt a foglyoknak: „Gyermekünk szerencsésen meggyógyult. Köszönetet mondok ezért a fogoly uraknak. Mindennap imádkozom önökért.” A levelet minden fogoly elolvasta. A sötét cellákat öröm töltötte be, a jócselekedet, a szeretet nyomában fakadt öröm fénye és melege.

Az egyik nap Domenico Bottát magához hívatta a fegyház igazgatója. Barátságosan nyújt át neki egy okiratot.

Domenico Botta, az igazságügyminiszter megkegyelmezett önnek. A 20 évi büntetésből 13 évet elengedett. Az ön magatartása Lucia Bechellivel szemben azt bizonyítja, hogy alapjában ön jószívű ember. Azonnal szabadlábra helyeztetem és elhagyhatja a börtönt.

A bűnösök igen sokszor nem olyan rosszak, mint a bűn, amit elkövetnek. A legtöbb emberben mindig van legalább egy szikra a szeretet tüzéből.

Az első Mikulás

(Szent Miklós-legendák)

A gyerekek az udvaron játszottak. A frissen esett, tapadós hóból szép hóembert készítettek. Sárgarépa volt az orra, szén a szeme, lyukas fazék a kalapja. Nagyapó kiégett pipáját is a szájába nyomták. Mikor elkészültek a nagy munkával, vidáman körültáncolták a hóembert. Közben kinyílt az ajtó és nagyapó így szólt az unokákhoz: elég volt a játékból, gyertek be, mert hamarosan megérkezik a Mikulás! Már a szomszéd utcát járja. A huncut Magdi Jancsihoz hajolt és fülébe súgott valamit. Meg is hallottam, hogy mit súgott. Bizonyára megint János bácsi lesz Mikulásnak öltözve. Tavaly is megismertem a hangjáról.

A gyerekek már az ajtó előtt álltak, de ott nagyanyóba ütköztek. Erélyes hangon rájuk szólt: Jól törüljétek le a lábatokat! Itt a kissöprű, ezzel tisztítsátok le egymásról a havat! Mikor mindezzel elkészültek, bementek a szobába. Letelepedtek az öreg cserépkályha mellé, ki-ki a saját székébe. Az asztalon fehér terítő és egy üveg bor a Mikulás bácsi számára. Nagyanyó az ablak mellett ült és harisnyát javított. Nagyapó leült és a gyerekek tudták, hogy most mese következik. De szépen tudott mesélni nagyapó! A gyerekek sokszor éjjelig is elhallgatták volna.

– Nemsokára megérkezik a Mikulás és elhozza nektek ajándékait.

Magdi meglökte Jancsit és rákacsintott. Nagyapó azonban tovább folytatta a mesét, mintha semmit sem látott volna.

– Amíg azonban megérkezik a Mikulás, szeretném elmondani nektek, hogy tulajdonképpen ki is ő és miért kapnak tőle minden esztendőben ajándékot a gyermekek?

– Nagyon, nagyon régen, kb. 1600 évvel ezelőtt született a kisázsiai Patara városában egy kisfiú. Jám-bor szülei: édesapja Epifánusz és édesanyja Johanna, sokat imádkoztak érte Istenhez. Végre imádságuk

meghallgatásra talált és talán mondanom is fölösleges, hogy mennyire örültek az újszülöttnak. A kisfiú a keresztségben a Miklós nevet kapta. Nem tudom, hogy igaz-e vagy sem, lehet, hogy kedves mese, legenda csupán, mely azt tartja, hogy a kis Miklós szerdán és pénteken napjában már csak egyszer szopikázott, így már csecsemőkorában megtartotta a böjtöt.

Évi ezt már nem bírta megállni nevetés nélkül. És mert a nevetés éppoly ragadós, mint az ásitás, a többiek is nevetni kezdtek. Nagyapa is mosolygott a bajsza alatt. Megtömte a pipáját és megvárta, míg csend lesz. Majd így folytatta: Mikor Miklós nagyobb lett, gyakran eljárt a templomba ministrálni. Szívesen olvasgatta a bibliát is. Még egészen fiatal volt, mikor meghaltak szülei. Igaz, szép vagyont örökölt tőlük és így nem kellett éheznie. A Szentlélek sugallatára azonban elhatározta, hogy szétszítja vagyonát a szegények között és Jézus követésének szenteli életét. Jótékonykodását a szomszédjával kezdte. Ez egy elszegényedett nemesember volt és három leányával éldegélt nagy szegénységben. A sok nélkülözés és nyomorúság már csaknem a bűn útjára sodorta a leányokat. Mikor erről Miklós értesült, elhatározta, hogy segít rajtuk. Éjnek idején a szegény szomszéd házához lopódzott és a nyitott ablakon keresztül bedobott egy zacskó aranyat a szobába.

Jancsi szeme ennek hallatára felragyogott. Hű, ezt velünk is megcsinálhatná a Mikulás! Mindjárt vennék rajta egy kerékpárt.

– Csend legyen gyerekek, szólt közbe most már nagyanyó is. Nagyapó pedig tovább mesélt: Mikor reggel a szegény ember fölébredt és megtalálta a zacskó aranyat, táncolni kezdett örömeiben. Hiszen most már volt miből megrendezni legnagyobb lánya számára a lakodalmat. Persze, még hátra volt a két kisebb lány is. Ezért Miklós újra megismételte előbbi jócselekedetét. A harmadik alkalommal azonban a szegény ember résen volt és elhatározta, hogy meglesi jótévőjét. Mikor Miklós harmadszor is megjelent a szegény

ember háza előtt, a pénzes zacskó csörrenésére fölébredő ember utána szaladt és így szólt hozzá: állj meg jó ember és engedd meg, hogy az arcodba nézzek! Leborult előtte és így mondott köszönetet a gazdag adományért.

Közben Myra városában meghalt a püspök. Az új püspök megválasztására sok pap és püspök jött a városba. Volt közöttük egy tudós és jámbor életű főpásztor, akit társai is nagyra becsültek. Ő arra biztatta társait, imádkozzanak a Szentlélek segítségéért, hogy jó és arra méltó embert válasszanak Myra város püspökévé. Történt aztán, mikor nyugovóra tértek, az előbb említett jámbor püspök a következő szavakat hallja: holnap reggel szentmise előtt álljatok a templomajtóba! Az első ember, aki a templomba lép és Miklós a neve, ő legyen az új püspök! Reggel a püspök elmondotta társainak a különös üzenetet. El is határozták, hogy engedelmeskednek a bizonyára Istentől származó utasításnak. Másnap reggel valóban Miklós lépett elsőnek a templomba. A püspökök feltartóztatták és a neve után érdeklődtek. Miklós alázatosan meghajtott a fejét és így válaszolt: kicsiny szolgátokat Miklósnak hívják. Több se kellett a püspököknek. Azonnal megragadták és a püspöki székbe ültették. Így lett Miklós szinte akarata ellenére Myra város püspöke.

Jancsinak nagyon tetszhetett a történet, mert olyan figyelmesen hallgatta nagyapó szavait, hogy a szája is tátva maradt. A huncut Magdi ezt észrevette és a zsebében talált cuclit Jancsi szájába dugta. Nosza, lett erre kacagás! Még a szigorú nagyanyó is elmosolyodott. Jancsi pedig füle tövéig elpirult és alaposan megrángatta Magdikánk copfikáját. Szerencséd, hogy a Mikulást várjuk, mert különben alaposan elraknálak – mondotta Jancsi bosszankodva.

– No, gyerekek, hát nem akarjátok, hogy tovább mondjam Szent Miklós történetét?

– De igen!

– Akkor hagyjátok abba a nevetést és a veszeke-
dést!

Történt egyszer, hogy a tengeren hatalmas viharba
került egy hajó. Végso szükségükben a hajósok Miklós
püspökhöz folyamodtak közbenjárásért.

– Isten szolgálja, ha igaz, amit rólad beszélnek, se-
gíts rajtunk! És íme, még abban az órában a segítségül
hívott püspök megjelent a hajón. Odalépett az evező-
sökhöz, megigazította a vitorlákat és hamarosan el-
csendesült a tenger háborgása. Majd éppoly észrevét-
lenül mint jött, eltűnt. Mikor a hajó utasai szerencsé-
sen partot értek, azonnal a templomba siettek. Itt föl-
ismerték Miklós püspökben megmentőjüket. Eléje já-
rultak tehát, hogy megköszönjék segítségét. Ő azon-
ban minden köszönetet elhárítva így szólt hozzájuk:

– Nem, nem én, hanem erős hitetek és Isten ke-
gyelme segített rajtatok.

Nagyanyó új cérnát fűzött a tübe. Közben az egyik
cérnagombolyag legurult a földre. Magdi azonnal fel-
ugrott és bebújt az asztal alá. Mikor újra le akart ülni
a helyére, Jancsi kihúzta alóla a széket. Nem esett
ugyan nagyot Magdikánk, de valamennyien jót nevet-
tek égnek álló lábai láttán. Jancsi arcán pedig ott ra-
gyogott a káröröm, hogy sikerült a cucliért visszaadnia
a kölcsönt.

– Többet nem tetszik tudni a Mikulás apóról –
kérdetzte most Éva nagyapától?

– Dehogynem! Ha csendben lesztek, tovább mon-
dom a történetet.

– Az egyik esztendőben rossz termés volt és az éh-
ség beköszöntött Myra városába is. Az egész környé-
ken nem lehetett búzát kapni. Az egyik nap aztán
hírül hozták Miklós püspöknek, hogy gabonaszállító
hajók érkeztek a kikötőbe. Miklós püspök azonnal a
hajósokhoz sietett és arra kérte őket, hogy adjanak a
gabonából éhező híveinek.

– Sajnos atyám, ezt nem tehetjük – válaszolták a
hajósok. A gabonát Alexandriába kell szállítanunk és
hiány nélkül le kell adnunk a császár raktárában.

– Megértelek titeket, de most mégis hallgassatok reám. Tegyétek azt, amit mondok és Isten nevében ígérem nektek, hogy semmivel sem lesz kevesebb hajótok rakománya! A hajósok végül teljesítették a szentéletű püspök kérését. Milyen nagy volt a meglepetésük, amikor Alexandriában a kirakodás után saját szemükkel láthatták, hogy semmi sem hiányzik a rakományból. El is mondták az ottani híveknek ezt a csodát, amit Miklós püspök kedvéért cselekedett az Isten.

– Milyen érdekes, szólalt meg Évike! Tavaly, mikor az elsőáldozásra készültünk, a tisztelendő atya is ilyesmiről beszélt.

– Igen, igen, tette hozzá Jancsi, a csodás kenyér-szaporításról.

– Mi is történt akkor?

– Az Úr Jézus úgy megszorította az öt kenyeret és a két halat, hogy ötezer ember jóllakott vele.

– Én azt hittem nagyapó, hogy ilyet csak a jó Isten tud megcsinálni – mondotta János.

– Hát jól is gondoltad. A hajó rakományát nem Miklós püspök szaporította meg, hanem az ő kérésére a Jóisten tette ezt.

A konyhából most valami zörgés hallatszott. A gyerekek felfigyeltek. Talán a Mikulás jön. Magdi kiszaladt, de mindjárt vissza is jött. A Cila cica lökte fel az egyik fazekat. Ez csörömpölt.

Nagyapó nagyot szívott a pipájából és tovább mondta a történetet.

– Egy ázsiai nép fellázadt a rómaiak uralma ellen. A császár három legkedvesebb hadvezérét küldte a föllázadt nép leverésére. Még a nevükre is emlékszem: Nepotianus, Ursus és Apilio volt a nevük. Útközben viharba kerültek és a tenger éppen Myra városának közelében sodorta őket a partra. Midőn erről Miklós püspök tudomást szerzett, azonnal meghívta a három hadvezért asztalához. Mikor megtudta, mi járatban vannak, akkor arra kérte őket, hogy ne engedjék meg katonáiknak a rablást és erőszakoskodást. Miközben beszélgetnek, hírnök jön és jelenti a püspöknek, hogy

három becsületes és ártatlan lovagot halálra ítélték. Siessen, akkor talán még megmentheti életüket. Nosza, erre útnak indult Miklós püspök és a három hadvezér is vele ment. Az utolsó pillanatban érkeztek. A három lovag bekötött szemmel már a vesztőhelyen térdelt és a hóhér fölemelte pallosát, hogy lesújtson az ártatlanokra. Miklós azonnal a hóhérhoz lépett és kivette kezéből a pallost. Kioldozta a lovagok kötelékét és a kormányzó palotájába sietett. Ez alázatosan, mézes-mázos szavakkal köszöntötte a híres myrai püspököt. Miklós azonban kemény szavakkal támadt reá:

– Te Isten ellensége, te a törvény megszegője vagy! Hogyan mersz szembenézni velem? Kapzsiságod miatt akartad ezt a három lovagot meggyilkolni. Vagyonukra áhítoztál! Följelentelek a császárnak. Csak akkor enyhült haragja, amikor a kormányzó megbánta bűnét és megígérte, hogy ilyesmi többé nem történik.

Nem sokkal ezután, a három hadvezér megköszönte a szíves vendéglátást és engedelmességre kényszerítette a föllázadt népet. Ígéretükhöz híven, minden fölösleges vérontást és rablást elkerültek. Mikor hazatértek a császár nagy tisztelettel fogadta őket. Megirigyelték ezt a császár körül lebzselő hízelgők és vádat emeltek a három hadvezér ellen. A fővádló terjesztette elő a panaszt, miszerint a három hadvezér szégyenletes dolgokat híresztelt a császárról. Az uralkodó hitt a vádoknak és kihallgatás nélkül halálra ítélte hűséges embereit. A börtönben kétségbeesve készültek a halálra a vezérek. Mitévők legyenek? Hogyan bizonyítsák be ártatlanságukat? Ekkor Nepotíanusnak eszébe jutott Miklós püspök, aki az ő jelenlétükben mentette meg három ártatlan lovag életét. Ezért buzgó imádsággal ők is a szentéletű püspök segítségét kérték. Ez nem is maradt el. Még az éjszaka megjelent a püspök a császárnak és így szólt hozzá:

– Miért vetetted börtönbe három hűséges embereidet és miért ítélted halálra, holott ártatlanok? Ha fölbredsz, azonnal engedd szabadon őket! Ha ezt nem

teszed, kérni fogom Istent, hogy háború pusztítsa országodat, amelyben te is életedet veszted.

– Ki vagy te, aki éjnek idején palotámba jössz és ilyen keményen beszélsz velem? – kérdezte csodálkozva és bosszankodva a császár.

– Én vagyok Miklós, Myra városának püspöke. Még ugyanazon éjszaka megjelent Miklós püspök a császár tanácsadójának is.

– Szerencsétlen ember, mi örömöd telik abban, hogy ártatlan embereket börtönbe zárattál és halálra ítéltettél? Siess, gyorsan, amig nem késő és mentsd meg az ártatlan hadvezérek életét! Ha ezt nem teszed, férgek lepik el testedet és házad is összeomlik.

– Ki vagy te, hogy így mersz fenyegetni engem? – kérdezte ingerülten a császár tanácsosa.

– Ha tudni kívánod, hát megmondhatom, én vagyok Miklós, Myra város püspöke.

Reggel, midőn a császár és tanácsosa találkoztak, mindketten elmondották különös álmukat. Látták, hogy nem közönséges álomról van itt szó. Ezért azonnal kihozták a börtönből a három hadvezért és a császár elé vezették.

– Miféle varázslással értétek el, hogy én és tanácsosom ugyanazt álmodtuk az éjszaka? – kérdezte közülük a császár.

– Nem vagyunk mi varázslók, de nem érdemelünk halálbüntetést, mert ártatlanok vagyunk.

– Ismertek-e egy Miklós nevezetű püspököt?

– Ekkor a halálraítéltek egymásra néztek és magukban hálaimát mondtak Istennek és megköszönték Miklós püspök közbenjárását. Ezután elmondották azt a sok csodálatos dolgot, amit Szent Miklós püspökről hallottak és jómaguk is láttak.

A császár meghatódva hallgatta szavaikat, majd így szólt hozzájuk:

– Menjetek, szabadok vagytok! Köszönjétek meg Istennek és Miklós szolgájának szerencsés megszabadulástokat.

Nagyapó elhallgatott. Kialudt pipáját gyújtogatta és füstkarikákat eregetett.

– Nagyapa kérem, hol lakik most a Miklós püspök bácsi? – kérdezte a még óvodás Klárika.

– Hol lakik? Azt hiszem ezt nem lesz nehéz kitalálnotok. 343-ban halt meg és jelenleg az olaszországi Bari városában nyugszanak csontjai. Lelke azonban ma is él Isten országában.

– Hát ha meghalt, akkor hogyan hoz ajándékot nekünk?

– Kislányom, a jó emberek még haláluk után is folytatni tudják jótékonykodásukat. Így tett és így tesz Miklós püspök is.

– A legenda szerint egy gazdag kereskedő is a csodatevő Miklós püspök tisztelői közé tartozott. Arcképét kiakasztotta szobájában és gyakran kérte segítségét. Mikor egyszer hosszú útra indult, így szólott Miklós püspök arcképéhez:

– Rád bízom atyám a házat, vigyázz mindenre, amíg visszajövök!

A kereskedő elutazott. Távollétében rablók törtek be lakásába és mindenét elvitték. Csak Miklós képét hagyták a falon. Mikor aztán a kereskedő visszaérkezett, szemrehányást tett a püspöknek:

– Miklós úr, hát nem rád bíztam egész házamat utazásom előtt? Miért nem védted meg a rablókkal szemben? Ezért most meg kell bűnhődnöd! Ezzel már le is vette a falról a képet és alaposan megostorozta. Ezután érdekes dolog történt. Alighogy a rablók szétosztották egymás között a zsákmányt, megjelent Miklós püspök és így szólt hozzájuk:

– Nézzetek rám és lássátok sebeimet, az ostorcsapásokat, amelyeket miattatok kaptam. Gyorsan vigyétek tehát vissza az ellopott holmikat! Ha nem teszitek, kiderül bűnötök és valamennyien akasztófára kerültek.

– A rablók csodálkozva kérdezték: ki vagy te?

– Miklós vagyok, Isten szolgája, akit miattatok vert meg a kereskedő. A rablók ekkor megrémülve vitték

vissza az ellopott holmikat és elmondották a kereskedőnek különös látomásukat. Erre a kereskedő is elmondotta, hogy mit tett Miklós püspök arcképével. A csoda láttára a rablók megtértek.

Ma is ő biztatja jó példájával az embereket, hogy megajándékozzák szeretteiket. A mai Mikulások mind az ő követői, akik által tovább folytatja jótékonykodását. Amint azonban hallhattátok, Miklós püspök nemcsak a szegények és ártatlanok védelmezője volt. Erélyesen föllépett a gonoszokkal szemben. Ezért van virgács a kezében, amit a rossz gyerekek kapnak tőle.

– Pszt... figyeljete csak, hallgatott el nagyapó. Jön valaki. A gyerekek izgatottan felugráltak székeikről. Kinyílt az ajtó és prêmes bundában, piros süveggel a fején, nagy kosárral a hátán belépett a Mikulás.

– Dicsértessék a Jézus Krisztus!

– Mindörökké amen – válaszolták megilletődve a gyerekek.

– Úgy hallottam, hogy jó gyerekek vagytok. Ezért eljöttem hozzátok is, mint Miklós püspök követe. Ezzel már le is vette válláról a hatalmas kosarat és kirakta az asztalra ajándékait. Volt ott piros csizma, csokoládé Mikulás, cukor, dió, mogyoró. Aztán megázta virgácsát és a gyerekek felé suhintotta. Azok ijedten a nagyapához bújtak. Panaszt is hallottam rá: totok! Magdi a múlt héten új táskáján szánkázott le a dombról! Jancsi gyakran torkoskodik és belenyál a lekvárosbödönbe. Évi igen szeret füllenteni. No, meg a tanulás se megy valami fényesen. Amint látjátok, mindezt én is tudom.

– Biztos a nagyanyó árulta el – suttozta Magdi a megszeppent Jancsinak.

Közben a Mikulás leült az asztal mellé és nagyapó borral kínálta. Magdi kíváncsian nézegette és azon törte a fejét, ki lehet az idei Mikulás? Annyi biztos, hogy nem János bácsi. Őt megismerte volna a hangjáról. Egyszerre csak a cipőjére tévedt a tekintete. Ejnye, a napokban kit is látott ilyen cipőben? Megvan! A Mikulás nem más, mint a szomszéd Takács bácsi.

Úgy látszik az idén ő vállalta ezt a szép tiszteletet, hogy a Mikulás ajándékait kiossza az utcában lakó gyermekek között.

Az Isten mindennél fontosabb

(Szentmise)

Történt az egyik vasárnap reggel, hogy Péter korán fölébredt és nem tudott elaludni. Fölkelt tehát és felöltözködött. Az óra éppen 7 órát mutatott. Még van egy jó óráma a szentmise kezdetéig. Elővette tehát ólomkatonáit és játszani kezdett. Ti is tudjátok, hogy játék közben milyen gyorsan repül az idő. Így járt Peti barátunk is. Mikor megnézte újra az órát, már csak tíz perc volt a szentmise kezdetéig. Mit csináljon most? Édesapja igen szigorú és megköveteli a rendet. Ha nem rakta helyre játékait, büntetésből elvette őket. Most azonban igazán nincs ideje erre. Pedig ő délután is szeretne játszani kedves katonáival! Mit tegyen tehát? Egy pillanatig gondolkozott, aztán így határozott: a szentmise mindennél fontosabb. Nem akarok elkésni, nem akarom megbántani a Jóistent. Inkább vegye el édesapám a katonákat. Ezzel vette a sapkáját és szaladt a templom felé.

Az utcán a közért előtt találkozott Sanyi barátjával. Új futball-labda volt a kezében és a vásártér felé igyekezett.

– Gyere velem játszani! – kiáltotta Petinek.

– Most szentmisére megyek s nem érek rá, válaszolta Peti.

– Gyere, mert nincs kivel fociznom. Ha nem jössz, megverlek.

– Fenyegethatsz, de nem bántom meg súlyos bűnnel a Jóistent.

Ezzel faképnél hagyta Sanyi barátját és szerencsére még idejében odaért a templomba.

Aki nem bocsátott meg felebarátjának

(Megbocsátás)

Szalézi Szent Ferenctől való a következő történet:

Valérián császár uralkodása alatt élt Antióchiában egy pap, akit Sapriciusnak hívtak és egy buzgó keresztény hívő, Nicephorus volt a neve. Ők ketten igen jó barátságban éltek. Az emberek azt gondolták róluk, hogy testvérek. Történt egyszer, nem tudni miért, a két barát összeszólalkozott valamin és a baráti szeretet helyébe gyűlölet lépett. Többet nem beszéltek egymással. Ha az utcán találkoztak, elfordították fejüket. Egy idő múltán Nicephorus fölkereste barátját és térdelőn kérte bocsánatát. A pap azonban hajthatatlan maradt. Közben üldözni kezdték a keresztényeket. Sapricius is börtönbe került, ahol példás türelemmel viselte a különféle kínzásokat. Végül halálra ítélték. Végigvezették a város utcáin a vesztőhely felé. Mikor Nicephorus ezt megtudta, megállt az utca szélén és így kiáltott Sapricius felé:

– Jézus Krisztus vértanúja, bocsáss meg nekem, szegény bűnösnek!

– Ő azonban most is elfordította arcát és nem akart megbocsátani. Nicephorus tovább rimázkodott, de mindhiába. Egész a hóhérig kísérte, aki nagyot nevetett rajta: ugyan mit könyörögsz egy halálraitélt bocsánataért? Amikor a vesztőhelyre értek, a jóbarát harmadszor is megpróbálkozott a bocsánatkéréssel. A gőgös pap azonban hajthatatlan maradt.

Ekkor megdöbbenő dolog történt. Sapricius, aki nem tudott és nem akart megbocsátani felebarátjának, kiesett Isten kegyelméből. A kivégzés pillanatában elhagyta bátorsága és kijelentette: hajlandó megtagadni keresztény hitét és eleget tenni a császár parancsának. Mikor ezt Nicephorus meghallotta, bátorítani kezdte barátját. Minden szép szó azonban hiábavalónak bizonyult. A méltatlan pap hittagadó lett. Nicephorus pedig, aki barátja biztatásával elárulta, hogy keresztény, vértanúhalált szenvedett keresztény hitéért.

Jézus karjaiban

(Áldozat)

Amit most elmondok, valóban megtörtént és mindnyájunk számára tanulságos történet. Egy pogány kisfiúról szól. Ne gondoljátok, hogy valahol Afrikában vagy Ázsiában történt, hanem itt Európában. Sajnos, már itt is élnek pogányok. Olyan emberek és gyerekek, akik nincsenek megkeresztelve és nem ismerik az Úr Jézust. Ezek közé tartozott Péter is, akinek gépészmérnök az apukája. Igen szereti kisfiát és igen büszke reá. Nem is csoda, hiszen Péter tiszta ötös az iskolában. Nem tudom miért, de az apuka, jöllehet kiskorában megkeresztelték, később kilépett az egyházból és nem hisz a jó Istenben. Ezért nem engedte, hogy Peti fiát megkereszteljék. Édesanyja szeretne volna, de azért ő sem mert szembeszállni férje döntésével. Karácsony előtt szívesen leült a zongora mellé és gyermekei kívánságára karácsonyi énekeket játszott. Néha el is mesélt egyet s mást az Úr Jézusról legkisebb fiának, Péternek. A kisfiú csillogó szemmel hallgatta és nem tudott betelni a betlehemi éjszaka történetével.

Volt Péternek egy barátja, Anti, akinek igen vallásos szülei lehettek. Ő bizony szorgalmasan járt a templomba és gyakran ministrált. Pétert is behívta a templomba, mikor hazafelé mentek az iskolából. Letérdeltek az oltár elé és Anti megmagyarázta, hogy az Úr Jézus itt lakik közöttük az oltáron, a hófhér ostyába rejtőzve. Legnagyobb öröme, hogyha az emberek bebocsátják szívük szentségházába. Ő is az elmúlt évben járult először a szentáldozáshoz. Azóta minden vasárnap áldozik.

Az egyik nap így szólt Péter anyukájához:

– Engedjétek meg, hogy én is megkeresztelkedjek és Jézust a szívembe fogadhassam! Nem akarok tovább pogány maradni! Édesanyja megrémült, aztán így válaszolt: ha édesapád megengedi, én szívesen beleegyezem. Ezek hallatára Péter elszomorodott. Nagyon jól tudta, hogy ilyesmibe sohasem fog beleegyez-

ni apukája. Ennek ellenére ismét előadta kérését édesapjának. Ő azonban nagyon mérges lett és veréssel fenyegetőzött. Ettől kezdve Péter nem is próbálkozott szülei szívét meglágyítani. Annál gyakrabban kereste fel Jézust és hosszasan imádkozott az oltár előtt. Őt kérte: tegye lehetővé, hogy keresztény legyen és szívébe fogadhassa Jézus szent testét. Úgy látszott azonban, hogy Jézus nem hallgatja meg egy pogány gyermek imádságát.

Az egyik nap éppen az iskolából jött hazafelé. Szép nyugodtan ment a járdán, mikor az egyik autó föl-szaladt és elütötte. Azonnal jöttek a mentők és Petit a kórházba szállították. Amikor a kisfiú magához tért, szülei síró szemmel álltak ágya mellett. Ő azonban Jézusra gondolt és arra kérte: Jézusom, hallgasd meg kérésem! Fölajánlom életem szüleim megtéréséért. Engedd, hogy hozzád menjek a mennyországba! Édesapja megkérdezte: Petikém, van valami kívánságod? Igen! Engedjétek meg, hogy megkeresztelkedjek! A szülők jól tudták, hogy gyermekük halálveszélyben forog. Ezért engedtek kérésüknek. Eljött a lelkiatya és Petiből Isten gyermeke lett. Rengeteget szenvedett, de mégis öröm sugárzott arcáról. Boldogsága még csak nőtt, mikor Jézus szent testét is feléje nyújtotta a lelkiatya. Eljött Jézus, de nem csupán látogatóba. Magával vitte kis barátját az örök hazába.

Isten elfogadta Péter áldozatát és magához vette szerető gyermekét. Vajon teljesíti-e kérését és megadja-e szüleinek is a megtérés kegyelmét? Igaz, hogy Isten nem erőszakoskodik, de van olyan kegyelem, olyan szeretet, aminek nem lehet ellenállni. Ezt a kegyelmet pedig megígérte mindazoknak, akik élő hittel és szeretettel Hozzá folyamodnak kéréseikkel. Bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek . . .

Szélvész kisasszony (Önfeláldozás)

Már a második hete szinte szünet nélkül esik az eső. Miki az ablakból nézi a szürke felhőket és húga, a kis Zsuzsi is megunt már a babázást.

– Vajon mivel tölthetnénk el időnket a vacsoráig?
– kérdi Miki.

– Talán játszunk egy Ne nevedd koránt!

– Ugyan hagyj el, már azt is meguntam.

– Olvassatok valamit, szólalt meg most nagymama, aki a karosszékekben ült és a harisnyát stoppolta.

– Már minden könyvemet kiolvastam, válaszolta kedvetlenül Miki.

– Akkor olvassunk az enyéimből, szólt Zsuzsika.

– Engem nem érdekelnek a lánykönyvek! Ezek neked valók, de számomra unalmasak.

– Tudod mit nagymama, indítványozta Zsuzsi, mesélj te nekünk valamit!

– De valami olyasmit, amit még sohasem hallottunk, tette hozzá Miki.

Nagymama elgondolkozva hagyta abba a munkát. Visszagondolt kislánykorára és keresgélni kezdett emlékei között. Vajon mit mesélhetne el unokáinak, amit megértenének és amiből tanulhatnának is? Levette a szemüvegét, lassan megtörölgette, aztán így szólt: rendben van gyerekek! Elmondok nektek valamit az én gyermekkoromból, figyeljete! A két testvérnek fölcsillant a szeme és közelebb húzódtak nagymamához.

– Tudjátok, kezdte nagyanyó elbeszélését, kislánykoromban igen pajkos és huncut gyerek voltam. Meltán neveztek szüleim is Szélvész kisasszonynak. Úgy másztam a fára, mint a fiúk és semmi akadályt sem ismertem. Édesanyám gyakran megszidott, de nem sokat használt figyelmeztetése. A fiúk szívesen játszottak velem, mert nem maradtam el mögöttük a bátorságban. Ezért egyenrangúnak tartottak magukkal. Csak egy fiúval nem tudtam kijönni. Ez pedig a

szomszédban lakó Pali volt. Neki bizony nem tetszett, mikor katonásdit vagy rablóst játszottam. Szerinte ez nem illik egy leányhoz. Ő maga igen csendes fiú volt és nagyon szerette a könyveket. A kertünk szomszédos volt az övékkel és így gyakran láttam, amint a fák hűvösében könyveit olvassa. Én persze szívesen bosszantottam és jó puha szilvával többször is megdobáltam a fa tetejéről. Egyszer eltaláltam a tintásüvegét és a tinta ráfolyt füzetére. Ettől kezdve nem köszönt nekem és nyílt ellenségek lettünk. Amikor azonban az elsőáldozásra készült, hirtelen megváltozott. Valahányszor meglátott, előre köszönt és kedvesen rám mosolygott. Akkor még csak 12 éves korukban járhattak a gyerekek az Úr asztalához. Tehát Pali megbékélt velem, mert aki Jézust fogadja szívébe, nem táplálhat haragot felebarátai iránt. Végre elérkezett az első szentáldozás napja. A gyerekek égő gyertyával kezükben vonultak szép sorban a templom felé. Én persze fölötte kíváncsi voltam és ezért, hogy jobban láthassam őket, fölmásztam a tó fölé hajló fűzfára. Úgy elbámészkodtam, hogy egyszer csak egyensúlyomat veszítve, fejfelé zuhantam, bele a mély vízű tóba. Úszni nem tudtam és hangosan segítségért kiáltottam. Pali a legjobb úszók közé tartozott. Mikor észrevette szerencsétlenségemet, azonnal kiugrott a sorból és ünnepi ruhában a vízbe vetette magát. Hogy aztán mi történt, azt már nem tudom. Elvesztettem az eszméletemet és amikor magamhoz tértem, odahaza feküdtem ágyacskámban. Szomorú arccal nővérem ült mellettem. Könnyek potyogtak a szeméből. Mikor ezt láttam, fölültem az ágyban és vigasztalni kezdtem: ne szomorkodj Marikám, hiszen jól érzem magam, nincsen semmi bajom! Neked nincs, de a kis Palikának igen. Mi van vele? Meg fog halni a te meg gondolatlanságod miatt! Pali szíve sajnos nem volt teljesen egészséges. A hideg víz, az erőfeszítés, amellyel téged kimentett, nagyon megviselte. Mikor ezt meghallottam, kiugrottam az ágyból és a szomszédba, Paliékhoz siettem. Pali sápadtan feküdt az ágyban.

A kis asztalkán égett az elsőáldozási gyertyája. Nem sokkal előtte kapta meg a betegek kenetét. Zokogva borultam ágyára. Pali azonban erőtlen hangon így vigasztalt: ne sírj Lenke, én a mennyországba megyek . . .

Így is történt. Egy órával később Palika meghalt. És ezt sohasem tudtam elfelejteni. Pali hősi áldozata nem maradt rám hatás nélkül. Életem végéig elkísér szomorú emléke. Ettől a naptól kezdve azonban én is megváltoztam. Igaz, hogy olyan hős, mint amilyen ő, én sohasem lettem, de igyekeztem Istennek kedves és engedelmes gyermeke lenni. Hűségesen szolgálni azt a Jézust, aki életét adta értünk a hófehér ostyában. Remélem, hogy az Ő segítségével viszontláthatom majd Palikát a mennyországban.

Kibékülés

Annus és Erzsí jó barátnők voltak. Mindennap együtt mentek az iskolába. Örültek, hogy a tanító néni megértően egymás mellé ültette őket. Annus jobb tanuló volt, de szívesen segített Erzsikének. Gyakran együtt tanultak és még gyakrabban együtt játszottak. Egyszer azonban összevesztek valamin. Valami egészen jelentéktelen dolgon, amit még elmondani sem érdemes. Főleg az akaratosabb Annus tartotta a haragot. Ha találkoztak, elfordította fejét és látni sem akarta egykori barátnőjét. Ez persze nem volt szép és főleg Erzsikét nagyon bántotta a lelkiismeret. Különösen akkor, midőn a Miatyánkot imádkozta. Ebben ugyanis azt kérjük a Jóistentől: „Bocsásd meg a mi vétkeinket”, de hozzátesszük: „miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek . . .”

Az egyik decemberi napon édesanyja elküldte a boltba, hogy hozzon egy gombolyag fehér pamutot. A boltos bácsi egy régi újságpapírba csomagolta be és ezen Erzsike egy érdekes elbeszélést talált. Ez volt a címe: Krétavonal. Két öreg néniről olvasott benne,

akik egyébként testvérek voltak. Valami miatt összekülönböztek és már huzamosabb ideje haragban voltak egymással. Egyetlen szobában laktak, de haragjukban egy krétavonallal elfelezték. Így éltek a két részre osztott szobában. Egyik sem lépte át a vonalat és egy szót sem szóltak egymáshoz. Így ment ez éveken át. Történt egyszer, hogy egyikük súlyosan megbetegedett. Lázasan feküdt az ágyban. Testvére mindent nagyon jól tudta. Hallotta köhögését, sóhajtozását, de nem lépte át a krétával húzott vonalat. Az egyik éjszaka azonban érdekes álmot látott. Álmában meghalt és a mennyország felé tartott. Már messziről látta az Úr Jézust és nagy tisztelettel közeledett feléje. Egyszer csak megbotlott a lába, aztán mintha gyökeret vert volna, egy lépést sem tudott továbblépni. Amikor lenézett a földre, hogy miben botlott meg, hát egy krétával húzott vonalat pillantott meg. Ezt azonban semmiképpen sem tudta átlépni. Kétségbeesetten Jézus felé tárta a kezét és segítséget kért tőle. Jézus azonban elfordította arcát. Uram Jézus, kiáltotta a néni, hát nem ismeresz engem? Hiszen mindennap imádkoztam hozzád! Ekkor Jézus ránézett és csak ennyit mondott: töröld el a krétavonalat!... Mikor a néni fölébredt álmából, egyszerre rádöbrent a harag bűnére. Azonnal kilépett az ágyból és az ablakon besütő holdfény mellett letérdelt és könnyek közepette eltüntette a vonalat. Odalépett beteg testvéréhez és megbocsátóan átölelte. A haldokló beteg örömmel fogadta a békejobbot. Mosolyogva halt meg reggelre testvérének karjaiban.

Ez a történet nagyon meghatotta Erzsébetet. Igaz, hogy nemcsak ő volt a hibás a haragért. Talán Annus kezdte az egészet. De néhány nap múlva karácsony lesz és áldozni szeretne. Ezt azonban nem teheti haragos szívével. Ezért másnap reggel levelet írt barátnőjének. Beismerte benne a hibáját és bocsánatot kért érte. A levél elment, Erzsi szívébe pedig valami csodálatos béke költözött. Másnap éppen a karácsonyfát díszítette, amikor csöngettek. Kinyílt az ajtó és Annus

állt előtte mosolyogva. Nagyon köszönöm a leveledet. Alaposan megszerényítettél vele. Az én makacs és kemény szívem sajnos nem tudott megnyílni. Te azonban erősebb voltál és győztél a szeretetben...

A kegyetlen menyasszony

(Szívtelenség)

Több száz évvel ezelőtt történt valahol Angliában. Egy előkelő kastélyban lakodalmat tartottak. A lakodalom minden képzeletet felülmúlt. A hölgyek gyönyörű ruhában pompáztak, de a legszebb mégis a menyasszony volt. Valamennyien az asztalnál ültek, amikor valaki megzörgette a palota kapuját. Egy szegény koldus lépett be, hogy alamizsnát kérjen a gazdag vendégektől. Először a hercegekhez ment. Azok azonban kinevették. Kigúnyolták szegényes öltözkét és továbbküldték. Így került végül is a szépséges menyasszony elé. Mikor megpillantotta a koldust, haragosan fölugrott helyéről és így kiáltott rá:

– Ki engedett téged ide? Én vígságot, gazdagságot és szépséget akarok látni magam körül. Utálom a piszkot, a szegénységet, a nyomort! Amiért ide merészkedtél és piszkos kezeddal nem restelltél alamizsnát koldulni, büntetésből mindkét kezéd levágatom. Erre még a vendégek is meghökkentek. Némelyik udvarhölgy sírva is fakadt és kegyelmet kért a koldus számára. A menyasszony azonban nem engedett. Így aztán végrehajtották kegyetlen ítéletét.

Két év múlt el és az ifjú asszony férje vadászatra indult. Magával vitte feleségét és újszülött kisfiát is az erdőbe. Egyszer csak egy gyönyörű szarvas tűnt fel a bokrok között. A király azonnal utána vetette magát. Felesége és kisfia egyedül maradtak. S íme, mezei szarvas a bokor és előugrik egy farkas. Egyenesen a kisfiúra veti magát és kitepi az anya kezéből. A szerencsétlen királynő segítségért kiált. Egy idős férfi jelenik meg erre és megkérdezi:

– Mi baj, felséges asszonyom, miben segíthetek? Gyorsan fogd a lándzsát, amit férjem hátrahagyott és vedd vissza kisfiamat, amelyet a farkas elragadott! Igen sajnálom, de nem segíthetek, szölt az öreg. Ezzel lecsúsztotta köntösét és ezt mondta: Sajnos mind a két karom hiányzik, így nem menthetem meg a gyerekedet. A királynő ekkor jobban szemügyre vette az idős koldust és fölismerte. Ez volt az, akinek lakodalma alkalmával mind a két kezét levágatta. És miközben a keményszívű, kegyetlen asszony sírni kezdett, a farkas elvitte gyermekét és végzett vele . . .

Bozó, az elefánt (A jószág hatalma)

Azt tartja egy bölcs mondás: megérteni annyi, mint megbocsátani. Ezt igazolta a cirkuszi elefánt, Bozó esete is. Mindig nagy tetszést aratott és különösen a gyerekek szerették. A hatalmas sátor porondján vígan járta a valcert, majd egy ormányába fogott zászlóval vezényelte a zenekart. Egyszer azonban hirtelen megváltozott. Egy héten belül háromszor is megtámadta és csaknem halálra taposta idomítóit. Dühösen trombitált és mindenkit elzavart közeléből. Még a gyerekeket is, akik mogyoróval akartak kedveskedni. Sehoggy sem tudott megnyugodni. A cirkusz vezetősége tchetetlenül állt vele szemben. Végül elhatározták: nincs más hátra, mivel veszélyezteti az emberek életét, meg kell ölni. Mikor az Állatvédő Egyesületben ezt megtudták, küldöttséget menesztettek a cirkusz igazgatójához és igyekeztek eltéríteni tervétől. Minden hiába! Az igazgató, hogy felkeltsse az érdeklődést, nyilvánosan akarta kivégeztetni az elefántot. Meg is telt vasárnap a nézőtér. A dühöngő elefántot elővezették, és az emberek készenlétben álltak fegyvereikkel. Bozó nyugtalanul járkált körbe-körbe. Fel-felemelte ormányát és trombitált, mintha csak sejténé, hogy mi vár rá. Hatalmas ketrecc mellett állt az idomítómester,

frakkban és cylinderben. Az igazgató intésére várt, hogy végezzen az elefánttal. Egyszer csak eléje lép egy tömzsi ember és így szól hozzá:

- Ne bántsák az elefántot, hagyják életben!
- Nem lehet, mert veszélyeztetni az emberek életét!
- Engedjenek be hozzá a ketrecbe és én két perc alatt megszelídítem!

Az igazgató ránézett az idegenre és azt mondta:

- Két perc alatt széttapossa magát.
- Gondoltam, hogy ezt válaszolja, mosolygott a tömzsi emberke. Ezért elkészítettem egy írást, amely szerint vállalom a felelősséget. Az igazgató elolvasta az ügyvéd által kiállított írást.

- Minden rendben! Bemehet a ketrecbe! Ekkor az ismeretlen ember levetette a kalapját és a kabátját.

- Most pedig, – mondotta – kinyithatják az ajtót. Bozó vérben forgó szemmel nézett a ketrecajtóra és izgatottan várta, hogy mi történik. Az ember belépett minden fegyver nélkül és maga mögött becsukta az ajtót. Bozó figyelmeztetően felordított. A betolakodó azonban halkan beszélni kezdett. Amikor az elefánt az első szavakat meghallotta, hirtelen elcsendesedett. A közönség egyetlen szót sem értett, de úgy látszik, hogy Bozó megértette. Hatalmas teste nem reszketett többé, sőt egészen megszelídülve boldogan forgatta hatalmas fejét. Mintha a különös idegen szavai megsimogatnák. A szelídítő pedig egyre közelebb lépett hozzá. Megsimogatta és sétáltatni kezdte a ketrecben. A közönség dörgő tapssal jutalmazta a bátor állatbarátot. Ő pedig kilépett a ketrecből és magyarázatul ezeket mondotta:

- Bozó nem rossz és nem veszélyes állat. Csak honvágya van. Én hindu nyelven beszéltem vele és erre megszelídült. Hiszen ő is Indiából származik és ezt a nyelvet hallotta a legtöbbit. Nyugodtan szabadon engedhetitek, jó ideig semmi baj sem lesz vele. Ezeket mondotta az ismeretlen ember és eltávozott.

Az igazgató pedig megnézte a nyilatkozatot és rajta az aláírást. Egyszerre mindent megértett. A különös

szelídítő Kipling volt, a híres angol író, aki Indiában született. Állattörténeteit az egész világon olvassák és ismerik.

Íme, a jóság és a szeretet még az állatokat is megszelídíti. A megértés kulcsa még az állatok szívét is megnyitja. Mennyivel inkább az embereket...

Velencei tarantella

Olaszországban, Velencében történt. A híres Quadri kávéház előtt, mintha csak a földből nőtt volna ki, megjelent egy barna bőrű táncosnő. Senki sem tudta kicsoda, senki sem tudta honnan jön. Azt azonban mindenki hamarosan megállapíthatta, hogy remekül táncol. Közelében állt egy fiú, aki hegedűjével a zenét szolgáltatta. Mindez a templomtéren történt, az előkelő kávéház előtt. A kávéház tulajdonosa először meghökkent. Már-már értesíteni akarta a rendőrséget. Az ő előkelő üzlete előtt nem történhet ilyesmi! Mikor azonban megtelt az üzlete és alig tudták kiszolgálni a táncosnőt néző vendégeket, elállt ettől a szándékától. Ami üzlet, az üzlet. A leány pedig táncolt és a közönség óriási tapssal jutalmazta. Még senki sem járta el így a velencei táncot, mint ez az ismeretlen táncosnő. Ezrek gyönyörködtek gyönyörű teljesítményében. Hirtelen abbamaradt a zene. Ekkor a táncosnő megköszönte a tapsot, majd arra kérte nézőit, hogy adjanak némi pénzt a számára. A jómódú nézők szívesen teljesítették kérését és hullott a líra. A kis táncosnő ezt is mosolyogva megköszönte. Aztán leszaladt a lépcsőkön és beszállt az ott várakozó csónakba. Mire a nézők magukhoz tértek, már el is tűnt a nagy forgalomban. Csak a muzsikus maradt ott hegedűjével. Tőle érdeklődtek, hogy ki ez a táncosnő? Vallatni kezdte a rendőrség is, de ő csak ezt tudta válaszolni: nem tudom! Éppen az egyik utcában sétáltam, mikor így szólt hozzám egy leány: fiú, tudsz muzsikálni? Mikor igennel válaszoltam, pénzt adott és magával ho-

zott ide a Szt. Márk térre. Útközben megbeszéltük, hogy mit kell játszanom, amire ő táncolni akar.

Hamarosan mégis kiderült a rejtély. Az ismeretlen nem volt más, mint egy világhírű dél-amerikai táncosnő. Amikor délután az egyik előkelő hotelben fellépett, felismerte valaki. Előadás után azonban gyorsan eltűnt. A rendőrség azonban a nyomában volt. Egy szegényes lakásban találták meg, amikor a pénzt éppen az asztalra szórta. Signora, mondta a rendőrfőnök, önnek nincs engedélye nyilvános fellépésre. Ezért külön adót kell fizetnie. A táncosnő azonban nem ijedt meg. Udvariasan megkérdezte: Olaszországban a jócselekedetet is megadóztatják? Láthatják ugyanis, hogy keresetemet ennek a szegény családnak adományozom. Az egyik közeli faluban leégett a házuk. Egész véletlenül tudtam meg, amikor arra utaztam autómmal. Vértett a szívem ekkora nyomor láttán. Hogy segítsek rajtuk, ezért táncoltam. Azt hiszem, egy rendes ember nem kér engedélyt arra, hogy jót tehessen. Én pedig igyekeztem jó ember lenni...

Minderről persze hírt adtak az esti újságok. A velenceiek körmenetben vonultak a szállóhoz, ahol a táncosnő lakott. Kiabáltak, éljeneztek és kérték, hogy jöjjön ki az erkélyre, de nem jött. Néhány órával előbb elutazott...

Az életmentő vasutas (Jó munka)

Az egyik nap két férfi kopogott be a vasútállomás szolgálati szobájába. Fekete egyenruha volt rajtuk. Az ajtó kinyílik. Nagy István szalutálva köszönti a vendégeket. A vendégek bemutatkoznak: Kiss Péter igazgató vagyok Budapestről. Én pedig a személyi ügyek vezetője. Nevem Sárkány József. Nagy István pályamestert keressük. Hát az én lennék kérem. Akkor helyben vagyunk. Dr. Kiss igazgató máris belekezd mondókájába.

– Kedves Nagy bácsi! A mai nap teljesített utoljára szolgálatot a vasútnál. Ötvennégy évig dolgozott hűségesen és becsületesen. Ahol ön teljesített szolgálatot, egyetlen szerencsétlenség sem történt. Mindezt nagyon megköszönöm önnek és fogadja elismerésünket. Ezzel melegen kezét ráz az idős vasutassal. Utána a másik úr is megszólal. Itt egy szerény pénzösszeg, ajándék hűséges szolgálataiért. Ön mindig hűséges emberünk volt.

– Ó, igen örülök és nagyon köszönöm. Ezzel sapkájához emelte a kezét. A két látogató kezét nyújtja és elbúcsúznak a nyugdíjba vonuló Pista bácsitól. Beülnek a fekete autójukba és elszáguldanak.

Pista bácsi kibontja az elismerő oklevelet. Hűséges szolgálatért! Hát igen, 54 év nagy idő. De szerencsére mindig segített őrangyala. Annak idején 1927-ben majdnem baj történt. Egy tehervonat elakadt a nagy hóban és közvetlen utána közeledett a személyvonat. Csak az utolsó pillanatban tudta egy fényjelzéssel megállítani. 1947-ben pedig a zsúfolt vonat lépcsőjéről leesett egy diákfiú. Azonnal a kórházba szaladt vele, de úgy kimerült, hogy neki is szíverősítő orvosságra volt szüksége. De immár vége a munkának, ma dolgozott utoljára. Egy kis kerülővel megy haza. Még egyszer megnézi a kis bakterházat, amelyben oly sok évet töltött. Onnan kezelte a váltókat, telefonált, állította a jelzőlámpákat. Megáll a kis őrház előtt. Egy fiatal vasutas int az ablakból, ő az új pályamester. Pista bácsinak könny szökik a szemébe. Úgy néz a kis téglaházra, mintha otthonától búcsúzna. Ma egyébként igen nehéz napja volt, a nagy esőzés föláztatta a pályát és a vonatok csak késve közlekedtek. Most is esik az eső. Pista bácsi összehúzza esőköpenyét. Odahaza biztosan várja már a felesége! Itt is van már a hídjelző lámpánál. Néhány perc múlva kell megérkeznie a gyorsvonatnak. Hányszor hallotta, amint messzhangzó dübörgéssel ráfutott a hídra! Mindig elgyönyörködött a kivilágított ablakokban. Ő azonban többet nem állíthatja czekeket a lámpákat. Majd az

utódja. De mi az? Nagy István nyugdíjas pályaőr megáll a folyóparton és megdöbbenve látja, hogy a híd egyik támpilléret elsodorta a megáradt víz. Az egész híd reszket és a víz föl-fölcsap a sínekre. A híd minden percben összedőlhet. Itt nem lehet gondolkozni! Gyorsan visszaroohan a jelzőlámpához. Megpróbálja tilosra állítani. A drót azonban nem enged. Már vérzik a keze, de a lámpa nem mozdul. Istenem, őrangyalom, ne hagyj el! – fohászkodik Pista bácsi. Ledobja esőkabátját és gyorsan fölmászik a jelzőlámpa oszlopára. Nem megy valami könnyen, hiszen öreg ember ő már, közel a hetvenhez. És íme a távolban föltűnik a gyorsvonat szerelvénye. Mászni, mászni, biztatja magát. A vonat egyre közeledik. Végre sikerült fölélnie. A lámpát azonban nem tudja átállítani. Ezzel nem is kísérletezhet tovább. Minden másodperc drága. Leveszi a fejről a sapkát és a zöld lámpa elé tartja. Odateszi, elveszi, odateszi, elveszi. Csak észreveszi ezt a mozdonyvezető. Pista bácsi jeleső zúgást hall. Igen, ez a fékek hangja. Hála Istennek! A mozdonyvezető észrevette a jelzést. Az utolsó pillanatban sikerült megállítani a vonatot, a már-már összeomló híd előtt.

Két vasutas hozza le Pista bácsit az oszlopról. A rémülettől és kimerültségtől mozdulni sem tud. Az arca kékre fázott, a keze vérzik. De sok száz ember életét sikerült megmentenie.

Kereszt két zászlóval

(Szereterverseny)

A legutóbbi világháború előtt történt. Hét hegymászó turista kihallgatáson jelent meg az angol királynál. Ezt mondták:

– Szeretnénk az ázsiai Har-Agag hegycsúcsot megmászni. Eddig még senkinek sem sikerült. Reméljük, hogy kitűzhetjük rá az angol zászlót. Kérjük a király segítségét vállalkozásunkhoz! A király örömmel hal-

lott a bátor vállalkozásról. Gazdag pénzadománnyal segítette őket. Ezen aztán a bátor turisták megvásárolták mindazt, ami egy ilyen útra szükséges. Sátorokat, főzőedényeket, gyapjúruhát, konzerveket, szilárd petróleumot, kutyát, sít és gyógyszereket. Mikor minden előkészületet megtettek, ismét elmentek a királyhoz. Tőle kapták azt a zászlót, amit majd ki kell tűzniök a hegy tetejére. Amikor megérkeztek a hegy lábához, érdekes dolgot tapasztaltak. A másik oldalon is éppen indulóban volt felfelé egy norvég hegymászó csoport. Az angolok meghökkentek és tanácstalanul néztek egymásra. Az egyik megszólalt:

– Azt hittem, hogy ilyesmire senki sem vállalkozik. Úgy látszik, hogy hegymászásunk versenyfutássá változik. Aki először fölér, annak lesz joga kitűzni zászlóját. Tehát rajta! Ne veszítsünk időt, azonnal induljunk! Gondoljatok a király szavaira: remélem, hogy dicsőséget hoznak az angol zászlóra! Vajon mit szólna a király, ha a norvégek előbb fölérnének, mint mi? Így beszélgettek és észre sem vették, hogy a norvégek megindultak felfelé. Nosza, rajta, ők is útnak indultak. Így kezdődött a veszedelmes versenymászás. A norvégek az ő zászlójukra gondoltak, az angolok az angol lobogóra. Az első nap estéjére körülbelül mind a két csoport egy magasságba érkezett. Fölütötték sátraikat. Egyik oldalon az angolok, a másikon pedig a norvégek. Mielőtt azonban felkelt volna a nap, tovább indultak. Még a második nap is egy magasságban tartottak. Így másztak fölfelé fej-fej mellett. A hatodik nap megpillantották a felhők fölé emelkedő hegycsúcsot. Már csak 160 méter volt hátra. Ez a szakasz azonban igen veszedelmes vállalkozást jelentett. A meredek sziklafalon kellett fölkapaszkodni, körös-körül csupa hó, alatta veszedelmes szakadékok. Az angolok kb. 40 méterrel megelőzték a norvégeket. Ekkor azonban hatalmas hóvihár támadt és abba kellett hagyni a mászást. A szélvihar sziklákat görgetett a völgy felé és telefújta az arcukat jeges hóval. Már-már azt hitték, hogy itt vesznek valamennyien. Végre

három óra után lecsendesült az idő. Nagy nehezen ki-
ásták magukat a hóból és meggémberedett kezüket és
arcukat dörzsölték. Az angolok már tovább akartak
indulni, mikor letről segélykiáltást hallottak. A le-
maradt norvégek elvesztették egyik emberüket. Bizo-
nyára eltévedt a nagy hófúvásban. Talán lezuhant és
most a hó alatt fekszik! Az egyik angol megszólalt:

– Gyorsan induljunk tovább! Amíg a norvégek
elveszett emberüket keresik, mi föléjük a csúcsra és
kitűzhetjük az angol zászlót.

– Erről szó sem lehet, mondta az angolok vezetője.
Azonnal lemegyünk és segítünk a norvégoknak meg-
keresni az elveszett embert. Egy ember élete fonto-
sabb, mint a csúcs meghódítása. Így is tettek. A nor-
végek igen elcsodálkoztak, amikor az angolok megje-
lentek és följánlották segítségüket. Erre bizony nagy
szükségük volt. Az egyik kutya fölfedezte az elveszett
ember kékszínű sapkáját. A közelben rá is akadtak az
elveszett turistára, aki egy szakadékba zuhant. Nagy
ügyel-bajjal sikerült kihúzni a félig megfagyott em-
bert. Rummal itatták és meleg pokrócokba takarták.

– Most pedig, szólalt meg a norvégek vezetője, to-
vább folytatjuk a versenyt? Az emberek vezetőikre
néztek.

– Nem, mondta ki a döntő szót az angol. A hátra-
levő utat közösen tesszük meg! Így is történt. Egy-
mást segítve érkeztek fel a csúcsra. Ragyogóan sütött
a nap és kéz a kézben néztek föl a kéklő égre. Aztán
a hátizsákból kivették a zászlókat. Egy keresztet ástak
a földbe és ennek két karjára kötötték az angol és a
norvég zászlót. És ha a hegy beszélni tudott volna,
bizonyára megdicsérte volna a bátor turistákat. Nem
azért csupán, mert megmászták, hanem sokkal inkább
azért, hogy győztek a szeretet versenyében.

Udvariasság

A vonat megállt, három asszony szállt ki a fülkéből.

– Hála Isten, sóhajtott föl az ablak mellett álló fiatalember, legalább végre leülhetek. Ezzel nagyot ásítva leült a sarokban megürült helyek egyikére.

– Mi az, már délelőtt fáradt, szólt hozzá egy idősebb úr? Úgy látom, annak a sápadt asszonynak nagyobb szüksége lenne az ülőhelyre, mint önnek! Már az előbb azon gondolkoztam, hogy átadom neki a helyemet. Gondolom azonban, hogy ön legalább harminc évvel fiatalabb nálam . . .

– Mi közöm hozzá? Én is megváltottam a jegyemet és jogom van leülni. Érzelmi gátlásokkal nem boldogul az ember a mai életben. Az idős úr nem válaszolt. Kinyitotta aktatáskáját és néhány iratot vett elő belőle. Közben kiesett egy levél. A fiatalember úgy tett, mintha nem vette volna észre a földre hulló levelet.

– Lenne szíves fölvenni, kérte őt az öregúr! Ekkor aztán kelleetlenül a levél után nyúlt. Egy pillantást vetett rá és az egyik budapesti gyár címét látta rajta.

– Ön talán ott dolgozik? Igen, bólintott az öregúr.

– Talán ön is? Nem, nem, de éppen oda igyekszem, mert szeretnék ott elhelyezkedni. Hallottam, hogy éppen egy előadót keresnek.

– Valóban így van, bólintott az idős úr.

– Akkor nagyon kérem, mondjon nekem valamit a gyárról, a munkáról és a fizetésről.

– Nagyon szívesen. A legközelebbi állomáson hosszabb ideig tartózkodik a vonat. Akkor majd elbeszélgethetünk. Így is történt. Mind a ketten kiszálltak. Mielőtt azonban bármit is beszéltek volna, az idős úr így szólt a nyegle fiatalemberhez:

– Adok önnek egy jó tanácsot: azonnal forduljon vissza és ne is próbálkozzék jelentkezni a gyárban!

- Dehát miért? – kérdezte megrémülve az ifjú.
- Mert ott nagy súlyt fektetnek az udvariasságra. Ebből pedig ön nagyon rosszul vizsgázott.
- Dehát erről semmit sem tudnak a gyárban, el-
lenkezett a fiú.
- Most már igen! Én vagyok ugyanis a gyár igaz-
gatója.

Udvarias kislány

Marika beszélte el a következő történetet:

- Több társammal egy közeli gyárba indultunk. Hallottunk ugyanis arról, hogy ott gép- és gyorsíró-
ket keresnek. Elhatároztuk tehát, hogy szerencsét próbálunk.

Meglehetősen viharos volt az idő és esett az eső. Az autóbusz tömve volt és a lányok vidáman beszél-
gettek. Bizony mindnyájan csinosabban voltak öltöz-
ve, mint én. Hát igen, odahaza négyen vagyunk test-
vérek és nem telik mindig új ruhára. Milyen jó lenne,
ha itt a gyárban állást kaphatnék! Végre megérkez-
tünk. Egy idős hölgy, miközben kiszállt, megcsúszott
és elesett a vizes aszfalton. A többi lány is látta, de
mit sem törődve tovább siettek. Én azonban segítet-
tem a néninek. Kalapja, szemüvege és táskája a föl-
dön hevert. Közben arra gondoltam: a többiek meg-
előznek engem a gyárban és így lemaradok az állás-
ról.

Mikor a néni fölállt, barátságosan megkérdezte:

- Nem kísérne el a hivatalomba? Ezt is megtet-
tem és közben elmondtam neki, mi járatban vagyok,
hogy szeretnék állást kapni a gyárban. A kapuban
aztán elváltunk egymástól. Közben jelentkeztem a gyár
irodájában a többi leány után. Vártuk a választ. Egy-
szer csak a nevemet szólítják. A lányok csodálkozva
néztek rám, hiszen én érkeztem a legutolsónak. Az
íróasztal mögött ott ült az a hölgy, akit fölsegítettem,

mikor elesett a kiszállásnál. Önre vártam, mondotta. Ilyen kedves és segítőkész lányra van szükségünk, amilyenek ön mutatkozott . . .

A rabszolgák rabszolgája

(Szeretet)

Szomorú történet a rabszolgák története. Nem is olyan régen, főleg Afrikában és Amerikában úgy adták és vették az embereket, mint az állatokat. Kegyetlen üzletemberek összefogták a négereket és idegen országokba szállították. Itt aztán jó pénzért, mint valami igavonó állatot eladták. Hiába tiltakozott ellene a Szentatya. A magukat keresztényeknek nevező, de valójában pogány kereskedők rá sem hederítettek. Így került sok-sok néger Amerikába, ahol rabszolgaként tengették életüket.

Körülbelül három évszázaddal ezelőtt történt. Egy portugál hajó közeledett Amerika partjaihoz. A hajó rakománya: néger rabszolgák. Egész nap a hajó sötét belsejében tartották őket. Naponta egyszer kaptak enni és inni.

– No, „megdőglött” valaki? – kérdezte a hajó kegyetlen kapitánya.

– Úgy látom, három halott van közöttük, szólt az egyik matróz.

– Nini, ez a hatalmas fickó is meghalt? Milyen kár érte! De ebben a percben a halottnak látszó óriás néger fölugrott és torkon ragadta a kapitányt. Alig tudták kiszabadítani matrózai. Büntetésül megkorbácsolták és összekötve dobták a hajófenékbe.

Mikor a kikötőbe érkeztek, egy kopott bárka úszott a hajó mellé.

– Hej, újra itt van ez az átkozott csuhás! Így morgott magában a kapitány, amikor a jezsuita atya föl-mászott a fedélzetre. A kapitány tudta: engedélye van a kormányzótól, hogy minden hajót meglátogasson. Ezért nem mert ellenkezni.

– Vannak négerek a hajóján? – kérdezi a lelki-
atya.

– Nem nehéz kitalálni ilyesmit, morogja a kapitány.

– Kérem, engedjen hozzájuk! Tíz éve vigasztalja a négereket és mindenki ismeri Kláver Pétert, a négerek rabszolgáját.

– Figyelmeztetem atyám, mondja a kapitány, hogy a mi négereink valóságos ördögök. Még bilincsbevert kezükkel is megfojthatják. Néhány fegyveres katonám majd elkíséri önt.

– Köszönöm kapitány, nincs szükségem fegyveresekre.

Állati üvöltés fogadja a lelkiatyát. A néger rabszolgák felugrálnak és öklüket rázzák. A lelkiatya azonban a saját nyelvükön szól hozzájuk:

– Isten nevében, a megfeszített Krisztus nevében jöttem.

Erre az emberek elcsöndesednek. Ketten-hárman keresztet vetnek, a többiek hallgatnak.

Péter atya pedig kibontja zsákját és ennivalót vesz elő. Az éhes emberek mohón nyúlnak az étel után. Egy 16 éves fiú azonban nem.

– Nem akarok enni, meg akarok halni. A fehér ember zsírt főz a húsból és véremmel festi meg zászlóit.

– Nem, ilyesmi nem fog történni fiam, vigasztalja a lelkiatya a kétségbeesett ifjút. Egyél csak nyugodtan.

Közben megpillantja az összekötözött Wolofot.

– Mi történt ezzel? – kérdezi a matróztól.

– Egy hajszálon múlt és majdnem megfojtotta a kapitányt. Valóságos ördög...

Péter atya azonban odamegy hozzá.

– Értsd meg testvérem, hogy segíteni akarok rajtad...

– Wolofnak egyetlen fehér ember sem testvére!

– Mégis megtanulod majd, hogy testvérednek nevezd, – szól szelíden a lelkiatya és elbúcsúzik kedves

négereitől. Holnap ismét visszajövök, mondja. Mindennap, amíg hajótok itt tartózkodik.

A fedélzeten így szól a kapitányhoz:

– Tisztességesebben bánjon a foglyokkal! Adjon nekik többet enni és inni s legalább kisebb csoportokban engedje őket a fedélzetre. Vagy azt gondolja, hogy megveszik az olyan embereket, akik alig állnak a lábukon?

A hajó egy hétig vesztegelt a kikötőben és Péter atya mindennap meglátogatta a rabszolgákat. Mindenki bizalommal fogadta, csak Wolof maradt zárkózott. Végre kiszállhatnak. A betegeket kórházba szállítják. Itt ismét találkoznak Kláver Péterrel. Gyakran látják, amint a legalantasabb munkákat végzi. Mande Fu, egy fiatal néger megkérdezi:

- Ki vagy te?
- A néger rabszolgák rabszolgája.
- Dehát miért vagy te is rabszolga?
- Mert szeretlek titeket.

És a szeretet szavát a négerek is megértik. Szívesen hallgatják tehát a lelkiatya tanítását. Persze sokan nem értik a nyelvét. Sokat segít azonban Mande Fu, aki több néger tájszólást is beszél.

Néhány nap múlva jönnek a vevők és miként az állatokat, megvizsgálják a négereket. Wolof a kovácsmesterhez kerül. Itt maradt tehát a városban.

Már csak Mande Fu maradt az emberpiacon.

- Tíz aranyat adok érte, szól az egyik farmer.
- Én húszat, kiáltja valaki!
- Húszat egy ilyen gyenge fickóért? Ugyan ki ez a bolond?

– No, senki többet? – kérdi a kereskedő. Ki veszi meg akkor húszért?

– Én, szól Péter atya és magához öleli az ifjú négert. Te leszel az én tolmácsom!

Ettől kezdve mindenhova együtt mennek. A hajókra, kórházakba, barakkokba, ahol jót tehetnek a szerencsétlen emberekkel. Tízezer embert keresztelt már meg és százezret a későbbi évek folyamán. A temp-

lomban őket gyóntatja először és a fehéreknek várni kell, amíg végez kedves négereivel. Az egyik nap különös örömben részesült. Wolof, a törzsfőnök keresi föl és kemény nyakát a keresztvíz alá tartja. Az atya jósága az ő kemény szívét is megpuhította.

Persze sok íhéer ember haragszik Péter atyára. Néha még az utcán is hangosan szidják, ha találkoznak vele. Őt azonban ilyesmi nem keseríti el. Szava nem némul el és minden erejével harcol a négerek legelembb, emberi jogaiért. Életének utolsó éveiben teljesen megbénul. Mande Fu, a hűséges munkatárs marad csak mellette. Karjában viszi minden reggel a kápolnába. 1654-ben hal meg, miután a négerek rabszolgája utoljára megáldja szeretett védenecit...

Kalkutta nyomorában

(Teréz anya)

1948. augusztus 8. Kalkutta, Bengália fővárosa. Borzalmas a hőség. A Loréto-nővérek zárdájában is izzadnak a hőségtől. A ventillátorok alig enyhítenek valamit.

– Hívni tetszett, tisztelendő anya? – kérdezi Teréz nővér, miközben belép előljárója szobájába.

– Igen, kedvesnővér. Közölni szeretnék valamit önnel, aminek bizonyára igen örül. Itt a válasz Rómából.

Teréz nővér, aki 38 éves és albán származású, szívéhez szorítja kezét. – És mi van a válaszban? – kérdi izgatottan.

– Róma megengedte, hogy elhagyja a kolostort és annak a feladatnak szentelje életét, amire oly régóta vágyódik.

– Hála Istennek, kiált föl a nővér!

– Róma szólt, a dolog tehát el van döntve. Én azonban nem titkolhatom el, hogy milyen aggodalommal bocsátom önt útjára. Aggódok gyenge egészsége miatt és félek, hogy összeroppan a nagy vállalkozás-

ban. Kalkutta nyomornegyedében szörnyű az élet és idő előtt felőrli az ember erejét.

– Miért ne viselhetném el azt, amit oly sok testvérem elvisel? Természetem gyengeségeit miért ne pótolhatná Isten az ő segítségével?

A főnöknő fölállt és az ablakhoz lépett.

– Kérem fontolja meg még egyszer a dolgot. Senki nem fog pálcát törni, ha itt marad a közösségben, amely biztonságot ad önnek is.

– Nincs mit megfontolnom, válaszolta Teréz nővér határozott hangon. Éveken át vizsgálgattam magam. Biztos vagyok, hogy Isten a szegények és nyomorgók szolgálatára küld. Most, hogy Róma is beleegyezett, semmi kétségem többé és munkához látok.

– Akkor menjen Isten nevében, leányom! Azt azonban ne feledje: házunk kapuja mindig nyitva áll ön előtt!

Még aznap levetette Teréz nővér az apácaruhát és fehér indiai viseletben elhagyta a kolostort. Kalkutta nyomornegyede lesz ezentúl az ő otthona is. Bátran dolgozik a nyomorúságos barakkok között. Gondozza a betegeket, vigasztalja a haldoklókat és tanítja az utcákon csavargó gyermekeket. Hogy jobban segíthesen a betegeken, néhány hónapra elmegy az egyik kórházba, ahol betegápoló kiképzésben részesül. Így tér vissza és folytatja munkáját. Sokan segítenek. Néhány tanítónő, betegápoló és orvos szabad óráiban együtt dolgozik vele. Penze azonban neki sincsen. Sokat kell koldulnia, amíg sikerült egy házat szereznie. Ez lesz aztán munkája középpontja. Az a vágya, hogy új rendet alapítson, amely egészen a szegényeknek szenteli életét.

1949-ben írja: „Ha a Szűzanya jónak látja, hogy néhány gyermekét mellém adja, akik egészen az enyémek lesznek, akkor Szent Szívének tiszteletét egész Kalkuttában elterjeszthetem.”

Még ugyanabban az évben, Szent József napján, jelentkezik egy bengáli leány és fölajánlja szolgálatát. Hamarosan mások is követik példáját. Teréz anya,

most már így nevezik, megalapítja az új közösséget, a Szeretet missziós testvérei néven. Fogadalmat tesznek a tisztaságra, szegénységre, engedelmességre és még valamire. Arra, hogy dolgozni fognak a szegények, a haldoklók, a betegek megszenteléséért, hogy tanítják az utcán csavargó gyerekeket és fölkarolják az árvákat.

Maguk is a legnagyobb szegénységben élnek. Minden reggel elindulnak a nyomornegyedbe és keresik azokat, akik segítségükre szorulnak. Betegeket és belpoklosokat, elhagyott öregeket, nyomorékokat, akikkel senki sem törődik. Semmi munka nem nehéz számukra. Mosnak, varrnak, foltoznak, tanítanak és a legundorítóbb sebeket mosogatják. Ahol fehér ruhájukban megjelennek, fölragyog a fény, a szeretet fénye az arcokon. Teréz anya szívét legjobban az a tény gyötri, hogy sok ezer embernek nincs lakása és az utcán tölti az éjszakát. Elmegy tehát a városi tanácshoz és segítségüket kéri.

– Sajnos, semmit sem tehetünk, jelenti ki az egészségügyi megbízott. Kórházaink mind tele vannak és a nyomor borzalmas.

– Legalább egy épületet adjanak, ahol elhelyezhetjük a haldoklókat! – kéri Teréz anya.

– Épületet? Igen nehéz ilyesmit találni! Lenne ugyan egy lehetőség, de ezt nem lehet megvalósítani.

– Miért nem? Miféle épületre gondol?

– A kaligati zarándokházra.

Teréz anya elgondolkozik. Ő nem is ismeri ezt az épületet. Kalkutta egyik legrégebbi temploma, amelyet Káli isten tiszteletére építettek. Ettől nyerte nevét is a város. Vajon mit szólnának hozzá a pogány papok?

– Tudom, hogy kivihetetlen dolgot tanácsoltam. Bocsásson meg érte! – szólta a hivatalnok.

– Nem, nem! Ez nagyon jó tanács. Igen hálás vagyok érte.

A nővérek is megrémülnek, amikor Teréz anya előadja tervét. Ő azonban nem tűr ellentmondást. A zarándokház hamarosan megtelik haldoklókkal, aki-

ket az út porából szedtek össze. Egyötödüket megmen-tik a biztos haláltól a többieknek pedig megkönnyítik utolsó óráikat. Öt év alatt hatezer embert fogadott házába, akiről boldogan mondja: egy sem halt meg közülük Isten nélkül.

Természetesen ez nem tetszik mindenkinek. Még a keresztények is fejcsóválva nézik munkájukat a po-gány templomban. A Káli-papok haragszanak rájuk, amiért ebbe a szent kerületbe is betolakodtak. Min-dent elkövetnek, hogy kiűzzék őket. Az egyik nap egy nagybeteg hindu papot hoznak a házba. A kórházban nem volt hely számára. Teréz anya őt is szeretettel ápolja. Ettől kezdve vége az ellenségeskedésnek. A hinduk lesznek Teréz anya legnagyobb segítői.

1957-ben már hatvan nővér dolgozik. India nagy városaiból egymásután érkeznek a levelek, melyben hőslelkű lányok kérik felvételüket.

Teréz anya nem hamarkodja el a dolgokat. Jól elő-készülni, ez a jelszava. Ha azonban eljön az óra, nem habozik, hogy kiszélesítse a szeretet csodálatos hábo-rúját a nyomorúság, a betegség ellen . . .

Csak egy álom (Jótekonny álom)

Élt egyszer egy ember, aki azt álmodta, hogy meghalt. Hosszú ideig tartott, amíg Krisztus ítélő-széke elé érkezett. Az emberek hosszú sorban álltak előtte. Egymás után léptek az Úr elé. A mi emberünk megtapogatta a zsebét és megnyugodva állapította meg, hogy iratai közül egy sem hiányzik. Végre rá került a sor. Az Úr Jézus ránézett és ez a tekintet egyszerre valami különös nyugtalanságot ébresztett benne. Eszébe jutottak bűnei és a sok mulasztás, ha-nyagság, amire eddig nem is gondolt. Tulajdonkép-pen egész életében nem sokat törődött halhatatlan lel-kével és az Úr Istennel. Az Úr Jézus várakozóan pil-lantott rá. Ő pedig belenyúlt a zsebébe és diadalma-

san előhúzott egy iratot. Ez volt a keresztlevele. Bizonyára ez megszeliđíti majd az Úr tekintetét! Egy angyal kivette a kezéből. Megnézte, aztán szó nélkül félredobta. Emberünk erre megijedt. Egyszerre átvillant az agyán a fölismerés: itt a keresztlevél, az ő keresztlevele semmit sem ér. Nem segít, sőt csak nehezíti helyzetét. Hiszen könnyelműen eltékozolta a kereszttségben kapott kegyelmeket... Milyen jó, hogy egyéb iratot is hozott magával. Benyúlt a zsebébe és elővette a bérálási igazolványt. Itt a bizonyság, hogy nem tartozott a legrosszabb keresztények közé. Ezt bizonyára Isten is figyelembe veszi. Krisztus tekintete azonban nem szeliđült meg. Egy angyal elvette a bérácédulát és félretette. Ekkor eszébe jutott: milyen boldog volt a bérálás napján! Örök hűséget ígért Krisztus királynak. De alig múlt el néhány év és a pénz bálványának szolgálatába állott. Kétségbeesetten nyúlt a zsebébe. Elővette a többi iratait. Elismervény egy jótékony adományról. Elismervény az egyházi adó befizetéséről... Az angyal ezeket is félretette. Azután ő hozott egy könyvet.

– Olvasd, szolt hozzá dörgő hangon az Úr. És az angyal olvasta:

– Én vagyok a te Urad Istened.

– Ez az ember azonban nem szolgált téged Uram, vádolta az angyal. Pénz volt az istene. Bűnös tehát és nem léphet be országodba!

– Az angyal tovább olvasott: Második parancs: Isten nevét hiába ne vegyed!

– Ez az ember sohasem dicsérte nevedet, sohasem imádkozott. Ellenben igen gyakran káromolta a szent neveket.

– Harmadik parancs: az Úr napját megszenteljed!

– Ennek az embernek rengeteg alkalma lett volna, hogy részt vegyen a szentmisén és a prédikáción. Ezzel szemben minden vasárnap reggel újságot olvasott, aztán elment sétálni és szórakozni. Ebben is bűnösnek találhatik.

Ekkor emberünk fölkiáltott és fölébredt. Csupa

veríték volt a teste ettől a szörnyű álomtól. Aztán lassan megnyugodott. Végiggondolta az álmot és belátta, hogy eddig valóban helytelenül élt és csak a nevében volt keresztény. Ezentúl másként lesz. Ez volt életének legboldogabb éjszakája. Egy ilyen álom, nagy kegyelem, főleg, ha nem marad álom csupán . . .

A bálvány

A régi kaldeusok a tüzet, mint istent imádták. Igen nagyra voltak vele és arra biztatták a szomszédos népeket, hozzák el saját isteneiket és versenyezzenek, melyik isten az erősebb. Mivel a többi isten fából, aranyból vagy ezüsből készült, természetes, hogy mindig a tűzisten lett a győztes.

Meghallotta ezt egy egyiptomi pap és elhatározta, cselhez folyamodik, hogy leverje és legyőzze a kaldeusok istenét. Volt egy agyagból készült hatalmas korsója, rajta sok parányi nyílás, hogy azon keresztül megtisztuljon az iszapos folyóvíz. Az apró lyukakat teletömte viasszal, aztán a korsót megtöltötte vízzel. A korsó tetejére egy letört bálványfejet helyezett. Tarka színekkel kifestette a korsót és elnevezte Canachus istennek.

Eljött a viadal napja. A kaldeusok vakon bíztak istenükben és biztosak voltak újabb győzelmében. Az egyiptomi pap pedig beállította korsóját a magasan lobogó tűzbe. És íme mi történt? A viasz leolvadt a korsóról, a víz kifolyt az apró lyukakon és eloltotta a tüzet. Az egyiptomiak valósággal örjöngtek örömben. Újjongó dalba kezdtek: Üdvözlégy Canachus istenünk! Te vagy a leghatalmasabb, erősebb a kaldeusok tűzistenénél. A félrevezetett nép ettől kezdve istenként imádta az agyagkorsót.

Mily szánalomra méltók azok az emberek, akikben hiányzik az igaz hit világossága. A Déli-tenger szigetein 1818 körül igen szép munkát végeztek a miszsiós atyák. Megtért Domáre király is és fölvette a ke-

resztség szentségét. Mikor az ő szemét is felnyitotta az igaz hit világossága, összeszedte bálványisteneinek szobrát és Londonba küldte. Hadd lássa a világ, milyen gyerekes és nevetséges dologban hittek addig, amíg Krisztus világossága megváltoztatta életüket.

Polli nem akar meghalni

(Babona)

Polli a néger kislány úgy mászott föl a pálmafára, mintha lépcsőn menne fölfelé. A fa kérgének repedéseibe dugta lábát és egykettőre fönt volt. Bebújt a hatalmas levelek közé és onnan a magasból nézett a földre. A falu házai úgy fehérlettek, mintha apró gombok lennének. Mögötte kéklott a tenger, előtte hegyek, jobbra az őserdő. Az erdő szélén áll a falu tizennégy házacska. Itt lakik Polli is.

Polli csendben üldögél a fa tetején. Éppen előtte röpül egy madár és leszáll a szomszédos bokorra... Nem nagyobb, mint Polli ökle, de sárgáskék farka olyan hosszú, mint Polli karja. Vékony csőrével benyúl a fák kérge közé és ott keresgéli a rovarokat. Polli ott csücsül a fa tetején, mint egy kövér cicuska. Milyen szép egy ilyen madarat végre egészen közelről megfigyelni! Az emberek paradicsommadárnak nevezik. Milyen szép. Hirtelen fájdalmas tűszúrást érez a vállán. Talán egy szúnyog, gondolja Polli és kezével megdörzsöli vállát. De nem! Borzalom, egy szalmaszál vastagságú nyílvevessző. Ki akarja húzni, de nem jön. És a szúrás borzalmasan fájni kezd. Polli felegyenesedik és hangosan fölkiált. Azután hirtelen minden elsötétül előtte és elveszíti eszméletét. Szerencsére a sűrű ágak és levelek megvédik a leeséstől. Egy kau férfi, aki a szemben lévő fán guggol, meghallja a kiáltást és fölugrik. Feszülten néz a hang irányába, míg végre fölfedezi Pollit. Istenem! A paradicsommadarat akarta lelőni és ezt a kislányt találta el! Eli Rank alu! – kiáltja oly hangosan, hogy meghallják a faluban is.

– Segítség, segítség, egy mérgezett nyíllal eltaláltam Pollit! Mint a villám ugrik le a fáról a kau férfi és jönnek az asszonyok is. A folyóparton dolgozó férfiakat is segítségül hívják. Ketten gyorsan fölmásznak a fára. Polli nyitott szemmel és szájjal fekszik a koronáján. Egyikük óvatosan magához öleli és megkezdődik a veszedelmes út lefelé.

De hova lett Polli papája?

Nagysietve a folyópartra szaladt és eloldott egy csónakot. Erőtéljes evezőcsapásokkal igyekszik a szomszédos faluba. Ott lakik a nagy varázsló. Értesít. Csak ő tudja Polli életét megmenteni. Igen, Warconfusz a varázsló.

– Irgalom, irgalom, nagy varázsló, azonnal jönnöd kell!

– Mi az, hogy kell? – szól sértődötten a varázsló. Hogy mersz velem így beszélni? Velem, a varázslók királyával, az összes titkok ismerőjével? Polli papája most leborul a varázsló előtt és úgy könyörög.

– Irgalmazz, segíts rajtam! Kislányomat eltalálta egy mérgezett nyilvessző. Jöjj gyorsan velem, mert különben meghal a kislányom!

– Hát mennyi vagyonod van nyomorult kutya? – kérdi a varázsló a kétségbeesett apától.

– Van egy feleségem, hat gyermekem, kunyhóm, kilenc tehenem, nyolcvankilenc pálmám, tizenöt galambom. Mindent neked adok, csak mentsd meg kislányom életét!

– No, ez nem valami sok, morogja gúnyosan a varázsló. Ha azonban rokonaid vagyonát is nekem ígred, akkor tárgyalhatunk.

– Mindent megadok, amit csak kívánsz, könyörög az apa, csak jöjj velem!

Végre a varázsló enged a kérésnek. Leveszi díszes ruháját és Polli papájával együtt a csónak felé indul. Mikor két óra múlva megérkeznek és a kunyhóhoz sietnek, szinte gyökeret ver a lábuk. Polli mellett ott találják Konrád atyát, a közeli missziós telepről. Vajon ki hozta ide? Nem más, mint Polli bátyja, Tádé.

Dühöngve köp a varázsló a földre és visszafordul. Konrád atya nem csupán lelkiatyja a négereknek, hanem mindenben segít nekik. Megtanította őket a házépítésre. Segített nekik felszerelni egy vízvezetékét, amely tiszta forrásvízzel látja el a falut. Mindezt nagyon hálásak a falu lakói és szeretik az atyát. Sokan meg is keresztelkedtek. Sajnos azonban a legtöbben még mindig a pogány varázslóhoz fordultak. Ma azonban megelőzték. Magával hozta a szent kenetet, de orvosi táskáját is. Az emberek letérdelnek, amikor a lelkiatyja megáldoztatja Pollit. Azután előveszi orvosi kését és megmetszi Polli vállát, ahol a mérges nyíl eltalálta. Piszkos vér folyik ki belőle. A lelkiatyja alaposan kinyomkodja, majd a szájával kiszívja.

– Jaj, megmérgezi magát! – kiáltották az asszonyok. Aki mérgezett vért vesz a szájába, annak meg kell hálnia! Ebben a percben érkezik meg Polli papája a varázslóval. A szerencsétlen ember nem tudja mit csináljon. Szégyenli magát a lelkiatyja előtt, aki gyakran óvta őket a pogány varázslóktól. Konrád atya most főlegyeneseedik és így szól: Pollinak nyugodtan kell feküdnie! Most visszamegyek, de később megint eljövök, hogy egy injekciót adjak a kislánynak. Addig senki se nyúljon hozzá! És a varázslóhoz fordult:

– Maga sem nyúlhat hozzá. Menjen haza!

Warcenfusz még egyet köp és így szól Polli papájához:

– Jó! De fizess ki engem, hogy mehessek! Alighogy a lelkiatyja elhagyta a falut, szinte mindenki a varázsló lábaihoz borul. Félnék, hogy a gonosz varázsló megátkozza őket.

A varázsló limegy a kunyhóból, de közben hangoosan kiáltja:

– Nekem mindegy! Titeket fog tűzzel, földrengéssel, viharral, árvízzel elpusztítani a halottak istene...

Ekkor a megrémült emberek félrelökik Polli apját és azt mondják:

– Csak nem fogunk valamennyien elpusztulni gyermeked miatt! Visszahívják a varázslót és elővesznek egy nagy kést. A másik vállát, adja ki az utasítást a varázsló! Polli nincs eszméletnél és így nem érzi az újabb vágást. Folyik a vér az ártatlan gyermek testéből. A varázsló meglelégedetten dörzsöli a kezét. Mégis csak ő győzött.

Tádé azonban nem marad tétlen. Azonnal a lelkiatyához rohan.

– Gyorsan, gyorsan atyám, mert borzalmas dolog történt.

– Csak nem véráldozat megint?

– De igen! Szerencsétlen gyermek! Ez az újabb vérveszteség halált jelenthet. Az utolsó percben érkeznek a faluba.

– Mit csináltatok a szerencsétlen gyermekkel, kiált az emberekre Konrád atya.

– Meg kellett tennünk, válaszolták szégyenkezve az emberek, ha nem akarjuk, hogy a halottak istene mindenkiel elbánjon. A nagy varázsló mondotta...

– Warcenfusz hazudik! – kiáltja az atya! A halottak istene nem létezik! Gyorsan fel a munkára, talán még megmenthetjük Pollit! Az emberek most újra engedelmessékednek az atyának. Gyorsan bekötözi a sebet és meghallgatja a szívverést. Istennek hála, még dobog. A varázsló gúnyosan áll a kunyhó előtt egy nagy pálmafa alatt és pipáját szívja.

– Polli meg fog halni, mondja az apának. Ezen a pap se tud változtatni. Ti azonban életben maradtok.

Közben a lelkiatya injekciót ad a kislánynak. Mellette maradok – folytatja –, nem bízhatom ezek után rátok a leányka életét. Készítsetek egy tejlevest nekem. Azután imádkozik a kis Polliért, a kau nége-
rekért, akik a pogányság és Krisztus között ingadoznak. Imádkozik a varázslóért is, hogy jó útra térjen...

Hirtelen kinyílik a kunyhó ajtaja és két férfi ráveti

magát a lelkiatyára. Megkötözik és betömik a száját. A kunyhó előtt egy fához kötik. Azután megfogják Polli ágát és kiviszik a kunyhóból.

Konrád atya megpróbálja kiszabadítani magát a kötelékekből. Nem sikerül. Alaposan összekötözték. Éjszaka van és az egész falu alszik. A sötétben két villogó szemet lát közeledni. Talán valami vadállat az őserdőből. Nem! Már nyalni kezdi a kezét. Megismerte. Tádé hűséges kutyája, Rikki a neve. A kutya észreveszi, hogy a lelkiatya nem tud mozogni. Ezért elszalad Tádé kunyhójába. A fiú azonnal fölugrik és követi Rikkit. Elmetshi a lelkiatya kötelékeit.

– Hol van Polli? – kérdi megrémülve.

– Elvitték. Nem tudom kik és nem tudom hová. Tádé gondolkozni kezd.

– Megvan! Biztosan a halottak szigetére vitték. Hogy megöljék?

– Nem, nem! Csak itt kell megvárnia az áldozatnak a halált.

– Mit csináljunk? Milyen messze van ez a sziget?

– Körülbelül másfél kilométer.

– Akkor azonnal induljunk, mondja Konrád atya. Isten nevében! Mivel pedig a falu lakói minden csónakot elrejtettek, egy fejessel belevetik magukat a vízbe, hogy elússzanak a halottak szigetére. Velük úszik Rikki is a hűséges kutya. Mivel mind a ketten jól tudnak úszni, egy óra alatt meg is érkeznek. A meredek folyóparton sötét barlangot pillantanak meg.

– Ez a halottak barlangja, – suttogja Tádé. Édesapám már járt itt egyszer és ő mesélt róla. Ide hozhatták Pollit is. A barlangból víz folyik ki, de a víz igen sekély. A bejáratnál balra megpillantanak egy csónakot. Gyorsan beleugranak és beveznek a vizes barlangba, óvatosan mennek előre a vaksötétben. Kétszáz métert tehettek meg, mikor a távolból fényt pillantanak meg. Mellette Warcenfusz varázslót és egy kau néget. Konrád atya és Tádé behúzódnak az egyik oldalnyílásba. Éppen ideje, mert a varázsló és embere indulnak kifelé. Közben beszélgetnek. Most

meg van mentve a falu, mondja a varázsló. Néhány órán belül Polli meghal és ezzel kiengesztelődik a halottak istene.

Amikor elmennek, Konrád atya és Tádé Pollihoz sietnek. A kislányt térdelve találják és éppen imádkozik. Tádé boldogan öleli magához húgocskáját.

– Szegény kislányom, mondja Konrád atya, mi mindent kellett elszenvedned az utolsó órákban a pogány babonák miatt! Most azonban gyorsan ki innen! Még a fele úton lehettek, amikor a barlang bejáratánál Rikki vad ugatását hallják. Mikor kiérnek, nevetséges látvány tárul szemeik elé. Warcenfusz varázsló térdreborulva vergődik a mocsárban és így főhászkodik.

– Ó, hatalmas halottak istene öld meg ezt a kutyát, mivel nem enged csónakba szállnunk! Még jobban megdöbben azonban, amikor megpillantja a barlangból kilépő atyát és Tádét a kis Pollival. Meg se tud mukkanni. Hol van most a hatalmas istene, aki agyonsújtja azokat, akik a halottak szigetére lépnek?

– Átkozott legyen a halottak istene, kiáltja Warcenfusz! Közben Konrád atyáék csónakba szállnak és magukhoz intik Rikki kutyát.

Már virradt, amikor a faluhoz érkeztek. Az emberek sötét arccal várakoztak a varázslóra. De mily nagy a megdöbbenés és csodálkozás, mikor két csónak közeleg a parthoz. Az egyikben Konrád atya Tádéval és a kis Pollival, aki él, a másikban a varázsló. Polli szülei és testvérei azonnal táncolni kezdenek örömben. A varázsló egészen le van törve. Mikor azután beérnek a faluba, a lelkiatya vállára teszi a kezét és megkérdezi: nem lenne-e kedve beiratkozni Jézus iskolájába.

Az imádság

A bölcs Hillelnek volt egy tanítványa, Majmonnak hívták. Igen tehetséges, szorgalmas ifjú volt, kiemelkedett társai közül. Hillel nagyon szerette és büszke volt rá. Nemsokára azonban észrevette, hogy Majmon elbízta magát és elhanyagolja az imádságot. Így okoskodott magában: miért imádkozzak? Szüksége van az Istennek az én szavaimra ahhoz, hogy megtudja, mire van szükségem? Meg aztán ki tudná megváltoztatni az ő akaratát? Felesleges tehát az imádság, mert ha szeret az Isten minket, úgyis megadja azt, amire szükségünk van.

Hillel elszomorodott, hogy Majmon okosabb akar lenni, mint az isteni kinyilatkoztatás. Egyszer gondolkozva ült kertjében egy terebélyes pálmafa alatt, mikor odajött Majmon és megkérdezte:

– Mester, miért vagy olyan szomorú? Ő erre felémelte a fejét és így szólt:

– Van egy barátom, aki eddig földje jövedelméből élt. Szorgalmasan művelte földjét és az igen jól fizetett. Egyszer aztán gondolt egyet és félretette a kaszát, kapát, ekét és arra bízta magát, amit a földje magától terem. Nagyon bánt ez a dolog, mert tudom, hogyha ezt teszi, hamarosan elszegényedik és koldusbotra jut.

– Dehát hogy tehet és hogy gondolhat valaki ilyesmit? Teljesen elment az esze?

– Nem, válaszolta Hillel, jártas ő az isteni és emberi tudományokban. De így okoskodik: az Isten mindenható, ezért könnyen táplálhat engem anélkül, hogy a földet túrom, rágörnyedek az eke szarvára. Ő, aki mindent megtehet, miért ne tehetné meg ezt is? S vajon lehet-e valamit is felhozni eme okoskodás ellen?

– Hogyan? – kiáltott fel az ifjú, hát te engeded, hogy barátod így kísértse az Istent. Miért nem utasítod rendre?

Csendesen nevetett Hillel. Éppen most akarom neki megmondani. Te vagy Majmon az a jó barát, akiről

beszélék. Vagy talán nem kísérted az Urat, mikor abbahagyod az imádságot? Talán kevesebbet ér az imádság, mint a munka és kisebb értékű a lelki áldás, mint a föld termése? És ha állandó munkával kell a földet termékenységre bírni, mennyivel inkább meg kell ezt tennünk az égi kegyelem elnyerése érdekében is. Ezért kedves fiam, ne hagyd abba az imádságot!

Így beszélt Hillel és biztatóan nézett tanítványára. Majmon pedig megértette a tanítást és ettől kezdve kétszeres buzgósággal imádkozott.

Imaóra a tengeren

Egy amerikai repülőgép-anyahajóról valahol Ázsiában, 1942-ben, január 16-án szállt fel egy kisebb bombázógép, háromfőnyi személyzettel. A japán tengeralattjárók üldözésére indult. Útközben azonban elromlott a repülő rádiója és nem tudott visszatérni az anyahajóhoz. Mikor a benzin elfogyott, kénytelenek voltak leszállni a tengerre. Kidobták a gumicsónakot, néhány doboz élelmiszert és így menekültek a vízbe süllyedő bombázóról.

Ott voltunk az óceán közepén – beszélték el később a pilóták –, több száz kilométerre a szárazföldtől. Üggyel-bajjal föl pumpáltuk a gumicsónakot, ami mindössze két és fél méter hosszú és egy méter széles volt. Pisztoly, kés, mentőöv, ez volt az egész, amit magunkénak mondhattunk. Az első éjszaka abban reménykedtünk, hogy bajtársaink keresésünkre indulnak és megmenekülünk. Reggel felé valóban feltűnt egy repülőgép, de hamarosan el is tűnt a messzeségben. No, barátaim, ezzel elveszett minden reménységünk, mondotta az egyik pilóta. Ami ezután történt, kétségbeesett harc volt az életért. A csónakot dél felé sodorta a szél és a víz. Kegyetlenül sütött a trópusi nap. A szűk csónakban aludni sem tudtunk. Evező, iránytű, térkép nélkül hánykolódtunk éjjel-nappal. Ivóvíz és ennivaló nélkül. Dixon, aki tapasztalt hajós volt,

egy szegényes szükségkormányval próbálta irányítani a csónakot . . . Így kezdődött az 1600 kilométeres utazás. Az első napokban állandóan az evésről és ivásról és a cigarettáról beszéltek. Szerencsére nem veszítették el életkedvüket.

Az ötödik nap tisztában voltak azzal, hogy bajtársaik végleg lemondtak róluk és fölhagytak keresésükkel. Öt napja éheztek már, öt napja nem aludtak és a forró nap minden erejüket kiszívta. Kimerülten s csendben üldögéltek a csónakban. Egyszer csak megszólalt egyikük.

– Nem gondoljátok, hogy imádkozni kellene? Igaz, már régóta nem gyakoroljuk a vallásunkat. Gyermekkorunkban azonban mindhármunkat vallásosan neveltek. Azt hiszem, egy kis imádság nem fog ártani! Egyikük sem tiltakozott ellene. Lehajtott fejjel mindhárman mondtunk valamit. Néhány szófoszlányt azokból az imádságokból, melyeket szeretteinktől tanultunk. Életünkért, főleg vízért, esőért könyörögtünk. S mintha az ég meghallgatta volna kérésünket! Éjjel megeredt az eső és kiszáradt szánkat felfrissítettük a finom itallal. Este újra arra biztatott Gene barátunk, hogy imádkozzunk. Annál is inkább, mert íme az első is szép eredménnyel járt. Az imádság mellett néhány szent éneket is eldúdoltunk. Másnap sikerült Genének zsebkésével elejtenie egy halat. Toni pedig lelőtt egy albatroszt. Így éhségünket is csillapíthattuk. Így teltek-múltak a napok. Táplálékunk a hal, a lelőtt madarak és néhány kókuszdió, amit a tenger magával sodort. Az imádságot azonban nem hagytuk abba. Minden este, mikor lenyugodott a nap, egy teljes órát az imádságnak szenteltünk. Jólesett arra gondolnunk, hogy nagy elhagyatottságunkban nem vagyunk egészen egyedül. Később azzal töltöttük időnket, hogy ki-ki elbeszélte a bibliából ismert történeteket.

Így harcolt a három férfi a halál ellen. Súlyos megpróbáltatás várt rájuk, mikor a vihar felkorbácsolta a tenger hullámain. Felfordult a csónak és utolsó szer-

számaikat is elvesztették. Most már csak az imádság tartotta bennük a lelket.

Harminc nap múlt el és sejtették, hamarosan eldől a sorsuk. Vagy jobbra, vagy balra. Ha nem jön segítség, nem bírják sokáig. Már a ruha is leszakadt róluk és azon a ponton voltak, hogy föladják a küzdelmet.

Az egyik nap Gene fölkiáltott:

– Kapitány, zöldülő búzamezőt látok!

– Szerencsétlen ifjú, elvesztetted az eszedet!

– Nem, nem, válaszolta Gene, valóban látok valamit, valami zöldet. És valóban! Hamarosan kibontakozott előttük egy sziget. Szerencsájukra a sziget nem volt lakatlan és amerikaiak birtokolták. Gondos ápolásba vették a szerencsétleneket, akik csodával határos módon menekültek meg a szinte biztos halálból. Azt is megtudták hamarosan a menekültek, hogy ez az egyetlen lakott sziget a környéken.

Amikor az első kordy kávéát megittam – írja az egyik menekült beszámolójában –, azt hittem, hogy ami történt csak egy rossz álom volt. Annyi azonban bizonyos, hogy az imádság mentett meg mindhármunkat. A kétségbeesés veszedelméből a remény vezetett az élet felé.

Meg nem hallgatott imádság

– Nem, nem, doktor úr, ez nem lehet! Hát nincs semmi segítség? Miért hallgattatok el mindannyian? Így szólt a fiatal anya, miközben kijött a gyermekszobából, ahol egyetlen fiacskája agyhártyagyulladásban haldokolt. Az asszony férje és az orvos elhallgattak. A férfi vigasztalóan megsimogatta felesége haját, az orvos pedig lehajtotta fejét és hallgatott. Mindez elárulta a helyzet reménytelenségét.

– Mit tehetnénk? – törte meg a férfi a csendet.

– Ah, ne beszélj, ne beszélj! – kiáltotta az asszony és visszasietett a gyermekszobába. A gyermek a dajka karjaiban pihent. Szeme nyitva volt, de nem látott

semmit. Összeszorított szájacskáján habbuborékok gyöngyöztek. Kivette a dajka kezéből, de nem bírta nézni kínlódását. Újra kiment a szobából. Bement hálószobájába, odaállt a Megváltó Jézus aranyruhás nagy szentképe elé és imádkozott, hogy mentse meg Isten gyermekét. Így ment ez már két hét óta. Egész idő alatt alig aludt naponta másfél órát. Most lehajtottotta fejét a párnára és hamarosan elaludt.

Álmában aztán meglátta gyermekét. Láttá, amint kis Kosztjája göndör hajával és vékony, fehér nyakával vidáman ül a kis széken és éppen bábut ültet hintalovára. Milyen jó, hogy él, gondolta az anya. Hát Isten, akihez annyit imádkozott megengedhette volna, hogy meghaljon? Hát nem tudja, hogy gyermekem az életem és Kosztja nélkül nem élhetek? És álmában újra gyermekére nézett. Gyönyörűségem! És őt akarta Isten halálra kínozni! Hát miért imádkozunk hozzá, mikor ilyen kegyetlen tud lenni?

De most melléje áll a kis pesztonka Matrjosa, angyal alakjában és beszélni kezd:

– Asszonyom, hiába kel ki Isten ellen, hogy nem hallgat meg mindenkit. Az emberek gyakran olyasmit kérnek tőle, ami másoknak ártana.

– Ugyan, kinek árthatott volna az én Kosztjám, kiáltott fel az anya?! Ha elvenné tőlem, akkor rossz és gonosz az Isten, akire nincs szükség és én nem akarok tudni róla.

Ennek hallatára az angyal kemény szavakkal így válaszolt:

– Nyomorult, vak és elvetemült teremtés vagy, aki nagyon is magasba merészkedik. Úgy látod fiadat, mint amilyen egy hete volt. Erősen, izmosan, hullámos hajával, élénk beszédjével. Valamikor örültél, hogy ki tudja mondani: mama, papa és lábára tud állni. De nem maradt volna ilyen kedves kisfiú! Ahogy a semmiből csecsemővé, a csecsemőből járó gyermekké lett, úgy lett volna a gyermekből iskolásfiú, majd ifjú, felnőtt ember és végül aggastyán. Te nem tudod mivé lett volna, ha életben marad, de én tudom.

És ekkor az anya egy étterem káprázatosan kivilágított különszobájában egy utálatos, fiatalosan fölcicomázott aggastyánt lát. A puha kereveten ül és mámoros szemével mohón néz egy romlott, szemérmetlen öltözetű asszonyra. Mosolyogva meséli neki néhány illetlen tréfáját és láthatóan tetszett neki a körülötte ülők elismerő kacagása.

– Nem, ez nem ő, ez nem az én Kosztjám! – kiáltott fel az anya borzalommal, mialatt figyelte az undorító aggastyánt, aki félelmetesen hasonlított az ő Kosztjájára.

– Jó, hogy ez csak álom – gondolta magában. És látja a kis halovány, kövérkés Kosztját, amint a fürdőkádban ül és nevetve lucskol a vízben. Igen – ez az én Kosztjám és nem az a borzasztó aggastyán. És ezeknél a szavaknál fölébred.

Bemegy a gyermekszobába. A dajka már megmosdatta Kosztját és lefektette. Hegyes viaszfényű orrocskájaival, orrcimpája körül gödröcskéekkel és a homlokáról elfésült hajával feküdt Kosztja a ravatalon. Körülötte gyertyák lobognak és a kis asztalkán a feje mellett fehér és rózsaszín jácintok hajolnak föléje. A dajka fölkel a székről és szemöldökét felhúzva nézi a merev arcocskát. A másik ajtón, az anyával szemben belép Matrjosa egyszerű, jóságos arcával és kisírt szemével.

Hogy is mondhatta, hogy nem szabad bánatosnak lenni, mikor ő maga is sírt? Elfordítja róla tekintetét és a halottra néz. Az első pillanatban megrendülve áll előtte és szinte émelyedik attól, hogy fia halott arcocskája mennyire hasonlít ahhoz a szállodai aggastyánhoz, akit álmában látott. De most elhessegeti magától ezt a gondolatot és hirtelen úgy érzi, mintha a jácintillat valami újat súgott volna neki. Sír, de nem reménytelenül, hanem a megnyugvás alázatos könnyeivel. Fájdalmat érez, de már nem lázadozik, nem panaszkodik, hanem érzi, hogy ami történt, így kellett történnie.

– Bűn a sírás anyácska – mondja a dajka, miköz-

ben a síró anyához lép és letörli forró könnyeit. A könnyek nagyon nyomnák a lelkét. Most jó dolga van. Ártatlan anygalka. Ha életben maradt volna, ki tudja mi lett volna vele?

– Ez igaz, de mégis fáj – sóhajtozott Kosztja édesanyja.

(Tolsztoj)

A Szűzanya bűvésze

(Isten szolgálata)

Szent Lajos király idejében élt Franciaországban egy szegény bűvész, akit Barnabásnak hívtak. Városról városra vándorolt, hogy bűvészetével megkeresse mindennapi kenyerét. Megállt a piactéren és vidám hangon toborozni kezdte a nézőközönséget. A tömeg közömbösen nézte egy darabig. Mikor azonban kézen kezdett járni, a lábával egyszerre hat fényes golyót dobált a magasba, mikor a késekkel zsonglörködött, egyszerre hullani kezdett a pénz szőnyegére. Ennek ellenére Barnabás élete nem volt valami könnyű, mint általában azoké, akik a tehetségükből élnek. Mégsem zúgolódott és türelemmel viselte sorsát.

Valahányszor templom mellett vezetett el útja, nem mulasztotta el, hogy betérjen néhány percre. Arra kérte Istent és a Szűzanyát, hogy védelmezzék meg a sok lelki és testi veszedelemben.

Az egyik nap fáradtan ment az országúton. Egész nap esett az eső és már minden vizes volt rajta. Egyszer csak találkozik egy szerzetes pappal, aki egy irányban tartott vele. Udvariasan köszöntötte és beszélgetni kezdtek.

– Kedves barátom, kérdezte tőle a szerzetes, miért van piros ruhába öltözve? Talán a bolondot játszod valamelyik színdarabban?

– Nem, nem atyám – válaszolta Barnabás. – Én bűvész vagyok és ezzel keresem a kenyeremet. De már

unom a mesterséget és boldog lennék, ha valahol meghúzhatnám magamat.

– Barnabás barátom – szólt erre a szerzetes –, jól figyelj, amit most mondok neked. Nincs szebb dolog, mint szerzetesnek lenni. Az embernek csupa imádság az élete. Így aztán azzal foglalkozunk már a földön is, ami a mennyország lakóinak legnagyobb boldogsága.

– Tudom atyám – válaszolta Barnabás –, hogy az én foglalkozásom nem hasonlítható össze az Istent dicsérő zsoldozással. Ha én szerzetes lennék, szívesen lemondanék a bűvészkedésről, ami által oly sok városban híressé tettem a nevemet.

A szerzetest meghatotta a bűvész szívbeli egyszerűsége. Mivel jó emberismerő volt, felismerte Barnabásban azt a jóakaratot, amiről a karácsonyi angyalok is énekelnek. Ezért így szólt a bűvészhez:

– Barnabás barátom, jöjj velem a kolostorba, amelynek én vagyok a priorja. Az Úr vezetett engem hozzád, hogy megmutassam és szélesre tárjam előtted az üdvösség kapuját.

Így lett Barnabás szerzetes. A kolostorban, ahol Barnabás otthonra talált, egymással versengtek a szerzetesek, hogy ki tegyen többet Isten és a Szűzanya dicsőségére. A prior könyvet írt a Szent Szűz erényeiről. Móric testvér finom pergamenre írta a könyvet és Sándor testvér díszes rajzokkal, iniciálékkal ékesítette. Az egyik képen Salamon trónusán ült a Szent Szűz, négy oroszlán a lába előtt és a feje felett a Szentlélek lebegett galamb alakjában hét ajándékával. Marbod testvér is buzgó gyermeke volt a Szűz Máriának. Mint kőfaragó szebbnél szebb művekkel gazdagította a kolostort. A szerzetesek között költők is akadtak, akik latin nyelvű himnuszokat szereztek a Szűzanya tiszteletére. Mindezek láttára Barnabás elszomorkodva gondolt arra, hogy ő semmivel sem tud hozzájárulni a kolostor Istent dicsérő munkájához.

Az egyik nap a kolostor kertjében sétálgatott és így beszélt magában: milyen szerencsétlen vagyok én, aki

nem tudok társaimhoz hasonlóan dicshimnusz zengeni a Szűzanya tiszteletére. Nem tudok könyvet írni, képet festeni, szobrot faragni. Szomorúsága csak akkor cnyhült, amikor az egyik este beszélgetés közben érdekes dolgot hallott társaitól. Egy régebbi társukról beszélgettek, aki olyan együgyű volt, hogy az Üdvözlégy Márián kívül semmit sem tudott imádkozni. Emiatt mindenki lebecsülte. Mikor azonban meghalt, öt rózsa nőtt ki a szájából, amellyel oly sokszor kimondta Mária nevének szent betűit. Így mutatta meg Isten, hogy milyen nagyra becsülte a tudatlan szerzetes imádságát. Ettől kezdve Barnabás is minden idejét a kápolnában töltötte és mindig oly vidámság ragyogott arcán, hogy felfigyeltek rá társai.

Kíváncsiak voltak, mit csinál oly sokáig a kápolnában? A prior el is határozta, hogy utána jár a dolognak és két társával elrejtőzködött. Egyszer csak megpillantották Barnabást, amint a hat rézgolyóval és a hat késsel a Szűzanya oltára előtt eljátszotta összes bűvészmutatványát. Az Istenanya tiszteletére a legszebb produkcióit mutatta be. A két szerzetes, akik elkísérték a priort, sehogy sem értették a dolgot. A prior ismerte ugyan a bűvész ártatlan lelkületét, de ő is arra gondolt, hogy talán megzavarodott. Már-már odarohantak a szerencsétlen Barnabáshoz, mikor érdekes és váratlan dolog történt. A Szűzanya lelépett az oltárról és kék palástjával letörölte a verítéket Barnabás arcáról.

Ennek láttára a prior leborult a kőre és így kiáltott föl: boldogok a lelki szegények, mert ők meglátják az Istent! Ámen – válaszolták rá az öreg szerzetesek és megcsókolták a templom kövezetét, amelyet a Szent Szűz lábaival érintett, hogy megvédje hűséges bűvészt . . .

Életmentő rózsafüzér

Habár Párizs széles utcái és boulevard-jai ebben a kora hajnali órában csendesek, mégis a Pont du Bercy-nél egészen tekintélyes embercsoportot látunk, amely pillanatok alatt körülvette azt a nyurga rendőrt, aki átázott ruhájú kislányt tart a karjaiban és hangos szóval csitítani igyekszik.

– Légy csendben kis Marietta, nem kell már félned, hiszen semmi bajod sem lehet, megmentettek. Ezúttal a Szajna nem tartotta meg áldozatát.

– Hol laksz kis gyermekem? Mi a neved? – kérdezi a rendőr a kislányt, de az nem tud felelni, görcsös zokogás rázza a testét. A rendőr most a körülállókhoz fordul.

– Van-e itt valaki, aki ismeri ezt a kislányt? Hogy lehet, hogy ilyen kora hajnalban egyedül játszodozhattott a hídon? Halló Monsieur – szól a rendőr most a megmentő felé –, ismeri ön a kicsikét? A megmentő azonban eltűnt az embergyűrűben. Egy asszony válszol helyette:

– Nézze, ott a Páter, már nyomon követi. Igen az a sovány franciskánus, aki az előbb még ott állt. A rendőr felnevet: hiszen az P. Pierre volt. No, akkor nyugodtak lehetünk, mert ő mindenkit felkutat és megtalál.

– Gyere kicsikém, gyerünk! Ezzel megindul, hogy a kislányt hazavigye. Az emberek oszladoznak. Csak egy nő fut gyorsan az abbé után és be is éri, mielőtt eltűnt volna a szűk utcák valamelyikében.

– Bocsánat abbé, már olyan régóta szerettem volna önnel találkozni. Sajnos most semmiféle érték nincsen nálam, csak ez. Legyen szíves és fogadja el szegényei számára. Ezzel kezébe nyomott valamit – hűvös volt és csillogó – és mielőtt a pap megköszönte volna, hátat fordított és elszaladt. Abbé Pierre eltette az ajándékot, mivel most nem volt ideje ezzel törődni. Meg kell találnia az ismeretlent, aki a kislány életét megmentette. Úgy rémlett, mintha valahol látta volna már

ezt az embert. De vajon hol? Egyike azoknak a nyomorgóknak, akik a hidak alatt alusznak – ebben biztos volt. Ilyen arcokat nem lehet elfelejtenünk. Most hirtelen megállott. A keresett megmentő valóban a közelben levő hídív alatt tanyázott. Ott gubbasztott a híd alatt és éppen azon fáradozott, hogy hulladék-papírból tüzet rakjon, amelynél vizes ruháját megszáráíthatná. Gyufát gyújtott és annak fényénél meglátta beesett, szakállas arcát. Felcsapott a láng, a szegény ember megijedt és hátrafordult. Megpillantotta a franciskánust. Már megint itt van Pierre abbé – gondolta magában. Igen, ez ő, a szegények papja, akinek „szomorú dicsősége” abból áll, hogy a párizsi hidak alól összegyűjti az emberekből álló hulladékot. Ezeket a hulladék-embereket emeli fel és emberhez méltó életre vezeti. Teszi ezt annak a „hulladéknak” segítségével, amelyet a gazdagok osztálya „nagylelkűen” lesöpör az asztaláról. Mennyire megveti ezt az embert szánalmával és könyörületességével egyetemben. Gyűlöli a szánalmat, megveti a könyörületességet, a kizsákmányoló gazdagokat, akik odavetnek néhány falatot a páter szegényei számára.

– Álljon tovább abbé, nekem nincs szükségem önre! – morogja dühösen. Abbé Pierre szerető mosolygással néz rá.

– Rendben van barátom, de Istennek szüksége van magára! A szegény szakállas ember összeszorítja fogait.

– Nem akarok tudni rólad! Megfordul és hátát mutatja a szegények papjának. Őt bizony nem fogja meg ez a pap. Szegény akar maradni, senkinek sem akar köszönetet mondani. Legkevesbé a gazdagok bandájának, amely abbé Pierre könyörületességével pöffeszkedik. De a franciskánus nem hagyja abba próbálkozását.

– Maga éppen most egy kisgyermek életét mentette meg, a saját élete kockáztatásával. Senki sem mondott magának köszönetet érte. De Isten látta ezt. A

szegény ember megpiszkálja a tüzet és szárítani kezdi vizes ruháit.

– Nekem nincs szükségem köszönetre sem Istentől, sem az emberektől! Abbé Pierre ránézett.

– Ugye ezt másodszor is megtenné? Láttá, amint a szerencsétlen megrázkódott a hidegtől.

– Magától értetődik, hogy megtenném. Csak azt nem értem, hogy mi köze van magának mindehhez? Az elhagyottak papja közelebb megy az emberhez.

– Nagyon sok közöm van hozzá. Hiszen annyi ember van ténylegesen életveszélyben és ön igazán segíthetne ezek megmentésében. Ezzel belenyúl kámzsájába és valami hideg, csillogó tárgyat húz elő belőle. Ezt az életmentő rózsafüzért éppen most ajándékozta nekem egy hölgy. Másféle érték nem volt nála és nem is sejtette, hogy ennél értékesebb ajándékot nem is adhatott. Tegye el barátom és imádkozzék szegényeimért. Egy csillogó rózsafüzér esett a csavargó lábaihoz. Hamar utánakapott, nehogy a tűz áldozata legyen.

– Halló abbé, hiszen ez nem közönséges rózsafüzér. Valóságos ezüst és a nagy gyöngyszemek aranyból vannak. Egészen biztos, hogy az abbé maga sem tudta, hogy mit ajándékozott el. A szegény ember leborult a tűz mellé és szeméhez emelte a rózsafüzért . . . Egy órával később történt:

Az abbé éppen új településén tartózkodott, amely a hajléktalanok számára épült. Egyszer csak látja, hogy egy ember jön feléje. Azonnal megismerte a Szajna-híd alatti szegény embert.

– Kedves barátom, mi újság? Erre az ősz szakállú ember elmondta megható élettörténetét. Meggyónt neki.

– Atyám, önnek igaza volt, Istennek szüksége volt reám, Isten meg akarta köszönni. Ez a rózsafüzér, amit nekem adott, mindig az enyém, illetve édesanyámé volt. Ó, abbé, én egy elveszett fiú vagyok. Gazdag családom bűneim miatt kiközösített. Anyám se tudott segíteni és búcsúzáskor ide adta nekem ezt

az aranykeresztes ezüst rózsafüzért. Amikor a nyomor hullámai összezsúrtak fejem felett, elzálogosítottam. Annyit kaptam érte, hogy egy hónapig nem kellett éheznem. Aztán teljesen megfedkeztem róla és az imádságról is. Istent teljesen kizártam az életemből és egyre mélyebbre süllyedtem. Így kerültem végül a Szajna-híd alá. Abbé Pierre csak mosolygott. Ugye kedves barátom, többé nem fogja elzálogosítani ezt a rózsafüzért?! Sohasem atyám!

– De mit tehetek vele, hogy másokat megmenthesek? Mi az ön véleménye? És ekkor abbé Pierre jó-ságos mosollyal megfogta a szerencsétlen ember kezét.

– Meg fogom tanítani az imádságra. Igen, először megtanítom imádkozni, azután dolgozni – másokért. Ugye segíteni fog nekem? Megindultak együtt a szegények telepe felé és senki sem látta az ezüstitálcát, ami összekötötte őket. De Isten látta!

A Szűzanya és a vak Jancsi

(Állhatatos ima)

A történet, amit most elmondok nektek olyan igaz, minthogy én most elöttetek állok. Igaz történet és eszembe juttatja azt a szép imádságot, amelyben így fohászkodunk a Szűzanyához: „emlékezzél meg ó kegyes Szűz Mária, sohasem lehetett hallani, hogy Te valakit magára hagytál, aki oltalmadat kérte és segítségért hozzád könyörgött . . .”

A falu szélén laktak egy szegény házacskában a cipésmester, felesége és Jancsi nevű fiacskájuk. A szegény szülőknek ő volt egyetlen öröme és reménysége. Isten azonban szenvedéssel látogatja meg gyermekeit és ezt tette velük is. Egy betegség következtében a kis Jancsi elvesztette szeme világát. Mindössze három éves volt ekkor és a szülők nem adták fel a reményt, hogy kisfiuk előbb vagy utóbb visszanyeri látását. Nem is sajnáltak semmi költséget, egyik orvostól a másikhoz vitték fiacskájukat. Közülük az egyik meg-

súgta a síró édesanyának: kedves asszonyom, kisfián csak a Jóisten segíthet. Ettől kezdve sokat imádkoztak, böjtöltek és fiukkal együtt elzarándokoltak számos Mária kegyhelyre. Közben eltelt hét esztendő és semmi eredmény nem mutatkozott. Jancsi már tízesztendős volt és semmit sem látott.

A legutóbbi vasárnap Jancsi az első szentáldozáshoz járult. Keservesen sírt a jó anya, mikor vak gyermekét neki kellett az áldozáshoz vezetnie. Szegény fiucska semmit sem látott az ünnepi fényekből, az oltár szépségéből. Hazafelé menet azonban így vigasztalta édesanyját:

– Ne szomorkodj, mert ha testi szememmel nem is láthatom az Úr Jézust, látom lelki szememmel és boldog vagyok, hogy a mai napon szívembe költözött. Nemde ő mondotta: én vagyok a világ világossága. Én most ezt a világosságot hordozom a lelkemben.

– Igen, igen, mondotta kissé megvigasztalódva az édesanya. Most benned lakik az Üdvözítő és ezért a Szűzanya is nagyobb szeretettel tekint reád. Ezért a jövő vasárnap új ostromot indítunk, hogy irgalmas szívével felénk forduljon.

Egy szép, májusi vasárnap így szólt az anya Jancsi fiához:

– Ma elzarándokolunk a Szűzanyához. Remélem szívesen jössz és bízol az ő anyai szeretetében!

– Igen, édesanyám és bízom az ő anyai szeretetében és hiszem, hogy segíteni fog rajtam.

Elindultak. Jobb kezével vezette vak fiát, bal kezében a rózsafüzért tartotta. Az országúton még a cipőjét is levette a jó asszony, hogy szenvedéseit följajánlja engesztelésül a Szűzanyának. A kavics hamarosan felsértette a lábát és alaposan vérzett, mire megérkeztek. A kegytemplom egészen üres volt és így az oltár elé térdelhettek. Az anya és a vak gyermeke ott oly áhítattal és buzgalommal imádkoztak, mint talán még sohasem. Mikor a jó asszony befejezett egy teljes rózsafüzért, lehajolt a fiúhoz és megkérdezte:

– Látsz már Jancsikám?

– Nem – válaszolta Jancsi szomorúan –, semmit sem látok.

– Nem baj fiacskám, akkor tovább imádkozunk.

Jancsi már nagyon elfáradt, el is szunnyadt édesanyja térdei mellett. Édesanyja azonban fölébresztette és újra megkérdezte:

– Látsz már valamit?

– Nem anyám, semmit sem látok.

– A jó asszony azonban nem csüggedt el és tovább ostromolta az irgalmasság anyját. Isten tudja, hány rózsafüzért mondott már el, amikor egyszer csak fölugrik helyéről a kis Jancsi és megrángatja édesanyja ruháját. Majd sikolt egyet, de olyan erősen, hogy csaknem leestek a szobrok a talapzatukról.

– Édesanyám – kiáltotta –, látok, látok, látlak téged, a Szűzanyát, a templomot és mindent . . .

Az édesanya ekkor görcsösen magához szorította gyermekét és örömkönnyek közepette mondtak hálát a segítő Szűzanyának. Boldogan tértek haza és talán fölösleges is elmondanom, milyen örömmel ölelte magához meggyógyult gyermekét az édesapa.

Talán arról sem kell beszélnem, hogy ettől kezdve Jancsi szülei még jobban szerették a Szűzanyát. Mikor Jancsi megnőtt, a papi pályára lépett és beszédeiben nem szünt meg dicsérni és magasztalni az Istenanyát, aki csodálatos módon visszaadta szeme világát.

A három aggastyán

(Imádság)

Arhangelszk városából a püspök hajón utazott Szolovecbe. Ugyanazon a hajón zarándokok is voltak, akik búcsúra mentek. A szél kedvező, és ragyogóan sütött a nap. A zarándokok, akik közül egyesek a padlón heverték, mások falatoztak, sokat beszélgettek egymással. A püspök is feljött a fedélzetre és ide-oda járkált a hídon . . . A hajó orrában többen álltak és egy parasztember szavait hallgatták.

– Ne zavartassátok magatokat barátaim, mondta a püspök. – Én is szeretném hallani, amit ez a jó ember beszél.

– Az aggastyánokról beszélt a halász, mondta az egyik kereskedő, aki bátrabb volt, mint a többiek.

– Miféle aggastyánokról?

– Ott, ahol az a sziget van, ott laknak az aggastyánok, ott keresik a lelkük üdvösségét.

– Hol az a sziget?

– Tessék csak a kezem irányába nézni! Tetszik látni ott azt a felhőt? Attól lefelé balra egy csíkot lehet látni. Ott laknak Isten emberei. A múlt nyáron magam is láttam őket. Halászni voltunk és a víz egy ismeretlen szigetre sodort. Mikor körülnéztünk, egy kunyhóra akadtunk, amelyben három aggastyán lakott. Enni adtak nekünk és segítettek kijavítani megsérült csónakunkat.

– Miféle emberek voltak? – kérdezte tovább a püspök.

– Az egyik igen kicsi, töpörödött ember, elnyűt csuhában, száz évnél is idősebb lehetett. Ősz szakálla zöldesben játszott, de ő maga folyton mosolyog, mint valami mennyei angyal. A másik magasabb termetű, szintén öreg, rongyos kaftánt visel, szakálla szétterülő, de erős ember. Ő is derűs kedélyű. A harmadik szintén magas és szakálla a térdéig ér, komor tekintetű és csak valami gyékénnyel van körülövezve.

– És mit beszéltek veled?

– Többnyire hallgattak és egymással is keveset beszéltek. Az egyiknek csak pillantania kellett és a másik már megértette. Megkérdeztem tőlük, hogy mióta élnek a szigeten? Erre komor arcot vágott az egyik és haragosan dörögött. A kis alacsony mindjárt megfogta a kezét és az öreg lecsillapodott.

– Ezek után magam is szeretnék kiszállni a szigeten – jegyezte meg a püspök.

Azonnal hívták a kapitányt. A püspök megkérdezte, hogy lehetséges lenne-e kikötni a szigeten?

– Lehetni lehet, de bátorodom megjegyezni fő-

tisztelendőségednek, hogy nem éri meg a fáradságot. Azt hallottam, hogy egészen együgyű emberek ezek, akik még beszélni sem tudnak.

– Mégis szeretném látni őket, mondta a püspök. Megfizetem a fáradozásukat, vigyenek oda!

Szóltak a kormányosnak és a sziget felé fordultak. A jobb szeműek hamarosan meg is pillantották a három aggastyánt, akik a sziget partján álltak. Jóval a part előtt megállt a hajó. Nem mehetünk tovább, mondta a kapitány, szíveskedjék csónakba szállni. Mikor a püspök kiszállt a csónakból, az aggastyánok meghajoltak előtte és így fogadták áldását. Majd így szólt hozzájuk a püspök:

– Hallottam, hogy kik vagytok és lelketek üdvösségét keresitek. Mondjátok meg, hogyan teszitek ezt és hogyan szolgáljátok az Istent?

Az alacsony aggastyán sóhajtott és a legöregebbre nézett. A magasnak elkomorult az arca és ő is a legöregebbre nézett. A legöregebb szelíden mosolygott és így szólt:

– Isten szolgálja, mi nem értünk Isten szolgálatához, mi csak magunknak szolgálunk, csak magunkat tápláljuk.

– Hogyan imádkoztok hát Istenhez? – kérdezte a püspök.

A nagyon öreg aggastyán így felelt: így imádkozunk:

– Hárman ti, hárman mi, a te irgalmad járjon ki!

És miközben az aggastyán ezt mondta, az ég felé emelte a tekintetét és mindhárman megismételték: hárman ti, hárman mi, a te irgalmad járjon ki!

A püspök mosolygott és így szólt:

– Nyilván hallottatok valamit a Szentháromságról, de nem jól imádkoztok. Mivel azonban megkedveltelek titeket, a Szentírásból megtanítalak benneteket, Isten miként parancsolta meg mindenkinek, hogy Hozzá imádkozzanak.

Azután a püspök elkezdte magyarázni az aggastyánoknak, hogy Isten miként nyilatkoztatta ki magát az

embereknek. Oktatta őket a Szentháromságra és megtanította nekik a Miatyánkot is. A püspök leült egy köré, az aggastyánok körülállták, szájára néztek és újra meg újra elismételték, amit a püspök mondott. Egész estig bajlódott velük, de addig nem nyugodott, míg meg nem tanulták mind a hárman az Úr imádságát. Már feljött a hold, amikor a püspök visszatért a hajóra. Az aggastyánok pedig állandóan mondogatták az imádságot. A horgonyokat felszedték és a kedvező széllel tovább indultak. Eleinte még lehetett látni az aggastyánokat, de csakhamar eltűntek a láthatárból.

A zarándokok aludni tértek és a fedélzeten minden elcsendesedett. Csak a püspök van ébren, nézi a tengert, ahol a kis sziget eltűnt szeme elől. Egyszerre csak valami fehérét lát fényleni a tengeren. Odaszól a kormányosnak.

– Nézd csak, mi lehet az? De már maga is látja, az aggastyánok sietnek a tengeren, fehér szakálluk csillog és fénylik és oly gyorsan közelednek, hogy úgy tűnik, mintha a hajó mozdulatlanul állna. A kormányost rémület fogja el és hangosan felkiált:

– Az isten szerelmére, az aggastyánok jönnek utánunk a vizen! A zarándokok is felébrednek és valamennyien látták, amint a három aggastyán a hajó mellé áll és így szól a püspökhöz:

– Elfelejtettük Isten szolgája, amire tanítottál. Amíg ismételtük, tudtuk, de amikor egy órára abbahagytuk, elfelejtettük. Semmi sem maradt eszünkben, taníts meg bennünket újra arra a szép imádságra!

A püspök keresztet vetett, meghajolt az aggastyánok felé és így szólt:

– A ti imátok is elér Istenhez, jámbor aggastyánok. Nem én vagyok arra rendelve, hogy titeket tanítsalak. Imádkozzatok érettünk bűnösökért!

Ezzel mélyen meghajolt az aggastyánok előtt. Az öregek még egy darabig ott álltak a hajó mellett, majd megfordultak és visszamentek a tengeren. És egész reggelig egy fénysávot lehetett látni arra, amerre az aggastyánok mentek.

(Tolsztoj)

A Szűzanya és két kis tisztelője

Gianni és Franco szüleikkel együtt Genua legszegényebb negyedében laktak. Édesapjuk kikötőmunkás és legtöbbször részegen jön haza. Édesanyjuk beteges, de mégis sokat kell dolgoznia, hogy megkeresse a mindennapira valót. Apjuk ugyanis minden keresetét elissza. Gianni és Franco egész nap az utcán csavargognak és itt is, ott is megdézsmálják egy-egy gyümölcsáros portékáit.

Most éppen arról beszélgetnek, hogy közeledik a Madonna della Guardia ünnepe. Ilyenkor mindig körmenetet tartanak és a hívek gyertyát gyújtanak az ablakokban. A két kis csavargó alapjában nem rossz és erről tanúskodik a Szűzanya iránt táplált tiszteletük is.

– Nekünk is gyertyát kellene szereznünk, hogy kitegyük az ablakba! De honnan vegyünk pénzt? Apa egy fityinget sem hoz haza, amit pedig édesanyánk keres, alig futja az ennivalóra. Egyébként is már két hete beteg fekszik odahaza.

Töprengve megy egymás mellett a két gyerek, de semmi megoldást nem találnak.

– Édesanyánknak meg kell gyógyulnia, mondja Gianni. Az ifjabb Franco csak morog valamit és a körmenetet emlegeti.

Egyszerre csak fölkiált Gianni:

– Tudod mit, Franco? Elmegyünk dolgozni és holnaputánig keresünk annyit, hogy gyertyát vehessünk az ablakba!

Másnap reggel anyuka legnagyobb meglepetésére a két fiú már hét órakor kiugrik az ágyból és miután felöltöznek, elsietnek hazulról. Egyenesen a szénkereskedőhöz tartanak és munkát kérnek tőle. Olyan szorgalmasan dolgoznak egész nap, hogy a szénkereskedő nem győzött csodálkozni rajta. Este meg is kapják első keresetüket, 100 lírát. Igaz, hogy ez magyar pénzben csak néhány forint, de a fiúk mégis örültek neki. Hiszen ez az első keresetük és 3–4 kisebb gyertyát is kapnak érte. Az egyik utcasarkon egy koldussal talál-

koznak. Kérőn nyújtja kezét feléjük. Franco megszólal:

– Nem gondolod, hogy a Szűzanya jobban örülne, ha gyertya helyett ennek a szegénynek adnánk keresetünket? Hátha éhező gyerekek várják otthon?!

Gianni legszívesebben a gyertyánál maradna, de nem ellenkezik. Hátha ennek valóban jobban örül a Madonna! Ekkor a koldus kezébe nyomják egész napi keresetüket. Futólépésben igyekeznek hazafelé, de házuk elé érve szinte földbe gyökerezik a lábuk. Mikor felnéznek az ablakukra, csodálkozva látják, hogy szebbnél szebb gyertyák égnek benne. Nem tudják visszafojtani könnyeiket és örömben szinte mozdulni sem tudnak. Mikor egy kissé magukhoz térnek csodálkozásukból, felrohannak a szobába és szüleik nyakába borulnak. Itt aztán megtudják, hogy került a sok gyertya az ablakba.

Két óra körül édesapjuknak elintéznivalója akadt a városban. Ekkor fedezte fel fiait, amint buzgón dolgoztak a szénkereskedőnél. Bizony elszégyellte magát és igen bántotta, hogy részegeskedése miatt történik mindez. Azonnal a főnökéhez sietett, előleget kért és húsz szál gyertyát vásárolt rajta. Odahaza elmondta a dolgot feleségének és ünnepélyesen megígérte, hogy örökre felhagy a részegeskedéssel. Ennyi öröm láttán a beteg anya sem tudott tovább az ágyban feküdni és fölkelte, hogy a szép Mária-ünnepre rendbe tegye a lakást.

A két fiú pedig megköszönte a Szűzanyának, hogy visszaadta nekik édesapjukat és lassan édesanyjuk egészségét is. Azóta mindketten buzgó ministránsok a kikötő kápolnájában.

A németek keresztje (Büntetés)

Egy Pisa környéki olasz faluban igen érdekes keresztet őriznek. Nem mintha valami művészi remekmű lenne, hanem egészen más miatt vált híressé.

A legutóbbi világháborúban történt, 1944 júniusában. Péntek este volt. Az óra tíz órát mutatott. Az egyik vendéglőben vig társaság poharazott. Közöttük volt Lohse Henrik német hadnagy is. Nemigen szerette az olaszokat és ahol csak tehetett, szidta őket. Ehhez kapcsolta az Isten, az egyház és a papok gyátlását. Ma este a kelleténél is jobban felöntött a garatra és részeg fejjel káromkodni kezdett. Azután, hogy nagyobb nyomatékot adjon istenkáromló szavainak, elővette pisztolyát és rálőtt a szoba falán függő feszületre. A jelenlévők elsápadtak és megdöbbenve néztek a szétlőtt Krisztusra. Az első lövés bal kezét érte. A harmadik és negyedik lövés alsótestét roncsolta szét. Az utolsó lövés után felharsant Lohse hadnagy sátáni kacaja. Ennek az esetnek szemtanúja volt a hadnagy gépkocsivezetője, Pietro Georgis turini fiú. Ő is botránkozva nézte, mikor a részeg hadnagy káromkodások közben földre dobta a feszületet.

A történetek után mindössze nyolc nap múlt el. Újra péntek volt. Délután két óra körül a hadnagy Firenzebe indult. A kormányánál Pietro Georgis ült. Capannori közelében jártak, mikor négy amerikai vadászgép tűnt fel az égen. Kettő közülük leereszkedett, hogy tüzet nyisson az autóra. Georgis gyorsan megállította a kocsit és a közeli fedezékbe szaladt. Lohse hadnagy azonban, mintha földbe gyökerezett volna a lába, mozdulni sem tudott és ott maradt az autó mellett. Fűtültek a golyók körülötte. Az első eltalálta a hadnagy bal kezét és széttroncsolta ujjait. A második golyó jobb térdét érte. A harmadik és negyedik alsótestét találta el. Négy lövést adott le Lohse hadnagy a feszületre, most négyet kapott ő is. A repülőek elmentek és Pietro a földön fekvő hadnagyhoz sietett. Megdöb-

benve látta, hogy a golyók épp ott találták el a hadnagyot, ahol egy héttel ezelőtt azok a lövések a feszületet eltalálták.

A hadnagy még magánál volt. Kérésére Pietro szerzett egy papot és a hadnagy meggyóna bűneit. Így alkalma volt megismerni nemcsak Isten büntető kezét, hanem irgalmasságát is.

A csodálatos vér

(Szt. Januárus csodája)

Egy Nápolyban járt újságíró mondja el a következőket:

„Vasárnap reggel érkeztem Nápolyba. Gondolatokba merülve haladtam végig a város szűk utcáin, amelyek a pályaudvar körül vannak és a székesegyház felé siettem, ahol ma ünneplik Szt. Januárus ünnepét. Vasárnap van, de valahogy nem éreztem ennek a napnak a hatását. Az utcák piszkosak, barátságtalanul fogadtak és egészen hétköznapi benyomást keltettek. Még sehol senkivel sem találkoztam, csak egy szép hangú harang kongását hallottam, de a szűk utcákból nem láthattam a templomot. Megálltam egy útkereszteszédésnél, tájékozódni próbáltam és ekkor végre előbukkant az első ember. Szegényesen öltözött 60 év körüli asszonyt láttam egy lombokkal megtömött zsákon ülni, mellette újságpapír, gondolom ez volt a takarója. Fekete, barátságtalan házfal, nedves föld: az öregasszony hálószobája. Megrendülve mentem tovább, de lassanként megszoktam az előbbi látványt. Itt is, ott is egy-egy házfal mélyedésébe húzódva öreg emberek ébredtek. Bizonyára ez a Nápoly nem az a város, amelyre ráillene a rómaiak mondása: „Nápolyt látni és meghalni.” Biztosan nem, mert ez a mondás arra a Nápolyra illik, mely tele van romantikával és idegekkel. A pompás strandhotels, fényesen kivilágított kikötők Nápolya ez, melynek levegője tele van dallal és az édesen hangzó mandolinok zenéjével. Az utcák

lassan megtelnek emberekkel. A sok kapu csak úgy ontotta magából a boldog, semmivel sem törődő gyermekeket. Most kezdtem érezni, hogy vasárnap van. A kietlen utcák megtelnek élettel. A város felébredt. A legpiszkosabb utcában is „boldog arcú” embereket láttam. A nagy szegénység a megelégedettség nemes ruhájába burkolta magát. Nagyon csodálkoztam, mikor egy öregember megkérdezte tőlem: hogyan tetszik a város? De meg sem várta válaszomat és büszkén, boldogan mondta: a mi városunk nagyon szép, mert hisz egész Itália azt tartja: Nápolyt meglátni és aztán meghalni... Közben a dómhoz értem. A téren egy koldus térdel és színes krétával Szt. Januárius képét rajzolja a földre. Beléptem a székesegyházba, hogy részt vegyek az ünnepségen. A szent vérének egy ampulában őrzik. Szent Januárius Benevent püspöke volt, 305-ben fejezték le Nápoly egyik külvárosában. A szent püspök lefejezésekor vére a kőpadlóra ömlött, onnan egy kis szivaccsal fölittatták és nagy tisztelettel megőrizték. Természetesen a vér a szivacsba hamarosan beleszáradt. Amikor néhány év múlva Severus püspök vezetése alatt ünnepélyes körmenetben ezt a különleges ereklyét Nápolyba vitték, a püspök és kísérete csodálkozva látta, hogy a vér folyékonnyá lett és a kis szivacsot teljesen elborította. Ekkor a Szent Januárius iránti tisztelet még nagyobb lett. Azóta ez a vércsoda évenként kétszer megismétlődik. Az előzményeket ismerve, kíváncsian álltam az érsek mellett a szertartás alatt, hogy magam is megállapíthassam a szent vérenek folyékonnyá válását. Az érsek az ampulát, amely egy szentségtartóhoz hasonló ereklyetartóba volt foglalva, a nép felé tartotta. Abban feküdt az előbb említett szivacs, amely a beszáradt vértől egész keménynek és feketének látszott. A dómot betöltő hatalmas tömeg megkezdte az imát, fáradhatatlanul mindenki imádkozott. Már 15 perce tart az ima, 30 perc is elmúlt már és még semmi sem történt. Türelmesen vártam és imádkoztam, mert azt mondták nekem előzőleg, hogy volt már eset, mikor 24 órán keresztül

folyt az ima. A hívek serege egyre nagyobb buzgósággal könyörgött: Szent Januáriu, Szent Januáriu. Én egyre nagyobb figyelemmel néztem az ampullát. Most . . . most . . . egyszerre csak megtörtént a csoda. Vagy csak a szemem káprázik? Nem! Közel álltam az ampullához és jól láttam, amint a szivacsból kioldódik a vér. Diadalmasan felzúg az orgona és a hívők hatalmas tömege egy emberként felujjong. Az asszonyok szeméből könnyek hullanak, a férfiak összeszorított szájjal néznek az ereklyetartó felé. Alig telt el három perc és az ampulla félig tele volt vérrrel és a kis szivacs a vér szintjére emelkedett. Az érsek az oltárra helyezte az ereklyetartót, amely nyolc napig maradt ott, hogy ezren és ezren tiszteletüket fejezhessék ki. A nyolcadik napon azzal fejeződik be a csoda, hogy a kis szivacs újra felszívja a vért és beszárad. Boldogan és megelégedetten mennek haza a csodanéző nápolyiak. Meg vannak győződve, hogy a városban mindenben mennek a dolgok, hiszen ez a csoda szerves része jólétüknek. Egyszer nem történt meg ez a csoda, viszont akkor tört ki a világháború! Most azonban Szent Januáriu velünk van, így boldogan, békésen élhetünk tovább. Én is boldogan mentem a tengerpartra és gyönyörködtem a zöldeskék hullámokban.”

X. Pius pápa szentté avatása

1904-ben fényes ünnepségek közepette emlékeztek meg Rómában a Szűzanya Szeplőtelen Fogantatását hirdető dogma 50 esztendőjének jubileumáról. A püspökök és preláthusok százai között ott volt egy szegény és egyszerű missziós püspök is. Nézte a fényes gyülekezetet és egy fájó gondolat tövise szúrt a szívébe. Ezek az itt ünneplő emberek mind a fehér faj fiai és lányai. Vajon mikor jön el az az idő, amikor itt lesznek a Szent Péter téren a sárga, barna és a fekete faj képviselői is? Ha ez a missziós püspök a Szent Péter téren 1954. május 29-én ott lett volna, az elébe

táruító kép szinte csodának tűnt volna. Különböző fajú és bőru népek papjai találkoztak egymással, hogy képviseljék az egész világra kiterjedő egyház híveit.

Három óra után értünk a Szent Péter térre. Mindenfelől özönlöttek az emberek. X. Pius pápa szentté avatására hívta össze a Szentatya a keresztény híveket. Milyen nagy áldozatot hoztak egyesek, hogy szívük vágyát követve Rómába jöhessenek, láthassák a pápát és áldását fogadják.

A középületeken sárga-fehér zászlók lengenek és a házak mind föl vannak díszítve. A Szt. Péter templom zsúfolásig megtelt és a zarándokok mintegy tizedrészét tudja csak már befogadni.

Hamarosan megtelik a tér. Fej fej mellett vonul fel a tömeg a Kiengesztelés útján. Ameddig a szem ellát, hullámozó embertengert láthat. Az emberek mind gyakrabban pillantanak a vatikáni palotára és ott XII. Pius pápa dolgozószobájának ablakát keresik. Közben a szent énekek zengenek különböző nyelveken. Öt óra körül mozgolódni kezd a tömeg és a várakozás tetőpontjára hág. A papság ünnepi menetben hagyja el a Vatikánt. Csodálatos látvány! Lassú, méltóságteljes léptekkel vonulnak fel a különböző rendek és kongregációk képviselői. Valamennyien égő gyertyát tartanak kezükben és a Mindenszentek litániáját éneklük. Főnséges látvány ez a felvonulás, melyben ott vannak az egész katolikus világ képviselői. 45 bíboros és 450 püspök gyűlt össze a világ minden tájáról. Az impozáns körmenet az egyház egységének és sokszerűségének gondolatát ébreszti fel a szemlélőkben.

Hat óra 15 perckor a bronzkapunál feltűnik a Szentatya hordszékében ülve. Éljenzés és kendőlobogtatás. Az „eviva”-éljenzés futótűzként fut végig a tömegen, mely a Tiberisig betölti az utcákat és a Szt. Péter teret. Palástba öltözve, fején mitrát viselve osztja áldását XII. Pius pápa. Arcán még meglátszanak súlyos betegségének nyomai, de szeméből atyai szeretet árad. Fölcsendül az ének: Tu es Petrus... Te Péter vagy,

miközben a pápa a Szt. Péter templom lépcsőihöz érkezik.

Kiemelkedő trónusán szinte mindenki láthatja a kereszténység atyját. Körötte az egész világ katolikusainak gyülekezete. Most először külön tribünön foglalnak helyet a munkások képviselői. A pápa kívánta ezt így.

Megkezdődnek a szertartások. A Rítuskongregáció prefektusa, Cicognani bíboros X. Pius szenttéavatását kéri és ezt a kérést háromszor megismétli. A pápa nevében a titkár fölolvass egy latin nyelvű levelet. Ebben Krisztus földi helytartója elmondja, hogy tudomása van a szenttéavatandó pápa erényeiről, valamint azokról a csodákról, amelyek Isten akaratából a szentéletű pápa közbenjárására történtek. Mielőtt azonban ilyen fontos dologról döntenének, kéri a jelenlévőket, hogy imádkozzanak a Szűzanya és az összes szentek közbenjárásáért. Majd a Szentatya megkezdi a *Veni Creator Spiritus* – Jöjj el Szentlélek kezdetű éneket. Ezzel elérkeznek a szenttéavatás pillanatához. Tisztán és ünnepélyesen cseng a pápa szava és betölti a Szt. Péter teret. „A mi Urunk Jézus Krisztus tekintélyével, Szt. Péter és Pál apostol és a saját tekintélyünk erejével, Boldog Józsefet, X. Pius pápát szentté avatjuk és beírjuk a szentek könyvébe.”

Ebben a pillanatban lehull a lepel az új szent arcképéről a lelkes tömeg éljenzése közepette. Mintegy húsz percig tartó beszédben méltatja XII. Pius pápa az új szent életét és életművét. Először történt meg az egyház története folyamán, hogy egy pápa ily hamar oltárra került a halála után. Mint legjellemzőbb tulajdonságát, kiemeli a pápa az új szent szeretetét az Úr Jézus és a Szűzanya iránt. Munkásságát a legtömörebben a saját maga által választott jelmondatával foglalhatnók össze: *Omnia instaurare in Christo* – mindent megújítani Krisztusban.

Ezután következik a *Te Deum* hálaéneke, amelybe belecsendül Róma összes harangja. Lassan kiürül a tér és az Örök Városra leszáll az este. Kigyúlnak a

lámpák és ragyogó fénybe öltözve magasodik elénk a Szt. Péter templom óriási kupolája. E hatalmas kupola alatt van a genezáreti halász, Szt. Péter sírja. Ki lehetett ő, hogy porrá vált teste fölé ilyen csodálatos emléket emelt a szeretet?

Szanktusz-kaktusz

(Szt. Januárius csodája)

Zolika szeret ministrálni. Szívesen ölti magára a színes ministránsruhát. Szeret segédkezni az oltárnál és szívesen harangoz a toronyban. Mindennek bizonyára örül az Úr Jézus is. Csak annak nem, amit Zoli barátunk sehogy sem akar megérteni. Ez pedig az, hogy az oltárnál komolyan kell viselkedni. Hiszen egészen közel van a szentségházhoz, ahol az Úr Jézus lakik. De rajta van a hívek és padokban ülő társak szeme is. Őket is nemegyszer megbotránkoztatta már illetlen viselkedésével. Piri meg is jegyezte az egyik szentmise után a sekrestyében: ha rajta múlna, nem engedné Zolit ministrálni. A lelkiatyák azonban türelmesekek és remélik, hogy a sok figyelmeztetésnek lesz valami eredménye. Sajnos azonban eddig éppen az ellenkezőjét tapasztalják. Zoli meglehetősen önző gyerek. Ezért mindig ő akar csöngetni. Nemegyszer az áldoztató tálcát is kikapta már a jobb első kezéből. Igen szeret például hátraforogni. Olyan a feje, mint egy ringlispil. Nem tudom mit nézeget, talán Lekvár Panni új kabátját vagy kalapját. Az ilyen ministránsról méltán gondolja az Úr Jézus: Ez a gyerek se szeret engem, mert nem figyel és nem imádkozik hozzám még az oltár előtt sem. Helyette különféle grimaszokat csinál, mintha a cirkuszban bohóckodna. Sajnos eddig se a szép szó, se a szidás nem használt. Mintha valami páncél takarná a szívét. Minden figyelmeztetés lepatтан róla, mint egy nyilvessző.

Vajon ki, vagy mi tudná megpuhítani vagy rést ütni rajta?

Tegnap reggel én is elvesztettem türelmemet. A szentmisében éppen a szanktusznál tartottunk. (Akkor még latinul mondták a misét!) A jobb oldali ministráns szabályosan hármat csöngetett és utána felbúgott az orgona. Csak annyit hallottam, hogy igen tisztelt ministránsaim kuncognak és alig tudják visszatartani nevetésüket. No, gondoltam, itt megint történt valami. Csak nem megint Zoli volt a bűnös? Sajnos igen! A szentmise után vallatóra fogtam a fiúkat. Lakó Anti aztán kibökte:

– Mikor a lelkiatya azt mondta, hogy szanktusz, szanktusz, szanktusz, Zoli is megszólalt és ezt mondta háromszor: kaktusz, kaktusz, kaktusz. Így űzött tréfát Zoli barátunk az imádságból. Ezt persze a többi ministráns is meghallotta és ezért pukkadoztak a nevetéstől.

– Ebben ti is hibásak vagytok. Zoli éppen azért csinál ilyesmit, hogy ezzel is magára vonja a többiek figyelmét és szerepelhesen. Pedig ezzel azokhoz az emberekhez csatlakozik, akik töviskoronát fontak az Úr Jézus homlokára. Nem mondom, szép foglalkozás egy ministráns számára! Zoli lehajtotta buksiját, de amint láttam, nem sokat használt neki a „lelkifröccs”.

Mindez csütörtökön vagy pénteken történt. Már nem emlékszem pontosan. Elmúlt a vasárnap, amikor Zoliék nem jönnek ministrálni. Minden szombaton ugyanis elmennek szüleikkel együtt nagymamájukhoz. Ott töltik a vasárnapot. Kedden azonban, jóllehet Pisti öccsével együtt ki volt írva ministrálni, Zoli nem jelentkezett a sekrestyében.

- Mi van Zolival, kérdeztem Pistitől.
- Beteg, mondotta, de mosoly játszott az arcán.
- Mi baja van, érdeklődtem tovább.
- Hát azt nem tudom elmondani.
- No, ez igen érdekes és egy kicsit érthetetlen is!

Nincs más hátra, szentmise után elmegyek és megnézem mi történt Zolival. Zolit valóban az ágyban találtam, mégpedig hasra feküdve. Csak a fejét fordította felém és igen keserű képpel üdvözölt. Anyukája

számolt be a történetekről. Vasárnap délután meglátogatták a keresztapáikat. Amíg szüleik beszélgettek, a fiúk a kertben fogócskáztak. Közben Zoli szokásához híven verekedni kezdett unokatestvérével, Gyurival. Mellesleg még megjegyzem, hogy a keresztapa szenvedélyes kaktuszgyűjtő. Vagy százféle különböző kaktusz díszítette a kertet. Nos, nagyban birkózik a két gyerek és közben megtörtént a baj. Gyuri ellökte Zolit és az beleült az egyik tüskés kaktusz kellős közepébe. Hegyes tüskéi persze nemcsak a nadrágját szúrták meg, hanem az alatta feszülő puha húsba is behatoltak. Ordított Zoli, mint a sakál fájdalmában. El kellett vinni az orvoshoz is, hogy a bentmaradt tüskéket kihuzigálja.

Megdöbbenve hallgattam a történetet. És bár nem szokásom az árulkodás, most mégis elmondtam a múlt heti esetet a szanktusszal.

– Hát igen, mondta anyuka díszpéldány fiának, a Jóisten nem ver bortal. Ezt úgy látszik mindenképpen megérdemelted. Én sajnáltam ugyan Zolikát, de abban reménykedtem, hogy a kaktusz nem csupán a nadrágjába, de egy kicsit a lelkébe is beleszúrt. Ezért leültem ágya mellé és ezt mondtam:

– Most talán te is megérted, milyen szörnyű fájdalmat okozott Jézusnak, amikor tövisszörűt nyomtak a fejére. És vajon miért? A mi bűneinkért. Többek között azért, hogy egyesek tréfát űznek a szent dolgokból és az imádságból.

Néhány nap múlva Zoli ismét megjelent a templomban. És amint láttam, a kaktusz tüskéi nem szúrtak eredmény nélkül a nadrágjába.

Egy cukrászdában történt (Imádság)

Vidékről érkeztek a városba, egy édesanya hat gyermekével. Hideg, téli az időjárás és már órák óta bolyonganak a városban. Eltévedtek és nem találják is-

merősüket. A gyermekek fáznak és szinte sírnak a hidegtől. Ezért édesanyjuk bevezeti őket egy cukrászdába. Megkéri a kiszolgáló kisasszonyt, hogy néhány percre bent maradjanak és egy kicsit megmelegedjenek. Beleegyezően bólintott a kiszolgáló és megkérdezte, mit akarnak fogyasztani. Nem, nem, semmit se kérünk! Sajnos nincs pénzünk ilyen finomságokra. A gyerekek szokatlanul csendben vannak. Csodálkozva nézik a sok finomságot. Ilyen előkelő üzletben, ennyi kalács és sütemény között még sohasem jártak. Sok vendég kifogásolja, hogy a kisasszony beengedte ezeket a csodálkozó szegényeket. Utóvégre ez nem váróterem, hanem cukrászda. Egy jól öltözött férfi magához inti a kiszolgálót és a gyerekek után érdeklődik. A leány elmondja: nem rendeltek semmit, csak melegedni jöttek be néhány percre. No, akkor vigyen nekik csokoládét, és annyi kalácsot, amennyi csak beléjük fér! Itt van érte kétszáz forint. Ezzel fogta a kalapját és eltűnt. Így is történt. Mikor a kisasszony odavitte nekik a finomságokat, az édesanya tiltakozni kezdett. Sajnos ő ilyesmit nem tud kifizetni. Gyertek, gyerekek, menjünk tovább! Üljenek csak nyugodtan, tartotta vissza őket a kisasszony. Már mindent kifizettek! Ezzel a gyerekek elé tette a csokoládékávét és a finom mazsolás kalácsot. A gyerekek azonban nem nyúltak hozzá. Édesanyjukra vártak valamennyien. Valóban így lenne, kérdezte még mindig gyanakodva az anya? Higgye el, hogy így van! Egy törzsvendégünk fizette ki ezeket. Egyenek nyugodtan. Mondja meg kérem az úrnak, hogy nagyon köszönjük. Akkor ehettek gyerekek . . . De a gyerekek még mindig haboztak. Végre a legidősebb fölállt és összetett kézzel imádkozni kezdett. Testvérei természetesen követték példáját. Velük imádkozott édesanyjuk is a jelenlévő vendégek okulására.

Lépcső a mennyországba

(Rózsafüzér)

Mind a három testvér, Pisti, Zoli és Erika betegek voltak. Először Zoli kapta meg az influenzát, aztán átadta a többieknek is. Most a meleg szobában üldögelnek és irigykedve nézik az ablakból szánkózó pajtásaikat. Mindennek te vagy az oka, szól Erika Zolihoz.

– Te fáztál meg legelőször és aztán minket is megfertőztél. A nagy szánkázásban átázott a cipőd. Nem-hogy hazajöttél volna előbb. Akkor most nem kellene itt a szobában unatkoznunk.

– Bizony, kontrázott Pisti, te vagy az oka mindennek!

– Ugyan ne szekírozzatok már, szóló mérgesen Zoli. Itt hagylak titeket és bemegyek a mamához.

– Hozzá nem mehetsz, mert látogatója van.

– Akkor fölmegek az emeletre a nagymamához.

– Én is veled megek, kiáltotta Erika.

– Én is, szaladt utánuk Pisti. Nagymama a megszokott karosszékekben ült az ablak mellett. Nagyszemű, fekete rózsafüzért tartott a kezében. Barátságosan nézett a szobába lépő unokáira.

– Nagymama, szóló elsőnek Zoli, olyan unalmas odalent. Mesélj nekünk valami szépet!

Nagyanyó nevetett.

– Hej, nem hagytok békét nekem. Pedig éppen a rózsafüzért akartam imádkozni.

– Nagyanyó, a rózsafüzér nem fontos, de egy jó történet igen!

– Nono, ebben nincs igazatok. A rózsafüzér igen hasznos és szép imádság. Róla mondok most egy történetet.

– Valami szép tündérlányról tessék inkább mesélni! – kérlelte Erika a nagymamát.

– Inkább az indiánokról – tette hozzá Zoli.

Nagymama csak mosolygott és megvárta, míg a gyerekek elcsendesednek.

– Mondottam már, hogy a rózsafüzérről akarok beszélni nektek. A gyerekek kedvetlenül néztek egymásra. A legszívesebben visszamentek volna szobájukba. Mivel azonban észrevették az asztalon levő csokoládét, maradtak. Mindhárman tudták, hogy a mese után nagymama mindig kiosztja közöttük. A nagymama pedig beszélni kezdett.

– Amikor még kislány voltam, kaptam édesapámtól egy rózsafüzért. Még most is magam előtt látom, amint kezembe adja és ezeket mondja:

– Itt van kislányom ez a rózsafüzér. Vigyázz rá, hogy ne veszítsd el, és gyakran imádkozzad! Minden Üdvözlégy egy rózsához hasonlít, amit a Szűzanyának ajándékozol. Mikor meghalsz, ezekből a rózsákból készül a létra, amelyen fölmehetsz a mennyországba. Minél több Üdvözlégyet imádkozol, annál magasabb lesz az égi létrád és annál közelebb juthatsz Jézushoz és Máriához.

Nagymama elhallgatott és megforgatta a szentoltvasóját. A gyerekek türelmetlenül kérték: mesélj tovább!

– Azt azonban ti is tudjátok, hogy nem minden rózsza egyformán szép. Ilyen hervadtak azok az Üdvözlégyek is, amelyeket figyelmetlenül imádkozunk. Ebben bizony nem találja örömét a Szűzanya. Az ilyen rózsza olyan mint egy tövis, mely megsebzí anyai szívét.

– És mi lesz az ilyen ember égi létrájával? – kérdezte Zoli. Eszébe jutott ugyanis, hogy ő is gyakran úgy mondta el, hogy nem is gondolt a Szűzanyára.

– Hát bizony az ilyen létra nem ér föl a mennyországig!

– Én mától fogva sok ilyen szép rózsát akarok gyűjteni, kiáltott föl Pisti.

– Én pedig, mondta halkan Erika, azok helyett is fogok imádkozni, akik csak hervadt rózsát adnak a Szűzanyának.

– Mindez nagyon szép, mondta nagyanyó és kezébe vette a csokoládét. Közben anyuka hangja hallatszott

be a szobába. Vacsorázni hívta a gyerekeket. Erre persze nem nagyon kellett biztatni őket.

Éjszaka aztán, bizonyára a mese hatására, a következőt álmodta Zoli. Mind a hárman a mennyországba akartak menni. Pisti és Erika gyönyörű rózsalétrán másztak fölfelé a Szűzanyához. Mellettük állt őrzőangyaluk és igen boldogok voltak. Zoli azonban tanácstalanul állt a földön. Neki sajnos nem volt rózsalétrája. Szomorúan gondolt vissza arra a sok-sok imádságra, amit figyelmetlenül elhadart. Mi lesz most vele? Talán a pokolba kell mennie? Szinte már hallotta is az ördög kárörvendő szavait: enyém vagy, enyém vagy Zolikám! Erre Zoli barátunk hangosan felkiáltott: segítség, segítség! Reggel aztán úgy elaludt, hogy testvérei rázták föl álmából.

– Úgy kiabáltál az éjszaka, mintha tüzes kemencébe vetettek volna. Kelj fel gyorsan, mert kész már a reggeli! Zoli csodálkozva nézett testvéreire. Hát nem haltunk meg?

– Hát amint látod, élünk – válaszolták testvérei mosolyogva. Zoli azonban a biztonság kedvéért megcsípte a karját. Így akart megbizonyosodni, hogy valóban él és nem halt meg. Közben anyuka is beszólt:

– Gyertek már, mert kihűl a kávé. Erre aztán Zoli is kiugrott az ágyból. Miközben mosakodott, komoly elhatározást tett. Mától kezdve pontosabban és figyelmesebben akarom végezni imáimat. Különösen májusban és októberben buzgón imádkozom majd a rózsafüzért is.

Vértanúság

Az őserdő mélyén, a caicas indiánok között él már három éve Gábor atya, hogy Jézushoz vezesse őket. Már lefelé hanyatlik a nap és ezért igyekszik befejezni breviáriumát. Azután becsukja imakönyvét és elgondolkozik. Elődeire gondol, akik életüket áldozták Krisztus ügyéért. Igaz, hogy itt biztonságban van az

élete. A caicas indiánok jóindulatúak és nagyrészt meg is keresztelkedtek. Sajnos azonban sokan ragaszkodnak még a pogány babonákhoz. De íme, jön valaki, Atuk, a falu törzsfőnöke. Ragyogó tollak díszítik fejét és pompás állati bőrből készült köpeny jelzi törzsfői méltóságát. Ő még pogány, de Gábor atya reméli, hogy hamarosan sikerül megkeresztelnie.

– Minek köszönhetem látogatásodat, kérdezi az atya barátságosan.

– Atuk nagyot szív a kukoricalevélből sodort cigarettájából, majd megszólal:

– Atyám, tudjuk, hogy te a béke embere vagy. Indiánjaink szeretnek téged és hallgatnak rád. De mondd csak atyám! Hogyan élhetünk békében, mikor a guanaresek, mint vadállatok törnek ránk? Fölgyűjtjük kunyhóinkat, megölik a férfiakat, a gyerekeket és asszonyainkat elhurcolják?!

– Történt ilyesmi az utóbbi időben is? – kérdezi az atya megrémülve.

– Sajnos, igen! Nemrégiben egy Iguanán melletti falunkat pusztították el. A nagytanács elhatározta, hogy minden caicas közösen induljon bosszút állni ellenségeinken, először azonban téged is megkérdezzük, hogy mi a véleményed?

– Ezt jól tudod Atuk! Isten megengedi, hogy védelmezd életed és javaidat, de a bosszút nem engedélyezi. Ha mindig bosszúálláson törjük a fejünket, sohasem lesz vége a gyilkosságoknak és rablásoknak.

– Ha most nem lépünk fel erőlesen, akkor azt gondolják majd ellenségeink, hogy félünk tőlük. Ez újabb támadásra biztatja őket. Így hát nincs más hátra, mint hogy fegyverrel induljunk ellenük.

– De van más lehetőség is Atuk! Én magam megyek a guanares indiánokhoz, hogy békét kössék velük.

– Te nem ismered őket, atyám! Megölnek és fogukkal tépik szét szívedet. Emlékezz csak arra az atyára, akit öt évvel ezelőtt halálra kínoztak!

– Emlékszem rá Atuk! De úgy hiszem, hogy nem

mernek még egy katolikus papot megölni. A törzsfőnököt úgyis keményen megbüntette az Isten. Te is tudod, hogy férgek rágták a testét és borzalmas kínokkal bűnhődött a gyilkosságért.

A törzsfőnök izgatottan szívja cigarettáját. Mikor látja, hogy a lelkiatyát nem tudja meggyőzni, ezt mondja: jól van atyám! Majd adok melléd néhány harcost, hogy megvédjenek.

– Nem, én nem akarok harcot. Harcosaidnak le kell tenniük a fegyvert, mielőtt belépnek a guanaresek táborába!

– Ahogy kívánod atyám, szólt és elhagyta a kunyhót.

Néhány nappal később elindultak. Előtte az atya misét mondott a fából épült kápolnában. A szentmisen Bernardo, a 12 éves indián fiú ministrált.

– Hadd menjek én is veled, könyörgött a kisfiú! Ha én veled leszek, nem történik semmi bajod.

– Nem lehet Bernardo! Ez az út nem gyereknek való!

– De én már nem vagyok gyerek! Hamarosan férfivá avatnak és fölvesznek a harcosok seregébe.

– Ennek ellenére itt maradsz és vigyázol a kápolnára!

Közben az emberek beszállnak a csónakba, amit egyetlen fatörzsből vájtak ki az indiánok és megindulnak fölfelé az Itapecuru folyón. Amikor naplemente után kikötnek, az atyának nem várt meglepetésben van része. A csónakba helyezett csomagból kibújik Bernardo, aki már kora reggeltől ott rejtőzködött.

– Ejnye, te engedetlen gyerek, korholja a lelkiatya, hát nem megparancsoltam, hogy vigyázz a kápolnára?!

– Most az egyszer nem tudtam engedelmesskedni. Azt álmodtam, hogy meg fogsz halni. Ezért akarok melletted lenni. Carlos öcsém majd vigyáz a kápolnára.

A lelkiatya nem tudta, mit csináljon. Teljesen lehetetlen, hogy a veszedelmes öserdőn keresztül haza-

küldje a gyermeket. Így nem volt más hátra, minthogy magával vigye.

Több napig tart az út. Egyes helyeken oly gyorsan rohan a folyó vize, hogy gyalogosan kell folytatni útjukat. Az egyik este végre elérik a guanaresek első faluját. Malagrida atya megparancsolja az embereknek, hogy hagyják a csónakban fegyvereiket. Hadd lássák, hogy békés szándékkal jöttek. Csak az ajándékokat viszik magukkal. Várakozásuk ellenére igen szíves fogadtatásban részesültek. Átveszik az ajándékokat, majd bevezetik őket egy nádkunyhóba. A caicas indiánok egészen megnyugodva fekszenek le. Csak Bernardo marad ébren. Éles szeme látja, miként beszélgetnek a guanaresek és a csónak felé pillantgatnak. Hajnaltájt egy idős indián asszony jön a sátorba. Ezt súgja a lelkiatyának:

– Gyorsan meneküljetek! Veszélyben vagytok! Embereink az éjszaka kirabolták csónakotokat. Meg akarunk ölni titeket. Megrémülve kelti föl az atya embereit. De alighogy fölébrednek, máris berohannak az indiánok. Baltáikkal csnek a védtelen emberekre. Az egyik indián a lelkiatya felé sújt. Ebben a pillanatban eléje ugrik Bernardo és testével fogja fel a csapást. Véres fejjel zuhan a földre. Táncolva hagyják el a kunyhót a guanaresek. Mindenkit megöltek, illetve halálosan megsebesítettek, csak a lelkiatya maradt életben. Keresztelj meg, kérik a haldoklók! A lelkiatya vizet talál egy korsóban és teljesíti indiánjai utolsó kívánságát. Éppen végez a szertartással, mikor újra berohannak a fekete-piros festékekkel bemázolt harcosok. Megragadják Malagrida atyát és a kunyhó előtt egy fához kötik. Letépi róla ruháit és fejszéiket forgatva táncolnak körülötte. Az egyik már föl is emeli karját, hogy lesújtson. Az egyik indián asszony azonban megakadályozza.

– Óvakodjatok kezet emelni a Nagy Szellem küldöttére! – kiáltja a férfiaknak. Emlékeztek, hogy milyen kínok közepette halt meg a fiam, miután megölte öt évvel ezelőtt az egyik feketeruhást. Az emberek

erre abbahagyják a táncot és leeresztik a fejszét. Leviszik a kirabolt csónakhoz és egy evezővel belölik a rohanó folyóba. A lelkiatya el van készülve a legrosszabbra. Ugyan mit csinálhat evezők, ennivaló nélkül? De íme, alighogy eltűnik szeme elől a gyilkos falu, egyszercsak megpillant valakit a parton. Ki lehet az? Nem más, mint a súlyosan megsebesült Bernardo. Sikerült megszöknie. Egy bot segítségével a csónakhoz vergődik a szerencsétlen fiú és ott erőltlenül esik össze. A lelkiatya bekötözi sebéit. Mikor a fiú magához tér, így szól az atyához:

– Ugye igaz volt az álmom? Ha nem jövök el, a lelkiatya már halott.

– Igen, kisfiam, megmentetted az életemet. De mi lesz veled? Nagyon súlyosan megsebesültél.

– Ne törődj vele, atyám! Bernardo szívós, mint a jaguár.

– Tulajdonképpen neheztelhetnék rád, mivel a vértanúság pálmáját elragadtad tőlem.

Bernardo egy darabig hallgatagon maga elé néz, aztán megszólal:

– Ha én meghalok, akkor vértanú leszek?

– Igen, ha ebbe a sebbe halsz bele, egész biztosan.

– Akkor meg akarok halni! De előbb téged hazaviszlek. Elszántan nyúl az egyetlen evezőhöz és ügyesen irányítja a csónakot.

Sajnos kegyetlenül gyötri őket az éhség. Semmi eszük sincs, amivel vadászhatnának valamit. Az éjszakát is a csónakban töltik, hogy biztonságban legyenek a vadállatoktól. Már az első éjszaka kegyetlen láz gyötri Bernardót. Reggel azonban összeszedi erejét és tovább vezeti a csónakot. Hiába kérleli a lelkiatya, hogy kímélje magát. Néha elszédül és egész testében remegni kezd. A harmadik nap aztán összeesik. Nem bírja tovább. Szerencséire a víz olyan csendes, hogy a lelkiatya is el tudja kormányozni a csónakot. Estére megérkeznek a faluba. Az emberek föl vannak háborodva a gyilkosság miatt, azonnal indulni akarnak,

hogy bosszút álljanak érte. A lelkiatya alig tudja viszsztatartani őket.

Néhány nappal később Malagrida atya karjaiban meghal Bernardo. Kevéssel halála előtt kinyitja szemét és megkérdezi a lelkiatjától:

– Most valóban vértanú vagyok?

– Igen, kedves Bernardóm! Nemsokára Jézusnál leszel a mennyországban.

Valami földöntúli mosoly suhan át a gyermek arcán. Aki Jézushoz indul, nem lehet szomorú.

Szülői fogadalom

Egy holland hithirdető beszélte el papságának 40. évfordulóján a következő történetet:

– Édesapám, aki igen vallásos ember volt, halálos ágya mellé hívta gyermekeit, hogy az utolsó intelmeket megadja nekik. Többek között megmagyarázott valamit, amit mi gyerekek eddig nem értettünk.

– „Gyermekeim! – mondotta – halálom előtt szeretnék elárulni nektek egy titkot. Gyakran hallottam, amint méltatlankodtok, mikor a rózsafüzér imádságot megtoldottam még egy másik imádsággal. Mindig azt mondtam, hogy imádkozzunk, imádkozzatok az én különleges szándékomra. Most azonban megmondom nektek, mi volt az én szándékom, amelyre oly sokat imádkoztunk. Mikor feleségül vettem édesanyátokat, esküvőnk napján egy fogadalmat tettünk. Megígértük a Jóistennek, hogy fiaink papi hivatásáért mindennap imádkozni fogunk. Most, hogy közeledni érzem halálomat, igen boldog vagyok, mert nem csupán egy, hanem három fiam készül a hithirdető munkára. Édesanyátokkal együtt mindig eltitkoltuk ezt a szándékunkat, mert nem akartunk befolyásolni titeket a pályaválasztásban.”

Ézeket mondotta gyermekeinek az édesapa, mielőtt az Örök Bíró elé lépett volna. Három fia pedig azóta is hűséges maradt lélekmentő hivatásához.

A lopott disznó

(Hamis tanúk)

Mészáros István a bíró előtt állott, aki így szólt hozzá:

– Most pedig mondja el szépen, hogy történt a dolog? Mi van azzal a disznólopással?

– Bíró uram, én csak azt mondhatom, hogy nem loptam el a disznót. Itt haljak meg, ha nem mondok igazat.

– Tudja-e bizonyítani, hogy hol tartózkodott azon az éjszakán?

– Hát már hogyan tudnám? Kettőig a vendéglőben voltam és barátaimmal kártyáztam. Az egyik a kocsmáros volt, a másik Kiss Péter.

– Mit játszottak? – kérdezte egykedvűen a bíró.

– Snapszlit bíró uram, snapszlit.

– Rendben van. Engedjétek most be a kocsmáros.

Amint belépett az ajtón, Mészáros azonnal hozzáfordult és így szólt:

– Ugye te is megesküszöl, hogy kettőig együtt kártyáztunk?

– Kérem a vádlottat, hogy hallgasson, most nem az övé, hanem a kocsmárosé a szó.

– Igaz-e, hogy kettőig kártyáztak?

– Igaz bíró uram – felelte határozottan a kocsmáros.

– Tud-e arról, hogy a vádlott ellopott egy disznót?

– Ez nem lehet igaz, hiszen épp akkor, mikor eltűnt a disznó, kettőig kártyáztunk: Mészáros, Kiss Péter, meg én.

– És ha szabad kérdezni, mit játszottak?

– Tízfilléres alapon ultíztunk.

– Tehát nem snapszlitak?

– Nem kérem!

Ekkor behívták a másik tanút, Kiss Pétert is.

– Tud-e ön arról, hogy hol tartózkodott a vádlott azon az éjszakán, mikor eltűnt a disznó?

– Igen kérem, együtt kártyáztunk a kocsmában.

- És mit játszottak?
- Alsóztunk kérem.
- No, rendben van. Most pedig meg kell esküdniök arra, hogy amit vallottak, az színtiszta igazság. A kocsmáros és Kiss Péter beleegyezően bólintottak.
- Figyelmeztetem önöket, jól gondolják meg, mit tesznek! Esküdni annyi, mint Istent tanúságul hívni, hogy igazat mondunk. Megértették?
- A két mindenre elszánt tanú igenlően bólintott.
- És tudják-e, hogy milyen szent dolog az eskü? Olyan borzasztó a hamis eskü, hogyha hamisan esküsznek, Isten büntetése vár önökre.
- Igen, az ember a pokolba jut, ha meg nem gyónja, tette hozzá Péter barátunk.
- Az ember meghalhat, mielőtt gyónni tudna, tette hozzá a bíró.
- Én egészséges vagyok – gondolta magában a kocsmáros.
- De nemcsak az Isten, hanem a földi igazságszolgáltatás is szigorúan bünteti a hamis esküt. Ötévi börtön jár érte.
- Ötévi börtön! – hebegte megdöbbenve a kocsmáros – és társára sandított.
- És mi lesz Mészárossal, ha bebizonyul, hogy ő lopta el a disznót?
- Néhány hónapi börtön.
- No, akkor nem érdemes hamisan esküdnünk, kiáltott fel a kocsmáros!
- Ez az önök szerencséje – mondotta komolyan a bíró, de mi is volt azzal a kártyázással?
- Nem játszottunk mi kérem semmit, mert Mészáros Pista nem is volt a kocsmában.
- Nem, nem kérem, nem játszottunk, tette hozzá Kiss Péter is. De Mészáros mindegyikünknek egy-egy sonkát ígért, ha mellette tanúskodunk.
- És egy sonkáért hajlandók lettek volna hamisan esküdni? – kiáltott rájuk szigorúan a bíró.
- Hát tetszik tudni bíró úr, szép kövér disznó volt és szép sonkája lehet neki!

– És ezért voltak hajlandók üdvösségüket kockára tenni?

– Elhatároztuk, hogy meg fogjuk gyónni.

– Én nem vagyok pap, de azt hiszem, hogy ez a gyónás istenkísértés lett volna.

Szégyenkezve hajtotta le fejét a két tanú.

– Hát nem tudtunk segíteni rajtad Pista – szólt most a kocsmáros a vádlotthoz. Valld hát be te is, mert nincs kedvünk a börtönbe kerülni!

Mészáros István rém dühös volt barátaira, amiért így cserbenhagyták. Ő bizony nem enged. Dühösen kiáltotta:

– Én pedig akkor is azt mondom, hogy nem lop-tam el a disznót.

– No, akkor majd néhány hónapig alkalma lesz gondolkozni erről a börtönben – mondotta a bíró és ezzel véget ért a tárgyalás.

A szentmise komoly dolog

A kis Molumba olyan buzgó ministráns volt, amilyet ritkán találhat az ember – olvassuk egy missziós atya beszámolójában. Valahányszor kora reggel a sekrestyébe mentem, már ott állt felöltözve piros szoknyában és fehér karingben.

Most is gyakran gondolok rá, amint az oltár lépcsőjén térdel. Imakönyv a kezében és nagy figyelemmel kíséri a szentmise szertartásait. Nem forgolódik se jobbra, se balra és látszik, hogy a szentmisén kívül semmi sem érdekli. Vajon miért szeretett Molumba annyira ministrálni? Sokan talán azt gondolják: a szép ministránsruha csábította. Én azonban tudom, hogy nem ez volt az igazi ok, hanem Molumba szeretete a szentmise és a templom iránt.

Egyébként nem volt valami mafla gyerek. Első volt a madár- és halfogásban. Semmiben se maradt le társai mögött. Eljárt az iskolába, de a tudomány

nem érdekelte. Csak azzal tudtam tanulásra szorítani, hogy megfenyegettem: ha nem jössz iskolába, akkor nem ministrálhatsz.

Mert Molumba számára a templom volt a legfontosabb. Fontosabb, mint az iskola, mint a játék és a munka. Legnagyobb öröme az volt, ha ministrálhatott. Miért? Mert élő hittel hitte, hogy a szentmise az Úr Jézus keresztdozatának megjelenítése. Az egyik nap véletlenül meghallottam, amikor így figyelmeztette társait:

– Ha még egyszer meglátom, hogy a szentmise alatt hátrafordulsz, megmondom az atyának. A szentmise igen komoly dolog. Megértettétek?

Nagyon szerettem ezt a buzgó néger fiúcskát és igen elszomorodtam, midőn észrevettem, hogy beteg. Kévéssel húsvét előtt vettem észre. Napról napra gyengébb lett és gyakran panaszkodott fejfájásról. Alig tudott figyelni és már előfordult, hogy a szentmisében bor helyett vizet adott. Mikor ezt észrevettem, magamhoz hívtam és így szóltam hozzá:

– Nézd és lásd be gyermekem, hogy pihenésre van szükséged. Menj szépen haza és amíg beteg vagy, más ministrál helyetted.

Két kövér könnycsepp árulkodott arról, hogy szavaim milyen fájdalmat okoztak a fiúcskának. Másnap reggel történt a szentmisén. Egy másik gyerek ministrált és senki sem volt a templomban! De mégis! Az egyik oszlopnál Molumba sírdogált. Elvonszolta magát a templomig, hogy ha nem is ministrálhat, legalább szentmisét hallgathasson.

Az egyik péntek este kopognak az ajtómon.

– Atya kérem, Molumba rosszul van, ön után kívánczik. Azonnal elsiettem szegényes kunyhójukba. Néhány szóval megvigasztaltam, aztán visszamentem az Oltáriszentségért. Molumba töredelmesen meggyón-ta bűneit. A szentáldozás után csillogó szemmel imádkozta:

– Édes Jézus Neked élek, édes Jézus Neked halok,

életemben, halálomban, édes Jézus Tied vagyok. Mária segíts! Azután szép csendesen elaludt.

Így ment át a másvilágra, hogy most már a mennyország örök szentmiséjén ministráljon az eget Urának.

Kocsi piros foltokkal

(A szentmise mint áldozat)

Frígia hegyi lakói között szájról szájra járt a hír: holnap vagy holnapután egy lelkiatya érkezik hozzájuk és szentmisét fog bemutatni. Sokan kételkednek a hír valódiságában. Vajon hogyan sikerült a lelkiatyának átjutnia a pogány falvakon? Talán egy keresztény hegyipásztor segítségével? Hiszen mióta Fülöp apostol közöttük járt, ennek pedig már jó negyven éve, egyszer sem találkoztak pappal. Saját maguk keresztelték meg gyermekeiket. A többi szentséget azonban nem tudták kiszolgáltatni. Csak az egészen idős emberek emlékeztek a legszentebb áldozatra és a szentáldozás örömére. Ők emlékeztek arra, hogy mi történt Fülöp apostollal. Az egyik éjszaka pogányok törtek rájuk. A buzgó apostolt megölték és közülük is sokat megverték. Silbarr, az egyik pásztor találta meg az apostol véres holttestét. Föltette kétkerekű kocsijára és az éj leple alatt elvitte a temetőbe. Azóta vártak a turkómánok egy lelkiatyára. Úgy látszik nem vártak hiába. Holnap megérkezik. Titokban találkoztak vele egy kunyhóban.

– Sokkal jobb lenne, ha a szentmisét odakint a szabadban, egy félreeső völgyben mutatnád be, jegyezte meg az öreg Silbarr. A kilencvenéves öregnek nagy a tekintélye a keresztények között. Éppen ezért mindenki pártfogolja javaslatát. Így aztán a legközelebbi este a megbeszélt völgyben találkoznak. Mindenki itt van már, csak Silbarr hiányzik. Végre utolsóként fiával együtt ő is megérkezik. Egy kétkerekű kocsit húznak maguk után a hegyoldalon. Szó nélkül megállnak a lelkiatya előtt. Az öreg Silbarr így szól hozzá:

– Atyám! Itt a szabadban nincsen asztal, amelyen bemutatnád a szentmiseáldozatot. Nagyon kérlek tehát, használd fel erre az én kocsimat. Hiszen negyven évvel ezelőtt ezen szállítottam el Fülöp apostol holttestét. Nézd csak a sötét foltokat! Ezek az ő, Krisztusért kiontott vérének nyomai. Azóta szent ez a kocsi számomra.

A lelkiatya teljesítette az öreg pásztor kérését és így mutatta be a szentmisét.

Miért kell fizetni a miséért?

A II. században vagyunk. A hívek összegyűltek és a lelkiatya érkezésére várnak. Lódobogás hallatszik és erről tudják meg, hogy megérkezett. Azonnal sorba állnak és körmenetben eléje vonulnak. Kezükben viszik neki szánt adományaikat is. Az egyik pék egy kosár kenyeret hozott. A szövőmester egy szép terítővel kedveskedik. Mások bort hoztak és átadják a lelkiatyának. Minderre ugyanis szüksége van a szentmise bemutatásánál. Mások azonban mást hoztak. Egy cipész sarut, vagy nyerget a ló hátára. A pappal együtt bevonulnak az oltárhoz és eléje teszik adományaikat. Máskor maguknál tartják mindezeket és csak az evangélium-olvasás és prédikáció után viszik az oltárhoz. Ebből választja ki a pap azt a kenyeret és bort, amire a szentmisén szüksége van. Közben a hívek énekelnek valamit. Ennek emlékét őrzi mai szentmisénkben a följajlási ének. A középkorban ez a felajánlási körmenet elmaradt. Talán gazdasági okokból, mivel ekkor már kovásztalan kenyeret használtak a szentmisén. Az étel és egyéb természetbeli adomány helyett bizonyos pénzösszegeket adtak ajándékba a lelkiatyának. Hiszen mint Szent Pál apostol írja: aki az oltárnál szolgál, az oltárról is éljen. A mai perselyezés természetesen nem a lelkiatyák javára történik. Ez a pénz az ostya és a bor, a gyertyák és általában a templom fenntartására szükséges és erre is fordítják.

Lárma a templomban

(Jó ministránsok)

Nagy Károly a híres császár, Aachen városában Isten dicsőségére gyönyörű templomot építtetett. Márványoszlopok, aranyozott szobrok díszítették a nyolcszögű templomot. Mikor a nagy munka befejeződött, szebbnél szebb miseruhákkal is megajándékozta. Így tette lehetővé, hogy minél méltóbban mutathassák be a szentmiseáldozatot. Fönt, az egyik körfolyosón állott a nagy császár márványtrónusa. Innen a művészi faragású rács mögül nézte végig az ünnepi szentmisét. Jól láthatta a templom közönségét is. Az egyszerű híveket, az udvari előkelőségeket. Jól látta az oltárnál szolgáló papokat, sőt a ministránsokat is. Igen tetszett neki, hogy olyan szépen, fegyelmezetten viselkednek az oltárnál. Egyszer aztán azt gondolta magában: ezek a ministránsok igen jól viselkednek. Mégis próbára teszem őket. Az egyik vasárnap magához hívatta tábornokát és így szólt hozzá:

– Válogassátok ki a nyolc legjobb lovat és üljön fel rájuk egy-egy ügyes vadász. Zászlókkal és kürtjeikkel álljanak a templom elé.

Megkezdődött a szentmise. A ministránsok, tizenketten voltak, figyelmesen hallgatták az evangéliumot és a prédikációt. Ekkor aztán jelt adott a császár. Erre kinyílt a templom óriási vaskapuja. Megfújták a kürtöket és a nyolc lovas bevágatott a templomba. A kemény köveken szikrát hányt a lovak patkója. Az emberek megrémülve néztek rájuk, az asszonyok féltek, a gyerekek közül többen sírni kezdtek. A császár fent ült márványtrónusán és figyelte a ministránsokat. Biztos volt benne, hogy ők is hátranéznek, már csak kíváncsiságból is. De nem! Egyikük sem fordult hátra, egy sem hagyta el a helyét. A hatalmas császár igen elcsodálkozott ezen. Intett a lovasoknak, hogy csendben vonuljanak ki a templomból. A szentmise után palotájába hívatta mind a 12 ministránst. Hosz-

szasan nézett rájuk, azután megdicsérte őket fegyelmeztet viselkedésükért és fölvette mindnyájukat a palotába császári apródnak. Aki ilyen tisztelettel szolgál a Királyok Királyának, azt örömmel fogadja szolgálatába a császár is.

Örömnép a dzsungelben

(Szentmise)

– Hét nap óta utaztunk már kis motorcsónakunkkal az Amazonas folyón, kezdi elbeszélését egy miszsiós atya. Ez volt az első utam Braziliában és ezért gyakran eltévedtem az Amazonas mellékfolyóin. Már 23 órája múlt, hogy embert és házat láttunk.

Az egyik kanyarban végre megpillantottunk egy kunyhót és egy asszonyt, aki ruhát mosott a folyóban. Megálltunk tehát és integetni kezdtünk. Erre ő levette szalmakalapját és hívóan intett. Partra szálltunk. Az asszony már meglehetősen idős volt. A rongyok, amellyel befedte testét, egyáltalán nem voltak ruhának nevezhetők. Csodálkozva nézett reánk. Végre felkiáltott:

– Önök papok!

– Igen, én pap vagyok, feleltem az asszonynak.

Ekkor sírni kezdett és így sóhajtozott:

– Ó Istenem, hogy ezt megérhettem!

Letérdelt, áldásomat kérte és kezét csókolt. Még térdelt, amikor megkérdezte:

– Ugye eljönnek hozzánk? Látogassák meg a férjemet is!

– Szívesen – válaszoltuk és már el is indultunk. Fölmásztunk a kis dombra, amelyen a kunyhó épült. Tipikus Amazonas-kunyhó volt, szalmából a teteje és az oldala. A negyedik oldala teljesen nyitott. Az egész házacskát a dzsungelből hozott vadszőlő indái tartották össze. Az asszony fölmászott az egyszerű lépcsőn és mi követtük őt. A kunyhó belsejében egy moszkító-

hálóhoz lépett, amely a kunyhó sarkát takarta, s fölkiáltott:

– Joso, pap van itt! Azután suttogó beszédet hallunk. Közben körülnézünk a kunyhóban. Az asszony hív és odaint a hálóhoz. Egy megtört öregember feküdt a szalmán, piszkos, gondozatlan szakállal, sárgáskék testtel, közel a halálhoz. Nyilvánvalóan a végét járja – gondoltam magamban.

– Ön valóban pap? – kérdezte tőlem.

– Igen.

Ekkor könnyes lett a szeme és így beszélt tovább: már 16 éve várunk arra, hogy pap jöjjön erre. Én már teljesen béna vagyok és közel a halálom napja. Évek óta azért imádkozom, hogy még egyszer meggyónhassak és most ez a kívánságom teljesül. Ugye meggyóntat engem?

– Természetesen, ennek semmi akadálya. Majd a kunyhó másik sarkában az asszony is elvégezte gyónását.

– Meg akartok áldozni is?

– Ha lehetne, nagyon boldogok lennénk!

Ekkor visszamentem a csónakhoz, ahonnan társam segítségével felhoztuk azt a bőröndöt, amiben a szentmise tartozékait tartottuk.

Csodálkozva nézett ránk az asszony és azt kérdezte:

– Szentmise lesz?

– Igen, misézni fogok és közben megáldoztatlak titeket.

A kunyhó előtt készítettük el az oltárt. Miközben öltözködtem, megkérdezte az asszony, hogy mivel ő nem tud átöltözni, ezekben a rongyokban résztvehet-e a szentmisén?

– Senhora – nyugtattam meg az asszonyt –, a te lelked most a kegyelem ruhájában ragyog és az Isten elsősorban ezzel törődik.

Szentmise után az asszony elmondotta, hogy húsz éve nem láttak papot ezen a vidéken. Nehezen váltunk el egymástól, de végül búcsút kellett mondanunk az öreg házaspárnak.

Beszálltunk a csónakba és az asszony hosszasan nézett utánunk. Intgettünk neki, majd letérdelt és tovább folytatta a mosást.

A nyugtalan vadász

(A vasárnap megszentelése)

Hubertus úr szembeszállt az Istennel és a világgal. Elkecserevedve ült várának egyik szobájában és a sötét-ségbe bámult. Eljött a szent éjszaka, amikor örömről és békéről énekelnek a templomban. A falu házacs-káiban gyertyafényes karácsonyfák ragyogtak és Jézus születését hirdették. Csak Hubertus úr szobájában nem lobbantak fények és a magányos lovag szívében nem kopogtatott be az öröm. Egész éjszaka nem tudott aludni. Visszagondolt azokra a boldog karácsony este-kre, amikor szép feleségével és kisfiával együtt ün-nepelhetette a karácsonyt. Egy szörnyű órában azonban mindketten meghaltak. Azóta senki sem látta moso-lyogni és imádkozni. Egész éjjel elveszett boldogsá-gára gondolt. Virradat felé beszólította öreg szolgáját.

– Mit parancsolsz uram?

– Nyergeltesd föl a lovamat, vadászni megyek!

– De éppen ma, szent karácsony ünnepén? Nem gondolod uram, hogy az ilyen vadászat nem hozhat szerencsét?

– Ne beszélj összevissza, hanem tedd, amit mon-dtam. Az én szerencsémét már úgyis eltemették. Nekem már nincs vesztenivalóm.

– Akkor legalább lelked üdvösségére gondold, kér-lelte tovább az öreg szolga, ne szentségtelenítsd meg vadászattal az Úr ünnepét.

– Amit mondtam, megmondtam. Nyergeltesd fel a fekete lovamat és készítsd elő vadászfegyvereimet! Fejcsóválva hagyta el az öreg szolga a szobát.

Nemsokára az erdő felé vágatott Hubertus úr. A lovát Sátánnak nevezték. Mikor a falu lakói meg-látták, keresztet vetettek magukra. Hubertus az erdei

hóban hamarosan felfedezte annak a szarvasnak a lábnyomát, amire már régóta vadászott eredmény nélkül. Órákon át követte a nyomot, mely az erdő sűrűjébe vezetett. Itt már le kellett szállnia a lováról és gyalogosan folytatta útját. Hosszú út után, végre megpillantotta a szarvast. Gyorsan felhúzta íjját és célzott. Hirtelen azonban szeméhez kapott, megdörzsölte és leengedte nyilát. Miféle képzelet játszik vele? Nem messze ugyanis tőle, ott állt a szarvas és ragyogó fény fogta körül. Agancsai között kereszt ragyogott és az Üdvözítő Jézus alakja.

Csoda, csoda történt, rebegte Hubertus úr megrendülve. A szarvas most feléje fordult és közelebb jött hozzá. Nem félt a vadász fegyverétől. Ekkor egy hang így szólt Hubertushoz:

– Miért üldözöl engem? Ki vagy te, hogy perbe mersz szállni az Istennel? Feleséged és gyermeked jó helyen vannak és várnak rád. Mit panaszkodsz tehát fájdalmaid miatt? Nézz az én sebeimre, amelyekkel megváltottam a világot. Hubertus úr most térdre-gyott és így imádkozott:

– Uram, bocsáss meg nekem, nem tudom mit cselekedtem. Mától kezdve minden másként lesz. Így is történt. Azonnal hazasietett és kiadta a parancsot:

– Hozzák az ünnepi ruháimat! Templomba megyek.

A cselédek csodálkoztak és az öreg szolga megkérdezte urától: mi történt vele, hogy ilyen hirtelen megváltozott?

– Majd megtudod – válaszolta Hubertus lovag. – Most azonban siessünk, hogy el ne késsünk a szentmiséről!

A pap és a nép egyaránt meglepődtek, mikor megpillantották a templomban Hubertus urat és látták buzgó magatartását. Már hónapok óta üresen állt a széke. Bizonyára valami csoda történt, hogy így megváltozott.

Ettől a naptól kezdve Hubertus a szegények és betegek pártfogója lett és palotáját kolostorrá változtatta

át. Így tette jóvá bűnét, amivel az Úr napja ellen vétkezett és így érdemelte ki, hogy feleségével találkozassék Isten országában.

Az elveszett vasárnap

Az egyik vidéki újságban ezt a különös hirdetést tette közzé valaki:

„Elvesztettem a vasárnapomat, minden útbaigazítástért, mely segít megtalálni, jutalmat fizetek.”

dr. Majer

Dr. Majer egy régi, de előkelő házban lakott a város szélén. Orvos volt, de már jól megérdemelt nyugdíját élvezte. A következő napokban annyi látogatója jött az orvosnak, hogy az öreg házvezetőnő nem győzött ajtót nyitni. Ennyi vendég még sohasem fordult meg a doktor házában.

Először a rendőrfőnök érkezett és jegyzőkönyvet akart felvenni az elveszett dolgokról, az eltűnés körülményeiről. De az orvos így válaszolt:

– Mióta elvesztettem a vasárnapot, azt sem tudom már, hogy milyen volt. Gyermekkoromban még megvolt. Édesanyám gondoskodott róla, hogy el ne veszítsem. Mindössze 16 éves voltam, mikor ő meghalt. Talán minden ezzel van összefüggésben.

Nemsokára megérkezett a vendéglős.

– Mivel a vasárnap igen jelentős mértékben attól függ, hogy mit eszik az ember, legyen szabad följárlani szolgálataimat.

Az orvosnak azonban nem volt hiánya ennivalóban. Házvezetőnője igen jól főzött.

Hétfőn reggel eljött egy bútorgyáros és lelkesen beszélt a legújabb, kényelmes ágyakról, amelyben oly jól lehet vasárnap pihenni. Ezáltal minden hétköznapi szinte vasárnapra változhat. Az orvos azonban neki is udvariasan nemet mondott. Ő nem szeret lustálkodni és nincs semmi baja az alvással. Egyébként is a va-

sárnap még nem lesz vasárnap azáltal, hogy jól alszik az ember.

Hamarosan jelentkezett egy ruhaüzlet vezetője. Mivel a szép ruha megváltoztatja az embert, azt gondoltam, hogy a vasárnap attól is függ, hogy milyen ruhába öltözködünk. Az orvos őt is leintette. Van elég ruhám, életem végéig el vagyok látva.

Egy utazótársaság ügynöke különféle utazásokat ajánlott az orvosnak. A természet szépsége, ünnepi hangulata bizonyára segít megtalálni az elveszett vasárnapot.

Így jöttek szinte körmenetben mindazok, akik hajlandók voltak, persze jó pénzért, megkeresni az elveszett vasárnapot. Ajánlásukra azonban az orvos nemel válaszolt.

Késő este, egy idős pap, aki sokáig működött a misszióban, kereste fel a doktort.

– Igen megkapott az újságban megjelent hirdetése – mondotta a lekipásztor. Messze Afrikában én is igen sokat gondolkoztam ezen a problémán. Az orvos elbeszélte a papnak, hogy kik keresték fel a nap folyamán.

– Én hosszú évekig éltem a négerék között, akik csak két ünnepet ismertek: egy tavaszi és egy aratási ünnepet a nagy Szellem tiszteletére – válaszolta a misszionárius atya. Ennek ellenére ezek a feketék tisztában voltak az ünnep, a vasárnap lényegével, jobban mint mi keresztények. Tőlük hallottam ezt az érdekes történetet is. Ha megengedi doktor úr, talán elmesélem. Az állatok megirigyelték egyszer, hogy az embereknek ünnepnapjuk is van. Összegyűltek tehát és arról vitatkoztak, hogy mi is az az ünnep? Mi tesz egy napot ünneppé? Az egyik azt mondotta: a sok evés. A másik: a szép ruha. A harmadik: a pihenés. Mindezt ők is megkapták a nagy Szellemtől és még sincs ünnepük.

– Ezt szórul szóra én is átéltem a mai napon, szólt közbe a doktor. Hasonló ajánlatokkal jöttek hozzám is az emberek.

– Igen, igen, válaszolta a pap, de engedje meg, hogy befejezzem a tanulságos mesét. Mikor a négerek meghallották, miről tanácskoznak az állatok, nagyot nevettek és azt mondták: hogyan lehetne ünnepe annak, aki nem tud a nagy Szellemmel beszélni? ... Hiába rendez valaki fényes lakomát, hiába hív vendégeket, ez még nem teszi ünneppé a hétköznapot. Ünnepe csak annak van, aki meg tudja hívni a nagy Szellemet.

– No látjátok – mondtam a négereknek, én éppen azért jöttem hozzátok. Megtanítlak titeket Istennel beszélni és meghívom Őt asztalotokhoz.

Ezek után még sokat beszélt egymással az öreg doktor és a lelkipásztor. Annyi azonban bizonyos, hogy ettől kezdve rendszeresen járt szentmisére az orvos. Sokan talán lemosolyogták ezért és megjegyezték: nézézetek, milyen maradi ez az öreg orvos! A doktor azonban nem törődött velük. Tudta, hogy mit csinál.

Életveszélyes szentmise

Pedro felült az ágyán. Egy ideig gondolkoznia kellett, hogy mi is ébresztette fel álmából. Ekkor újra zörgést hallott az ablakból. Az utcáról valaki apró követ dobált fel. Gyorsan odaugrott az ablakhoz és kinyitotta. Lentről felszólt egy hang:

– Gyerünk gyorsan, Pedro!

– Mindjárt megyek – kiáltott vissza José barátjának.

Hamarosan a két jóbarát együtt ment Mexikó egyik városának néptelen utcáin.

– Páter Pro újra itt van – suttogta José. Ma éjjel Umberto Barribánál mutatja be a szentmisét.

– De hát az ő háza éppen szemben van a titkosrendőrség épületével – mondta Pedro megdöbbenve.

– No, mi az, – te talán félsz? – gúnyolódott José.

– Miért félnék? – mondotta nyugodtan Pedro. Csak az bántana, ha elfognák a páttert.

– Ne félj, nem megy az olyan könnyen! Hallottad mi történt vele a legutóbb? A rendőrök már a nyomában voltak. Ekkor a páter beugrott egy taxiba. A rendőrök utána. Szinte az egész országon keresztülrohantak. Az egyik kanyarban a páter kiugrott a rohanó autóból, a sofőr pedig tovább hajtott, az üldöző rendőrök pedig utána.

– Hű a teringettét, ezt én is szerettem volna látni! Annyira elmerültek a beszédben, hogy észre sem vették, valaki a nyomukba szegődött. Hirtelen két kemény kéz galléron fogta a két fiút. Megrémülve fordultak hátra. Világosszürke kabátban, fehér krizantémmal a gomblyukában egy férfi állt előttük.

– Miről beszéltek ti itt?, förmedt rájuk az idegen. Ha ilyen hangosan kiabáltok, nemsokára a dutyiba kerültök. Az éjszakának füle van. De én azt hiszem, most egy helyre igyekszünk.

– Páter Pro – hebegte José – aki felismerte az idegent.

– Igen, igen, de ne nagyon emlegessétek a nevet, mert nem kedveli a rendőrség. Barrátereinek szólítsatok. Megértettétek?

A fiúk igenlően bólintottak és tovább folytatták útjukat. Megígérték, hogy a jövőben óvatosabbak lesznek.

– Honnan jön Barrátere úr? – érdeklődött Pedro.

– Elfogtak a kopók és becsuktak. Reggel vízifecskendővel ébresztettek. Azután elengedtek, nem tudván, hogy milyen nagy halat engedtek szabadon. Vagy nem hallottátok hogy száz piaszter van a fejemre kifizetve?

– Miért nem megy akkor el Mexikóból Barrátere úr?

A páter erre energikusan a fejét rázta.

– Nem megyek, mert itt akarok maradni az utolsó percig.

– Vajon miért haragszik Callas a papokra?

– Ezt csak ő tudná megmondani.

– A szentmise mondása és a rajta való részvétel a legnagyobb bünténynek számít.

– Igen, mert ő is tudja, hogy a szentmise az üldözött keresztények legnagyobb erőforrása. Itt kapunk erőt az Úrtól, hogy az üldözések közben erősek és hűségesek maradhassunk. Ma éppen Krisztus Király ünnepe van, ugye ministráltok nekem?

– Nagyon szívesen, válaszolták az ifjak.

– De nézzétek csak! Ott a túlsó parton, a lámpa mellett áll két rendőr. Ezeknek biztosan gyanúsak leszünk.

– Talán forduljunk be egy mellékutcába!

– Nem, az még jobban okot ad a gyanúra. Hanem tudjátok mit? Ti lesztok a fiaim, akiket anyátok küldött értem a kocsmába, hogy hazavigyetek.

Ezzel P. Pro már tántorogni is kezdett.

– Hej, az átkozott kocsmáros, bizonyosan valami mérget kevert a pálinkámba. De azért azt mondom nektek, ha anyátok még egyszer értem küld titeket a kocsmába, baj lesz!

– De a mama beteg és aggódott érted, azért küldött el minket.

A két rendőr csendben hallgatta a párbeszédet. Pedro még oda is szólt hozzájuk:

– Segítsetek hazavinni ezt a részeg embert!

– Nekünk fontosabb dolgunk van, mint részeg emberekkel foglalkozni. Tűnjetek el gyorsan, mert börtönbe zárjuk apátokat, ha megzavarja a rendet és nyugalmat.

– Helyes, helyes – kiáltotta a páter – a rend a polgárok kötelessége. És mindaz, amit forrón szeretett elnökünk, Callas megparancsol. Tántorogva ment tovább a két fiúval a páter.

– No, ezek bizonyára nem misére mennek, jegyezte meg nevetve az egyik rendőr.

– Pompásan ment a dolog – dicsérte meg a fiúkat a páter, amikor túljutottak a veszélyen.

– Sohasem gondoltam, hogy ilyen veszélyes lesz még egyszer szentmisére menni – mondotta Pedro.

- Akkor miért jössz mégis?
- Mert most nagy szükségünk van rá.

Amikor Umberto Barriba házába értek, egy titkos jelzésre kinyílt az ajtó. Már vártak rájuk. Iparosok, munkások, háziasszonyok, fiúk és leányok. Az asztalon fehér terítő, két gyertya és feszület. Kehely helyett egy üvegpohár, miseruha helyett piszkos munkásruha. Így kezdődött és így folyt le a szentmise. José és Pedro ministráltak. Csaknem minden hívő megáldozott. Mise után a páter rövid prédikációt is tartott. Egész halkán beszélt, hogy ki ne hallatsszék az utcára.

Hirtelen belépett egy leány és rémülten jelentette, néhány titkosrendőr áll az ajtó előtt.

- Engedjétek be őket vagy inkább majd én, ti pedig tűnjetek el a hátsó ajtón!

A hívők engedelmeskedtek, Pro atya pedig gyorsan betette a misekönyveket a táskájába, cigarettára gyújtott és az ajtóhoz sietett.

- Egy pap van ebben a házban - kiáltotta a rendőr.

- Ugyan kérem, ne tréfáljanak - válaszolta nevetve a páter, az én házámban nincsen pap. Ezt hazugság nélkül mondhatta a páter, mert a ház nem az övé volt.

- Miért ég a gyertya éjnek idején?

- Talán ez is tilos?

- Mutassa meg nekünk a lakást!

- A legnagyobb készséggel. A páter megfordult és rémülve vette észre, hogy a két ministráns itt maradt.

- Ezek az ön gyermekei? - kérdezte az egyik rendőr.

- Igen, hozzám tartoznak.

- És miért nem alszanak?

- Nagyon fáj a fogam - válaszolta José. Ez is igaz volt, mert már hetek óta kínoztta a fogfájás.

- És te, fordult a rendőr Pedróhoz?

- José keltett fel engem is.

– Igen gyanús a dolog. Átkutatjuk a szobákat. Mindent feltúrtak.

– Én azt hiszem, – mondotta a házkutatás után a páter, – hogy valaki félrevezette önöket.

– Szerencsénk van, hogy nem találtunk papot! Ezzel elmentek.

– Jól van fiúk, remekül játszottatok – mondotta a páter, mikor elmentek a rendőrök. De hát ezt elkerülhettük volna, ha a többiekkel együtt ti is eltűntök.

Néhány nap múlva a pátert elfogták, halálra ítélték és agyonlőtték. Két hűséges ministránsa fájó szívvel siratta a bátor lelkiatyát és megfogadták, ha kell, ők is szívesen követik példáját.

Miért megyek szentmisére?

– Üljetek le, mondotta a hitoktató atya, miután elmondották az óra előtti imádságot. Miközben a gyerekek nagy zaj közepette letelepedtek padjaikra, az atya azon gondolkozott, hogy kipróbálja a mai órán, mit tudnak tanítványai.

Így szólt a gyerekekhez:

– Már három esztendeje tanultok hittant. Ezalatt megismerkedtünk szent hitünk szinte valamennyi tanításával. Arról is sokszor beszéltem már, hogy miképpen kell megvédelmeznünk hitünket. Még ez sem elegendő. Egy jó katolikusnak apostolkodni is kell. Aki szereti az Úr Jézust, aki tudatában van vallása igazságának, az másokat is igyekszik elvezetni és megismertetni ezzel az igazsággal.

– Most fölteszek nektek egy kérdést és kíváncsi vagyok, tudtok-e helyesen válaszolni? Képzeljétek csak, hogy valaki közületek elmegy a nyári szünidőben a Balaton mellé táborozni. Akikkel együtt van, részben másvallásúak, részben nem gyakorolják vallásukat. Feri barátunk azonban nem törődik azzal, hogy mit csinálnak a többiek. Engedélyt kér tehát a tábor parancsnokától, hogy vasárnap szentmisére mehessen.

A táborozás végén megkérdezi Ferit a parancsnok: – mondd csak, miért mész minden vasárnap templomba?

– Nos, gyerekek, most én is azt kérdezem tőletek.

– Mondd csak meg például te Pistikém, mit választál volna a táborparancsnok kérdésére?

Pisti fölállt, egy kicsit gondolkozott, aztán így válaszolt:

– Azért megyek templomba, mert minden jó katolikusnak ezt kell vasárnap tennie.

– Jó, jó, ez mind szép, de ki tudna pontosabb választ adni?

Karcsi vállalkozott rá:

– Ha vasárnap nem megyek szentmisére, bűnt követek el.

– Ez is igaz, mondta a hitoktató atya, de mégsem ez a legfontosabb ok a szentmisehallgatásra. Nos, neked Gyurika mi a véleményed?

– Én azért megyek a templomba, hogy ott imádkozzam.

– Ez is rendben van, de imádkozni máshol is lehet. Akár az utcán, akár az erdőben, akár odahaza.

Most Ottó szólt közbe: én legjobban énekelni szeretek a templomban.

– Ne beszélj csacsiságot Ottó, szólt közbe Miklós, hiszen énekelni nemcsak a templomban lehet, hanem akárhol.

– Igaza van Mikinek, szólt közbe az atya, ehhez hasonló válaszokkal senkit sem győzhettek meg a templombajárás fontosságáról. Gondolkozzatok csak egy kicsit! Ottónak újabb ötlete támadt és fölkiáltott: azért megyek a templomba, hogy prédikációt hallgassak.

– Ezzel sem mondtál bölcsebbet, jegyezte meg Frici. Ha prédikációt akarsz hallgatni, azt meghallgathatod a rádióban is.

Ilyen és ehhez hasonló válaszokat adtak a fiúk és nem csoda, ha a hitoktató atya nem volt megelégedve.

Jóska próbálta megmenteni az osztály becsületét és ezt mondotta:

– Én azért megyek templomba, mert ez kötelességem.

– Nagyon örülök – mondotta az atya – hogy Jóska olyan büszkén és öntudatosan beszél a misehallgatás kötelességéről. Ha azonban valaki megkérdezné tőled, hogy miért tartod kötelességednek a szentmisehallgatást, vajon mit tudnál rá válaszolni?

Pista jelentkezett:

– Azért megyek szentmisére, hogy ezzel tiszteljem és imádjam az Istent.

– Aha . . . tűz, tűz, most már kezdünk a lényeghez érni. Ki tudna még ennél is többet mondani?

Gabi vállalkozott.

– Ha rendes fickó lenne az, aki ezt megkérdezné tőlem, ezt válaszolnám: Azért veszek részt a vasárnapi szentmisén, mert a szentmise áldozat és egyszersmind lakoma is. Fölajánlom magamat Krisztussal együtt az Atyának, aki mint lelkem táplálékát nekem ajándékozza szent Fia testét . . .

– Úgy gondolom, mondotta a káplán atya, Gabi válasza eddig a legtalálóbbról. Most azonban nincs időnk arra, hogy meghallgassam mindenki válaszát. Hanem tudjátok mit? Legyen ez a házi feladat. Otthon mindenki írja meg a válaszát erre a kérdésre: Miért megyek vasárnap szentmisére?

Amikor a hitoktató atya hazafelé ment, egy kicsit bántotta és csalódást okozott neki, hogy ilyen kevesen tudtak helyesen válaszolni erre a fontos kérdésre. Mikor azonban elolvasta a gyermekek dolgozatait, földerült az arca a pompás válaszoktól. A legjobbakat piros ceruzával alá is húzta.

„Azért veszek részt a szentmisén, hogy Krisztusnak szolgáljak. Ott, ahol az Úr áldozatot mutat be, szolgálja sem hiányozhat. Ha Krisztus áldozatul ajánlja fel önmagát a mennyei Atyának, ebből a felajánlásból nekem sem szabad hiányoznom.”

„Életem célja az Isten, hogy Őt elérjem, ahhoz segít a szentmise. Krisztus szent teste erővel, kegyelemmel tölti meg a szívemet. Jézus a mi Jó Pásztorunk. A szentmisében maga köré gyűjt minket. Minden bárányának meg kell hallania hívó szavát. Ő az, aki az Atyához vezet az örök élet legelőjére.”

Így válaszolgattak a fiúk a feltett kérdésre, melyeket az atya föl is olvasott a következő órán.

Ha pedig eddig nem tudtátok, miért kell szentmisére mennetek, ezekből megtanulhatjátok. De nemcsak ti, hanem mindazok, akik felvilágosításért hozzatok fordulnak.

A szentmise vértanúi

Diocletianus császár uralkodása alatt véres keresztényüldözés dühöngött a római birodalomban. Különösen Észak-Afrikában volt nehéz a keresztények helyzete. Az egyik vasárnap éppen szentmisét mondott az idős Szaturniusz, amikor rajtakapták a pogányok. Az idős papot, valamint 48 hívőt – közöttük férfiakat, asszonyokat és gyermekeket – elfogtak és a karthágói börtönbe zárták.

Hamarosan megkezdődött a kihallgatás.

– Te gyűjtötted össze ezeket az embereket a császár parancsa és tilalma ellenére? – kérdezte Amulius prokonzul Szaturniusztól.

– Igen, válaszolta a pap, vasárnapi istentiszteletünket tartottuk.

– Miért?

– Mert Istenünk parancsa előírja a vasárnap megszentelését.

Az őszinte válasza szörnyű kínzások következtek. A bátor lelkipásztort azonban nem tudták megtörni. A kínzások alatt állandóan így imádkozott:

– Jézusom irgalmazz! Adj erőt a szenvedések elviselésére! Így tanítja a törvény, így parancsolja a törvény. Ezek voltak utolsó szavai.

Még el se vitték Szaturniuszt, mikor előre tolatkodott Emeritusz és így szólt a prokonzulhoz:

– Mindennek én vagyok az oka. Az én házamban adtam helyet a gyülekezetnek.

– Miért tetted ezt? – kérdezte a bíró.

– Mert ők az én testvéreim és nem tarthattam viszsza a szentmiseáldozattól.

– Pedig meg kellett volna ezt akadályoznod.

– Nem, azt nem tehettem, mert a keresztények nem élhetnek vasárnapi istentisztelet nélkül.

Ezek hallatára őt is átadták a kínzóknak. Kínzás közben így fohászkodott:

– Könyörgöm hozzád Krisztus! Hálát adok neked Jézus Krisztus! Adj erőt a kitartáshoz! A te nevedben szenvedek. Ne hagyj Uram szégyent érnem!

Így imádkoztak és így szenvedtek valamennyien. Mind az ötvenen hűek maradtak hitükhöz.

– Keresztények vagyunk – mondták – nem cselekedhetünk másképp. Akkor is engedelmeskednünk kell az Istennek, ha ez vérünket és életünket követeli.

Valami csodálatos erő védelmezte őket, isteni kegyelem erősítette testüket, lelküket és ezt a szentmiséből kapták.

Miláriánuszt, a gyermeket legutoljára hagyták. Először megpróbálták hízélgéssel és fenyegetésekkel hittagadásra csábítani. Ő azonban állhatatos maradt.

– Igaz, hogy gyermek vagyok, de keresztény. Saját akaratomból vettem részt szüleimmel együtt a vasárnapi szentmisén.

Ekkor a konzul megfenyegette, hogy levágatja az orrát és a fülét.

– Tégy velem, amit akarsz – válaszolta nyugodtan az ifjú hős.

Amikor a kivégzés helyére vezették, akkor is a szentmisére gondolt. A pap szavai csengtek fülébe: a szentmise véget ért, menjetek békében! És ő boldogan mondotta: Istennek legyen hála.

Egy hűséges asszony

Wormann Edit asszony híre elterjedt az egész angol birodalomban. Férje elhagyta gyermekeivel együtt. Nem rossz szándékkal tette ezt. Nem bírta tovább a munkanélküliséget és nem nézhette családjá nélkülözését.

Áthajózott Amerikába, hogy ott szerencsét próbáljon, és aztán visszajöjjön szeretteiért.

Edit asszony tíz évig várta vissza a férjét. Se levél, se pénz, semmi nem érkezett tőle ez idő alatt. Kora reggeltől késő estig a varrógép mellett ült, hogy megszerezze gyermekei számára a mindennapit. Minden kérést elutasított.

Az egyik napon elhatározta: nem vár tovább és megkeresi elveszett férjét. Micsoda meggondolatlan és reménytelen vállalkozás! Hiszen sejtelte sem volt arról, hogy férje Amerika melyik részén tartózkodik. Pénze sem volt az útiköltségre. Ezért éjnek idején egy Amerikába induló hajóra szökött és elrejtőzött a szellőztető helyiségben. Néhány doboz konzervet vitt magával és ebből élt hús napig. Röviddel a megérkezés után tűz ütött ki a szellőztető helyiség közelében és így kénytelen volt elhagyni rejtekhelyét. A partraszállás után átadták a rendőrségnek és így börtönbe került. Úgy látszik, hogy minden áldozata hiábavaló volt! De nem, a Mennyei Atya nem feledkezett meg a hűséges Edit asszonyról.

New Yorkban éppen szegényes szállodájában ült férje, amikor bemondta a rádió:

– Figyelem, figyelem! Bostonban elfogtak egy férfinak öltözött asszonyt, – Wormann Editnek hívják – aki potyautasként jött Amerikába, hogy férjét megkeresse. Hol van a férje? Jelentkezzen! Azonnal felugrik a férfi és a rendőrségre siet.

– Én vagyok Wormann Edit férje. A külföldiek szállásán találkoznak. Ezt a találkozást nem lehet elmondani. Mindketten ugyanazon a hajón tértek vissza Angliába. Az egész országban csodálattal adóztak

Edit asszony hűségének és bátorságának. Férje jó átlást kapott és a sokat szenvedett család végre révbe ért.

Egy édesanya visszatér a túlvilágról

Az egyik francia újság számolt be a következő rendkívüli eseményről. A cikk írója egy lelkipásztor, aki saját maga élte át azt, amiről az említett újság hasábjain beszámolt.

– Nantes városának egyik plébániáján működöm. Az elmúlt hónap egyik estéjén fáradtan mentem haza. Éjfélre járt már az idő, mire végeztem a breviárium elmondásával. Egyszer csak valaki erőlesen megrángatja a csengőt, úgyhogy magam is megijedtem. Mindjárt arra gondoltam, hogy beteghez hívnak. Kisi tettem hát és ajtót nyitottam.

Egy 40 év körüli asszony állt a kapuban, kérőn nyújtotta felém a kezét és közben így szólt:

– Kérem főtisztelendő atya, jöjjön gyorsan! Egy fiatalemberről van szó, aki halálán van. Erre én így válaszoltam:

– Rendben van kérem, reggel az első szentmise után elmegyek hozzá.

– Nem, nem atyám, akkor már késő lesz. Kérem, jöjjön azonnal.

– Akkor arra kérem, hogy jöjjön a fogadószobába és írja föl a beteg pontos címét.

Miközben a fogadószoba felé siettünk, alkalmam volt megfigyelni fájdalmas arcát. Leírta a címet: „Rue Descartes 37., II. emelet 17.”

– Most nyugodtan tessék elmenni asszonyom, húsz perc múlva a megadott címen leszek. Félhangosan még ennyit mondott:

– Isten megjutalmazza ezért. Tudom, hogy fáradt, de a veszély órájában számíthat Isten segítségére. Azután eltűnt az éjszakában.

Én pedig magamhoz vettem az Oltáriszentséget, a

szenetkenetet és elindultam. A cím ismeretlen volt számomra. De mintha az asszonyt néhány évvel ezelőtt már láttam volna. Végre megtaláltam a házat. Elem-lámpám fényénél fölmentem a II. emeletre és becsön-gettem. Kinyílt az ajtó és egy húsz év körüli fiatal-ember nézett rám csodálkozva.

– Egy súlyos beteghez jöttem. Itt lakik?

– Nem atyám, úgy látszik tévedésről van szó.

Ekkor elővettem a cédulát és megmutattam neki. Elmondottam, hogy félórával ezelőtt fölkeresett egy 40 év körüli asszony és tőle kaptam a címet.

– Az írás ismerős – mondotta a fiatalember elsá-padva, mintha az... De nem! Itt tévedésről lehet szó. Ketten lakunk itt édesapámmal, aki most a gyár-ban van. Talán Rue Despartes-t akart írni és tévedés-ből írt Descartes-t. De mégis atyám, jöjjön be néhány percre, hiszen úgyis át van fázva. Bevezetett a szalon-ba és leültünk.

– Atyám, mondotta az ifjú, be kell vallanom ön-nek, hogy én egy tékozló fiú vagyok. Már régóta ter-vezem, hogy meggyónom bűncimet, de eddig nem volt bátorságom hozzá. Most azonban mindent elmondok.

Az atya elment a másik utcába, de az ifjút Istennel kibékülve hagyta magára.

A toronyóra éppen 12-t ütött, mikor a színház elő-ti térre értem. Hirtelen felbúgtak a légiveszélyt jelző szirénák. Futni kezdtem, de a Rue Despartes utcában nem volt 37-es szám. Már hullottak is a bombák a vá-rosra. Ideje volt, hogy óvóhelyre siessek. Háromne-gyed órát töltöttünk az óvóhelyen. Mikor feljöttünk a pincéből, sokféle tüzek égtek, házak omlottak ösz-sze. Azonnal a legközelebbi lebombázott házhoz siet-tem. Mindenfelé holtak és sebesültek. Mindegyikhez odaléptem. Föloldozást és utolsó kenetet osztogattam. Hirtelen a falhoz kellett támaszkodnom. Az orvos meg is szólított.

– Talán valami rokona halt meg?

– Nem, válaszoltam, csak egy hívem. Elöttem fe-küdt annak a húszéves ifjúnak a holtteste, akit nem-

rég a Descartes utcában meggyóntattam és kibékítettem Istennel. Milyen kegyelem, hogy elvégezhettem gyógyítását – gondoltam magamban. Letérdeltem mellé és kivettem zsebéből az irattárcáját. Itt találtam egy fényképet, mely egy 40 év körüli asszonyt ábrázolt. Semmi kétség, hogy ez az asszony volt nálam az éjszaka. Ő kért meg, hogy azonnal a beteghez siessek. Egy másik képet is találtam, amely ezt az asszonyt a halottas ágyán ábrázolta. A kép hátára két dátum volt följegyezve: 1898–1939. Egy levél is előkerült. Ugyanaz az írás, mint az én jegyzetfüzetemben írt lakáscím. Semmi kétség, az édesanya az örökkévalóságból tért vissza, hogy megmentse gyermeke lelkét.

Fánika

(Árva gyermek)

Fáninak nincsenek szülei. Árvaházban nevelkedik 40 gyerekkel. A nővérek nagy szeretettel gondozzák valamennyiüket. Karácsony és újév között a jószívű emberek eljönnek az árvaházba és magukkal viszik a gyerekeket. Ebben az esztendőben Fáni hozzánk került. Mi nagyon megkedveltük. Együtt mentünk az éjféltől misére is. A karácsonyi ajándékosztásból ő sem maradt ki. Kapott szép babát, fehérneműt és édességet. Karácsony után, az egyik hétköznapi este így szólt hozzám Fáni:

– Te mit vettél karácsonyra az anyukádnak? Hiszen olyan sokat dolgozik! Ma is hétszer hétezer lépést szaladt.

– Ugyan Fáni, hogy mondhatasz ilyesmit?

Fáni azonban tovább erősködött és be is bizonyította, amit mondott.

– Megfigyeltem anyukádat és láttam, hogy hány-szor ment ki az udvarra, az éléskamrába, tüzelőért, a boltba, a hálószobába, a pincébe, a padlásra ruhát te-regetni. Azt is kiszámoltam, hogy a szekrénytől az asztalig három lépés a távolság. A tűzhelytől az abla-

kig ugyancsak három lépés. Este aztán mindent összeadtam. Így jött ki a hétezer lépés.

Fájinak, amint mondtam, nincsenek szülei. Sajnos sokszor azok a gyerekek, akiknek vannak szüleik, nem is gondolnak arra, hogy mennyit fáradnak értük. Azt gondolják, hogy mindez magától értetődő dolog.

Küldj nekünk apukát!

Németországban történt. – A tanító bácsi már három éve meghalt. Öt gyermeket hagyott hátra és így a szegény özvegynek rengeteg volt a gondja-baja. A gyerekek, ahol csak tudtak, segítettek. Ők is érezték azonban, hogy milyen nehéz az életük, mióta nincsen apukájuk. 1958-ban, egy november délután egyedül voltak odahaza. A nyolcesztendősi Laci egy képes újságot talált az utcán. Hazahozta és most azt nézegette. Ebben olvasta, hogy Amerikában minden gyerek Szent Miklósnak írja a levelet, amelyben karácsonyi ajándékokat kér a Jézuskától. Tudjátok mit, szólalt meg a tízéves Edit, mi is írunk neki és egy apukát kérünk tőle. Kiszakítottak egy lapot a füzetükből és megírták a levelet. Editke fogalmazta:

„– Kedves Mikulás! Itt ülünk az asztal mellett, négy testvérem és én. Anyukánk nincs itthon. Ő egész nap dolgozik a kórházban, mint betegápoló. Édesapánk sajnos meghalt és ezért nagyon nehezen élünk. Igen szeretnénk egy új apukát, lehetőleg olyat, akinek lovai is vannak!”

A gyerekek még egy fényképet is tettek a levélbe és elküldték az amerikai újság címére. A levél persze annak rendje és módja szerint megérkezett és meg is jelent az amerikai képesújságban.

Passiánné asszony egyik ámulatból a másikba esett, mikor karácsony után körülbelül negyven levelet kapott. A levélírók segítségüket ajánlották fel és sokan házasságot is ígértek. Áprilisban aztán az egyik levélíró személyesen is megérkezett látogatóba. Egy millio-

mos földbirtokos. Hat hetet töltött a gyerekek társágában és igen megszerették egymást. Mielőtt elutazott, fölajánlotta, hogy örökbe fogadja a gyerekeket. Hogy édesanyjuk hozzá megy-e feleségül avagy sem, ezt reá bízta. 1959 nyarán az egész család hajóra szállt, hogy elutazzanak az új apukához.

A három fiú

(Ki a jó gyermek?)

Három asszony ment vízért a kútra. Nem messze a kúttól egy kövön üldögélt egy öreg nénike és jól hallotta az asszonyok beszélgetését.

– Az én fiam, mondta az első, olyan ügyes, hogy mindenkit túlszárnyal . . .

– Az én fiam, mondta a második, olyan szépen énekel, mint a csalogány . . . Csodálatos a hangja!

– Hát te miért nem dicséred a fiadat, kérdezték a harmadiktól, aki hallgatott?

– Nem tudom miért dicsérhetném? Az én fiam egy átlagos gyerek, semmi rendkívüli sincs benne.

Az asszonyok megtöltötték kancsóikat és hazaindultak. Az öreg nénike lassan követte őket. A kancsók meglehetősen nehezek voltak és jól meghúzták az asszonyok fáradt karját. Ezért gyakran pihenőt tartottak. Közben eléjük jöttek gyermekeik. Az első kézenállást csinált, majd cigánykerekeket vetett. Az asszonyok fölkiáltottak:

– Milyen ügyes fiú! A második olyan szépen énekel mint egy csalogány. Az anyák meghatva hallgatták és könnyek csillogtak szemükben. A harmadik fiú anyjához futott és kivette kezéből a nehéz vizeskancsót. Ekkor az asszonyok észrevették az öreganyót és megkérdezték: mit szólsz a fiainkhoz?

– Hol vannak a fiaitok? – kérdezte az öreg csodálkozva. Én csak egy fiút látok . . .

Égő gyertya (Hálás ministráns)

A sekrestyés bácsi szabadságra ment. Helyette a legidősebb ministráns látta el a szolgálatot. Miska valóban ügyes és megbízható. Korán reggel pontosan harangoz, előkészíti a miseruhákat és az edényeket a szentmiséhez. Meggyújtja a gyertyákat és nem csoda, ha a plébános atya is meg van elégedve. A hívek is megdicsérték a szolgálatkész ministránst. Volt, aki meg is jutalmazta néhány forinttal. Az egyik nap azonban hibát követett el. Szentmise előtt kiment az oltárhoz, hogy meggyújtsa a gyertyákat. Szokás szerint négy gyertyát kellett volna gyújtania, de íme mind a hatot meggyújtotta. A plébános atya szemrehányóan megkérdezi:

– Miért tetted ezt? Mire kell magyaráznom ezt a tévedést?

– Lelkiatya, nem, nem tévedtem. Szándékosan gyújtottam meg az összes gyertyát.

– De hát miért tetted ezt, kérdezte most már türelmetlenül a plébános?

– Azért, mert édesanyámnak, aki szintén itt van a templomban, ma van a születésnapja. Ezzel is örömet akarok szerezni neki. Ugye meg tetszik engedni, hogy égve maradjanak? Így szólt a buzgó fiú és a lelkiatya mosolyogva adta beleegyezését.

Hazahívó üzenet (Anyai szeretet)

A londoni rádió városházájában éjjel 11 órakor megjelent egy idős asszony. Az igazgatóval akart beszélni. Sürgősen és fontos ügyben.

Az igazgató megjelenik.

– Mit óhajt? – kérdi idegesen.

– Igazgató úr, a fiammal akarok beszélni!

– Hol van a fia?
– Amerikában, San Franciscóban!
– De asszonyom . . .
– Hallottam, hogy az ember küldhet üzenetet a rádión keresztül. Ezt szeretném én is, mert a fiam veszélyben forog.

– Honnan tudja ezt?
– Így érzem! Fölijedtem álmomból. Ugye megért engem?

– De ez sokba kerül ám! És ki tudja, meghallja-e a fia az üzenetet?

Az asszony közben kinyitja pénztárcáját és számolni kezdi a pénzt. Sajnos kevés. Megdöbbenve néz az igazgatóra. Ő azonban visszaadja a pénzt és bevezeti a leadóterembe.

Ugyanakkor San Franciscóban három férfi ült egy kocsmában. A két idősebb igen züllött kinézésű. A közöttük ülő fiatalon látszik az éhség, a nélkülözés. Csak a pálinka pirosítja arcát. Szól a rádió, valami tánczenét közvetítenek. Az idősebb matróz ráteszi kezét a fiatalember vállára.

– Bátorság James! Három órakor indul a hajó. Egy jól célzott ütés és lövés. Aztán lesz pénzünk és bottal üthetik nyomunkat. Egyszer csak megszakad a muzsika. A hirtelen támadt csendre felfigyelnek a vendégek. A rádióban megszólal egy férfihang.

– Üzenet James Boyelnek San Franciscóba. Csend . . . Aztán egy női hang szólal meg:

– James, kedves fiam, én hívlak, az édesanyád. Jöjj haza!

James körül elsüllyed a világ. Csak a hangot hallja és a hang birtokosát látja. „James fiam, én hívlak.” Ez a hang erősebb a pálinka, a pénz hatalmánál.

– Anyám, anyám, kiált föl a fiú. Kirohan az éjszakába. Három hét múlva partra száll Londonban. Hazahívta és megmentette az anyai szeretet.

Az anyai kezek

Iskolás koromban egyszer ez volt a címe az egyik dolgozatunknak. A tanító nem adott bővebb felvilágosítást. Ránk bízta, hogy miképpen birkózunk meg a feladattal. A következő órán aztán felolvasta az egyik dolgozatot. Így hangzott: „Az egyik kezével édesanyám vaját köpül, a másik kezével a Szentírást tartja. Az egyikkel megnyírja a juhokat, a másikkal befonja a hajamat, amikor az iskolába indulok.” A másikkal, a másikkal, mondja mosolyogva a tanító. Mi is fel-felkuncogtunk. Mondd csak Gyöngyikém, hány keze van édesanyádnak? Kettő, válaszolja a kislány. Kettő az apu számára, kettő-kettő a hét gyermeke számára. Ez összesen 16. Kettő az istállóban, kettő a földeken, kettő a konyhában. Ez ismét hat. Kettő a szegényeké és kettő a Jóistené. Ez összesen 26 kéz. Eddig Gyöngyi. Mi pedig elhallgattunk és nem nevettünk. A tanító is elkomolyodott. Igazad van Gyöngyikém. És ha ez az igazság, akkor nem kételkedem, hogy Isten is ezt mondja, mikor drága édesanyádat megjutalmazza szolgálataiért. Valóban a te dolgozatod a legszebb, csillagos ötöst érdemel!

Egy török tiszt története

(Hálás gyermek)

Kemál pasa, az egykori török államelnök, megkegyelmezett egy halálraítéltnak és ezt mindenki nagy örömmel fogadta. Sabry Bejről van szó, aki az első világháború alatt a nyugati hatalmak oldalán harcolt, jóllehet Törökország a németekkel állott szövetségben. Hogy mégis megkegyelmezett neki, ez nem volt véletlen. Igen érdekes körülmények vezettek idáig.

Sabry Bej a balkáni háború idején a török hadseregben teljesített szolgálatot. A világháború kitörésekor éppen Londonban tartózkodott, ahol repülősnek képezték ki. Ekkor önként jelentkezett az angol had-

seregnél és négy évig harcolt a nyugati fronton. Vitézségeért többször kitüntették és ezredessé léptették elő. Közben odahaza Törökországban, mint hazaáruló halálra ítélték. Ennek ellenére a háború végéig kitarzott az angol hadseregben. 1923-ban szomorú hír érkezett arról, hogy édesanyja súlyosan megbetegedett és nagy nyomorúságban él. Ekkor elhatározta, hogy hazatér. Megkért egy angol hajóskapitányt, hogy vigye a török partok közelébe, ahonnan a köd leple alatt partra úszott és édesanyjához sietett. Mint távoli rokon élt és szolgált nyolc évig édesanyja mellett. Mivel halálra volt ítélve, még a szomszédok előtt sem fedhette fel kilétét. Mikor édesanyja meghalt, ez egészen levette a lábáról. Megkérdezték tőle, hogy rendíthette meg ennyire ennek az öregasszonynak a halála?

– Ő volt az én édesanyám, – válaszolta, én Sabry Bej vagyok. Ekkor letartóztatták.

Midőn Kemál pasa értesült a tiszt szomorú életéről, magához hívatta és így szólt hozzá:

– Ön háromszor is kockára tette életét. Először a balkáni háborúban a török hazáért. Másodszor a világháborúban az angolokért. Harmadszor pedig idehaza, nyolc éven át édesanyjáért. Én is szerettem édesanyámat, de nem hiszem, hogy hajlandó lettem volna ilyen áldozatra.

Ekkor Kemál pasa megrázta a tiszt kezét, aki édesanyja iránt táplált szeretetéért méltán megérdemelte a kegyelmet. A török hadseregbe is visszavették, ahol mint aktív tiszt teljesített sokáig szolgálatot.

Az anyai szeretet

Megható történetet mondok most el az anyai szeretetről. Nem is én mondom el, hanem azok a jómodú emberek, akik a város közepén egy szép lakásban éltek, mint férj és feleség. A férj jól keresett, szerette a feleségét és boldogan éltek. Csak egy dolog volt, ami miatt sokat szomorkodtak. Nem volt, nem lehe-

tett gyermekük. Gyakran beszélgettek erről és végül elhatározták, örökbe fogadnak egy rendes családból származó kisleányt.

Elmentek érdeklődni a plébániára, ahol megtudták, hogy a közeli faluban él egy vallásos lelkű özvegyasszony négy gyermekével. Férje halála óta rengeteget küszködik, hogy előteremtse gyermekei számára a szükségeseket. Menjenek el hozzá, hátha hajlandó megválni egyik gyermekétől. A házaspár kérésére levelet is írt a plébános, melyben biztosította az özvegyet, hogy az illető házaspárnál gyermeke jó kezekbe kerül.

A legközelebbi vasárnap autójukba ültek és kikocsikáztak a közeli faluba. Egyszerű házikóban lakott az özvegy, egy veteményeskert közepén. A ház ablaka alatt virágoskert díszlett. A virágzó almafa alatt játszottak a gyermekek. A legidősebb hétéves, a legkisebb egy év körüli lehetett.

Az édesanya a konyhában foglalatoskodott, az ebédet készítette. Amikor az autó megállt a házuk előtt és a házaspár belépett a kapun, az özvegy eléjük ment. Röviden elmondották mi járatban vannak és megmutatták a plébános ajánlólevelét. Az asszony két székkel hozott ki a szobából.

– Hát igen, kedves Molnárné asszony, ezért jöttünk. Bizonyára mindegyik gyermekét egyformán szereti, de nyugodjon meg, nálunk jó dolga lesz a gyermeknek.

A jó anya szótlanul hallgatta a férfi szavait.

– Magam is hallottam már ilyesmiről, hogy szegény emberek örökbe adják egy-egy gyermeküket, felelte az özvegy, én azonban őszintén szólva eddig még nem gondoltam erre.

– Nem baj, kedves Molnárné, most mindent nyugodtan megbeszélhetünk. Ne féljen, nem akarjuk elrabolni egyik gyermekét sem! De úgy gondoljuk örökbe fogadunk egyet közülük, ezzel magukon is segítünk. Férjemmel úgy beszéltük meg, hogy lehetőleg egy kisleányt fogadunk örökbe. Mivel úgy látom, hogy a leg-

idősebb gyermeke leány, hajlandók vagyunk őt is örökbe fogadni.

– Annuskára tetszik gondolni? Ó őt igazán nem tudnám nélkülözni. Szorgalmas és sokat segít nekem. Már főzni is tud és rendben tartja kistestvéreit. Nem, őt igazán nem adhatom.

– Jól van, válaszolta erre Györffyné, akkor adja nekünk a legidősebb kisfiát. Hány esztendő, hogy is hívják?

– Henrikre tetszik gondolni? Most lesz ötéves.

– Gyere csak ide kisfiam! Eljönnél-e velünk a városba? Jó dolgod lesz ám! Autón járnál az iskolába is...

A kis Henrik ijedten húzódott édesanyjához.

– Sajnos őt sem adhatom, válaszolta az özvegy, hiszen ő hasonlít a legjobban elhunyt édesapjához. Valahányszor ránézek, mindig férjemet látom magam előtt. Meg aztán ő is sokat segít nekem. Gallyat szed az erdőben és vigyáz kistestvékéjére.

– Igen, igen, mosolygott Györffy úr és lopva a feleségére nézett. De amint látom, van itt még egy kisfiú. Hogy is hívják.

– Ferenc, Ferike – mondta egyre nyugtalanabb hangon az özvegy. De tőle sem tudok megválni. Ő gyakran beteg, gyenge egy kicsit és apja kedvence volt. Már csak ezért sem engedhetem el hazulról.

A kereskedő erre már elkomolyodott. Meghatottan nézett az anyára, aki nem törődve a nehézségekkel, nem tudott lemondani egyik gyermekéről sem.

– Akkor csak egyről lehet szó: a legkisebb leánygyermekről. Hogy is hívják őt?

– Évikének uram. Ő éppen háromesztendő. Nagyon szereti a virágokat. Valahányszor a temetőbe megyünk édesapjuk sírjához, mindig ő köti a csokrot. Ő a legkisebb és mindnyájunk számára a legkedvesebb.

– Akkor őt se fogadhatjuk örökbe?

– Nem, nem, hiszen meghasadna testvérei szíve, ha nem láthatnák többé. Könnyes szemmel nézett a

házaspárra, akik íme hiába jöttek ide, hogy segítsenek rajta. A gyermekek közben mind édesanyjuk köré álltak, aki védelmezőn ölelte magához őket.

Az idegen házaspár nem is próbálkozott tovább. Meghatottan látták, hogy az édesanya egyik gyermekétől sem tud megválni. Miközben a kapu felé mentek, a férfi egy pénztárcát tett a legkisebb gyermek kezébe, hogy az özvegy észre ne vegye.

A gyermekek vidáman integettek édesanyjukkal együtt a távozóik után. A napsugár fénye aranyba öltöztette az egyszerű házikót, miképpen a jó anya szeretete megaranyozza gyermekei életét.

A szeretet szökevénye

(Édesanya iránti szeretet)

1809-ben Strasbourg városában halálra ítélték egy katonát, mert megszökött Napóleon seregéből. Korporal Péternek hívták és egy kis francia városkából származott. Számos kitüntetésben részesült, most azonban a wagrami csata után megszökött. A katonai bíróság ezért halálra ítélte. A kivégzés előtti éjszakát magányos cellában töltötte. Éppen tizenkettőt ütött az óra, mikor kinyílt a börtöncella ajtaja és belép rajta egy tiszt.

– Azért jöttem – mondotta – hogy halálod előtt teljesítsem utolsó kívánságodat. A tiszt barátságosan odaült a katona mellé és így beszélt hozzá:

– Gyakran láttalak a csatában és mindig megcsodáltam bátorságodat. Most szeretném ezt a bátorságot megjutalmazni és teljesíteni utolsó kívánságodat. A katona barátságtalan maradt és kijelentette, hogy nincs semmi kívánsága.

– Hát nem akarsz elbúcsúzni az édesapádtól?

– Nem! Az apám már régen meghalt.

– Hát az édesanyád? – faggatta tovább a tiszt a katonát. Ekkor újra tagadólag rázta a fejét, de lát-

szott, hogy alig bírja tartóztatni magát. Végül nem bírta tovább visszafojtani szavait.

– Kérem, ne említse az édesanyám nevét, mert akkor nem tudom visszatartani könnyeimet! Ha édesanyámra gondolok, mindig sírás szorongatja a torkomat. Pedig egy katonának nem illik sírni.

– Miért nem? – kérdezte a tiszt.

– Az édesanyám emléke miatt én sem szégyellném könnyeimet. Ekkor aztán megoldódott a halálraitélt nyelve és elmondotta:

– Mióta a világon vagyok, senkit sem szerettem úgy, mint az édesanyámat. Mikor beálltam katonának, áldását adta reám és ezt mondotta: fiam, ha szeretsz engem, hűségesen teljesíted kötelességedet. Ezekkel a szavakkal váltunk el egymástól és én soha, egy percre sem feledkeztem meg édesanyám szavairól, a neki tett ígéretemről. A legnagyobb golyózáporban is erre gondoltam, ezért voltam olyan bátor. Az egyik nap megbetegedett. Szabadságot kértem, de kérésemet elutasították. Nem sokkal ezután megtudtam, hogy az anyám meghalt. Ekkor már nem tudtam uralkodni magamon és megszöktem. Látni akartam azt a helyet, ahol édesanyámat eltemették. Nálunk odahaza azt tartja a közmondás, aki az első virágot ülteti édesanyja sírjára, nyugodt lehet, hogy a halott nem fogja elfelejteni. Ezért megszöktem és elültettem virágot a sírra. Ez volt a bűnöm, amelyért most meg kell halnom. A tiszt vigasztalni próbálta a katonát és elbúcsúzott tőle. Másnap azonban újra megjelent nála díszes egyenruhában. Ekkor a katona fölismerte: maga Napóleon császár volt a látogatója, aki tudomására hozta, hogy megkegyelmez neki és századossá lépteti elő.

A legnagyobb földi jó

(Szülői szeretet)

Egy kínai városkában, Yenchowfuban tartotta Augustin Henninghaus pappászentelésének 50 esztendő évfordulóját. Az ilyenkor mondott szentmise aranymisének nevezzük. Az ünnepi szentmise után barátai és munkatársai összejöttek az ősz püspök dolgozószobájában. Valamennyien jókívánságaikat fejezték ki a jubiláló püspöknek, aki így emlékezett meg elmúlt életéről:

– Amikor édesapám megnősült, már kilenc gyermeke volt. A vendégek csodálkozva néztek a püspökre, aki mosolyogva folytatta elbeszélését.

– Ezen ne csodálkozzatok! Mikor édesapám kitanulta a lakatosmesterséget, elhatározta, hogy önállósítja magát. Körülnézett a leányok között és egy derék, szorgalmas leányra esett választása. Schramm Katalinnak hívták. Ez a leány tetszett neki a legjobban. Szép és nyílt arcáról jámborság és csupa jóság sugárzott. Igen otthonos volt a házimunkában is. Édesapám addig kerülgette a szép Katalint, amíg egyszer megmondotta szándékát, hogy feleségül szeretné venni. Katalin azonban tagadólag rázta a fejét és így válaszolt:

– Édesanyám meghalt és odahaza még kilenc testvéremről kell gondoskodnom. Mi lenne velük, ha én férjhez mennék? Apám egy kicsit elgondolkodott, majd így válaszolt:

– Nem gondolod, hogy ketten könnyebben gondoskodhatnánk róluk? Még fiatalok vagyunk és a jó Isten nem fog elhagyni. Erre már a lány sem tudott mást, mint igent mondani.

– Hamarosan megtartották az eljegyzést. Ettől kezdve édesapám minden vasárnap meglátogatta Katalinét, akik három óra járásra laktak tőlük. Útközben rózsafüzért imádkozott és szent énekeket dúdolt.

A püspök most néhány pillanatra elhallgatott. Mindenki várakozóan leste szavait.

– Szüleim nem sokáig vártak az esküvővel. Hamarosan jelentkeztek a plébánosnál és megtartották. Bizony a kilenc gyerekkel nagy gondot, nagy terhet vett a vállára az édesapám. De feleségében olyan hűséges segítőtársat talált, hogy minden bajt távol tarthattak házuktól. Édesatyám hamarosan kibővítette műhelyét és már tíz segéddel dolgozott.

Édesanyám kilenc testvére mellé néhány év alatt újabb jövevények érkeztek. Három leány és négy fiú. Én voltam a legfiatalabb és a leggyengébb az egész családban. Ezért határozta el édesapám, hogy taníttatni fog.

– Milyen boldogan gondolok vissza nagy családkunk életére! – mondta elérzékenyülve a püspök. Valahányszor bementem a műhelybe, mindig vidám nótaszó csendült a fülembe. Ugyanígy volt édesanyám birodalmában, a lakásban is. Édesanyám mintaszerű mesterné volt. Nemcsak gyermekeiről gondoskodott, hanem a segédeknek és inasoknak is valóságos édesanyja akart lenni. Legtöbbször húszan ültünk az asztalnál és a kis inasoknak jó étvágyuk volt. Mégsem maradt egy sem éhes. Édesanyámat mindig vidámnak láttam, jóllehet bőven kijutott neki a bajból és szenvedésből. Állandó gyomorbántalmakban szenvedett és ehhez járult később a vízkórság. A sok gond ellenére szépen gyarapodtunk. Édesapám földet, legelőt vásárolt és igen büszke volt arra a gyümölcsös-kertre, amelyben jómaga is oly szívesen dolgozhatott. Így aztán a főzelékfélékre és gyümölcsökre sohasem kellett pénzt kiadnunk. Természetesen minden gyermek kapott egy kis kertecskét és egymással versengve igyekeztünk azt széppé tenni.

Drága szüleim, jóllehet éppen elegendő voltunk, örökbe fogadtak egy árva fiút és mint saját gyermeküket nevelték. Meg is hálálta szüleim jóságát és nemrég nagyobb pénzösszeget küldött az egyik papnevelde költségeire. Valóban elmondhatom, hogy Isten meg-

áldotta családjukat és megjutalmazta szüleim áldozatos munkáját.

Be kell vallanom, hogy édesatyám nem sok reményt fűzött hozzám. Amikor arra kértem, engedje meg, hogy tanulhassak, bizalmatlanul nézett rám és így szólt: el akarod tékozolni a vagyonunkat, te gazfickó? Persze ezt nem komolyan mondta és édesanyám közbenjárására bele is egyeztettem kérésemben. Hogy mi lett belőlem, azt ti is tudjátok: szegény kínai misszionárius. Egy dolgot azonban bevallok nektek kedves barátaim: mindennap térdenállva köszönöm meg Istennek, hogy ilyen szép és nagy családban születtem. A jó Kolping atyának igaza van: „a földön a legnagyobb jó, a legnagyobb kincs: a szép családi élet.”

A pápa órája

(Anyai szeretet)

X. Pius pápát fölkereste egyszer egy gazdag amerikai, aki úgy számolta a milliókat, mint szegény ember a filléreit. Beszélgetés közben a Szentatya elővette óráját és megnézte az idő állását.

– Szentatyám – kiáltott fel ennek láttára a milliomos, milyen egyszerű és értéktelen órája van! Ez nem is illik egy pápához.

Valóban a pápa órája egyszerű nikkelóra volt, amit Amerikában – mint a milliomos megjegyezte – egy dollárért vásárolhat az ember.

– Tessék csak megnézni az én órámat! Ezzel előhúzott egy nehéz aranyórát, mely gyémántkövekkel volt díszítve. Ez az óra ezer dollárt ér – mondotta büszkén a milliomos. Majd megnyomta az egyik drágakövet, mire az óra ezüstös csengéssel jelezte az időt.

A Szentatya megnézte az órát és elismerően bólintott:

– Valóban szép és értékes óra!

– Nos, mondotta a milliomos, én szívesen odaadom Szentatyámnak az órát és csak azt kérem, hogy

adja emlékül nekem az ön egyszerű nikkelóráját. Azt hiszem, hogy nem lesz rossz csere sem önnek, sem nekem!

A pápa azonban mosolyogva nemet intett.

– Nem, kedves uram, az én számomra ez rossz csere lenne. Az egyszerű nikkelórám, bármily különösen hangzik, többet ér nekem az ön aranyórájánál.

– Hát ez valóban érthetetlen és igen örülnék, ha Szentatyám megmagyarázná nekem, hogy miért ér többet az én ezerdolláros órámnál az egyszerű nikkelóra?

– Nos, figyeljen ide és röviden elmondom ennek az órának a történetét.

– Szüleim igen szegény emberek voltak. Édesapámnak, mint levélkihordónak sokat kellett szaladgálnia, hogy megkeresse számunkra a mindennapi kenyeret. Ennek ellenére megelégedetten édegéltünk kis otthonunkban. Mi gyerekek is ott takarékoskodtunk, ahol csak tudtunk. Mezítláb mentünk az iskolába, vállunkon vittük a cipőt és csak az iskolában szoktuk fölhúzni. Mikor hazamentünk, igyekeztünk segítségére lenni szüleinknek. Fűvet szedtünk a kecskének, ezek voltak egyetlen vagyontárgyunk. Tizenhárom éves lehettem, mikor először járultam a szentáldozáshoz. Édesanyámat nagyon bántotta, hogy ezt a nagy napot szegénységünk miatt nem tudtuk méltóképpen megünnepelni. Mikor hazajöttünk a templomból, édesanyám magához ölelt és könnyezve így szólott hozzám: fiacskám, te jól tudod, hogy szegény emberek vagyunk. Mégis szeretnék valami ajándékot adni neked, ami emlékeztet majd arra a nagy napra, amikor először fogadtad szívedbe az Üdvözítőt.

Ekkor elővette kendőjéből ezt az egyszerű nikkelórát. Talán mondanom sem kell, hogy ennek én úgy megörültem, hogy a világ leggazdagabb emberének éreztem magamat. Édesanyám nyakába ugrottam és megcsókoltam hálám és köszönetem jeléül. Mennyit kellett ezért édesanyámnak dolgoznia és takarékoskodnia! Azóta is kegyelettel őrzöm és nem akarok tőle

megválni halálom órájáig. Az óra meg is jutalmazta hűségemet. Mióta megvan, még sohasem kellett óráshoz vinnem javítani. Ugye, most már megérti kedves fiam, miért nem cserélem el az én egyszerű nikkelórát az ön értékes aranyórájáért!

– Igen, most már megértem, válaszolta meghatottan a millomos. Milyen boldog lehet az ön édesanyja, hogy ilyen hálás gyermekkel ajándékozta meg őt az Isten.

A pápa mosolyogva fogadta a bókot és nem maradt adós a válasszal.

– Inkább milyen boldog lehetek én, hogy ilyen jó édesanyám volt.

(W. Hünermann)

A hétgyöngyös virág

(Édesanya iránti szeretet)

Egy tanulságos mesét szeretnék elmondani nektek egy kislányról, akit Erzsikének hívtak. Édesapját egy lezuhanó fa ütötte agyon az erdőben, favágás közben. Így az özvegyen maradt anyának kellett clóteremtenie a mindennapi kenyeret. A sok munka nagyon megviselte a jó édesanyát és súlyosan megbetegedett. Abban az időben, amikor ez történt, még nem voltak orvosok, Erzsike tehát gyógyfüves asszonyhoz fordult, aki már sok embert meggyógyított orvosságaival. Jöj-jön el és segítsen beteg édesanyján! Oly szívrehatóan könyörgött a kis Erzsi, hogy a gyógyfüves néni teljesítette kívánságát és meglátogatta a beteg anyukát. Mikor megvizsgálta, fejét csóválva fordult Erzsikéhez.

– Sajnos, édesanyádat nem tudom meggyógyítani. A szíve beteg a sok munka és fájdalom miatt. Olyan, mint egy haldokló madárka.

– Kedves gyógyfüves néni, sírdogált a kislány, hát semmiféle orvosság nincs, ami segíthetne édesanyámon?

A néni néhány pillanatig gondolkodott, majd így szólt Erzsikéhez:

– De igen, lenne egy orvosság. Hétgyöngyös virágnak hívják. Ez meggyógyítaná édesanyádat.

– Neked nincs ilyen hétgyöngyös virágod? – kérdezte Erzsike az asszonytól.

– Nekem sajnos nincsen! Ez a virág nagyon megszűnő és csak az a gyermek találhatja meg, aki nagyon szereti az édesanyját.

– Akkor én megyek és megkeresem. Mondd, merre induljak és akár a világ végére is elmegyek érte.

– Ó, szegény gyermekem! – válaszolta szánakozva a gyógyfüves asszony. Sok szenvedésen és megpróbáltatáson kell keresztülmennie annak, aki meg akarja találni a hétgyöngyös virágot!

– Édesanyámért semmi sem sok és én mindenre kész vagyok érette. Mondd hát, merre menjek?

– Nos, innen hét mérföldre van egy öreg szélmalom. Ezután egy tanyára érkezel. Itt lakik egy asszony és tőle kell megtudnod, hogy hol keressed a hétgyöngyös virágot.

Erzsike könnyezve búcsúzott el édesanyjától és azonnal útnak indult. Estére járt már az idő, amikor megérkezett a hét mérföldre lévő tanyára. A ház asszonyát éppen a réten találta, amint a fűvet kaszálta.

– Jó estét kívánok! – köszönt neki és megkérdezte: mondd csak néni, hol találhatnám meg a hétgyöngyös virágot?

– Nagyon messze – válaszolta az asszony. De ha nekem reggelig az utolsó szálíg lekaszálsz a rétet, akkor megmondok, merre kell menned.

Erzsike holtfáradt volt a hosszú gyaloglástól, de beteg édesanyjára gondolt és azonnal nekilátott a munkának. Szépen süttött a holdvilág és reggelre az utolsó szálíg lekaszálta a rétet.

– Szorgalmasan dolgoztál, dicsérte meg az asszony a leánykát, ezért elárulom, hol keressed a hétgyöngyös virágot.

Hét mérföldet kell menned az erdőben, mire egy

hideg vizű patakhöz érkezel. Ha ezen átmentél, egy pásztorral találkozol, akitől megtudhatod, merre kell tovább menned. Itt egy darab kenyér szorgalmas munkáért.

Erzsike megette a kenyeret, ivott hozzá friss forrásvizet és pihenés nélkül tovább indult. Esteledett, amikor a patakhöz érkezett. A kislány belement a jég-hideg vízbe, mely egész a nyakáig ért. Mikor azonban beteg édesanyjára gondolt elmúlt minden félelme. A patak másik oldalán meg is találta a pásztort, amint éppen birkáit fürdette. Nála érdeklődött a csodálatos virág után.

– Megmondom neked, hol keressed, ha megmosod birkáimat. Az éjszaka világos, reggelre elkészülhetsz a munkával. Így beszélt a pásztor.

Erzsike halálosan fáradt volt, de nem sokáig habozott, hanem munkához látott. Mire megvirradt, mind a száz birkát megmosta.

– Szorgalmas leány vagy, dicsérte meg a pásztor. Megérdemled, hogy megtaláljad a hétgyöngyös virágot. Menj csak egyenesen előre, amíg egy pusztára érkezel. Ezen keresztül hét mérföldet kell gyalogolnod, amelynek végén egy olyan helyre érkezel, ahol ég a föld, de ezen is át kell menned. Ha ezt megteszed, egy szénégetővel találkozol, aki majd megmondja, hol terem a hétgyöngyös virág. Szorgalmas munkáért itt van egy bögre tej.

Erzsike jóízűen megitta a tejcskét és mert nem akart időt veszíteni, azonnal útnak indult. Hamarosan megérkezett a pusztába, amelyen a virágok, mint apró lángocskák égtek. A kis Erzsi azonban édesanyjára gondolt és bátran lépkedett az égő réten. Megégett a cipője, harisnyája és úgy fájt a lába, hogy már alig vonszolta magát. Végre megérkezett az erdőbe, ahol a szénégető tanyázott. Tőle érdeklődött a csodálatos virág után.

– Megmondom neked, ha összerakod ezt a száz öl fát, reggelre elkészülhetsz vele. Gondolhatjátok, milyen fáradt volt már szegény Erzsike. Szemei majd le-

ragadtak az álmoságtól. Ennek ellenére egész éjjel cipelte a fát és reggelre elkészült a munkával.

– Szorgalmasan dolgoztál, dicsérte meg a szénégető a kislányt és ezért megérdemled, hogy megmondjam, hol nyílik a hétgyöngyös virág. Már nincs messze innen. Csak egy hegyre kell fölmásznod, amelynek azonban olyan élesek a kövei, mint az üveg. Ott fönt találsz egy vaskövet és ezen nő a hétgyöngyös virág. Most pedig itt egy alma, legyen szorgalmas munkád jutalma.

Erzsike megette az almát és ettől egy kicsit felfrisült. Igen örült, hogy már közel van céljához. Legyűrte fáradtságát és elindult. Igaza volt a szénégetőnek, mert a hegy kövei hasonlóak voltak a késhez és összevagdalták a kislány lábát. Fönt a hegy tetején körülnézett és hamarosan megtalálta a vaskövet. Ezen azonban nem látott semmiféle virágot. Hát becsapták volna? Hát hiába tette meg a hosszú és fáradságos utat? Úgy elszomorodott, hogy keservesen sírni kezdett. És íme, midőn könnyei a vasköre potyogtak, a kő megolvadt és olyan lett, mint a viasz. Ekkor kinőtt belőle egy csodálatos virág, melynek hét virága volt, hét drágagyöngyhöz hasonlított. Most már boldogan ugrott fel Erzsike. Leszakította a virágot és hazafelé indult. És íme, már nem sebeztek lábát a kövek, a tűz is kialudt a pusztában, a jéghideg vízű patakon híd vezetett keresztül. Egy nap és egy éjjel gyalogolt a kislány anélkül, hogy a legkisebb fáradságot érezte volna. Amikor beesteledett a hétgyöngyös virág világított, miként a csillagok. Hazaérkezve a gyógyfüves asszonyt éppen édesanyjánál találta.

– Éppen jókor jössz leánykám, mert édesanyád már a végét járja.

– Meghoztam a hétgyöngyös virágot, mondta boldogan Erzsike és átnyújtotta a gyógyfüves asszonynak.

– Valóban ez az!, kiáltotta csodálkozva az asszony. Mindjárt teát főzött belőle és megitatta anyukával. A tea csodás erőt adott a betegnek, azonnal meg-

gyógyult és fölkel az ágyból. A teáskanna alján pedig hét drágagyöngyöt találtak. Ezeket eladták és sok pénzt kaptak érte. Így aztán boldogan éltek és még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Egy hőslélek édesanya

A történet egy érdekes asszonyról szól, akit Monika Vannának hívtak. Ez nem a valódi, hanem úgynevezett művészneve volt. Előkelő, gazdag családból származott. Ifjúsága éveit egy kolostori iskolában töltötte. Alighogy elvégezte iskoláit, édesapja üzlete tönkrement és ez a csapás úgy megviselte, hogy édesapja hamarosan meghalt. Monika édesanyjával maradt nagy-nagy szegénységben. Ilyen körülmények között kenyérkereset után kellett néznie. Mivel igen szép hangja volt, hamarosan színpadra lépett és néhány év alatt a párizsiak kedvencévé lett. 1910-től 1925-ig tartott ez az időszak, amikor Monika élvezte a dicsőség és gazdagság örömeit. Gyönyörű ruhákban járt, arany- és drágagyöngy-ékszereket hordott.

Az egyik nap azonban Monika Vanna visszavonult a színpadi élettől. Néhány hétig még foglalkoztak vele az újságok, aztán napirendre tértek fölötte. Ő is egy lett az elfelejtett sztárok közül. A világi dicsőség olyan, mint egy virág, amely ma kinyílik és holnap elhervad. Dehát mi történt Monika Vannával? Néhány évvel ezelőtt gyermeke született, de a gyermek apja elhagyta őket. Ettől kezdve Monika teljesen gyermeke nevelésének szentelte életét. Ezért vonult vissza a színpadtól is. Kemény munkáját siker koronázta és fia már húszéves korában jónevű művészként lett ismertté. Közben kitört a második világháború. Monika fia is részt vett a francia ellenállási mozgalomban. Az izgalmak azonban úgy megviselték gyenge idegrendszerét, hogy értelmileg megzavarodott. Ideggyógyintézetbe került és úgy látszott, hogy Monika egész életműve megsemmisült. A bátor asszony azonban nem

vesztette el reményét. Mivel a pénze elfogyott, varrással kereste meg a szükségeset gyermeke számára. Ekkor azonban újabb szerencsétlenség érte. Megbénult a jobb keze és abba kellett hagynia a varrást. Mi tévő legyen? Karja megbénult, de a hangja még szép maradt. Visszatért tehát a színpadra, nem mint fénylő csillag, hanem, mint egy szerető édesanya, aki gyermekéért minden áldozatra hajlandó.

Arra nem gondoltunk (Öregek tisztelete)

Apró kövek kopogtak az ablakon. Igaz, hogy nem tört be az üveg, de Szabó néni nagyon megijedt. Letette a horgolást és az ablakhoz sietett. Ekkor hallotta, hogy valaki gyorsan elszalad az ablak alól. Vajon ki lehetett? Talán tudja valaki, hogy egyedül van otthon? Eloltotta a lámpát, hogy jobban kilásson. Senkit sem látott a közelben. Halkan kinyitotta az ablakot. Ebben a percben ismét kavicsok kopogtak az üvegen és valaki kiugrott a bokorból. Szabó néninek torkában vert a szíve. Jó ideig nem merte meggyújtani a villanyt. Teljesen kimerülve az ijedtségtől, üldögélt a karosszékekben. Kerülnie kell minden izgalmat, mondta legutóbb az orvos, mikor beteg szívét megvizsgálta. Mikor egy kicsit megnyugodott, ismét felgyújtotta a lámpát. Dolgozni próbált, de kezei reszkettek, nem ment a munka. Végre megérkezett a férje. Azonnal leolvasta felesége arcáról, hogy valami baj történt. Mikor Szabó néni beszámolt a történetekről, Szabó bácsi azonnal tudta, hogy néhány utcagyerek csinálhatta az egészet.

Másnap reggel Szabó bácsi munkába indult. A vilamos zsúfolásig megtelt. Egy lépésre tőle két fiú állt a padok között. Beszélgettek egymással.

– Gondolod, hogy betört a Szabóék ablaka? – kérdezte az egyik fiú a másiktól. Persze nem gondolták,

hogyan ott áll egészen a közelükben Szabó bácsi. Csak akkor döbbsentek meg, amikor leszálltak és Szabó bácsi fölön csípte őket.

– Hát ti voltatok a dobálózók tegnap este? No, mondhatom nagy bátorság kell ahhoz, hogy a sötétben kavicsot dobjatok egy idegen ablakra és egy beteg nénit halálra rémítsetek. Éppen ti tettétek ezt? Hát elfelejtettétek azt a sok cukrot és süteményt, amit a feleségetől kaptatok? A két bűnös ugyanis Szabó néniék szomszédságában lakott.

– Úgy megijesztettétek, hogy ma egész nap az ágyban kell maradnia. Beteg szívének nagyon ártanak az ilyen izgalmak. Nem tudom, hogy az ilyen gyerekek mit keresnek az Úr Jézus oltára előtt? Vagy talán ezt is a templomban tanultátok? Ezeket mondta Szabó bácsi, azzal otthagya a két lóköttöt. Ezek persze megdöbbenve néztek egymásra. Volt is okuk a szégyenkezésre. Azt ugyan nem tudták, hogy Szabó néni milyen beteg és nem is akarták őt megbántani. Mit csináljunk? Hogyan tegyük jóvá a dolgot?

Valaki úgy látszik erről is fölvilágosította őket. Másnap délután becsöngettek Szabó nénihez. Mikor ajtót nyitott, csodálkozva látta maga előtt a két bűnöst, akit a férje a villamoson fölfedezett. Feri, a fődobáló előre felkészült a bocsánatkérésre.

– Tessék megbocsátani a dobálásért, de mi csak tréfából tettük. Igazán sajnáljuk, hogy ezzel megijesztettük Szabó nénit! Ez soha többé nem fog előfordulni, tette hozzá Misi, a másik bűnös. Szabó néni persze nagyon örült a két fiú bocsánatkérésének. Nem hiába mondta az Úr Jézus, hogy a mennyországban is százszoros örömet okoz a bűnösök megtérése. Örömmel nyújtott a fiúknak kezet a megbocsátás jeléül.

A kerékpáros nagypapa (Öregek tisztelete)

Akik ismeretséget kötöttek már a térképpel, azok jól tudják, hogy Svédország egy hosszú, keskeny ország, amely kereken 3000 km hosszúságban húzódik az Északi-sarktól a Keleti-tengerig. 1951-ben kerékpárversenyt hirdettek Haparandától Ystadig, tehát végig az egész országon. Ez, amint mondtam, 3000 km-es utat jelent. Kétezren jelentkeztek a versenyre és köztük a legnagyobb meglepetésre egy 66 éves, fehér hajú nagypapa is, Gustav Hakansson személyében. Természetesen a fiatal versenyzők megmosolyogták az öreget és a vezetőség nem fogadta el az öreg nevezését. Ő azonban ezt mondta: ha nem vehetek részt a versenyben, az utat mégis megteszem. Fölült a vonatra és Haparandába utazott. Egy nappal a kitűzött indulás előtt felült vasparipájára és útnak indult. Az a néhány ember, aki látta, megmosolyogta a bogaras öregurat és ezzel napirendre is tértek fölötte.

Hakansson nagypapa azonban jól tudta, hogy az ő története most kezdődik igazán. Percnyi pontossággal tette meg minden nap a megszabott távolságot. Mindenhol igazolta a rendőrségen megérkezését és továbbindulását. Lassan az egész ország felfigyelt rá. Az újságok és a rádió egyaránt foglalkozni kezdtek a szakállas versenyzővel és megfeledkeztek a valódi versenyzőkről. Elnevezték acél-nagypapának és egyszerre a nép kedvencévé és büszkeségévé lett. Amikor egy faluba megérkezett, a falu apraja-nagyja kivonult köszöntésére. Zeneszóval fogadták, virágokat és ajándékokat nyújtottak át nagy szeretettel. Sok száz fényképet készítettek róla és valóságos diadalmenetben vonult be a célba, Ystad városába. Innen autóval vittek Stockholmba, ahol maga a svéd király is nagy szeretettel fogadta.

Ez a kis történet komoly intelem a fiatalok számára, akik közül sokan nem becsülik az öregeket. Pedig, ha az öregség meg is fosztja az embert testi erejétől,

olyan lelki, szellemi kincsekkel gazdagítja, melyre nagyobb szüksége van a világnak, mint a testi erőre és ügyességre.

Verekedés a Hanomag miatt

Hogyan is kezdődött tulajdonképpen a verekedés?

Jóska és Jancsi a legnagyobb egyetértésben mentek hazafelé az iskolából. A baj csak akkor kezdődött, mikor a piactérre értek és találkoztak Jóska édesapjával. Egy Hanomag típusú gépkocsiból integettek fiának. Mellesleg megjegyzem, hogy Jóska édesapja kereskedő. Jancsinak önérzetét bántotta, hogy nekik nincsen autójuk, ezért megjegyezte:

– A Hanomag egy ócska pléhdoboz nagybácsim Opeljéhez képest!

Erre a megjegyzésre Jóska is ingerült lett és azt válaszolta, hogy az Opel ócska konzervdoboz a Hanomaghoz képest. Minden úriember Hanomagon utazik.

– Ah, sózd csak be a Hanomagodat, gúnyolódott Jancsi, az csak egy ócska pléhdoboz. Egyébként is az én nagybácsikám sokkal gazdagabb a te papádnál.

– Fogd be a szádat, mert beverem, fenyegetőzött Jóska. A te bácsikád szegény ördög az én papám mellett.

– Az én bácsikám malomtulajdonos és jókora zsákra van szüksége, hogy elrakhassa a pénzt.

– No, látod, mégis csak szegény flótás a te nagybátyád, ha zsákban tartja a pénzét. Az én papám pánccszekrényben őrzi.

– De hogyan keresi a te papád a pénzt, támadott tovább Jancsi? Ha megmondom, bizonyára megsértődsz.

– No, mondd meg!

– Hát úgy, hogy mindenkinek kevesebbet mér a boltban.

– Inkább többet, válaszolta rákvörösen Jóska.

- Kevesebbet!
- Többet!
- Vond vissza a szavad, mert ha nem, akkor többé nem beszélek veled!
- Eszemben sincs!

Ekkor már mindketten ledobták a táskájukat és egymásnak ugrottak.

A következő pillanatban a földön birkóztak és így akarták eldönteni, hogy kinek van igaza. Egyszer Jancsi kerekedett felül, másszor Jóska volt nyeregben. Aztán megint felálltak és bokszolni kezdtek. Jóska kapott egy állütést és majdnem hanyatt esett. Így folyt tovább a verekedés, mígnem Jóska újra felszólította Jancsit, hogy vonja vissza, amit édesapjáról mondott.

– Azt már nem – válaszolta Jancsi és minden erejét összeszedve kiszakította magát Jóska szorításából és altestébe rúgott. Ekkor Jóska összeesett és többé meg se mozdult.

Jancsi lemosta arcáról a vért és barátja fölé hajolt. Jóska élettelenül feküdt a földön és olyan volt az arca, mint a fehér fal. Közben néhány felnőtt is oda-jött, akik felfigyeltek a verekedésre. Jóskát bevitték az egyik közeli házba és Jancsit orvosért küldték. Az orvos sokáig vizsgálta a halottként fekvő Jóskát és így szólt:

- Úgy látszik, belső sérüléseket szenvedett.
- Él még? – kérdezte reszkető hangon Jancsi.
- Igen, él még, de hogy életben marad-e, azt nem tudom.

– Tessék megtenni mindent, hogy életben maradjon – kérlelte Jancsi az orvost. Ha meghalna én lennék a gyilkosa.

– Elég okod lesz hálát adni az Istennek, ha életben marad – mondotta komolyan az orvos.

Valaki telefonált a mentőkért és Jóskát kórházba szállították. A most következő napok Jancsi életének legborzalmasabb napjai voltak. Az iskolában falfehér arccal ült a helyén és figyelni sem tudott a magyarázatra. A tanító bácsi igen komolyan beszélt róla az

osztály előtt. Intő példa legyen ez az eset, hogy mire vezethet a verekedés és a féktelen harag. A hitoktató atya is elment Jancsiékhoz és elbeszélgetett a fiúcskával. Imádkozzál nagybeteg barátodért, hogy meggyógyuljon. Azt hiszem, alaposan megbántad, amit tettél. Jancsi nem is értette, hogy miért nem jönnek a rendőrök, hogy a börtönbe vigyék. Ő, szívesen börtönbe került volna, csak a barátja meggyógyuljon. Mindig a kórház kapujában settenkedett, de az orvosok nem engedték bemenni. Csak annyit hallott, hogy Jóskát megoperálták és még mindig válságos az állapota. Egyszer látta Jóska anyját is, aki könnyes szemmel jött ki a kórházból. Ez újabb tövist szúrt Jancsi szívébe.

– Tessék elhinni – mondta zokogva –, én nem akartam Jóskát így megbántani.

– Igen, én tudom – mondta könnyein keresztül Jóska édesanyja –, imádkozzál, hogy a Jóisten mielőbb gyógyítsa meg barátodat!

Soha életében nem imádkozott annyit Jancsi, mint ezekben a válságos napokban. Egy hosszú hét után azt mondták a betegápoló nővérek, hogy Jóska túl van az életveszélyen. Mikor ezt Jancsi meghallotta, nagyot ugrott örömében. Az egyik napon újra találkozott Jóska édesanyjával. Szeretettel üdvözlö a fiam és hamarosan meglátogathatod.

– Micsoda? Jóska üdvözlét küldi? Hát nem haragszik rám? Meglátogathatom?

– Persze, hogy nem haragszik. Véletlenül történt a dolog, ő is mondom.

Egy fél óra múlva már ott is állt barátja betegágya mellett.

– Jó, hogy jössz – mondom Jóska, aki sápadtan feküdt a hófehér ágyában.

– Bocsáss meg Jóska mindazért, amit mondtam és tettem. Igazán nem akartam...

– Ezt én tudom és kezét nyújtotta Jancsinak.

– Vannak még fájdalmaid?

– Hogy te itt vagy, nincsenek.

– De most menj szépen haza – mondta a betegápoló nővér –, mert a kis beteg még gyenge és nyugalomra van szüksége.

– Tessék még egy kicsit megengedni, hogy itt maradjak! Hiszen ő az én legjobb barátom – mondotta Jóska a nővérnek.

– Majd legközelebb megint eljöhet. Mára elég volt. Jancsi az ajtó felé indult, de még mondani akart valamit. Ezt mondta:

– A Hanomag sokkal jobb, mint az Opel és a te apukád mindenkől többet mér a vevőnek, mint kellene.

Így szólt Jancsi és Jóska jót nevetett rajta.

Amikor Jóska először ment az iskolába, az osztályban nagy örömmel fogadták.

– Adjunk hálát az Istennek, hogy Jóska meggyógyult. Azonban mindnyájan jól jegyezzétek meg, mi történik akkor, ha valaki nem tud parancsolni a haragjának.

A csúzlikirály

(Ne ölj!)

Faragóék a teherpályaudvar közelében laktak egy igen szerény lakásban. Faragó mama férje meghalt a háborúban és nagy gondot jelentett négy gyermeke eltartása. Szerencsére a nagyobbak sokat segítettek. Csak Vilivel volt sok baja és szomorúsága. Nem akart tanulni és otthon is csak lustálkodott. Mindig a játékon és a huncutságokon járt az esze. Leginkább egyedül csavargott a vasútállomás körül, és ha tehetett, beszökött a városba. Itt órák hosszat nézegette a kirakatokat, a mozi előtt látható képeket. Bárhová ment azonban, mindig magával vitte a csúzliját.

A csúzlit maga készítette. Egy öreg fűzfáról szerezte hozzá a fát és egy dupla gumit drótozott rá. Ezzel lövöldözte a verebeket, meg az útjába kerülő cicákat. Megcélozta még a legelésző teheneket és lovakat is.

Estefelé különös előszeretettel vadászott az utcai lámpákra. Történt az egyik nyári délután, hogy éppen az állomás körül őgylgett. Egyszer feltűnik a lépcsőn egy férfi, amint lassan, igen óvatosan lépked lefelé. Mellette jön egy kutya és türelmesen kíséri gazdáját. A férfi ugyanis vak volt. A csúzlikirály felfigyel rájuk. Egy lövés a kofferra és az öreg majd megijed. Már fogta is a csúzlit és célzott. Valóban eltalálta a koffert. A vak ember megijedt és ijedtében leejtette a csomagot. Közben megcsúszott a lépcsőn és elesett. A csúzlikirály erre megijedt és gyorsan kereket oldott. Az ám!, de a kutya nem hagyta annyiban a dolgot. Ott hagyta gazdáját és Vili után vetette magát. Hamarosan utolérte. Vili elesett és a kutya csattanó foggakkal beleharapott a mellébe. Utána a karjába harapott és talán teljesen széttépi a gyereket, ha a gazdája nem hívja magához egy füttyentéssel. Közben Vili segítségért kiált és hamarosan körülveszik az emberek. Az egyik néni megszólal:

– Szegény kisfiú!

– A másik: félre innen, segíteni kell rajta és nem sopánkodni. Nem látják, hogy mennyire vérzik!

– Menjetek a vak után! Az ő kutyája harapta meg a fiút. Az ilyen kutyát nem szabadna utcára engedni! Egy idősebb úr, aki mindent látott, közelebb lépett.

– Ne bántsátok a kutyát! A fiú volt a bűnös. Csúzlijával rálőtt a kofferre. Én magam láttam, amint a vak ember ijedtében elesett. A kutya ekkor támadt rá erre a gézengúzra. Ezek hallatára az emberek haragja Vili ellen fordult.

– No, akkor megérdemled, amit kaptál! Úgy kell neked! Hívjátok a rendőrt!

– De hívjátok a mentőket is, szólt egy öreg néni, aki nem nézhette a folyton vérző gyereket szánalom nélkül.

Így került a csúzlikirály a kórházba. Még félig eszméletlen volt, amikor a vak ember fölkereste. Egy zacskó őszibarackot hozott neki.

– Itt van egy kis fájdalomdíj! De a magokkal nem

szükséges feltétlenül kutyákra lövöldözni! Ezt azonban nem kellett többé Vilinek tanácsolni. Amikor nyolc nap múlva kiengedték a kórházból, édesanyja jött érte. Amikor a Dunán mentek keresztül, elővette zsebéből a csúzliját és beledobta a vízbe. Odahaza levelet írt a vak embernek és bocsánatot kért tőle. Ezzel aztán végleg leköszönt a csúzlikirályságról és igyekezett édesanyjának engedelmes gyermeke lenni.

Fejesugrás a gesztenyefáról (Rossz gyerek)

A templom közelében lakott Laci és Lajcsi, a két ikertestvér. Úgy hasonlítottak egymásra, mint két szeplős tojás. De nemcsak kívülről, hanem belülről is. Sajnos, minden rosszban egyek voltak és sok bosszúságot okoztak a környék lakóinak. Sokat kellemetlenkedtek a plébánián is. Az egyik délután például kövekkel dobálták a templom tetejét. Néhány pala el is pattant és befolyt rajtuk az eső. A plébános atya nyakon csípte a két imoszort és megfenyegette, hogy a rendőrségre viszi őket. A két jómadár hallgatott és legalábbis úgy tett, mintha bánnák a bűnüket. Így aztán a plébános atya elengedte őket. Mikor azonban kiléptek a plébánián, máris folytatták gonoszkodásukat. Fehér krétával fölírták a plébánia falára: HÜLYE PAP. Ezzel álltak bosszút a jogos pirongatásért. Sajnos, a szüleik sem törődtek velük és egész napjukat az utcán töltötték. Az egyik vasárnap csodálkozva láttam, hogy bejöttek a szentmisére és letelepedtek a gyerekek számára fönntartott székeken. Nekem mindjárt gyanús volt a dolog. Nem hittem, hogy imádkozni jöttek. Gyanúm nem volt alaptalan. Felajánlás után hallom ám, hogy valami zaj van a templomban. Mi történt? Hát persze, az ikrek azért jöttek a templomba, hogy itt is rosszalkodjanak. Valahol vékony üvegcsövet szereztek és a szájukba vett búzaszemekkel lövöldözték a többieket. Közben na-

gyot kuncogtak, ha eltaláltak valakit orrán, szemén vagy fülén. Végül az a két néni, akik a rendre vigyáztak, kivezették őket a templomból.

Az egyik nap éppen a kertben sétáltam, mikor látom ám, hogy a templom melletti orgonabokorból füst száll fölfelé. Mivel az orgona tudtommal nem szokott füstölni, közelebb mentem. Hát íme, a két rosszcsont pipázott a bokor tövében. Sárga volt az arcuk, mint a viasz. Látszott, hogy gyomruk nem kívánta a dohányfüstöt. Nem szóltam semmit, csak megvártam, míg elkotródnak. Inkább imádkoztam értük.

Eljött az ősz és a plébánia melletti vadgesztenyefákon érni kezdett a gesztenye. Az ikrek állandóan a tetejükön tanyáztak. Újabban azzal szórakoztak, hogy a sűrű lombok közé bújva, a magasból dobálták gesztenyével a járókelőket. Persze nem akárkit. A bácsikkal nem mertek ilyesmit csinálni. De az asszonyokat, gyerekeket, öregeket nem kímélték. Sokszor már kora reggel munkába álltak. Kifelé jövet a templomból az idős néniket is megdobálták egy-két gesztenyével. Bejöttek a plébániára panaszkodni. Mi beküldtük a gyerekek szüleikhez. Azok egyszer-másszor le is parancsolták a fákról diszpéldány csemetéiket. Másnap azonban tovább folytatták kedvenc időtöltésüket.

Az egyik nap éppen ebédeltünk, amikor különös jajgatásra leszünk figyelmesek. Kinézünk az ablakon, hát nagy népcsovéületet látunk. Mi történt? Hát csak annyi, mondta az egyik néni, hogy Laci leesett a fa tetejéről. Addig jár a korsó a kútra, míg el nem törik. Most aztán eltört. Szokása szerint a járókelőket célzó-gatta. Egyszer csak megcsúszott és fejjel lezuhant a több méteres magasból. Már esés közben kiütötte fél szemét az egyik faág. Alaposan összetörte a fejét és már jött a mentőautó.

Laci hónapokig feküdt a kórházban. A templom körül csend van és nyugalom. Vajon, ha meggyógyul, megváltozik-e, meggyógyul-e a lelke is?

Az elfogott repülőgép

(Gonoszkodás)

Dél-Amerika területét hatalmas pusztaságok borítják. Schol egy árnyat nyújtó fa, csak a legelésző nyájak törik meg az egyhangúságot. Ott történt 1952-ben, egy ráérő fiatalember azzal szórakozott, hogy egészen közel repült az állatokhoz. A nyáj természetesen megijedt a motorzúgástól és rémülten menekült. Ez persze igen tetszett a nyegle pilótának. Ezért legelőről legelőre járt és mindenfelé megrémítette a szerencsétlen állatokat. Egészen addig, míg az egyik megdühödött pásztor alaposan elbánt vele. Mikor a repülő egészen leereszkedett, a bátor juhász elővett egy kötelet és rádobta a repülő orrára. Bizony a gép lezuhant volna, ha nem szakad el a kötél. Az ügy természetesen bíróság elé került. A pilótát megbüntették, mivel megszegte a repülési szabályokat. Azonkívül alaposan megszégyenült, hogy egy lasszóval csaknem leszedték a levegő királyát. Íme ide vezet a fiatalos meggondolatlanság és elbizakodottság.

Az akarat hatalma

(Részegség)

Mat Talbot Írországbán született és fiatal korában egyáltalán nem valami jámbor és szent életet élt. Igaz, hogy el-eljárt a templomba, de életével nem sok dicsőséget szerzett egyházának. Tíz éven keresztül az iszákosság rabja volt és minden pénzét pálinkára költötte. Főleg a fizetés napján ivott sokat. Édesanyja egész éjjel aggódva várta, hogy részeg fiát fölcipelje a lépcsőn. Mennyire szégyellte magát a többi lakó előtt! A jó anya mégsem tett szemrehányást részeg fiának, mert tudta, hogy ilyenkor minden beszéd hiábavaló. Mikor fiát az ágyra fektette, könnyes szemét a feszületre emelte és így imádkozott: Jézusom, segíts rajta,

hiszen te a legjobban tudod, hogy alapjában nem rossz az én fiam, csak gyenge! Erősítsd meg az akaratát!

Másnap reggel szörnyű fejfájásra ébredt Mat Talbot és mikor édesanyjának kisírt szemeit látta, megfogadta: édesanyám, többet egy korty pálinka sem megy le a torkomon. Az édesanya hitetlenkedve rázta a fejét. Hiszen többször megígérte ezt már Mat, de az ígélet csak addig tartott, amíg el nem jött a fizetés napja. Sőt, azt is megtette már, hogy a cipőjét is eladta, csakhogy pénzhez jusson és pálinkát vegyen

Az egyik nap Mat Talbot, 25 éves volt ekkor, édesanyja elé áll és a pálinkásüveget a földhöz vágja. Azután elmegy lelkipásztorához és ünnepélyesen fogadalmat tesz, hogy örökre lemond minden alkoholoról. Édesanyja sírva fakad örömeiben. De vajon állja-e majd fia a fogadalmat, aggodalmaskodik az édesanya?

Igen! Mat Talbot élete végéig megtartotta, amit megígért Isten előtt. Sőt még többet is tett. Nagy engesztelő és imádkozó lett belőle. Kora reggel már ott térdelt ágya mellett és amikor megszólalt az első misére hívó harangszó, ő már a padban térdelt, megszozott helyén. Munkáját a legpontosabban végezte, jól lehet ez az ő szakmájában – szállítómunkás volt – nem kis nehézséget jelentett. Társai gyakran csúfolták és orra elé tartották a pálinkásüveget. Ő azonban nem ingott meg. Esténként meglátogatta beteg társait és ágyuk mellé ülve felolvasott valamit egy-egy vallásos könyvből. Megtakarított pénzen fiatalembereket taníttatott. Mind a négy Kínában lett hittérítő.

1925-ben, mikor Mat Talbot éppen 70 esztendő volt, munkából hazafelé tartva összeesett és meghalt. Halála után vált nyilvánvalóvá lelki nagysága és szívének nemessége. Hamarosan az egész világon tisztelettel emlegették a nevét. Sírját azóta is gyertyák és virágok díszítik télen-nyáron. Számos imameghallgatás történt közbenjárására és szenttéavatását is megindították.

Íme, így lehet szentté egy ember, ha erős akarattal és Isten kegyelmével szembeszáll rosszraajló természetével.

Dohányzás

(Dohányzás)

Egy frankfurti vállalat kifutófiút keresett. Az egyik hétgyermekes vasutas két idősebb fia is jelentkezik. Sajnálkozva csóválja fejét az előszobában álló hivatalnok: nem sok reményed van, hiszen 53-an jelentkeztek eddig. No, menj be és próbálj szerencsét! Ezzel bevezeti az ifjút az igazgató szobájába. Barátságosan elbeszélget az ifjúval és végül előhúsz zsebéből egy cigarettatárcát és megkínálja:

- No, vegyél egyet és gyújts rá!
- Köszönöm, nem dohányzom.
- Micsoda, te nem dohányzol? De hisz minden rendes fickó dohányzik. Ne légy már ilyen mafla!
- Köszönöm, de én eddig sem dohányoztam és ezután sem akarok.

Ekkor az igazgató kezét nyújtotta az ifjúnak.

- Fölvettelek fiam. Eddig 53-an jelentkeztek, de mindegyik elfogadta a cigarettát. Te vagy az első, aki nem dohányzik. Nos, ilyen fiúra van szükségem! Ezzel ő is eldobta a félig elszívott cigarettát, mert valójában ő sem volt dohányos.

Később megtudta ifjú barátunk, hogy elődje szenvedélyes dohányos volt és egyszer még a pénztárt is meglopta, hogy cigarettát vehessen.

Ebből a történetből megtanulhatjuk, hogy milyen nagy dolog, ha valaki uralkodni tud magán. Nemcsak a dohányzás tekintetében, hanem más vonatkozásban is. Az ember igazi értékét az akarat adja meg.

A mindennapi feladat (Önuralom)

Élt valamelyik kolostorban egy szerzetes, aki minden este fáradtan és kimerülve tért nyugovóra. Egyszer meg is kérdezte tőle az apát, hogy mi az oka ennek?

– Mindennap annyi a dolgom – válaszolta a szerzetes –, hogy Isten segítsége nélkül el se tudnám végezni. Mindennap egy megáradt folyót kell föltartóztatnom, két sólymot megszelídítenem, két nyulat visszatartanom, két karvalyt idomítani, egy sárkányt megfékezni, egy oroszánt megkötözni és egy beteget ápolni.

– Ejnye, mondta erre az apát, érthetetlen panaszok ezek, mert ilyen munkát senki sem végez és nem is végezhet a mi kolostorunkban.

– És mégis, főtisztelendő atyám, a szintiszta igazságot mondtam. A megáradt folyó nem más, mint az én gondolataim, melyekre állandóan ügyelnem kell, hogy helytelen irányba ne tévedjenek. A két sólyom két szememet jelenti. Szüntelenül örködnöm kell, hogy olyasmit ne nézzek, ami lelkem tisztaságát beszennyezné. A két nyúl jelenti lábaimat, amelyeket állandóan féken kell tartanom, hogy a bűn útjára ne vigyenek. A két karvaly a két kezem, melyeket csak a jóra akarok felhasználni és ez nem megy olyan könnyen. A sárkány nem más, mint a nyelvem, melyet bizony nem könnyű fékentartani. Állandóan ébernek kell lennem, hogy semmi olyat ne mondjak, amivel Istent és felebarátaimat megbánthatnám. Az oroszán jelenti a szívemet, amelyben oly sok az önszeretet és a bűnös kívánság. Ez adja a legtöbb gondot. Állandóan küzdenem kell vele, hogy méltó temploma legyek az Istennek. A beteg nem más, mint törekeny testem, amely mindig újabb és újabb kívánságokkal áll elő. Igen sok ezek közül kárára van testem egészségének és lelkem üdvösségének. Ezért aztán ellene is állandó harcot kell vívnom.

Csodálkozva hallgatta mindezt az apát az egyszerű szerzetes ajkáról. Végül igazat adott neki és így szólt hozzá: testvér, te derekasan dolgozol az Úr szőlőjében. Bizonyára elnyered érte megérdemelt jutalmadat.

Egon és az ő teste

(A lélek értéke)

Volt egyszer egy test, amely mindig így szólt gazdájához, akit Egonnak hívtak:

– Egon, adj nekem enni valamit! Egon adj többet ennem! Adj valami jobbat ennem! Egon, add nekem azt, ami a legfinomabb!

Egon a követelőző testnek így válaszolt:

– Most nincs több pénzem, hogy ennivalót vásároljak neked.

– Dolgozz többet, de ne éheztesd! – követelőzőtt tovább a test. És Egon dolgozott, hogy minél több és finomabb ételt vásárolhasson.

De a test ezzel sem érte be. Az egyik nap új kéréssel lépett Egon elé:

– Adj innom! Vegyél nekem valami finom italt! A legjobb bort szeretném megízlelni.

– Erre nincsen pénzem – válaszolta Egon.

– No, rendben van. Akkor én lefekszem és nem is kelek föl többet.

– Ezt nem teheted – válaszolta Egon. Hiszen nélkülöd nem tudok dolgozni! Hogy is mondhattál ilyesmit?

– Rendben van! Engedelmeskedem, de előbb adj valami jó enni- és innivalót, meg néhány cigarettát is!

Egon kénytelen volt teljesíteni a test kívánságát és szinte minden keresetét ráköltötte. Mikor aztán a test már betelt az ételekkel, így szólt gazdájához: vásárolj nekem finom és meleg kabátot, elegáns cipőt és néhány szép nyakkendőt.

Egon teljesítette a test kérését és megvásárolta a bundát, a cipőt, a nyakkendőt. Persze a test ezzel sem

érte be, hanem mindig újabb és újabb követelésekkel állott elő.

– Többet már nem tehetek érted, panaszkodott Egon az egyik nap.

– Márpedig én szórakozni akarok, hintón utazni, táncolni és közben finom söröket fogyasztani.

Szegény Egon nem tehetett mást, mint egész nap dolgozott, az éjjelt pedig végig kellett táncolnia. Az egyik nap éppen a tükör előtt fésülködött Egon barátunk, mikor ősz hajszálakat vett észre a halántékánál.

– A teringettét! – kiáltott fel Egon, ez már mégsem járja! Én mindent megteszek érted és íme a te hajad mégis megőszül.

– Fettesd be, válaszolta a test és Egon megtette. Hamarosan újabb panaszt emelt a test ellen: fogaid meglazultak és már többet ki kellett húzatni.

– Csináltass műfogakat, parancsolta a test és Egon engedelmeskedett.

– Már járni sem tudsz rendesen, szidta egy nap a testét Egon.

– Reumás vagyok – válaszolta az – vigyél az orvoshoz!

– Hát nekem már semmire sem marad időm, mindig veled kell foglalkóznom? – kiáltott Egon a testére.

– Ne felejtsd el, válaszolta a test, hogy én vagyok a legfontosabb.

– Hát valóban, nélküled semmit se tudok csinálni.

Az egyik nap aztán teljesen elvesztette erejét a test. Egyre hidegebb lett és Egon megdöbbenve látja, hogy a teste halott. Mit csináljak most, gondolkozik Egon? Nincs többé testem, én azonban nem akarok vele együtt sírba menni. Nem, nem és nem akarok a temetőben lakni. Egon kétségbeesetten kiabálni kezd, de a test mindebből már semmit sem hall.

– Egon – hová akarsz menni? – kérdezi tőle egy hang.

– Magam sem tudom.

– Állj fel! – biztatja a hang.

– Nem mehetek, mert nincsen testem, amely elvinne.

– Egon, te most egy olyan országban vagy, ahol nincs szükség a testre.

– De hát hol vagyok tulajdonképpen?

– A túlvilágon, az örökkévalóságban.

– És mit kell itt csinálni? Erről a világról sohasem hallottam még. Csak annyit tudok, hogy gondoskodni kell a testemről, mert ez a legfontosabb.

– Hát arra nem gondoltál, hogy egyszer meghal a tested és tovább él a lelked?

– Nem, erről nem hallottam.

– Szegény Egon – válaszolja a hang . . .

Hogyan vette el az ördög a földműves kenyerét (Alkoholizmus)

Történt egyszer, hogy a szegény földműves kora hajnalban kiment a földjére dolgozni. Nem reggelizett otthon és ezért tarisznyájába tett egy darab kenyeret. A föld szélén levetette a kabátot és zsebében hagyta a kenyeret. Majd befogta a lovat az ekébe és szántani kezdett. Mire a nap felkelt, jó darab földet beszántottak, és a ló is meg ő is elfáradt. Itt az ideje, hogy egy kissé megpihenjek és megegyem a magammal hozott kenyeret, mondta magában a földműves. Mikor azonban fölemelte a kabátot és keresni kezdte, megdöbbenve tapasztalta, hogy a kenyér nyomtalanul eltűnt. Különös, mondta magában az emberünk! Egy árva lelket sem láttam erre járni. Vajon ki vihette el a kenyeret?

A földműves nem tudta, de én elárulom nektek, hogy az ördög lopta el a kenyeret. Most ott rejtőzködött a kocsi szalmája között és kíváncsian várta, mikor kezd a földműves káromkodni haragjában. Ezt azonban hiába várta. Arra gondolt ugyanis, hogy aki elvitte, az talán még nála is éhesebb volt. Legyen bol-

dog vele! Elsétált tehát a kúthoz és jót ivott a friss vízből. Miután kipihente magát a fűben, újra munkához látott.

Az ördögöt igen bosszantotta, hogy nem sikerült bűnre vezetnie a földművest. Visszaballagott tehát a pokolba és előadta sikertelen vállalkozását. A főördög alaposan le is gorombította.

– Egyedül te vagy az oka a sikertelenségnek. Mars vissza a földre és próbáld ügyesebb eszközökkel bűnre vezetni és elrabolni a földműves kenyerét! Adok erre három esztendő. Ha ezalatt sem érsz el eredményt és dolgavégezetlenül térsz vissza, beleduglak a szenteltvízbe!

A kis ördög minden porcikájában reszketett és mint a szélvész gyorsan visszatért a földre. Ettől kezdve éjjel-nappal azon gondolkozott, hogy miképpen tegye tönkre a földműves embert. Megvan! Egy hűséges és becsületes fickó alakját öltötte magára és beállt szolgálni a földműveshez. Az egyik esztendőben rábeszélte gazdáját, hogy vesse be gabonával az egyik nedves földterületét. A gazda hallgatott rá és elvetette a gabonát. Nem bánta meg. Ebben az évben ugyanis nagy volt a szárazság. Kiszáradtak a földek. Csak a mi emberünknek nőtt nagyra a vetése és pompás aratás volt benne. Így egész évre megvolt a kenyeke, sőt még fölöslege is maradt.

A következő esztendőben arra vette rá gazdáját a szolgának öltözött ördög, hogy a hegyoldalra vesse be gabonával. Így is cselekedett és nem bánta meg. Abban az esztendőben ugyanis rengeteg eső esett és a többi földművesnek tönkrement a vetése. Elázott és elrohadt a gabona, csak a hegyoldalon lévő földek hoztak bőséges termést. A földművesnek most már annyi volt a búzája, hogy nem tudta hová tenni. Ekkor azonban újra segítségére sietett „bölcs” tanácsával a szolga. Megtanította gazdáját a pálinkafőzésre. Ettől kezdve rákapott az ivásra és ritkán lehetett józan állapotban találni.

Mikor ezt meglátta az ördögúrfi, elszaladt a pokol-

ba és büszkén jelentette gazdájának, hogy milyen sikerrel járt munkálkodása.

– No, ezt magam is látni akarom, mondotta a pokol fejedelme.

A földműves házában szépszámu vendégsereget találtak együtt. A földműves felesége töltögette a poharakba az illatos pálinkát. Az egyik asztalsarkon azonban megcsúszott az üveg és a drága nedű a földre ömlik. Ezért aztán alaposan összeszidta a feleséget az ördögök nagy öröme. Azt hiszem, most már nem maradna nyugodtan akkor sem, ha elcsenném a kegyerét, súgta oda az ördögúrfi a főnökének.

Egyszer csak kopogtatás hallatszik. Egy szegény ember lép a szobába. Éppen a munkából jön és amikor meglátja a pálinkásüveget, ő is kedvet kap egy pohárra. A földműves azonban barátságtalanul néz rá és ezt morogja a bajusza alatt:

– Annyi pálinkám nincs, hogy minden jöttmentet megkínáljak vele.

Ez nagyon tetszett a főördögnek.

– Várj csak, biztatta a kisördög, ezután jön még a java.

Amikor a vendégek már jól beittak, hízelegni kezdtek egymásnak és képmutató beszédeket folytattak. Összevissza hazudoztak mindent és ez is tetszett az ördögök fejedelmének.

– Ha az ital arra is ráveszi őket, hogy egymásnak támadjanak és megöljék egymást, akkor végleg a mi kezünkbe esnek – mondotta.

– Várj csak és akkor meglátod, hogy mi jön a következő pohár után! Most olyanok, mint a rókák, de hamarosan farkasokká változnak, mondotta a kisördög gazdájának.

És valóban. Alighogy néhány pohárka pálinkát leengedtek a torkukon, a beszédük egyre hangosabb lett és hamarosan ökölbe szorultak a kezek. Először a házigazdát készítették ki, akinek az orrából megereedt a vér.

– Pompás, mondotta a főördög, csak így tovább!

– Várj csak, majd meglátod, mivé lesznek a harmadik pohár után!

Már beszélni sem tudtak a részegségtől és az ajtó felé tántorogtak. A gazda megpróbált utat mutatni nekik, de azok nekiestek és alaposan összeverték. Ennek láttára elismerően mondotta a főördög:

– Megszolgáltad és megérdemelted a földműves kenyerét. De honnan vetted ezt a csodálatos italt? A farkas vagy a disznó véréből?

– Ó nem, válaszolt az ördög, sokkal egyszerűbb a dolog. Mindössze arról van szó, hogy megtanítottam gazdámat a pálinkafőzés tudományára. Az állati vér eddig is megvolt benne, de a pálinka gyújtotta fel. Így aztán, amíg pálinkája lesz, állat marad és nem ember.

Így beszélt az ördög és főnöke elimeréssel adózott ügyességének. Ki is tüntette és magas állásba helyezte birodalmában.

A lélekmentő asszony

Minden idők egyik legnagyobb női egyénisége magasodik elénk Sziénai Szent Katalin személyében. A nyugtalan XIV. században élt, egy kelmefestő leánya volt. Isten azonban meghívta, hogy általa segítsen a békétlen világon. Firenzében helyreállítja a békét, figyelmezteti a bíborosokat, és a pápát is Rómába való visszatérésre biztatja. Bélpoklosokat gondoz, szegényeket istápol, bűnösöket békít ki az Istennel.

Nicolo Tulde, egy fiatal sziénai nemes súlyos bűnt követett el és halálra ítélték. Kétségbeesetten várja a kivégzés napját. Hitét már régen elvesztette és így az örök élet sem vigasztalja. Ekkor jut eszébe Katalin és az ő imáját kéri. Katalin nem késlekedik. Ha nem is mentheti meg a szerencsétlen ifjú földi életét, de megmenti őt az örök élet számára. Újra fölébreszti benne a hit kialvó szikráját és levelet ír lelkiatyjának Cápui Rajmundnak.

„Meglátogattam a szerencsétlen ifjút, akit ön is is-

mer. Megvigasztaltam és annyira fölbátorodott, hogy szentgyónását is elvégezte. Arra kért, hogy maradjak mellette a kivégzés órájában is.

Másnap reggel együtt mentünk a szentmisére, ahol nagy áhítattal magához vette az Úr Jézus legszentebb testét. Egészen megnyugodott Isten akaratában, csak attól félt, nem lesz-e gyenge az utolsó órában. Maradj mellettem, ne hagyj el engem és akkor nyugodtan megyek a vesztőhelyre, mondogatta. Ne félj testvérem, Jézus nevében fogsz meghalni, ott leszek melletted a kivégzés percében is.

S valóban ott vártam rá a vesztőhelyen és a Fájdalmas Anyához fohászkodtam védencemért. Nicolo jött mosolyogva, félelem nélkül. Nyugodtan letérdelt, megfogtam a fejét és Krisztus érettünk kiontott vérére emlékeztettem. Ő pedig ezt suttogta: Jézus és Katalin. Ekkor napnál világosabban megpillantottam az isteni Mestert, aki szeretettel várta ezt a szegény lelket és vérét saját vérével elegyítette. Ilyen bátran, mint Krisztus lovagjai, nézettek szembe ti is a halállal és Krisztus országának ellenségeivel.”

Erre adott példát valamennyiünknek a hőslelkű Katalin, aki semmi áldozatot nem sajnált, ha egy lelket menthetett meg a mennyország számára.

Egy gyilkos lelkének megmentése

Páter Sigisbert, a fegyház lelkésze, elgondolkozva lépked a sötét folyosókon. Aggódva gondol a közeli találkozásra. Nem azért csupán, mert ez az első találkozása Arthur Rummlerrel, a halálos ítélet kimondása után. Aggodalmának legfőbb oka, hogy eddig makacsul ellenállt a kegyelem hívásának. Semmiképp sem volt hajlandó meggyónni s kibékülni Istennel. De hát mi volt a bűne?

Egy ékszerüzletbe tört be és a 72 esztendőös üzlettulajdonost agyonütötte. Miközben a fiókokat ürítette, rajtakapta a rendőrség és így börtönbe került.

Ezzel ért véget szomorú pályafutása. Már 14 éves korában törvényszék elé állították lopás miatt. Ettől kezdve kisebb-nagyobb lopások következtek, amelyért ötévi börtönbüntetésre ítélték. Most pedig rablógyilkosságot követett el. Bűnét bevallotta a bíróság előtt, de a bánatnak semmi jelét sem mutatta. Ezért aggodott miatta a lelkiatya. Közben a fegyőr már ki is nyitotta Rummler celláját és beengedte a papot. Legnagyobb meglepetésére a rab egészen megváltozott legutóbbi találkozásuk óta. Mi történhetett? A fogoly szó nélkül egy levelet nyújtott át a lelkiatyának. Névtelen levél, egy asszony írta N. N. aláírással. Ez állt benne:

„Kedves Rummler barátom! Ritkán olvasok törvényszéki beszámolót a tárgyalásokról. A tiedet úgy látszik el kellett olvasnom. Szívemig meghatott az a tény, hogy már gyermekkorodban elveszítetted az édesanyádat. Igen, a te életedben hiányzott az anyai szív és az anyai kéz, azért jutottál ide. Ezért is imádkozom mindennap, hogy engedje meg fölnevelnem gyermekeimet. Egyszerű asszony és édesanya vagyok, aki sokat dolgozom, de nem veszítem el Istenbe vetett bizalmamat. Te azt mondtad a tárgyaláson, hogy nincs Isten. Kedves barátom, miért ármítod magad? Van Isten, mégpedig irgalmas Isten, aki nem taszítja el magától a megtérő bűnösöket. Kis Szent Teréz mondotta egyszer: ha a világ minden bűne az én lelkemet terhelné, akkor sem esnék kétségbe, mert Isten ezt is megbocsátaná, ha bűnbánatot tartanék... Gondolj tehát elhunyt édesanyádra, aki az örökkévalóságból aggódva szemléli lelked sorsát. Bizonyára örülni fog, ha tékozló fia visszatér az atyai házba. Térj meg, amíg erre megvan az alkalmad. Ha ezt megteszed, jómagad is érezni fogod, milyen nagy öröm és megnyugvás: kibékülni az Istennel. Ne légy kishitű és ne vesd el levelemet azzal a megjegyzéssel: egy hisztériás asszony írhat csak ilyesmit! Ez nem igaz! Egy édesanya írta ezt, aki mélyen át tudja érezni azt a fájdalmat, mikor egy gyermek rossz útra téved. Hallgass tehát

rám, és akkor még hálás is leszel nekem ezért a levélért. Nem véletlen az, hogy elolvastam a tárgyalásról szóló beszámolót és az sem, hogy szinte Isten sugallatára tollat vettem a kezembe. Bízzál Istenben és az Ő végtelen irgalmában. Gondolj az örökkévalóságra! Erre kér téged egy lelked üdvéért aggódó édesanya.”

Így szólt a levél, amely nem maradt eredmény nélkül. Miközben a lelkiatya elolvasta a szívből jövő szavakat, a gyilkos szeméből szüntelen peregtek a könnyek.

– Látod fiam, ez a jó asszony mindent jobban megmondott neked, mint én mondtam volna. Fogadd meg tehát ezeket az intelmeket, melyet édesanyád küldött és intézett hozzád a résztvevő asszony által!

Ettől kezdve – írja beszámolójában a lelkiatya – minden idő, melyet Arthur cellájában töltöttem, valóságos fölüdülés volt számomra. Mivel meggyőződtem hitbeli tájékozatlanságáról, vittem neki egy katekizmust. Mikor legközelebb fölkerestem, Arthur már az egészet végigolvasta.

– Nos, – kérdeztem tőle – és mindent elhiszel, ami benne van?

– Mindent, hangzott a válasz. Először kételkedtem a válasz őszinteségében. Hiszen, ha olyan sokáig hitetlen voltál, nem lehet egyszerre minden elfogadható az egyház tanításából.

– Megértem önt, – válaszolt Arthur – de miközben a katekizmust olvastam, visszaemlékeztem azokra a hittanórákra, amelyeken az első szentáldozásra készültünk. A plébános atya akkor nagyon kedves volt és most a katekizmus olvasása közben minden eszembe jutott, amit akkor tanultunk és hittünk.

Lassan elérkezett a kivégzés napja. Az egyik nap hivatták Arthurt és közölték vele, hogy kegyelmi kérvényét visszautasították és másnap végrehajtják az ítéletet. Kegyelemképpen azonban egy nappal, 24 órával elhalasztják az ítélet végrehajtását. Tőle függ, hogy elfogadja-e ezt a kegyet. Arthur azonban habo-

zás nélkül válaszolta: Nem! Az ügyész nemesen gondolkodó ember volt és így válaszolt: Arthur Rummler ön nem fontolta meg válaszát. Gondolja meg, hogy egy nap mégis csak egy nap és ne utasítsa vissza ezt a kegyelmet. Arthur azonban újból csak nemmel válaszolt.

Amikor a cellában fölkerestem Arthurt és én is helytelenítettem a kegy visszautasítását, Arthur így válaszolt:

- Ne gondolja atyám, hogy ezt daczból tettem.
- Akkor miért?
- Atyám, én megöltem egy embert. Ezt nem tudom jóvátenni. Mikor azonban felkínáltak még egy napot az életből, arra gondoltam: ez a nap még az enyém lehetne. De ha lemondok róla engesztelésül bűneimért, Isten ítélőszéke előtt bizonyára nagyobb irgalmasságra találok. Ezért mondtam nemet a kegyelemre.

Krisztus az Andesekben

Chile és Argentína határán, egy 3962 m magas hegycsúcson hatalmas Krisztus-szobor emelkedik a magasba. Jobb kezét áldásra nyújtja, baljában keresztet tart. A szobor alatt ezt a feliratot olvashatjuk: Előbb kell ennek a hegynek leomolnia és porrá válnia, mint Argentína és Chile népei megfélemedkezniük arról a fogadalomról, melyet Krisztus lábainál tettek. A szobor hátsó oldalán pedig ez áll: Ő a mi békénk, ő egyesített minket!

A XIX. sz. második felében nem kevesebb, mint 12 háború dúlt a két dél-amerikai állam között. 1899-ben mindkét állam döntő csapásra készült. Az állam felemelte az adókat és rengeteg pénzt költött fegyverekre. 1900 húsvétján mindkét ország a háború szakadékához érkezett. Közben elérkezett húsvét ünnepe, a nagyhét szent időszaka. Húsvét napján Bonavente

püspök Buenos Airesben nagyszabású beszédet mondott. Nem valami megszokott húsvéti prédikációt, hanem egy rendkívül megdöbbentő beszédet, melyben békére szólította fel a háborúra készülő országokat. Szavai túljutottak az Andeseken és visszhangra találtak egy chilei püspök szívében. Ettől kezdve a két püspök végigjárta a saját országát. Városról városra, faluról falura mentek és mindenütt megbékélésre szólították fel a népet. Először csak néhány pap és az asszonyok hallgattak rájuk, de aztán jöttek a férfiak is. A nép békevágyára felfigyeltek a kormányok is. A népakarat nyomására tárgyalások kezdődtek és a vitás kérdést, a határellentéteket úgy oldották meg, hogy két részre osztották azt a területet, melyre mindketten igényt tartottak.

A püspök, aki a békehadjáratot megindította, kifejezte ama reményét, hogy hamarosan eljön az idő, mikor a két ország határán egy Krisztus-szobor hirdeti a két nép között létrejött békét. Ez a reménye hamarosan valóra vált. A feleslegessé vált ágyúkat beolvasztották és az így nyert bronzból hatalmas Krisztus-szobrot készítettek.

A kormányzat maga vállalkozott a szobor fölállítására. Egy darabon vasúton szállították az óriási szobrot, majd a 3962 m magas hegyre ágyútalpakon húzták föl. Ahol már a lovak sem bírták tovább vinni, katonák és matrózok húzták kötelek segítségével. A szobrot 1904. március 13-án szentelték meg nagy ünnepség keretében. Erre az alkalomra mindkét országból sok katona és polgári lakos érkezett. Az argentin katonákat meghívták a chileiek, hogy az ő oldalukon táborozzanak és megfordítva. A szobor leleplezése után mindkét nép képviselői közös imaórát végeztek a világ békéjéért.

Kormos (Állatkínzás)

Kormosnak hívták a rongykereskedő kutyáját. Miközben a kereskedő bement a házakba, hogy összeszedje a rongyokat, a hűséges kutya őrizte az ócska kordét, amelyen a rongyot szállította. Az is megtörtént elég gyakran, hogy gazdája bement a kocsmába és ilyenkor Kormosnak sokat kellett várakoznia. Emellett nem volt valami jó élete a rongykereskedő mellett. Gyakrabban kapott verést, mint ennivalót. Nem egyszer az utcagyerekek is megdobálták. Ennek ellenére Kormos hűségesen kitartott gazdája mellett. Úgy őrizte az ócska kordét, mintha drágakövek lennének rajta.

Csak egy jó barátja volt Kormosnak a kis Tibi személyében. A rongykereskedő melletti házban laktak. A kisfiú nagyon sajnálta az agyonkínzott állatot és csaknem mindennap vitt neki egy-egy darab kenyeret, csontot. Valahányszor Tibi megjelent a rongykereskedő udvarában, Kormos boldogan és farkcsóválva üdvözölte. Ha ilyenkor meglátta őket a kereskedő, mindig dühös lett. Ráütött a kutyára és így kiáltott a kis Tibire: ugye azért jössz ide, hogy rongyot lopj. Ezért akarod a kutyát is megszelídíteni.

– Ugyan mit kezdjek én a maga rongyaival bácsi?
– felelte Tibi.

– No, ne nézz engem olyan butának! Nem te vagy az első, aki ilyesmivel próbálkozik. Tűnj el gyorsan a szemem elől!

Szomorúan nézett Kormos kis barátjára, aki lassan kiment az udvarból. Sajnos gazdája ellenére nem tudta Tibi sem megvédeni a kutyát, de ha a gyerekek bántották, mindig védelmére kelt.

Az egyik nap néhány csavargó egy bádogdobozt kötött a kutya farkához, mely benzinnel volt megtöltve. Ezt meg is gyújtották és a szegény állat megrémülve szaladgált a rongyokkal megrakott kocsi körül. Mikor ezt Tibi meglátta, a kutya segítségére sie-

tett. Mikor a rongykereskedő meglátta, azt hitte, hogy Tibi kötötte Kormoshoz a benzinesdobozt. Ezért dühösen nekitámadt a kisfiúnak.

– Nem én kötöttem a kutya farkára az égő dobozt, mondotta Tibi. Ha nem veszem le kutyájáról a dobozt, az összes rongya elégett volna.

– Hazudsz! – kiáltotta a kereskedő és öklével a kisfiúra támadt. Mikor ezt Kormos meglátta, nekiugrott gazdájának és beleharapott a kezébe.

– Te ördögfajzat – kiáltotta – majd megtanítlak én, hogyan kell tisztelni a gazdádát! Ezzel verni kezdte a kutyát és Tibi attól félt, hogy a csontjait is összetöri. Odalépett tehát hozzá, hogy megfogja a kezét. Erre a rongykereskedő még dühösebb lett és úgy fejbévágta Tibit, hogy az eszméletlenül esett össze. Az emberek fölfigyeltek a verekedésre és ők vitték haza a kis Tibit. Az orvos megvizsgálta és agyrázkódást állapított meg. Hosszú ideig élet-halál között lebegett. Közben lefogták a rongykereskedőt és börtönbe zárták. Mikor Tibi magához tért, az volt első kérdése: mi van Kormossal? Szülei azonban nem tudtak erre válaszolni, mert senki sem törődött a kutyával. Közben kiderítették, hogy gazdátlanul kóborol és a szemétdombról éldegél.

– Édesanyám – kérte a kis Tibi – vegyük magunkhoz a Kormost és ha meggyógyulok, gondozni fogom! Szülei az orvos tanácsára teljesítették kérését. Ettől kezdve Kormosnak is jobbra fordult a sorsa és mindig együtt lehetett hű barátjával.

Dox a mesterdetektív

(Állatszeretet)

– Maimone hadnagy?

– Igen, én vagyok.

– Nagyon kérem, azonnal jöjjön a Dox kutyával! Betörték egy ékszerész üzletébe, szemben a színházzal.

Néhány perc múlva már be is lépett a hadnagy a pompás rendőr-kutyával az ékszerüzletbe.

Dox megszagolgatta az éjjeliőr ruháját, aki rövid ideig ugyan, de birokra kelt a betörővel. Azután elindultak. Egy fél óra múlva megállt Dox egy pincelakás ajtajában. Dühösen támadt az előjövő férfire. Ez persze tagadta a betörést. A rendőr magával vitte és megmutatta az éjjeliőrnek. Ő is azt mondta, hogy nem ez volt a betörő.

Maimone hadnagy Doxra nézett és ezt mondta:

– No, most félrevezettél minket! Legközelebb jobban figyelj!

Úgy látszik azonban, hogy Dox nem értett egyet gazdájával. Ugatni kezdett és ismét bement az ékszerüzletbe. Fölvett a földről egy gombot és gazdájához vitte. Ezután visszavezette a hadnagyot a pincelakáshoz. Itt egyenesen a ruhásszekrényhez sietett. Kinyitották. Ő pedig előrángatott egy kabátot. Egy gomb hiányzott róla. Az a gomb, amelyet Dox az ékszerboltban megtalált. Most már nem volt nehéz vallo-másra bírni a tolvajt.

Dox, ez az olasz rendőr-kutya 1946-ban született. Mintapéldánya a német juhász-kutyáknak, versenyzett már a világ leghíresebb kutyáival. A francia Xorróval, az angol Rexszel, de ő lett a győztes. Négy arany- és 28 ezüstérem birtokosa. Maimone hadnagy negyvennapos korában kapta meg a kutyát. Azóta elválaszthatatlan jóbarátok. Egy szobában laknak és ketten együtt már számos bűnügyre derítettek világosságot. Dox kiváló szaglóérzéssel rendelkezik. Egyszer az országúton 19 kilométeren át követte egy ember nyomát. Egyébként igen izmos és ügyes állat. Ő az egyetlen kutya a világon, amely ki tudja venni a töltenyt a pisztolyból anélkül, hogy elsütné. Egy megkötözött embert kiszabadítani, ez gyerekjáték számára. Egyszer például egy kislányt mentett meg az utolsó pillanatban az autó elől. Többször megmentette már gazdája életét. 1950-ben, amikor Dox négyéves volt, Maimone hadnagy Salvatore Giuliano bandájával ke-

rült szembe. A banditák egy barlangba csalták és ott súlyosan megsebesítve magára hagyták. Dox azonnal segítségért sietett és így még idejében közbeléphettek az orvosok. Kilenc évvel később két betörőt nyomoztak. Az egyik házban Dox megáll a divány előtt és ugatni kezdett. Alatta rejtőzött az egyik betörő. A másik, aki a szekrényben rejtőzött, törrel támadt a hadnagyra. A kutya azonban ráugrott és átharapta a kezét. 1960-ban Maimone hadnagy meg akarta jutalmazni hűséges kutyáját. Elvitte tehát egy vendéglőbe. Itt azonban Dox nem sokat törődött az ételekkel. Ehelyett morogva megállt az egyik vendég előtt. Kiderült, hogy az illető nem volt más, mint egy gonosztevő, akit már öt éve keresett a rendőrség.

Természetesen a betörők is félnek az okos kutyától. Egyszer 12 betörőre vigyázott, amíg gazdája telefonált a rendőrségre. Egy sem mert megmozdulni. 200 alkalommal volt alkalma részt venni a gonosztevők üldözésében. Hét esetben súlyosan meg is sebesült. Természetesen bőven van csodálója ennek a nagyszerű kutyának. Gyakran küldenek ajándékot számára és finom falatokban válogathat.

A vak kutya

Sajnos igen sok gyerek hajlamos arra, hogy kínozza az állatokat. Igaz, hogy az állatnak nincsen lelke, de azért ő is érez, érzi a fájdalmat. Ezért bűn az állatkínzás. Néha olyan sok jót tesznek velünk, hogy még egy embernek is becsületére válna. Erről szól a következő történet is.

John Thomas, angol fiatalember már gyermekkorától vak. Most 26 éves. Londonban él rokonainál és a telefonközpontban dolgozik. Itt csak a hallásra van szüksége és ezért példásan ellátja munkáját. Ezenkívül igen kifinomultak a tapintószervei és ujjai is nagyban segítik munkájában. Sohasem téved, amikor egy meg-

szakadt vonalat nelyre kell állítani. Szelíd és türelmes ember, aki hőiesen viseli a vakság keresztjét.

Csak egy nagy nehézsége van életében: az út ott-honától munkahelyére. Számos útkereszteződésen kell átkelnie és különböző autóbuszra átszállnia. Szerencsére a fiatalember nincsen egyedül, hűséges kutyája vezetgeti. A kutyát a vakok egyesületétől kapta és erre a célra lett kiképezve. Így aztán könnyebben ment a közlekedés.

Egy idő óta John észrevette, hogy kutyája különösen viselkedik. Amikor hazaérkeztek, elbújt a sarokba és nem hízelgett gazdájának, mint azelőtt tette. Végül John elhatározta, hogy elviszi kutyáját az állatorvoshoz. Itt megállapították: a kutya megvakult. Thomas könnyekre fakadt e bejelentés hallatára. De nemcsak ő sajnálkozott emiatt. Szinte egész Londonban részvétet keltett a dolog. Most derült ki, hogy a kutya már két éve vak volt, de mivel jól ismerte az utat, hűségesen teljesíteni tudta vak gazdája vezetését. Szerencsére egy komoly operációval sikerült az egyik szemét meggyógyítani és most már ismét kísérgeti gazdáját munkahelyére.

Ezen mulatott Olaszország

(Rossz olvasmány)

Signor Carlettinak hívják azt az embert, akin 1950-ben egész Olaszország jóízűen kacagott.

Az 1920-as években vándorolt ki Amerikába és Chicagóban telepedett meg. Először sokat küszködött, de egy szerencsés ötlet jóra fordította sorsát. Egy szép napon ugyanis felcsapott regényírónak. Könyvei nem tartoztak az irodalom remekművei közé, tele voltak izgalmas bűnügyekkel, lopással, rablással, gyilkossággal. Bőven akadt olvasója és Carletti úr meggazdagodott. Így tért vissza szülőföldjére és Rómában telepedett le.

Az egyik este különös látogató kopogott be ajtaján. Egy fiatal pap fekete reverendában. Carletti nemigen kedvelte a papokat, de most mégis hízelgett hiúságának látogatása. Arra gondolt, hogy valami jótékony célra akar pénzt kérni tőle. El is határozta, hogy néhány ezer lírát kiutal számára.

A cselédlány bejelentette, beengedte a vendéget és eltávozott. A pap és Carletti kettesben maradtak. Carletti hamarosan megállapította, hogy látogatója nem nevezhető rokonszenves egyéniségnek. Nyugtalanul forgatta szemét és kezét is ökölbesorítva tette az asztalra. Egy darabig szólanul ültek egymással szemben. Lassan, vontatottan indult a beszélgetés. A pap kenetesen beszélt a halhatatlan lelkek értékéről, melyet ő annyira szíven visel. Carletti természetesen csak a pénz értékét ismerte és ezért kelletlenül hallgatta látogatója szavait. A pap hangja ezenkívül egyre ingerültebbre, gúnyosabbra változott. Majd villámgyorsan fölugrott, kirántott zsebéből egy boxert és állon ütötte a házigazdát, aki azonnal elvesztette eszméletét. Mire magához tért, már a székhez kötözve látta, hogy a reverendás rabló páncélszekrényét is föltörte.

– De hát kicsoda ön tulajdonképpen, kérdezte meg-rémülve?

A rabló letette magáról a reverendát és így vála-szolt:

– Hát ha éppen tudni akarja, megmondhatom. Én vagyok az ön könyveinek egyik leghűségesebb olvasója. Amit most önnel csináltam, azt mind az ön által írt regényekben olvastam.

Így szólt a fiatalember és az elrabolt pénzzel kiugrott az ablakon.

Ugye nem csoda, ha ezen egész Itália nevetett. De az már nem nevetséges, hogy a rossz olvasmányok milyen kárt okozhatnak az emberek lelkében.

Szerelmeslevél

Az asztal már meg volt terítve, csak édesapám érkezésére vártunk. Éppen kedvenc ételém került ma az asztalra: gombaleves és szilvásgombóc. Magdi húgommal éppen arról vitatkozunk, hogy ki tud többet megenni? Én azt mondtam, hogy ötöt lenyomok. Magdi fogadkozott, hogy ő hattal is elbánik. Majd meglátjuk! Én a veranda ablaka előtt álltam és elsőnek vettem észre, hogy megérkezett édesapám. Szókása szerint megnézte a postaládát. Ilyentáiban szokott jönni a postás, de én még nem láttam. És mégis! Apukám levelet talált a ládában. Miközben befele jött, nézegette, azután mosolyogva a zsebébe tette. Közben kezét mostunk és imádkoztunk. Édes Jézus légy vendégünk, áldd meg, amit adtál nekünk! Miközben a levest kanalaztuk, felette fúrta oldalamat a kíváncsiság, hogy vajon kinek érkezett a levél? Én is vártam az egyik barátomtól. Mikor már nem bírtam tovább kíváncsiságom visszatartani, megkérdeztem: nem nekem jött a levél? Nem, fiam, Magdi húgodnak. Jó, hogy szóltál, mert el is feledkeztem róla. Magdi éppen három gombócot kapott a tányérjára. Hatot kérek, mondotta. Előbb edd meg ezt, szólt nagymama, utána még kaphatsz! Mikor azonban meghallotta, hogy neki jött a levél, egyszerre elfeledkezett a szilvásgombócról. Kíváncsian nézte, amint apukám belenyúl zsebébe és előveszi a levelet. Mindjárt észrevettem, hogy nem a postás hozta. Boríték és bélyeg nélkül érkezett. Valaki biztos bedobta. De a hátára valóban oda volt írva Magdi húgom neve. Vajon ki és mit írhatott Magdinak? A levél így szólt:

„Kedves Magdika! Már régen akartam mondani, hogy nagyon tetszel nekem. Szeretnék találkozni veled. Várj meg holnap tanítás után a kiserdő mellett. Nagyon szeretlek. Csókol: Ali . . .”

Persze ennek hallatára jóízűt nevettem, Magdi pedig elpirult a füle tövéig. Apuka is mosolygott, de anyu nem hagyta annyiban a dolgot. Azonnal vallat-

ni kezdte Magdit, hogy ki ez az Ali? Kis húgom ötölkhatolt, de aztán bevallotta, hogy a közelünkben lakó Szabó bádogos fia. Mindig utánam jár, pedig engem igazán nem érdekel. Olyan szeplős képe van... A múltkor találkoztam vele Piriéknél. Éppen zálogosdít játszottunk. A kiváltáskor azt kívánta, hogy pusztítsam meg. Én persze ezt nem tettem. Még szép, mondta anyuka és fejcsóválva nézett Magdira. És te erről mindeddig semmit sem szóltál? Pedig egy rendes kislánynak nincs titkolnivalója édesanyja előtt. Mindenesetre én bízom benned és elhiszem, amit mondtál. Egy dologra azonban figyelmeztetek. Egy igen kedves hitoktató atya mondogatta nekünk: ugye lányok, ismeritek a mandulafát!? Nos, ez a fa szokott elsőnek kivirágozni kertjeinkben, ha eljön a tavasz. Mivel azonban nagyon siet a virágzással, gyakran megtörténik, hogy elfagynak virágai és nem terem gyümölcsöt. Ezzel szemben az akácfa megvárja a jó meleg májust és a fagyosszenteket. Csak utána virágzik, amikor már nem kell félnie a hideg pusztításától. Az okos kislány, a keresztény kislány is így cselekszik. Nem siet a virágzással, a fiúkkal való foglalkozással. Erre még ráértetek. Várjátok meg a májust, amikor majd felnőttök és akkor eleget udvarolhattok még egymásnak. Arra is gondoljatok, hogy mit mond Pál apostol az ember testéről és szívééről! A Szentlélek templomának nevezi. Ezért legyetek óvatosak, hogy kit engedtek be és mikor ebbe a templomba... Hát csak ezt akartam mondani. Délután pedig elmegyek Ali szüleihez és megmutatom nekik a levelet. Így szólt anyuka és Magdi megdermedve hallgatta. Nagynehezen lenyomott ugyan két gombócot, de a többi már nem ment le a torkán.

Odakint ragyogóan sütött a nap. Május volt. Virágoztak a rózsafák... Édes akácillatot csapott arcunkba a szél...

Nóra és Teoroi

(Hitvesi hűség)

Így hívják őket. Mindketten vidám, fiatal emberek, akiket gyengéd szerelem fűz össze. Boldogan állnak az Úr oltára elé, hogy örök hűséget fogadjanak egymásnak. Szinte paradicsomi boldogságban élnek néhány évig. Mivel gyermekük nem születhet, örökbe fogadnak egy kisbabát. Mindez 1945-ben történt.

Még ebben az évben fölfedeznek Nóra térdén egy gyanús foltot. A bőr ezen a helyen egyre vörösebb lett. Az orvos megvizsgálta. A vizsgálat során kiderül, hogy a beteg bőr sem a melege, sem a szúrásra nem reagál. Semmi kétség, Nóra megkapta a bélpoklosságot. Teoroi könyörög az orvosoknak, mentsek meg a feleségét. Ettől kezdve naponta injekciózzák a szegény asszonyt. Ez havonta 2000 frankba kerül. Teoroi ácsmesterséget folytat, de nincs annyi munkája, hogy ezt a pénzt előteremtse. Ezért minden más munkát elvállal. Négy év múlik el. Mindent megpróbáltak, mindenét eladta, most már nincs többé pénze az injekciókra. A szörnyű betegség egyre jobban elhatalmasodik Nórán. Nem maradhat otthon, be kell vonulnia a lepratelepre. Teoroi elkíséri, de a kapuban nem engedik tovább, könyörtelenül bezárul mögötte. Ő azonban nem nyugszik bele ebbe. Mindössze 25 éves, fiatal, életerős ember, aki azonban szereti feleségét. A lányok rámosolyognak az utcán és apja is újabb házasságra biztatja. Teoroi azonban nem törődik saját magával, nem törődik a lányokkal és apja tanácsaival. Minden gondolatával Nóránál időzik. Elmegy a lepratelep vezetőjéhez és felvételét kéri: együtt akarok lenni feleségemmel, hiszen mi összetartozunk.

Az emberek persze ezt nem értik. Ilyen eset még sohasem fordult elő a telep életében. A szeretet számára nincs hely a paragrafusok között. Csak beteget vehetünk fel – válaszolja a hivatalnok. Akkor a telep területén egy külön kunyhót építek a magam szá-

mára, válaszolja Teoroi. A telep vezetője is ember. Neki is van szíve. Teljesíti a férfi kérését.

Nóra súlyos beteg. Szörnyű lelki fájdalmak gyötrik és ez csak a betegségnek kedvez. Állandóan a bejáratot nézi. El kell jönnie Teoroinak. És nem csalódik reményében. Most már ketten, helyesebben hárman élnek a lepratelepen. Az egészséges baba helyett egy beteg gyermeket fogadnak magukhoz, és most újra boldogok. Teoroi ismét dolgozik. A betegek hamarosan szeretetükbe fogadják. Nóra állapota is kielégítő. Hogy is lehetne másképp?

Világos és vidám a fiatal ácsmester lakása. A kis Kriszta nevetése hallatszik a szoba sarkából. De nemcsak ő mosolyog. Mosolyognak az öreg nénikék is, a csonka lábú férfiak, a lepratelep összes lakói, mert érzik annak a szeretetnek a melegét és világosságát, amelyet itt az élő holtak között gyújtott meg egy hűséges férfi igaz szeretete . . .

Isten köfaragója

(„Szent” művészet)

Achtermann Vilmos 30 éves koráig „egyszerű” földműves volt. Esténként azonban munkája végeztével, elővette a ceruzát és szorgalmasan rajzolgatott, vagy agyagból különféle szobrokat mintázott. Mikor betöltötte harmincadik életévét, nem tudta visszatartani senki, mert Isten hívását érezte, hogy a Magaságbeli és a Szűzanya művésze legyen. Búcsúzáskor édesanyja keresztet rajzolt homlokára és így szólt hozzá: sohase feledkezz meg a Szűzanyáról!

Achtermann Vilmos Münchenbe utazott, ahol egy szegényes padlásszobában húzta meg magát. Nappal a művészeti akadémián tanult, éjjel pedig lázasan dolgozott. Munkája nem maradt eredménytelen. Lassan kezdenek felfigyelni alkotásaira és a sajtó is elismerően nyilatkozott egyik Madonna-szobráról.

Az egyik este gazdag kereskedő kopogtatott be a fiatal művész padlásszobájába. Hízlgő beszéddel próbálja rávenni Vilmost, hogy álljon az ő szolgálatába és gazdag emberré teszi. Persze nem Madonna-szobrokat, hanem az emberek érzékeit csiklandozó, meztelen nőket kell faragnia. A fiatal művész dühösen néz a kereskedőre. Ez egy aranyat tesz az asztalra és így szól: ezt itthagynom. Legyen okos, holnap visszajövök a válaszáért. Ezzel eltűnt.

Vilmos egyedül maradt a pénzzel és gondolataival. A nagy kísértő ezt suttogetta: fogadd meg a kereskedő tanácsát és vége lesz nyomorúságodnak, sőt kitarul előtted a dicsőség kapuja. Az arany valóban nagy kísértő. A művész munkához lát és késő éjszakáig dolgozik. Végre előtte áll egy csábító nőalak. Lefekszik, de nyugtalanul alszik. Összevissza álmodik és fölfölrriad az alvásból. Egyszer csak édesanyját látja és a hangját hallja: ne feledkezz meg a Szűzanyáról! Achtermann felébred, fölugrik és összetöri az éjszaka készített szemérmetlen szobrot. Majd újra munkához lát és megformálja a Legszenőbb Asszony szépséges alakját. Így még sohasem sikerült megmintáznia.

Másnap délben újra bekopog a kereskedő. A fiatal művész azonban nem engedi be lakásába. Mikor dühösen távozik, Achtermann utána dobja az aranyát.

Így lett és így maradt Achtermann Vilmos Isten és a Szent Szűz kőfaragója. Művészetével Istent és az egyházat szolgálta egész életében. A keresztlevétel és a Pieta című szobra ma is világhírű kincse a müncheni székesegyháznak.

S mindezt annak köszönhette, hogy nem adta el művészetét az aranyért.

A fékezetlen szenvedély

Két szivacs vadász: Jimmey Harker és Stephan Jones elválaszthatatlan barátok voltak. Együtt dolgoztak a floridai tengerparton és nem egyszer men-

tették meg egymás életét a veszedelmes cápák ellen. Semmiféle hatalom nem választhat el minket egymástól, jelentették ki nem egyszer. És mégis mi történt?

Valahol egy szép lánnyal találkoztak. Aranyszőke haja puhán omlott a vállára és kéklő szemével, piros ajkaival rájuk mosolygott. Mindketten azt gondolták: ez a biztató mosoly nekem szól. Emiatt vita támadt közöttük, me'ly csúnya veszekedéssé fajult. Odalett a barátság és a gyűlölet tüzeiben elégték a szeretet szálai. Jimmey Harker végül így szólt egykori barátjához: nincs más választásunk, meg kell vívnunk egymással. A tenger alatt, munkaeszközeinkkel döntjük majd el, kié legyen a leány. Stephan Jones elfogadta a kihívást, mert nem akart gyávának látszani.

Négy társuk vállalkozott, hogy közreműködnek a párbajnál. Kettő fönt a csónakban, kettő a tenger mélyén. Kora reggel két csónak úszott a hullámokon. Csendes volt a víz, hallgattak a csónak utasai is. Talán egy pillanatra rádöbbenek, milyen szamárságot csinálnak most. De nem, most már nem lehetett visszalépni. Büszkeségük lezárta ajkukat. Egyszerre megjelent képzeletük előtt a gyönyörű leány, szőke hajával, kék szemével, piros ajkával. Ez a látomás újra fölszította szívükben a szenvedély tüzét.

Már ki is szálltak a csónakból, hogy a tenger mélyére ereszkedjenek. Az egyik kezükben a szigonyt, a másikban éles késüket szorongatták. Így támadtak egymásra. Harker felülről Jones hátába dőfte a szigonyt és még ebben a pillanatban Jones kése szíven találta Harkert. Társaik azonnal jelzést adtak, de mire felhúzták a szerencsétlen párbajozókat, már mindketten meghaltak.

A szép szőke, kékszemű leánynak pedig nyoma veszett. Hiába keresték, kutatták, sehol sem találták meg...

Gyilkos-a Szent Péter templomban

(Goretti Mária)

A római Szent Péter templomban fényes ünnepségre készültek. Az oltáron gyertyák égtek és Szent Péter sírján is ragyogtak a lámpák. A hívek teljesen megtöltötték az óriás templom hajóját. Megjelentek a bíborosok, a püspökök és köztük Krisztus földi helytartója: XII. Pius pápa.

Halálos csend uralkodott a templomban, amikor a pápa beszélni kezdett. Ebben kihirdette, hogy Goretti Máriát a boldogok sorába iktatják. Alighogy befejezte beszédét, sokezer torokból hangzott fel a kiáltás:

– Boldog Goretti Mária, könyörögj érettünk!

Egész közel a szentélyhez egy falusi parasztasszony ült és amikor fölhangzott a kiáltás, reszkető kezét az arcához emelte. Ő volt annak a kislánynak az édesanyja, akit ma, 45 évvel a halála után boldoggá avattak.

– Boldog Goretti Mária, könyörögj érettünk! – hangzott fel újra a kiáltás a hívek ajkáról.

Ezt imádkozta a pápa is az egybegyűlt bíborosokkal.

– Boldog Goretti Mária, könyörögj érettünk! – mondotta egy öreg, fehér hajú ember, miközben könnyei szünet nélkül ömlöttek sokat szenvedett arcán. Ott térdelt a többiek között és sokan nem is gondolták, hogy ez az aggastyán nem más, mint Goretti Mária gyilkosa.

*

– Nem messze Rómától van egy kis falu, Nettuno a neve. A falu határában találunk egy Conca nevű tanyára. Itt gazdálkodott a századfordulón két család: özvegy Gorettiné hat gyermekével és az öreg Sorenelli, Sándor nevű fiával. Együtt gazdálkodtak, jóllehet igen sokban különböztek egymástól.

Goretti asszony vallásosan nevelte gyermekeit,

amint ezt férjének halálos ágyán megígérte. Bizony sokat kellett az özvegynek dolgoznia, mert a gyerekek kicsik voltak, a legidősebb Angelo 16 éves. Ő segített édesanyjának a mezei munkában. A ház napsugara a kedves és szép Mária volt. A Jóisten nemcsak testi szépséggel ajándékozta meg, hanem szép lélekkel is. Nem volt hiú, nem lehetett a tükör előtt látni. Erre különben sem volt ideje, mert a 12 esztendő leánykára hárult a háztartás egész gondja. Mosott, főzött, takarított és vigyázott kistestvéreire. A sok munka ellenére mindig vidám volt és a szívét tisztán megőrizte a bűntől.

Egészen másképp festett a ház, ahol Sorenelliék laktak. Az apa részeges és inkább káromkodott, mint imádkozott. Fiával nem sokat törődött és az minden nevelés nélkül nőtt fel. Rossz barátok közé keveredett és húszéves korára már szinte minden bűnbe belekóstolt.

Gorettiék házában mindig béke és vidámság uralkodott. Sorenelliéknél azonban ritkán lehetett valami szépet hallani. A szép fiatal kislány igen tetszett a züllött életet folytató Sándornak, aki szenvedélyeinek sohasem tudott parancsolni, tisztátalan vágyakat táplált szívében a kis Mária iránt. Mindent elkövetett, hogy az ártatlan lányt bűnre vezesse. Ezért Mária mindig félt tőle és valahányszor meglátta, a nagy kísértőre, az ördögre gondolt. Gyakran imádkozott érte, hogy Isten vezesse jó útra a szerencsétlen fiatalembert. Úgy látszott azonban, hogy minden hiába. Sándor egyre vakmerőbb lett...

Egy szombati napon történt: 1902. július 5-én. A kis Mária reggel meggyónt és másnap, vasárnap áldozni akart. A szentáldozás adott neki erőt, hogy ellen tudjon állni a kísértéseknek. Vasárnap, éppen a Szentvér ünnepén meg is áldozott és följánlotta a gonosz Sándor megtéréséért.

Hétfőn reggel édesanyja és bátyja az udvar hátsó részén dolgoztak, Mária a konyhában foglalatoskodott. Egyszer csak váratlanul belép hozzá Sándor.

– Nem foltoznád meg az ingemet? – kérdezi a leánykától, bent van a szobában.

– Szívesen, – felelte Mária és már indult befelé. Mikor a szobába értek, Sándor megragadta a leánykát és először szép szóval szemérmetlen bűnre akarta csábítani. Mária természetesen nemet mondott és ki akart szaladni a szobából. A fiú azonban útját állta. Egy piszkos kendővel igyekezett betömni Mária száját, hogy erőszakkal kerítse hatalmába.

A bűntől való félelem azonban oly erőt adott Máriának, hogy kiszabadította magát a fiú kezéből. Az ajtóhoz lépett és segítségért kiáltott. Sándor erre teljesen elvesztette az eszét, leteperte a kislányt és egy éles törrel többször beleszúrt a leány testébe. Mária elsősorban azzal törődött, hogy védekezzen ruhája leszakítása ellen, így nem tudott védekezni a halálos szúrások ellen. Végül a fiú otthagya áldozatát és elmenekült. Midőn édesanyja és Angelo beszaladt a szobába, elszörnyedve látták a vérében fekvő leánykát. Azonnal kórházba szállították, ahol később magához tért.

A pap megáldoztatta, de előtte megkérdezte:

– Meg tudsz-e bocsátani a gyilkosnak?

– Igen – válaszolta Mária –, megbocsátok neki. Sőt azt szeretném, ha majd egyszer mellettem lenne a mennyországban.

Ezek voltak utolsó szavai. Csütörtökön már el is temették a tisztaság kis vértanúját.

A gyilkos börtönbe került és 30 évig kellett ülnie gonoszságáért. Sem a tárgyaláson, sem a fogságban nem mutatta a bűnbánat jelét. Ha pap közeledett hozzá, gúnyosan visszautasította. Néhány évvel később, különös álmot látott. Máriát látta egy szépséges kertben, amint éppen liliomokat szedett. Mikor Sándort meglátta, átnyújtott neki néhány virágot és azt mondta:

– Neked is ide kell jönnöd!

És amit nem tudott elérni a pap, azt elérte a családos álom. Sándor kibékült Istennel és napról nap-

ra jobb ember lett. Mélységes bánattal viselte büntetését. Mikor kiszabadult, egy kapucinus kolostorba lépett be szolgának. Mint szerzetes a bűnbánat szép példáját adta.

A concai lilium híre pedig elterjedt az egész vidéken. Egyre többen zarándokoltak sírjához és közbenjárását kérték. Sok csoda is történt és ezért a pápa boldoggáavatta a tisztaság vértanúját.

Így történt aztán, hogy a gyilkos ott sírhatott a boldoggáavatási szertartáson és bűnbánó könnyek közegette imádkozhatta:

– Boldog Goretti Mária, könyörögj érettünk!

(*W. Hünermann*)

Megtérés

(Lopás, rablás)

A vonat éppen egy kis állomáson tartózkodott. Nagy csomaggal, egyszerű öltözékben egy pap lépett be egy másodosztályú fülkébe. A pap láttára mindenki elhallgatott. Két jólöltözött férfi is így cselekedett. Az idősebbik arcán gúnyos mosoly jelent meg, de a fiatalabbik felugrott a helyéről és felkínálta az idős lelkipásztornak. Hálálkodva foglalt helyet, hiszen kifáradhatott, míg ideért a plébániáról. Az idősebb ember közönyösen nézett rá, de a fiatalabb hamarosan beszédbe elegyedett a lelkipásztorral. Hívei iránt érdeklődött, a vidéki élet nyugalmit dicsérte és kellemesen elbeszélgetett vele.

A plébános nem utazott messzire és egy jó félóra múlva leszálláshoz készülődött. Szívélyesen elbúcsúzott az utasoktól és elhagyta a szakaszt. Elgondolkodva ült le ismét a fiatalember régi helyére.

– Önök talán különösnek tartják, hogy átadtam helyemet egy katolikus papnak – fordult a csendben ülő utasokhoz. Hogy ezt megmagyarázzam, engedjék meg, hogy elmondjak önöknek egy igaz történetet.

– Már régen történt. Könyvelő voltam egy vállá-

latnál és az én dolgom volt a munkások fizetése. A vállalat emberei különböző helyeken dolgoztak és így bőven volt alkalmam utazgatni, míg elvittem nekik fizetésüket. Történt egyszer, hogy egy nagyobb összeget kellett elvinnem a szomszéd városba. Az összeget délután vettem ki a bankból. Sajnos, a szokásos vonatomat lekéstem és csak késő este érkeztem meg a városba. A vonaton rajtam kívül csak egy férfi utazott. Csendesen ült a sarokban és kalapját arcába húzta. Már arra gondoltam, hogy kettesben maradunk, amikor az egyik állomáson beszállt hozzánk harmadiknak egy katolikus lelkipásztor. Egyszerre kedvetlen lettem, mert másként gondolkoztam, mint most és nem igen kedveltem a fekete ruhás papokat. Annál jobban meglepődtem, mikor észrevettem, hogy milyen nagy hatással van a pap útitársamra. A különös ember egyszerre megváltozott és mintha megkönnyebbült volna. Valahogy szabadabban lélegzett és hamarosan beszédbe elegyedett a pappal. A lelkipásztor hamarosan elérte úticélját és elhagyta a szakaszunkat. Alighogy elment, útitársam előtt szidni kezdtem a papokat és tücsköt-bogarat beszéltem rájuk. A férfi szótlanul hallgatott. Én tovább beszéltem és a katolikus egyházat kezdtem szidalmazni. Ekkor azonban útitársam felugrott helyéről és ökölbe szorított kézzel mellettem termett. Hozzám képest valóságos óriás volt és könnyen elbánhatott volna velem. Sápadtan és haragtól villogó szemmel így szólt hozzám:

– Uram, miért szidja ön a vallást? Sohasem gondolkozott még azon, hogy mennyi áldás származik az egyház munkálkodásából? És hogy őszinte legyek, azt is megmondom, hogy a pap megjelenése mentette meg az ön életét. Látja, már három hete munka nélkül és teljesen pénz nélkül vagyok. De ismerem önt és tudom, hogy milyen beosztásban dolgozik. Azt is tudom, hogy most nagyobb pénzösszeg van önnél, mert megfigyeltem, amikor a bankba ment érte. Észrevétlenül kísértem önt azóta azzal a szándékkal, hogy

kiraboljam. Gondoltam, hogy nem lesz sok utas és így alkalmam lesz önnel kettesben maradni. Semmiféle hatalom nem menthette volna meg, hogy a sínek közé dobjam és pénzét elraboljam. Egy nagyobb hatalom azonban közbeszólt és megmentette az életét. Az öreg pap megjelenése fölébresztette lelkiismeretemet és jobb belátásra vezetett. Eszembe jutott gyermekkorom, vallásos szüleim, hitoktatóm tanítása és ez elűzte gyilkos gondolataimat. Ezért most már ne féljen! A kísértés elmúlt.

Eddig tartott a történet és az utas elhallgatott. Csendesen nézett maga elé, majd végigjártatta szemét az utasokon.

– És mi történt azzal az emberrel? – kérdezte az egyik utas.

Megrémülve hallgattam vallomását és először az a gondolatom támadt, hogyan tudnék menekülni közeliéből. De amikor beláttam, hogy nincs veszélyben a pénzem és az életem, felébredt szívemben a szánsalom. Fizetésemből egy kisebb összeget adtam neki és megkértem, hogy keressen fel abban az üzemben, ahol én is dolgoztam. Közbenjárásomra föl is vették és szorgalmas munkájával hamarosan kiérdemelte fellettese elismerését. Azóta is kedves ismerősei vagyunk egymásnak. Én pedig nem felejttem el, hogy megmenekülésemért és ennek az embernek megmeneküléséért egy papnak köszönhettem. Ez a magyarázata annak, hogy az imént még közöttünk lévő lelkipásztornak átadtam a helyemet. Ez a legkevesebb, amit megtehetek hálából szerencsés megmenekülésemért.

A takarékos asszony

Réti mester bosszús tekintettel állt a műhely ajtajában.

– Ne légy már olyan kicsinyes, mondotta feleségének, aki nem valami busás borraivalót adott az újságárusnak. Egyszer van az évben újév és a szerencsét-

len embernek télen-nyáron, hidegben-melegben kell szaladgálnia az újságokkal.

– Ezt te nem érted Gergely, válaszolta az asszony. Ha én minden küldöncnek és házalónak gazdag borra-
valót adnék, hamarosan kiürülne a pénztárcánk.

A rendreutasított mester még morgott valamit a bajusza alatt, majd visszatért az asztalosműhelybe. A szívében igazat adott az asszonynak. Ő sem szeret-
te a pazarlást, de nem akarta, hogy zsugorinak neve-
zék az emberek.

Réti asszony nem volt zsugori. Házukat egy sze-
gény sem hagyta el alamizsna nélkül. Azonban min-
denben szeretett mértéket tartani. Nehéz időket
élünk, szokta mondani és takarékoskodni kell. Az
ember sohasem tudhatja, hogy mikor jön valami vá-
ratlan kiadás. Ezért a konyhaszckrényben volt egy
kis ládikója, amiről senki sem tudott. Esküvője óta
ebben gyűjtögette össze félretett forintjait. A ládikára
ez volt felírva: „A szükség napjaira”. Férjének sem
szólt erről a kis spórkasszáról. Ebből fedezte a ki-
sebb kiadásokat, de gondosan ügyelt arra, hogy ál-
landóan szaporodjék benne a pénz.

Két gyermekük volt, egy fiú és egy leány. Minél
nagyobbak lettek, annál több kiadás volt rájuk. Múl-
tak az évek és a gyerekek felnőttek. Mária már el-
adósorba került és Pali fiúk egy bankban dolgozott,
mint pénztáros.

Az egyik este sápadtan és megtörtén jött haza mun-
kájából. Az édesanya ismerte fiának könnyelműsége
hajló természetét és mindjárt rosszat sejtett. A fiú
azonban csak fejfájásról panaszkodott és visszavonult
a szobájába. Amikor Réti asszony tíz óra tájban a
szobájába ment, észrevette, hogy fiánál még mindig
világosság van. Csodálkozva hallotta, hogy fia, ahe-
lyett hogy aludna, le s föl járkál a szobában. A jó
asszony hallgatózni kezdett és megdöbbenve kellett
hallania, hogy Pali fia kétségbeesett szavakat mormol
magában. Mi történhetett? Nem tudta magát vissza-
tartani és benyitott a szobába. Pál megijedt, amikor

maga előtt látta édesanyját. Gyorsan az asztalhoz sietett, hogy eltüntesse az ott lévő levelet.

– Ne tedd el, mutasd meg nekem! – mondta az édesanya.

A fiú azonban a zsebébe gyűrte.

– Mi történt Palikám? Nem akarsz engedelmeskedni édesanyádnak? És annyi fájdalom csengett az anya szavaiban, hogy a fiatalember szíve is megremegett tőle.

– Édesanyám! – kiáltotta kétségbeesve – és átnyújtotta neki a levelet.

Nyugtalanul futotta át Réti asszony a sorokat.

– Istenem, mit jelentsen ez? Egy ember arra szólít fel téged, hogy 24 órán belül fizess ki a szerencsejátékból eredő adósságodat. Ha ezt nem teszed, kénytelen lesz jelentést tenni a munkahelyeden. Mit jelent ez fiam?

Pál bűnbánóan hajtotta le fejét.

– Igen anyám, játszottam. Most az egyszer. De soha többé! A klubhelyiségben szórakoztunk, mikor az egyik társunk szerencsejátékra hívott minket. Kellemes időtöltés ez – mondotta. Nem nagy összegben játszottunk és én is veszélytelennek tartottam a dolgot. Először minden rendben ment. A baj csak akkor kezdődött, mikor nyerni kezdtem. Később megfordult a szerencse és minden pénzemet elvesztettem. Ekkor egy kötelezvényt állítottam ki, csak hogy tovább játszhaszak. Újra csak vesztettem. Így aztán komoly adóssággal hagytam el a játéktermet.

– Ennyi pénz! – sóhajtott fel az édesanya.

– Szégyenkezve és bűnbánóan tértem haza és megfogadtam, hogy soha többet nem veszek kártyát a kezembe. Csak most az egyszer meneküljek meg ebből a veszélyes helyzetből.

– De honnan vegyünk ennyi pénzt? – kérdezte az édesanya. Édesapádnak meg sem merem mondani a dolgot, hiszen tudod, hogy mennyire haragszik a kártyára. Ha pedig megtudja ezt a főnököd, az állásodat

is elveszítéd. Gyerme kem, gyerme kem, hogyan csinálhattál ilyet?

A fiatalember lesütötte a szemét és tanácstalanul nézett maga elé. Hirtelen azonban felragyogott az anya arca. Közelebb lépett a fiához és szigorúan így szólt hozzá:

– Megígéred, hogy nem játszol többet, ha most segíték rajtad?

A fiatalember esküre emelte a kezét és az édesanya is láthatta, milyen komoly a szava, a bánata.

– Soha többé nem nyúlok a kártyához édesanyám, erre megesküszöm . . . Isten engem úgy segítjen!

– Én hiszek neked Pál. A Mindenható megbüntette, ha megszegnéd esküdet. Most tehát feküdj le és aludj nyugodtan. Holnap reggel magam viszem el a pénzt a levél írójának.

– Köszönöm anyám! Drága jó anyám!

Régi asszony komoly pillantással védekezett fia hálálkodása ellen. A konyhába sietett, elővette a kis ládikát, amelybe oly sok év óta gyűjtötte a pénzt. Azonnal leült, hogy megsámolja. Istennek hála, volt annyi, hogy kifizethesse belőle fia adósságát.

Megelégedetten tért nyugovóra abban a tudatban, hogy a „szükség napjaira” félretett pénz és az ő takarékosága nagy szerencsétlenségtől mentette meg a családot.

2297 adag fagylalt

(Torkosság)

Egy amerikai városban történt 1952-ben. Egy Winston nevű ember segített elfogni a tolvajt, aki meglopta a fagylaltost. Örömében a fagylaltos megígérte, hogy gyermekeinek egy évig ingyen adja a fagylaltot. Ez persze könnyelmű ígéret volt, amelyet hamarosan megbánt a szerencsétlen fagylaltos. A három Winston gyerek ugyanis egy év alatt 2297 adag fagylaltot fogyasztott el. Ez körülbelül kétszáz dollárba

került, míg a tolvaj mindössze negyven dollárral károsította meg. Ennek a nevetségesnek látszó történetnek van azonban egy szomorú oldala is. Mindenkelelőtt dicséret illeti meg a fagylaltost, aki állta ígértét, jóllehet tetemes kára származott belőle. A gyerekek azonban igen csúnyán viselkedtek, mldön így kihasználták a hálás fagylaltos nagylelkűségét.

Ki volt a tolvaj?

Hosszú ideje már annak, hogy városunkban három tolvaj lakott. Egyszer elhatározták, hogy kirabolják egy kereskedő házát. A ruháskamra kőépület volt és lent nem volt ablaka. Csak egészen fent, a háztető alatt. Ide bizony nem lehetett létra nélkül fölmászni. No, meg ha föl is mászott volna valaki, olyan szűk volt, hogy nem tudott volna bejutni. Mivel a három tolvaj fejébe vette, hogy meglopják a kereskedőt, mindenképpen végre akarták hajtani tervüket. A kamra ugyanis tele volt árukkal. Nyári ruhák, prêmes sapkák, téli bundák, vásznak, szövetek stb. Az egyik tolvaj családos ember volt és ezért így szóltak hozzá cimborái:

– Neked van egy ötéves fiad. Kicsi a gyerek és hajlékony a dereka. Bemászhat azon a kis ablakon is. Az ő segítségével nyélbeüthetjük a dolgot. Hozd el a kisfiút anyjától és mondd azt, hogy éjféli misére visszük. A gyereket egy kötélén bejuttatjuk a kamrába és ugyancsak kötéllal húzzuk ki a szajrét. Háromfelé osztjuk, te meg a fiaddal másfél részt kapsz. Ezenkívül édességet is veszünk a gyerekeknek. Az apa beleegyezett az ötletbe. A kisfiú olyan ügyesnek és értelmesnek bizonyult, hogy a ruháskamrában mindjárt tájékozódott és a kötél hurkába értékes holmikat helyezett el. Már annyi mindent csentek el, hogy nem volt értelme tovább folytatni a lopást.

– Elég pajtások, többet már nem tudunk elvinni, szólt a vezérük! Mondd meg a kisfiúnak, kösse dere-

kára a kötetet, hogy felhúzhassuk. A kisfiú a derekára kötötte a kötelet és a tolvajok kezdték fölfelé húzni. Már csaknem egészen felhúzták, amikor a kötel, amely a sok felhúzástól az ablak falán feldörzsölődött, kettészakadt. Így a gyermek visszaesett a kamrába és a tolvajok is hanyatt estek. Erre a zajra a kereskedő kutyái nyugtalankodni, ugatni kezdtek. Félni kellett, hogy nyomban az egész ház fölébred és fülöncsípik őket. Különben is közeledett az idő, mikor az emberek misére sietnek. Ezért mindegyik fölkapta, ami éppen keze ügyébe esett és elfutott vele. A kereskedő házában azonban mindenki felébredt és lámpással kutattak mindenfelé. Mikor beléptek a ruháskamrába, nyomban feltűnt a nagy rendetlenség. Megtalálták a kisfiút is, aki sírt, mert megütötte magát. A kereskedő segédei azonnal megértették, hogy miről van szó. Az utcára rohantak és az elhurcolt holmik jó részét megtalálták. A megriasztott tolvajok a zsákmánynak csak igen kis részét vitték magukkal. Valamennyien ide-oda futkostak és kiabáltak:

– Mit kellene tenni? A kereskedő azonban meg gondolt ember, jó keresztény volt és így szólt segédeihez:

– Hagyjátok abba a felesleges üldözést. Csaknem minden megkerült. Amiatt a csekélység miatt, amit magukkal vittek, nem érdemes üldözni őket!

A segédek ezt felelték:

– Önnek igaza van. Hiszen itt maradt ez a kisfiú, hogy a tolvajok nyomára akadjunk. Ki fog derülni, kik a gyermek szülei és minden napfényre kerül.

A kereskedő azonban most is leintette segédeit.

– Nem, nem úgy van! A gyermek fiatal lelke még egészen ártatlan, mások csábították bűnre. Nem szabad tehát bántani, ne is faggassátok! Lehet, hogy magamnál tartom. A gyermek iránt nem érdeklődött senki, tehát a kereskedőnél maradt, aki úgy nevelte, mint saját gyermekét. Minthogy a kereskedő igazságos ember volt, a gyermeket jó szellemben nevelte. Így aztán pompás, eszes kereskedő lett belőle, akit

mindenki szeretett. A kereskedőnek csak lánya volt és ez a fiúval együtt nőtt fel. Nem csoda tehát, ha megszerették egymást. Erről mindenki tudott. Egy szép napon így szólt a kereskedő feleségéhez:

– Lányunk abban a korban van, amikor férjhez kell adnunk. Miért keressünk számára vőlegényt a házon kívül? Ez nagyon kényes dolog. Hiszen gazdag emberek vagyunk és minden kérő nagy hozományra számít.

– Ez igaz, szólt az asszony, mindig úgy szokott történni.

– Éppen ezért, mondta a kereskedő, beállíthat hozzánk egy gazfickó, aki kiadja magát a legbecsületesebb embernek, holott belsejében egészen más. Ezért úgy gondolom, hogy feleségül adjuk lányunkat nevelt fiunkhoz. A fiú nálunk nőtt fel és lányunk is hajlik feléje. Adjuk össze őket, nem fogjuk megbánni!

A kereskedő és felesége így is határoztak és a fiúból lányból egy párt csináltak. A szülők lassan megöregedtek és meghaltak. A fiatalok azonban tovább éltek és gyermekeik születtek. Boldogan és tiszteletben éltek a városban. Csak akkor történt baj, amikor a nevelt fiút megválasztották az esküdtszég tagjául.

Mikor először ült az esküdtek padján, éppen egy tolvaj állt a bírák előtt. Mikor ítéletet kellett mondani, az esküdt elkezdett remegni. A törvényszék elnöke meg is kérdezte:

– Mondja kérem, mi baja?

Az esküdt ezt felelte:

– Engedjenek el, nem tudok ítéletet mondani senki emberfia fölött.

– Dehát miért nem? Ez az élet rendje: a becsületes emberek ítéleznek a bűnösök fölött.

– Éppen az a bökkenő, válaszolta az esküdt, hogy magam sem vagyok becsületes ember. Én is tolvaj vagyok, akit el kell ítélni! Engedjék meg, hogy mindenki előtt bevalljam bűnömet.

Azt gondolták, hogy megzavarodott és nem engedték, hogy vallomást tegyen. Később azonban mégis

elmondotta a derék bíráknak gyermekkori történetét. Mindenkit meghatott ez a történet és az emberek ettől kezdve még jobban tisztelték . . .

Lopott rózsák

A plébánia kertjében áll egy szép lourdes-i barlang. Néhány évvel ezelőtt épült a Boldogságos Szűz tiszteletére. Benne egy szép, kék ruhás Mária szobor, előtte térdepel Bernadett, akinek egy barlangban megjelent a Szűzanya. A plébánia kapuja egész nap nyitva áll és a hívek bejönnek a barlangba imádkozni. Imádsággal, virágokkal kedveskednek a Szűzanyának. Mindezt igen jól láthatom szobám ablakából. Tavasz idején tele van virággal a barlang. Gyakran hallatszik a perselybe hulló adományok csörgése is. Sajnos azonban néha más is történik. A múltkor két fiút rajtakaptam, amint a perselyt fessegették. Sajnos gyakran megtörténik, hogy a lopás ördöge befészkel magát a gyerekek szívébe is. Erről tanúskodik az alábbi történet.

Jancsi minden héten kap anyukájától néhány forintot, és ezzel szabadon gazdálkodhat. Hiszen nagy fiú már, hatodik osztályba jár. Húsvétkor a locsolással is szép pénzt keresett. Jancsi kezében azonban úgy elolvad a pénz, mint tavasszal a hó. Húsvét után figyelmeztette édesapja:

– Jó lesz, ha egy kicsit takarékoskodsz! Közeledek május, az anyák napja. Remélem valami ajándékkal te is kedveskedsz édesanyádnak!

– Igen, mondotta Jancsi, én is gondoltam már erre. Ez lehet, hogy igaz volt. De annyi biztos, hogy sokkal többet gondolt Jancsi barátunk az édességre. Gyakori vendég volt a cukrászdában és mindig volt egy-két szem cukor a zsebében. Ha ebből is lenne verseny az olimpián, Jancsi bizonytalán megnyerte volna a cukorevés aranyérmét. Így aztán minden pénze a cukrászdába és onnan a hasába vándorolt. Társai már

szép összeget gyűjtöttek a takarékperselyekben. Neki mindössze tíz forintja volt. Eleget korholta is ezért édesanyja. De mit csináljon az ember, mikor minden cukor és sütemény az ő hasába kívánczik? Legalább Jancsi így gondolta.

Egyébként édesanyjával együtt minden vasárnap eljött a szentmisére. Arra azonban, hogy ministráns is legyen, már nem vállalkozott. Még ha minden mise után krémesbélest osztogattak volna! Így érkezett meg a gyönyörű május és anyák napja. Jancsinak pedig egy fityingje sem volt, hogy anyukájának ajándékot vegyen. A pénz elúszott: süteményre, csokira, fagy-laltra és egyebekre. Most aztán mit csináljon? Talán apukától kérjen pénzt? Nem, ezt nem merte megkockáztatni! Valamit pedig, legalább egy csokor virágot mégis csak kell venni! Így törte a fejét és egyszerre csak eszébe jutott valami. Amikor a legutóbbi vasárnap édesanyjával együtt bement a lourdes-i barlangba, rengeteg virág volt benne. Bizonyára nem haragszik meg érte a Szűzanya, ha elvesz belőlük egy csokorra valót!

Éppen az ebédlőben tartózkodtam, amikor Jancsi belépett a barlangba. Ez mindjárt gyanús volt nekem. Hiszen őkelme nem szokott hétköznapi felénk kerülni. Kíváncsian figyeltem tehát. Egyszer csak látom ám, hogy kidugja fejét a barlangból és körülnéz. Mivel senkit sem látott a közelben, egy szép rózsacsokorral kilépett és gyorsan elillant. Nem kiáltottam rá, hanem messziről követtem. A legközelebbi utcasarkon megállt és szépen összerakta a rózsákat. Elővett zsebéből egy selyempapírt és becsomagolta. Azután hazasietett. Én persze ide is követtem. Éppen édesanyját csókolgatta és átnyújtotta a rózsacsokrot, amikor beléptem. Jancsi egy kicsit csodálkozva nézett rám, hogy kerülök ide? Bármennyire is nehezemre esett, nem hallgathattam el az igazságot.

– Kedves anyuka, mondtam, sajnós meg kell rontanom örömét. Jancsi fia a lourdes-i barlangból lopta el ezeket a virágokat. Igaz, hogy ott nemigen

hiányzik, de mégis úgy gondolom, Jancsi máshonnan is szerezhette volna ajándékot. Esetleg a cukrászdából . . . Jancsi persze fülig pirult szégyenében és anyuka is sírva fakadt. Fájó szívvel látta, hogy fiacskája jobban szereti az édességet, mint édesanyját. Végeredményben ez volt az oka a rózsalopásnak. Jancsi persze javulást ígért és remélhetőleg a lecke nem maradt eredmény nélkül . . .

Olimpiai lopás

1960-ban történt a római olimpia alkalmával. Az egyik ország női úszói éppen a stadion öltözőjében készülődtek a versenyre. Mindnyájan izgatottak és ez nem is csodálható. Az egyik lány, Szilvia, éppen most kapott hazulról egy nagyobb pénzösszeget. Hirtelen keresni kezdi, de nem találja. A lány azonnal fölkiált: valaki ellopta a pénzem! Nem megyek addig versenyezni, amíg meg nem kerül. Mivel pedig közeledett a perc, amikor indulni kellett a versenyre, azt kérte a lányok edzője, hogy mindenki fordítsa ki a zsebeit. Persze erre valamennyien felháborodtak, hiszen mind gyanúba keveredtek. Ebben a feszült pillanatban a legfiatalabb versenyző benyúlt a táskájába és kivette belőle a keresett pénzösszeget.

– Itt van, mondotta Éva, nagyon sajnálom, de itt feküdt a pénz a padon s ezért tettem el. Egyszerre feloldódott a feszültség és eltűnt a bizalmatlanság kísértete. Csípős megjegyzések hangzottak el, amellye, Évát tolvajnak nevezték. El is határozták, hogy kizárják a versenyből. Közben már indulni kellett a medencéhez. Éva pedig ott maradt az öltözőben. Nem sokkal később boldogan tértek vissza a lányok. Szilvia első lett a versenyben, aranyérmet nyert. Éva pedig megbűnhődött, mondták a többiek, vége a karrierjének!

– Azért fogadjuk meg, hogy senkinek sem mondjuk el a dolgot! Szilvia is odament Évához és a meg-

bocsátás jeléül kezét fogott vele. Közben levette a szemüvegét és beletette fürdőköpenye zsebébe. És ott kezébe került az elveszettnek vélt pénzösszeg.

– Az ég szerelmére, kiáltott fel, itt van a pénz, amiről azt hittem, hogy ellopták! Ezzel kiderült, hogy nem Éva lopta el a pénzt. Mindnyájan megrohanták tehát, hogy miért vállalta mégis magára.

– Semmi más kiutat nem láttam a feszült helyzetből, mondotta Éva. Éreztem, hogy elveszett a bizalom és senki sem bízik a másokban. Ez a bizalmatlanság megmérgezte együttesünket. Tudtam, hogy így nem lehet versenyezni és aranyérmet nyerni. Fél évig készültünk erre a versenyre. Nem szabad, hogy a sok fáradtság kárba vesszen. Én vagyok a legfiatalabb és ezért gondoltam, hogy nem sokat veszít velem a csapat. Az a pénz, amit kivettem a táskámból, szerencsére éppen annyi volt, amennyit Szilviától állítólag „elloptak”.

Éva szavait éljenzéssel fogadták. Csak Szilvia kezdett sírni és borzalmasan szégyellte, hogy így megrágalmazta barátnőjét. Levette nyakából az aranyérmet és Éva kezébe nyomta.

– Téged illet meg, mondotta, hiszen én nagyon megbántottalak. Éva azonban vigasztalni kezdte.

– Ne sírj, Szilvikém, hiszen te megérdemled ezt szép teljesítményedért. Nekem úgysem volt semmi esélyem a győzelemre... Annyi azonban bizonyos, hogy Éva is megérdemelt volna egy aranyérmet, ha az áldozatkészségből is rendeznének versenyt az olimpián...

Kofferom története

(Lopás)

Amit a legkevésbé szeretek az utazásban, az a kofferom. Folyton cipelni, főleg a zsúfolt villamoson vagy egyebütt, ez valóságos rabszolgamunka számomra. Ha azonban az ember hosszabb útra indul, mégsem

mehet nélküle. Ebben helyezi el legfontosabb holmiját, amire szüksége van. Hálóinget, egyéb fehérneműt és mosdószereket.

Nekem van egy öreg kofferem, amit már tíz éve vásároltam. Nem valami különleges, hiszen papundekliből készült. Feleségem mindig mondogatja:

– Csodálkozom, hogy koffered láttán, nem kapsz alamizsnát az emberektől. Igazán vehetnél egy rendesebbet!

Nos, éppen jegyet akarok váltani és a nagy tömegben ismét csak kellemetlen a koffert tartanom. Leteszem magam mellé és amikor tovább megyek, mindig előre teszem egy kicsit. Ez persze fáradságos dolog. Sokkal egyszerűbb, gondoltam magamban, ha odaállítom a pénztár ablaka alá. Rengeteg ember mindenfelé. Végre sorra kerülök. Kérek egy jegyet és nyújtom a pénzt.

– Sajnos nincs annyi apróm, mondja a jegykiadó, hogy visszaadjak. Ekkor aztán gyorsan átkutatom a zsebeimet. Végre megkapom a jegyet és gépiesen nyúlok a kofferom után. De csak a levegőbe nyúltam. Kétségbeesve kiáltok fel:

– Eltűnt a kofferem! Az emberek résztvevően pillantanak rám, vállukat huzogatják és szorosabbra fogják a saját csomagjaikat. Egy férfi így válaszol:

– Csaknem mindennap ellopnak ezen az állomáson egy koffert. Egy hölgy azt tanácsolja, hogy menjek be az irodába. Hát igen, egyebet nem tehettem. A hivatalnok azonban ezt mondotta:

– Ha valaki ellopta az ön csomagját, bizonyára nem azért tette, hogy itt a raktárban leadja . . .

– Azt gondoltam, hogy valaki talán elcserélte. Ezt persze minden meggyőződés nélkül mondtam.

Bementem a váróterembe, nehéz szívvel, mint aki elvesztett egy öreg barátot. Arról persze nem is beszélék, hogy mi minden volt a kofferben. Egy villanyborotva, két új ing, egy pár harisnya, egy hálóing és mosdószereim. De íme egyszer csak felém szalad va-

laki. Az a vasutas, akinél a csomagom kerestem az imént.

– Mily szerencse, hogy itt találom önt! Megvan a kofferja. Az állomás szélén megtalálta valaki. És már oda is vezetett a kofferhoz, no meg a „becsületes megtalálóhoz.” Derék ember, gondoltam magamban. Szegényes öltözék volt rajta és nem nézett ki valami ragyogóan. Hogy lerójam hálámat, meghívtam az étterembe. Vörös bort kívánt és mesélni kezdett az életéről. Közben elment a vonatom is. Kétszeres doktornak mondta magát és a miniszternek volt a titkára. Búcsúzásul adtam neki még egy húszast. Azután szívélyesen elváltunk egymástól. Amikor kiléptem az étteremből, utánam szaladt a pincér. Ezt súgta a fülembe:

– Óvakodjék ettől az embertől, mert egy megrögzött tolvaj és munkakerülő. Feleségem is azon a véleményen volt, hogy a „becsületes megtaláló” jó drágán ismét eladta nekem ócska kofferem.

És, amikor kinyitottam, teljesen üres volt...

Misi és a kerékpár

(Csúfolódás)

Egy nagy bérházban laktak és szinte elválaszthatatlan jóbarátok voltak: Misi, Oszi, Józsi és Peti. Minden délután együtt játszottak az udvaron. Az egyik szombaton nagy öröm érte Jóska barátunkat. Megkapta édesapjától a megígért kerékpárt. Igaz, hogy nem volt egészen új, de igen jó állapotban volt még. És ami fontos, jól gurult. Jóska igen büszke volt rá és barátai irigykedve nézték, amint le s föl száguldott az utcán. Az egyik délután éppen kerékpárját tisztította, amikor anyukája szólította. Abba hagyta tehát a munkát és beszaladt a konyhába. Ugyanakkor szaladt le Misi az udvarra. Megpillantotta a gazdátlan kerékpárt. Nem sokat gondolkozott, hanem nyeregbe vetette magát. Már is az utcán szá-

guldott, illetve száguldott volna. De bizony ő nem ült valami biztosan a nyeregben. Baj volt még az egyensúllyal. Így aztán az egyik kanyarban úgy elterült az úton, mint egy béka. No, nagyobb baj nem történt. Amikor azonban ismét föl akar ülni a vasparipára, megdöbbenve tapasztalja, hogy az egyik pedál letörött. Mit csináljon? A legjobb lenne észrevétlenül visszavinni a helyére. Ebből azonban nem lett semmi. József ugyanis felfedezte a lopást és haragos arccal tekingetett barátja felé. Itt bizony semmit sem lehet már letagadni. Már ott is terem mellette és alaposan pofonvágja barátját. Misinek rossz a lelkiismerete és nem is próbálja visszaadni a pofont. Ez azonban nem elég. Jóska tovább fenyegetőzik.

– Meg fogom mondani a papádnak!

Erre Miska arca elsötétedik. Hiszen apukája igen szigorú és ez a gaztette sem marad büntetés nélkül. Kérlelni kezdi Jóskát:

– Ne mondd meg a papámnak! Jóska azonban nem enged. Mikor este hazajön Misi papája, már mindent tud. Úgy kikap tőle, mint még soha életében. Misi bömböl, az egész ház visszhangzik tőle. Jóska persze kárörömmel hallgatja, amint Misi zokogva ígéri, hogy soha többé nem tesz ilyesmit. Büntetésből nem jöhetsz velem vasárnap fürödni, sőt még a kertbe sem mehetsz le játszani. Egésznap szobafogság.

Vasárnap délután gyönyörű idő köszöntött rájuk. A fiúk a kertben játszanak. Átjön a szomszédból Oszti is kezében egy nagy tányér cseresznyével.

– Hol van Misi, kérdezi Jóskától?

– Fent a szobában, szobafogságban, mert tönkretette a kerékpáromat! Ezután elmeséli a tegnapi eseményeket. Közben a fiúk észreveszik Misit, amint a konyhaablakban áll a függöny mögött. Erre a fiúk kórusban kiáltják:

– Nem teszem többé, nem teszem többé! Így csúfolják barátjukat. Misi a legszívesebben sírva fakadna bánatában. Közben Sándor néni kijön az udvarra

és megkérdi a fiúkat, hogy miért kiabálnak? Egy kicsit zavarba jönnek, majd megmagyarázzák, hogy ezt mondta tegnap Misi, amikor édesapja elnadrágolta. Ezzel Oszi ismét elkezd:

– Nem teszem többé!

Sándor néni azonban szigorú arccal így szól hozzá:

– Hallgass el rögvést, mert menten fölképelek. Nem szégyellitek magatokat? Misi valójában hibázott, de megkapta érte a maga büntetését. Mást azonban kinevetni és kicsúfolni igen utálatos dolog. Ti is megérdemelnétek, hogy alaposan elnadrágoljanak. A fiúk szégyenkezve hajtották le a fejüket. Sándor néni pedig, aki a cseresznyét adta, kivette Oszi kezéből a tányért és visszavitte a konyhába.

Az ellopott pénztárca

– Forró virslit, friss kenyeret tessék!

Nagy a sürgés-forgás és tolongás a vásártéren. Peti is ott tolakszik a vásáros bódék és sátrak között. A cirkusz kikiáltója buzgón hívja az embereket:

– Tessék befáradni hölgyeim és uraim! Itt lehet látni egy élő felhőkarcolót! A világ legmagasabb embere. Két méter 73 cm magas és még mindig nő. Ezenkívül megláthatják a fej nélküli asszonyt. A belépődíj csak két forint.

Peti csodálkozva áll a cirkusz bejárata előtt, de annyi pénze nincs, hogy jegyet válthasson. Elgondolkozva nézi a cirkuszba tolongó embereket. Bizony ő is szívesen megnézné a fejnélküli embert és a világ legmagasabb emberét.

A tömeg közben tovább sodorja. Tekintete egyszer csak megakad az egyik asszony kosarán és abban a pénztárcán. Milyen könnyű lenne kiemelni, gondolja magában Péter. És anélkül, hogy sokat gondolkodna, mint akit meghipnotizáltak, belenyúl a kosárba és máris kezében tartja a pénztárcát. Gyorsan beledugja a nadrágzsebébe. Mindez egy pillanat alatt törté-

nik. Mire Péter magához tér, az asszony már el is sodródott mellőle. Péter nyugtalanul néz maga köré. Vajon nem vette-e észre valaki a lopást? Izgatottan hagyja el a vásárteret és nyugtalanul néz maga mögé, nem jön-e a rendőr, hogy letartóztassa? Mint a tűz, úgy égeti zsebét a pénztárca. Nyugtalanul bolyong az utcákon. Este zavartan ül a vacsoránál és édesapja észre is veszi, hogy Petinél valami nincs rendben.

– Mi történt veled? – kérdezi.

– Velem? Semmi apukám. De érzi, amint a füle tövéig elpirul. Mélyen belehajol a tányérba és szaporán kanalazza a bablevest. Máskor olyan sokáig kellett biztatni anyukájának, hogy feküdjön le. Ma azonban nincs erre szükség. Vacsora után azonnal lefekszik. Egyedül akar maradni. De az ágyban sem tud megnyugodni. Lelkiismerete egyre azt hajtogatja: tolvaj vagy Peti! Mintha az ágy fölötti feszület is szomorúan nézne rá. Tolvaj vagy, hallja újra különös hangon. Fölkattintja a villanyt. Imádkozni próbál, de ma ez sem sikerül. Végre elalszik, álmában megjelenik egy szegény család. Az asztal körül ülnek. Fenyegetően lép az édesapa Péterhez:

– Te vagy a tolvaj, szól hozzá haragosan. Peti menekülni próbál, de nem tud mozdulni. Megizzadva ébred fel másnap reggel gyötrő álmaiból. Édesanyja csodálkozik, hogy fiacskája olyan korán kibújt reggel az ágyból. Máskor többször is rá kell szólni, amíg nagy nehezen fölkel.

Az iskolában is nyugtalanul ül a helyén. Egyszer csak felszólítja a tanító bácsi:

– Péter, mondd csak el, amit az imént magyaráztam a 30 éves háborúról. És Peti, aki egyébként a legjobban szokta tudni a történelmet, hebegni kezd, egy épkezláb mondat se jön ki a száján.

– Mi történt veled? – kérdi csodálkozva a tanító bácsi.

– Nem tudom, de nem jól érzem magam.

– No, akkor fogd a táskád és menj haza!

Útközben eszébe jut, hogy be kellene mennie a

csapatvezetőjéhez. Igen rendes fiú, bizonyára szolgálna valami jó tanáccsal is. Szerencsére otthon találja és őszintén elmond mindent.

– Lásd be Petikém, hogy ennek is az az oka, hogy az utóbbi időben rossz fiúkkal barátkoztál. Ezen változtatnod kell! Most pedig az ellopott pénztárcát vissza kell juttatnod tulajdonosához.

– Nem tudom, hol lakik és hogy hívják.

– Akkor majd valami más módot kell kitalálnunk. Gyere el délután újra.

Amikor Péter kiment az utcára, megpillantotta az asszonyt, akitől ellopta a pénztárcát. Utána lopakodott és így megtudta, hogy hol lakik. Azután hazasietett, elővette perselyét és minden pénzét beletette az ellopott pénztárcába. Majd észrevétlenül újra eltávozott otthonról és az előbb felfedezett, meglopott asszony lakásához sietett. De hogy adja vissza? Becsöngessen és azt mondja, hogy ezt a pénztárcát találta az utcán? Nem, ez nem lesz jó, hazudni nem akarok. Ezért leteszi a pénztárcát az ajtó elé és becsönget. Ezután gyorsan leszalad a lépcsőn.

– Ki az, kérdi belülről valaki?

– Ó, itt van az elveszett pénztárcám, kiált föl boldogan az asszony. Peti pedig szalad és meg sem áll hazáig. Másnap reggel őszintén meggyónja bűnét a lelkiatjának. Ettől kezdve ismét a vidám Peti lett belőle. Most már barátságosan tekintett rá az Üdvözítő is a feszületről és olyan jólesett az imádság is.

– No, látom, hogy már meggyógyultál, mondta másnap reggel a tanító, és Péter boldogan mondta rá az igent.

Egy gazdag és egy szegény asszony

Több millió dollárral rendelkezik Amerika egyik leggazdagabb asszonya: Astor Wilkes. Az Egyesült Államok legnagyobb városaiban vannak házai és telkei. Különféle vállalatoknál részvényei és a villa-

mosvasutak hasznát is nagyobbbrészt ő élvezi. Mégis ez a gazdag asszony nyomorultabbul él, mint a leg-szegényebb munkásasszony.

Astor Wilkes asszonynak nincsen családja. Három farkaskutya alkotja társaságát. Hat titkosrendőr van állandóan körülötte, hogy vigyázzanak életére. De még ezekkel sem váltott öt szónál többet. Sohasem jár szórakozni. Este 9 órakor az egész házban kikapcsolják a villanyt, hogy ezáltal is takarékoskodjanak. Minden este megszámlálja a konyhában a tojásokat, nehogy egy is eltűnjön belőle az éjjel. Ódivatú kabátjában és kalapjában megy az utcára és maga végzi el a szükséges bevásárlásokat. Egy jótékonsági intézmény sem dicsekedhetik azzal, hogy egyetlen centet is kapott volna tőle. Örömtelenül, szeretet nélkül és céltalanul múlnak el az évek a milliomosnő felett és mi keresztények aggódva gondolunk arra a napra, amikor a zsugori milliomosnőnek meg kell jelennie Isten ítélőszéke előtt.

Mennyire más lelkület lakik abban az asszonyban, akiről a párizsi újságban, a „La Croix”-ban olvashatunk. Egy szegény özvegyasszonyról van szó, ötgyermekes édesanyjáról. Az egyik napon bekopog a plébániára, mert ő is hozzá akar járulni az új templom építéséhez. Dehát honnan vette a pénzt? Ezt is elárulja. Éppen a napokban adta el a zongoráját, kedves leánykori emlékét. Arra gondoltam, hogy az árából egy kis égi kincset is vásárolok, ha hozzájárulok Isten házának építéséhez. Mielőtt eladtam volna a zongorát, eljátszottam rajta gyermekeimmel együtt a Szűzanyát köszöntő antifónát: Üdvözlégy Királyné, irgalmasság anyja... Hiszen oly sokszor megtapasztaltam segítő szeretetét. Most pedig elhoztam a kis összeget, kérem tessék elfogadni olyan szívesen, ahogyan én adom Isten és a Szent Szűz tiszteletére.

Vajon a két asszony közül melyik a nagyobb, a gazdagabb és a boldogabb?

Az elégedetlen kőtörő (Megelégedni sorsunkkal)

Élt egyszer egy kőtörő, aki gyakran panaszkodott nehéz munkája miatt.

– Ha én gazdag lennék, mindig a lefüggönyözött bambuszágban feküdnék. Mennyivel szebb lenne így az élet! S alig hogy ezt kigondolta, egy angyal szállt le az égből és így szólt hozzá:

– Legyen úgy, ahogy kívánod! És a kőtörő gazdag emberré lett, és ott pihent a függönnyel eltakart bambuszágban. Éppen arrafelé vonult az ország királya és az egyik szolga ernyőt tartott a feje fölé. Mikor ezt a gazdaggá lett kőtörő meglátta, haragra lobbant és bosszúsan állapította meg, hogy az ő feje fölé senki sem tart aranyos napernyőt. Föl is sóhajtott:

– Ha én király lennék, milyen jó lenne! Erre újra megjelent az angyal és így szólt hozzá:

– Légy azzá, amivé akarsz! S azonnal királlyá változott.

Forrón sütött a nap és szinte mindent kiégetett a földön. Panaszkodott a király is, hogy a nap nem hagyja pihenni, folyton az arcába süt és hatalmaskodik fölötte. Felsőhajtott tehát:

– Hej, ha én nap lehetnék!

Az angyal tüstént megjelent és így szólt a kőtörőhöz:

– Legyen kívánságod szerint! Most fenn ragyoghatott az égboltozaton és forró sugarait a földre szórta. Egyszer csak felhők tűntek fel alatta és nem engedték át sugarait. Ez igen bosszantotta a napot és most már felhővé akart lenni. Az angyal ezt a kívánságát is teljesítette. Felhő lett belőle és potyogtatta a földre a kövér esőcseppeket. Elárasztotta a földeket és mindent elpusztított, ami csak útjába akadt. Megpaskolta az egyik sziklát is abban a reményben, hogy az is széttörik a vad zivatarban. A szikla azonban állta az ostromot, mert erősebb volt a víznél. Ekkor a felhővé lett kőtörő fölkiáltott:

– A szikla erősebb nálam, tehát szikla akarok lenni.

– Legyen úgy, ahogy akarod, mondotta az angyal és sziklává változott. Egyszer csak megjelent egy ember hatalmas kalapáccsal és vésővel. Hamarosan darabokra törte, mire a szikla felkiáltott:

– Ez az ember erősebb nálam, ezért kötőrő akarok lenni!

A pénz és a boldogság

Egymás mellett lakott egy gazdag ember és egy szegény munkás. A gazdag ember folyton csak a vagyonával törődött, a pénze miatt aggódott és szinte aludni sem tudott. Ezzel szemben a szegény ember vidáman játszadozott gyermekeivel és olyan jóízűen aludt, hogy reggel alig tudta felkelteni a felesége.

Megijegyelte emiatt a gazdag ember és így szólt magában:

– Megismertetem gondjaimmal ezt a szegény embert, hogy ne legyek egyedül boldogtalan. Ezért az egyik éjszaka a szegény ember lakásához lopózkodott és egy pénzzel teli zacskót csempészett a szobájába. Amikor a szegény ember reggel munkába akart indulni, megtalálta a pénzes zacskót. Nagyon megörült neki és elhatározta:

– Nem megyek dolgozni, mert közben valaki ellophatná tőlem.

Majd arról kezdett gondolkozni, hogy a váratlan kincset hogyan titkolhatná el felesége és szomszédjai előtt? Megvan! Beteget színlelt és a zacskó arannyal együtt visszafeküdt az ágyba. Ingerülten és bosszúsan nyomta már napok óta az ágyat és teljesen eltűnt házából a régi vidámság. Néhány nap múlva a gazdag szomszéd jött érdeklődni.

– Beteg a férjem, mondotta az asszony.

– Tudom, válaszolta a gazdag ember és azért jöt-

tem, hogy meggyógyítsam. Ezzel bement a szobába és a szegény ember fülébe súgta:

– Add vissza a pénzt, amit az ajtó előtt találtál. Nem akarom, hogy én legyek az oka halálodnak. A szegény ember nem sokáig kérte magát, hanem visszaadta a pénzt gazdájának. Ettől a perctől kezdve újra visszanyerte egészségét. Visszatért házába a vídamság és másnap reggel alig tudta fölkelteni a felesége.

Így szól a történet, amely arra akar minket tanítani, hogy a pénz és a boldogság nem laknak mindig együtt.

Ha én milliomos lennék

Ma dolgozatot írunk – mondotta a tanító bácsi a VI. osztályban. Vegyétek elő a füzetet és írástok! Ez lesz a dolgozat címe: Mit csinálnék, ha megnyerném a lottó főnyereményt, ötös találatom lenne és milliomos lennék?

A gyerekeknek tetszett a cím és hamarabb mint máskor készen lettek a dolgozattal. Óra végén összeszedték a füzeteket és a tanító bácsi hazavitte. Este leült az asztal mellé és nekifogott a dolgozatok olvasásának.

Ha én milliomos lennék – írta Rudi dolgozatában – vennék egy motorcsónakot és egy szép autót. Nyáron egész nap a Balatonon csónakáznék olyan gyorsan, mint a nyíl. A fürdőzők rémülten menekülnének, ha meglátnák csónakomat. Rossz idő esetén beleülnék az autóba és 100 km-es sebességgel száguldanék az országúton. Az emberek csodálkozva néznének utánam és azt mondanák: íme, ez Rudi, a milliomos, akinek a lottón ötös találata volt.

Mosolyogva tette le a füzetet a tanító bácsi és kezébe vett egy másikat. Ezt a kövér Jancsi írta ilyenfeleképpen: Ha én milliomos lennék, feleségül venném a Hungária szálló szakácsnőjét, aki igen finoma-

kat tud főzni. Mindennap kedves ételeimet kellene készítenie: gombalevest, kirántott húst, palacsintát, földi epret tejszínhabbal. Nyáron pedig mindennap egy pohár fagylaltot is.

Rózsika ezt írta dolgozatában. Ha én egymillió forintot nyernék, a legdivatosabb ruhákat vásárolnám meg, amilyeneket a színésznőkön lehet látni. Naponta legalább háromszor átöltöznék. Azután filmszínésznő lennék, mert akinek sok pénze van, az lehet, ami akar. A legszebb szerepeket játszánám, s az emberek azt mondanák: ez a színésznő egymilliót nyert a lottón és amellet remekül játszik.

No, nézd csak, mondotta a tanító bácsi, mi mindent össze nem álmodik egy hiú leányka!?

Frici ezt írta dolgozatában: ha én milliomos lennék, akkor is csak erdész lennék, mint édesapám. Megvenném az egész erdőt és nem engedném, hogy a vadászok lelőhessék az erdő állatait.

Ez valóban szép gondolat, dicsérte meg a tanító bácsi gondolatban Frici barátunkat. Sorra olvasta a többi dolgozatot is, mígnem az utolsóhoz érkezett. Ezt Margitka írta, akinek nemrégén halt meg az édesapja és anyukája is sokat betegeskedett.

Ha nekem egymillió forintom lenne, akkor vásárolnék egy piros cserepes, zöld ablakos házikót. Ide költöznék édesanyámmal és muskátlival díszíteném az ablakát. A világ legjobb orvosait hívnám anyukámhoz, hogy meggyógyítsák. Több nem is kellene. Ha anyukám egészséges lenne, munkánkkal is megkeresnénk a mindennapi kenyeret. Ezért a megmaradt pénzt kiosztanám a szegények között. Úgy gondolom, ez a legszebb, amit egy milliomos tehet.

Másnap a tanító bácsi kiosztotta a füzeteket és néhány megjegyzést fűzött a dolgozatokhoz.

– Ha milliomosok lennétek, pénzeteket különféle dolgokra költenétek: Rudi autót és motorcsónakot vásárolna, Jancsi szakácsnőt venne feleségül, de ha azt enne, amit leírt dolgozatában hamarosan tönkre menne a gyomra. Rózsi divatbaba akar lenni és egész

nap a tükör előtt állna. Frici erdész lenne és vigyázna az erdő állataira. Ez már jobban tetszik nekem! A legszebb dolgozatot azonban Margitka írta. Ő a pénzt beteg édesanyjának gyógykezelésére fordítaná és a maradékot kiosztaná a szegények között. Nő, gyerekek, Margitkának igaza van. Aki sok pénzhez jut, annak sok jót kell cselekednie. Egyszer mindenkinek el kell számolnia Isten előtt, hogyan sáfárkodott vagyonával. Épp ezért én a milliót legszívesebben Margitkának adnám.

Gondolkozva mentek haza a gyerekek és belátták, hogy igaza volt a tanító bácsinak, mikor Margitka dolgozatát mondta a legjobbnak.

A notre dame-i koldus

(Kapzsiság)

A koldus minden reggel elhagyta nyomorúságos padlásszobáját, elvánszorgott a Notre-Dame-templomig és leült a templom lépcsőjére. Senki sem tudott elmenni mellette szájalom nélkül. Kezét kérően nyújtotta a templomba jövők elé és mindig megnyílt a látogatók erszénye. Ennek ellenére a koldus napról napra soványabb lett és minden jel arra mutatott, hogy nincs messze az éhenhalástól. Télen és nyáron, esőben-hóban ott ült a templom lépcsőjén és alamizsnáért könyörgött. Az egyik nap aztán elmaradt. Mivel egy teljes héten keresztül nem jött, egy jámbor asszony elhatározta, hogy fölkeresi lakását. A házmesternél érdeklődött a szobája után.

– Az öreg púpost tetszik keresni? No, az különös emberbogár! Évek óta itt lakik már a padlásszobában, de senkit se enged be lakásába.

– Most bizonyára beteg és jól esik a látogatásom!

– Nem bánom! Tessék fölmenni a hatodik emeletre, onnan nyílik a padlásszoba.

Az asszony föl is mászott a hatodik emeletre és mivel kopogtatására nem jött válasz, benyitott. Ször-

nyű piszkot és rendetlenséget látott és az ágyban ócska rongyok között feküdt a koldus. Amint az ágy fölé hajolt, megdöbbenve tapasztalta, hogy a koldus már halott. Azonnal orvost hívatott, aki megállapította, hogy már több napja meghalt és éppen itt az ideje, hogy eltemessék.

Amikor a halottat koporsóba tették, érdekes dolog derült ki. A púposnak már vagy 30 éve megvolt a púpja, de mindig nagyobb és nagyobb lett. Végre most megoldódott a rejtély. Egy tele zsák volt a hátán és benne nagy mennyiségű pénz. Csaknem egymillió frankot találtak. A koldus tehát közönséges csaló volt és senki sem tudta megérteni, miért élt gazdagsága ellenére ilyen nyomorúságban. Mikor holmiját átkutatták, egy füzetet találtak benne, amelyet a koldus naplónak használt. Ebben olvashatták a következő feljegyzéseket:

1885. dec. 12. Ma igen jó bevételem volt. Több mint 200 frank. A nagy hideg miatt az emberek jobban megszántak és többet adtak.

Dec. 14. Valaki egy meleg köntőssel ajándékozott meg. Sikerült eladnom, 12 frankot kaptam érte.

Dec. 15. Ma megenyhült az idő és esett az eső. Az emberek siettek és ezért kevesebb volt a bevételem. Remélem, hamarosan újra hidegre fordul.

Dec. 16. Kevesebbet kell ennem, hogy rosszabbul nézzenek ki és jobban megszanjanak az emberek.

Dec. 20. Kenyeret kellett vennem, nem volt semmi ennivalóm. Fél frankba került. Nagyon bántott a kiadás.

Dec. 22. Ma a szemétdombon találtam néhány krumpelit. Ez elég lesz néhány napra. Minél jobban közelednek az ünnepek, annál inkább növekszik a bevételem. Az utóbbi időben valami kellemetlen szúrást érzek a mellemben.

Dec. 23. Szörnyen köhögök és gyomorgörccseim vannak. Jobban kellene táplálkoznom. Sajnálom a pénzt élelemre pazarolni.

Dec. 24. Ma igen jó bevételem volt. Sokan elvégez-

ték a karácsonyi gyónásukat és bőséges alamizsnát adtak. Már alig tudok járni. Fokozódnak a szúrások és a fájdalmak.

Dec. 25. Ma pompás napom volt. 300 frankot hoztam haza. Holnap megint el kellene mennem. Néha kiver a veríték, máskor ráz a hideg, lábaim reszketnek.

Dec. 26. Tovább nem bírom. Ma összeestem az utcán. Hazavánszorogtam. Megszámoltam a pénzemet. Már csaknem egymillióm van!

Dec. 27. 473 frank hiányzik a millióból. Ha ez meglesz, abbahagyom a koldulást, úgy se bírom tovább.

Dec. 29. Legalább még egyszer el tudnék menni a templomhoz! De nem bírok fölkelni. Mi lesz, ha meghalok? A pénz, a pénz, az én egymillió frankom!

Ez volt az utolsó feljegyzés. A koldus meghalt és megrendülve olvasták naplóját a körülállók. Így halt meg egy gazdag, zsugori koldus, mielőtt élete célját, a millió összegyűjtését elérte volna. Minden kíséret és részvét nélkül temették el, pénzét a szegényeknek adták.

Mennyi föld kell egy embernek?

(Kapzsiság)

A nagy orosz író, Tolsztoj Leó beszéli el a következő tanulságos történetet:

Valahol Oroszországban élt egy parasztember. Nem volt valami gazdag, de mindene megvolt, amire csak szüksége van egy embernek. Meg is volt elégedve sorsával egészen addig, amíg az egyik napon kezébe nem került egy újság. Ebben olvasott arról, hogy a baskírok földjén rengeteg a gazdátlan föld. Ezekből olcsó pénzen annyit ad kinek-kinek a baskírok vezére, amennyit egy nap alatt körül tud járni. Ettől kezdve a parasztnak nem volt nyugta. Minden vagyonát pénzzé tette, feleségét és gyermekeit hátrahagyva, egyik szolgálja kíséretében a baskírok földjére indult. Heteken át tartott az út, míg elérte célját. Ekkor

azonnal a baskírok vezére elé sietett, hogy megkösse vele az üzletet. Ez állta a szavát és megbeszélték, hogy másnap reggel a faluszéli dombnál találkoznak. A kapzsi ember egész éjjel nem tudott aludni. Mindig arra gondolt, hogy a holnapi napon milyen gazdag emberré lesz. Már kora hajnalban kint volt a megbeszélt helyen. Nemsokára a baskír vezér is megérkezett és így szólt a parasztemberhez:

– Innen kiindulva menj olyan messzire, amennyire csak akarsz, de vigyázz arra, hogy jusson időd a négyyszögnek, mely a te földed fogja határolni, mind a négy oldalát körüljárni. Ha napnyugta előtt visszaérkezel, akkor mindaz a föld, amit körüljártál a tied lesz. De ha csak egy percet is késel, elvesztetted a földet és a pénzedet is. Most pedig indulj és ne veszíts egy percet sem!

Vidáman indult el a paraszt és boldogan legeltette szemét a földeken. Ez mind az enyém lesz! Közben még azon is gondolkozott, hogy mit ültet majd a földbe. Ez itt legelő lesz, az ott erdő . . . stb. Úgy elgondolkozott, hogy észre sem vette, már dél felé járt az idő. A dombot se lehetett látni, ahonnan reggel elindult. Itt az ideje, hogy megforduljon és körüljárja a földbirtok másik oldalát. Mikor azonban egyre szebb és termékenyebb földeket pillantott meg, nem tudott ellenállni a kísértésnek és tovább ment előre. Bizony már lefelé hanyatlott a nap, mikor végre rászánta magát, hogy megforduljon. Most aztán sietnem kell, hogy idejében visszaérjek. Messze a távolban megpillantotta a dombot, ahonnan reggel elindult. Hű, de messze van még és állandóan fölfelé kell mennem! Már nagyon elfáradt, pedig sietnie kellett. Úgy tűnt, mintha a baskírok vezére integetne és sietésre ösztönözné. Futásnak eredt, de mintha minden ellene esküdne. Meg-megbotlik egy kőben és a szíve is kimerülten vergődik mellében. Már kezdi elfogni a csüggedés, hogy minden hiába és elkésik. De nem! Még néhány lépés és megérkezik. Éppen az utolsó pillanatban. Kimerülten esik össze a domb előtt. Vér

buggyan ki a száján, megvonaglik kimerült teste és a gazdaggá lett paraszt holtan fekszik a baskír vezér lábai előtt.

– Ássatok egy sírt, int embereinek a vezér és megvetően nézi a halottat. Elkészül a sír. Két méter hosszú, nem egészen egy méter széles és egy méter mély.

Ennyi föld kell az embernek!

Ennyi föld elég egy embernek!

Elveszett és megtalált örökség

(Hála)

Marjorie H. Browning egész Amerikában híres volt szépségéről. Bájos gyermekarcának köszönhetette, hogy többszörös milliomos, a dúsgazdag Edward Browning gyermekévé fogadta... A leány azonban nem volt méltó a gazdag és jószívű ember szeretetére. Testi szépségével nem állt arányban lelki értéke. Ez akkor derült ki napnál világosabban, mikor a gazdag Edward eltávozott az élők sorából. Temetéséről értesítették a Floridában tartózkodó nevelt lányát, Marjorie-t is. Ő azonban nem vett annyi fáradságot sem, hogy New Yorkba utazzék nevelőapja temetésére. A temetés után felbontották az elhunyt milliomos végrendeletét. Ebben Browning nyolcmillió dollárt hagyott nevelt leányára abban az esetben, ha hálásnak mutatkozik. Mikor erről az elhunyt felesége tudomást szerzett, elment a bíróságra és ott beszámolt Marjorie hálátlan magatartásáról és főleg arról, hogy még a temetésen sem jelent meg. A bíróság helyt adott az özvegy panaszának és így a hálátlan leány elesett a hatalmas örökségtől.

*

Charles Gauss, aki New Yorkban lakott, hosszú évek óta bénán feküdt az ágyában. Az egyik éjszaka széngáz ömlött ki a kályhából és megölte az alvó embert. A szegények negyedében temették el az öreg-

embert. Utolsó útjára azonban sokan elkísérték, hiszen mindenki szerette a környéken. Amíg tudott, mindenkin segített és ezzel kiérdemelte az emberek nagyrabecsülését. Temetése után a rendőrség házkutatást tartott lakásán és ekkor jött a meglepetés. Három bőröndöt találtak arannyal és egy régi bűvárruhával. Először arra gondoltak, hogy az öreg Gauss egy fel nem fedezett tolvaj volt. De nem! Iratai között megtalálták a végrendeletét és ebből minden kiderült. Elmondotta benne, hogy hosszú éveken át, mint bűvár kereste kenyerét. Nehéz és veszélyes munka volt ez, de egyszer rámosolygott a szerencse. Az egyik elsüllyedt hajón társával együtt hatalmas kincset találtak. Megosztottak rajta, de szerencsétlen társának vesztét okozta a nagy vagyon. Mulatni, dorbézolni kezdett és végül öngyilkossággal fejezte be életét. Mikor ő erről tudomást szerzett, elhatározta, hogy nem nyúl a pénzhez. Továbbra is szegény emberként élt és így is halt meg. Most azonban úgy rendelkezett, hogy a kincset osszák ki azok között, akik részt vettek a temetésén, akik elkísérték utolsó útjára.

Így is történt. A város szegényei szép kis összeghez jutottak, Charles Gauss jóvoltából, aki még a halála után is folytatta jótékonyágát.

A hét fekete kenyér (Jótett)

Élt egyszer egy gazdag kereskedő. Kis üzletben kezdte pályafutását, de aztán hasznosabb és jobban jövedelmező üzletekkel kezdett foglalkozni. Házakat, földeket vásárolt és drágább áron újra eladta. A becsületességre nem sokat adott. Mivel azonban ügyesen csinálta dolgát, senki sem tudott becsstelenséget rábizonyítani. Ezért jól álltak ügyei és egyre nőtt a vagyona.

Pénzét uzsorakamatra adta kölcsön és értékes vagyontárgyakat, aranyat, ezüstöt követelt zálogul. Mikor aztán az adósok nem tudtak fizetni, övé lett a

zálogba tett holmi. Gyönyörű házat építtetett magának és nagy személyzetet tartott. Még arra is volt gondja, hogy jó hírnevét megalapozza. Ezért fehér márványból új keresztkutat ajándékozott a templomnak. Mikor pedig ledőlt a torony, a saját költségén fölépíttette. Két évvel ezelőtt készült el a kórház, amely az ő jótékonyágát hivatott hirdetni. A falban egy márványtáblát helyeztek el ezzel a felirattal: „Ezt a kórházat a jószívű és tiszteletreméltó kereskedő, Mester János építtette.”

Így mindenki megtudhatta, hogy Mester János milyen jószívű kereskedő. A legszívesebben és legtöbbször persze jómaga olvasgatta a feliratot. Csaknem minden este arra sétált és büszke örömmel nézegette a márványtáblát.

Az egyik téli este a szokottnál később tért haza sétájáról. Már egész közel járt fényes palotájához, amikor négy toprongyos koldus lépett eléje. Kérően nyújtották feléje kezüket, de a kereskedő nem akarta észrevenni őket. Mikor azonban a kapuhoz ért, akaratlanul is meglátta a koldusok hiányos ruházatát és az éhségtől megkínzott arcát. Éppen akkor lépett ki az ajtón egyik szolgálja is és egy kosárban hét fekete kenyeret vitt az istállóba. A gazdag kereskedő kivette a kenyeret szolgálója kezéből és odadobta a koldusnak. Azután gyorsan magára zárta az ajtót. Szobájában jó meleg volt és hamarosan elaludt. Álmodni kezdett és azt álmodta, hogy meghalt. Egyszer csak egy angyalt látott maga előtt. Hatalmas kocsi volt az angyal mellett és éppen arannyal és ezüsttel kezdte megrakni. A kereskedő nem sokat törődött az értékes holmival, mivel eleget látott ő ilyesmit földi életében. Csak akkor ébredt fel benne a kíváncsiság, amikor az angyal egy aranyórát dobott a kocsira. Ezt az órát ő is ismerte. Néhány nappal ezelőtt potom pénzért megvásárolta egy bajba jutott özvegytől. Mikor jobban megnézte a kincseket, megismerte, hogy ez mind az ő tisztességtelen üzletéből származik. Azután az angyal egy csomó levelet és váltót tett a kocsira. A kereskedő

egyre izgatottabb lett és a levelekben fölismerte azokat az írásokat, amelyekkel adósait fizetésre szólította fel. A gazdag kereskedő nem tudta tovább tűrtöztetni magát és megkérdezte az angyaltól: ki vagy te és mit akarsz ezekkel a kincsekkel?

– Hogy ki vagyok én? – kérdezte az angyal. Hát tudd meg, hogy Szent Mihály a nevem és most mérem föl gonosztetteidet.

– Ha fölméred a gonosztetteimet, akkor remélem jötteteimről sem feledkezel meg. Bizonyára van tudomásod a kórházról, a templomtoronyról!

– Hallgass! – mondta az angyal. Nem szükséges, hogy felsorold nekem jócselekedeteidet. És már hozta is a keresztkutat, a templomtoronyot, a kórházat és könnyűszerrel egy üres kocsira dobta. Csodálkozott is a kereskedő, hogy az angyal olyan könnyedén megemelte ezeket az óriási terheket. De arra gondolt, hogy az angyal égi erővel rendelkezik és nincs ok az aggodalomra. Jócselekedetei felülmúlják bűnös üzleteit.

De íme, mi történt! Amikor a két kocsi a mérlegre került, a templomtoronyot és a kórházat tartalmazó mérleg fent maradt.

– Rossz a mérleg! – kiáltotta a kereskedő.

– No, nem bánom – mondta az angyal. Hogy megbizonyosodj a mérleg pontosságáról, szedjük le újra az egészet. Te vedd a templomtoronyot és a kórházat, én pedig a mérleg másik serpenyőjét ürítem ki.

– Micsoda? Hogy én gyenge ember létemre ilyen óriási terhet emelgessek? Inkább majd az aranyakat segítem lerakni. Ezzel már meg is fogott egy adóslevelet, hogy levegye a kocsiról. De mennyire elcsodálkozott, mikor a vékony papírlapot meg sem bírta mozdítani.

– Isten szerelmére, mit jelentsen ez? – kérdezte a kereskedő az angyaltól.

– Hogy mit? Csak azt, hogy az égben megváltoznak a súlyviszonyok. Ami a földön könnyű volt, az itt nehéz és megfordítva. Ezért menj csak és ürítsd ki

a másik serpenyőt. Kételkedve lépett a kereskedő a templomtoronyhoz és amikor megemelte, legnagyobb csodálkozására olyan könnyű volt, mint a pehely. Még is kérdezte az angyaltól:

– Hogyan lehetséges ez?

– Mondtam már neked, hogy az örökkévalóságban a földi tárgyaknak megváltozik a súlya. Hát nem elég dicsértek téged a földön a keresztkút, a templomtorony és a kórház miatt? Mindezekért már a földön elnyerted jutalmadat, miért akarsz még itt is dicsekedni velük?

Közben kiürült a mérleg és ekkor meggyőződhetett pontosságáról. Mikor újra megtelt bűneivel a mérleg serpenyője, kétségbeesetten borult Szent Mihály angyal lábaihoz:

– Irgalmazz nekem és mondd meg, hogy mi lesz ezek után velem?

– Várj csak – mondotta az angyal – még nem készültem el a munkával! Van még néhány jócselekedet, amit a mérleg másik oldalára kell tennem, jótetteid közé. A kereskedő csodálkozva nézett az angyalra.

– Tévedsz, mondotta neki, mert e három jótettemen kívül semmi jót nem cselekedtem. Ezt tudja minden gyerek a városban.

Mihály arkangyal azonban nem vitatkozott a kereskedővel. Egy fekete kenyerekkel megtöltött kosarat hozott valahonnan.

– Ó, hát ez is számít valamit? – sóhajtott fel a kereskedő. Erről teljesen megfeledkeztem. Ha az általam adományozott épületek oly keveset nyomnak a mérlegen, vajon mit érhet ez a hét fekete kenyér? Közben az angyal elhelyezte a kenyereket a mérleg serpenyőjében. És íme, szinte hihetetlen, a mérleg megmozdult és az a néhány kenyér egyensúlyba hozta.

– Látod, mondotta Szent Mihály, ez az egyetlen jócselekedet, aminek itt is van valami értéke. Ennek az az oka, hogy ezeket a kenyereket nem dicsőségvágyból és hiúságból adtad, hanem őszinte részvétebből.

Menj hát vissza a földre és igyekezzél a mérleget egyébb jócselekedettel megtétni.

Kimerülve ébredt föl a gazdag kereskedő. Letörölte homlokáról a verítéket és így szólt magához:

Ez az álom komoly figyelmeztetés számomra, hogy gazdagságomat helyesebben használjam. Először is eltávolította a kórházról a dicsekvő feliratot. Majd tudomására hozta a város lakóinak, hogy Mester János háza nyitva áll a szegények és özvegyek előtt. Hamarosan nem gazdag Mesternek nevezték az emberek. Más és szebb jelzőt kapott a hálás emberektől. Ugye gondoljátok is, hogy mit? Isten áldja a jószívű, irgalmas Mester Jánost – ezt mondogatták mindenfelé.

Elégedetlen gazdag

Tom Carey, így hívják a szóban forgó embert, San Franciscóban lakott. Egy tejüzemben dolgozott és nem volt valami nagy jövedelme. Csak a mindennapira tellett. Egyszer azonban ráragyogott a szerencse. Egy távoli rokonától 80 000 dollárt örökölt. Máról holnapra dúsgazdag emberré lett Tom barátunk. El is határozta, hogy új életet kezd, ami méltó a gazdagsághoz. Ott hagyta állását és ezzel a jelszóval indult el a gazdagság útján: aki nem szereti a bort, az asszonyt és az éneket, csakis bolond ember lehet. Hamarosan talált barátokat és barátnőket, akik szívesen vállalkoztak a vagyon elherdálására. Drága autókat vásárolt és mindjárt hármat. Mindenkinek, aki szerencsekívánatait fejezte ki, egy százdolláros nyomott a kezébe. És vajon mi lett a vége a nagy mulatozásnak és gazdagságnak? Nyolc nappal az örökség átvétele után Tomot holtan találták meg a város egyik tavában. Zsebében egy búcsúlevelet, amelyben elmondja: miért lettem öngyilkos? „Nyolc nap alatt 40 000 dollárt költöttem el és arra a meggyőződésre jutottam, hogy még nyolc napig élhetek gazdag emberként. Aztán újra vissza kell térnem a tejüzembe.

Ezt azonban nem akarom. Inkább meghalok.” Eddig Tom története. Hasonlóan cselekedett a bibliai tékozló fiúhoz, aki eldorbézolta vagyonát léha étellel. Példájából mindenki megtanulhatja, hogy a gazdagság önmagában senkit sem boldogít.

Mennyire megértette ezt egy másik ember, R. W. Smith, aki midőn gazdaggá lett, igyekezett mielőbb megszabadulni a gazdagság bilincseitől. 35 esztendő volt, mikor rámosolygott a szerencse. Az angliai totón több százezer forintot nyert. Nem kellett volna többé dolgoznia és megélhetett volna nyeresége kamatából is. Ezzel szemben mi történt? Alig múlt el egy hét és Smith újra megjelent munkahelyén társai nem kis csodálkozására. Senki sem tudta megérteni különös elhatározását. Ő azonban mosolyogva így válaszolt kérdéseikre: Hála Istennek, hogy ismét dolgozhatok! Nem is gondoljátok, milyen unalmas dolog a gazdagság! Egy teljes hétig semmi egyebet nem csináltam, mint a kérőleveleket olvasgattam. Közben haszontalan dolgokat vásároltam. Ettem és ittam egész nap és elrontottam a gyomromat. Ezért aztán elhatároztam, hogy újra munkába állok. Nem a gazdagság teszi boldoggá az embert! A megelégedettség az igazi gazdagság.

Az arany átka

1901-ben történt. A Kolorádó-expressz különkocsiját rablók támadták meg. A kocsin tartózkodó öt katonát megkötözték, majd agyonlőtték, a kocsis aranyrakományát pedig a három rabló magával vitte. Hár-muk közül az egyiket menekülés közben agyonlőtték. De mi történt a másik kettővel? Brones és Pecos volt a nevük. A rendőrség eredmény nélkül kutatta őket. Az arany is nyomtalanul eltűnt.

Csak 37 évvel később, 1938-ban sikerült fölfedezni a rablógyilkosokat és a kincseket. Ez akkor történt, midőn tudósok kutatták át a Kolorádó-hegy barlang-

jait. Az itt található cseppkőbarlangok a természet legcsodálatosabb alkotásai. Az egyik fáradságos nap után megpihennek a kutatók az egyik barlangban. Amint beljebb indulnak, egyszer csak rémülten kiált fel valaki. A sziklafal mellett áll egy halott ember. Csak a csontváza van meg és néhány ruhadarab takarja. A halott legalább 40 éve itt lehet már, állapítják meg a tudósok és átkutatják a barlangot. Hamarosan még egy halottat találnak. Ez azonban a földön fekszik és puszkagolyó okozta halálát. Ők voltak a Kolorádó-expressz rablógyilkosai. A kincseket itt rejtették el, de közben eltévedtek a barlangban. Az éhhalál leselkedett rájuk és közben az arany miatt összevesztek. Így aztán Pecos lelőtte Bronest. Most már ő volt az egyedüli birtokosa a kincsnek. Többszörös milliomos lett, de az éhség nagyobb úr, mint a pénz. Hiába gyűjtjük az aranyat, a halottas ingen nincsen zseb és semmit se vihetünk magunkkal a másvilágra.

Az okos földműves

(Lopás)

Az egyik parasztembertől éjnek idején valaki ellopta a lovát. Nemsokára elutazott a legközelebbi vásárra, hogy új lovat vásároljon. Amint nézegeti a lovakat, egyszerre csak a legnagyobb meglepetésére saját ellopott lovát pillantja meg. Azonnal megismerte. Odaugrik és megragadja a ló kantárját.

– Ez az igásló ez enyém, kiáltja. Három nappal ezelőtt lopták el tőlem. Az ember, aki a lovat árulta udvariassen tiltakozott:

– Valószínű téved uram, mert ez a ló már tíz éve a birtokomban van. Lehet, hogy hasonlít az ön lovára, de nem ugyanaz.

Ekkor a földműves megvizsgálja a ló mindkét szemét, majd így szól az állítólagos gazdához:

– Ha valóban olyan régóta öné a ló, akkor mondja meg nekem, melyik szemére vak?

A tolvaj erre megijedt, ő ugyanis nem vizsgálta meg a ló szemeit. Mivel azonban válaszolnia kellett azt mondta, hogy a ló bal szeme vak.

– No, akkor megfogtam magát, mert a ló nagyon jól lát a bal szemével, mondotta a gazda.

– Rosszul mondtam, próbált helyesbíteni a tolvaj, a jobb szemére vak.

– Nos, most már nyilvánvaló, hogy hazug ember vagy. Mert ha megnézed, meglátod, hogy a ló mindkét szemével nagyon jól lát. Csak azért neveztem vaknak, hogy bebizonyíthassam a lopást.

A körülálló emberek jót nevettek ezen és kezüket nyújtották az okos gazdának, akinek így sikerült visszaszereznie jogos tulajdonát.

Az áruló egér

(Lopás)

Mihály a patak közelében lakott egy mellékutcában. Mivel jól értett a lovakhoz, a postamester fölfogadta. Hamarosan azonban följelentette valaki, hogy Mihály lopja a postáról a zabot. Tegnap este látták, amint egy zsákkal hazafelé cipelt. A postamester azonnal elsietett Mihályhoz és felelősségre vonta. Uram, hazugság, rágalom az egész! Kutasd át a házam és ha egyetlen zabszemet találsz, ám rendben van, bocsáss el szolgálatodból. A postamester átkutatta a kamrát, a padlást, de sehol sem bukkant egyetlen zabszemre sem. Mikor visszatértek a szobába így szólt Mihály: nem veszem rossz néven, hogy a postamester átkutatta a házam. Akik azonban megrágalmaztak, azoknak bűnhődniök kell. Így szólt és az öklével az asztalra ütött. Az egész szoba megremegett bele. De valami más is történt. Apró zabszemek kezdtek az asztalra hullani. Vajon honnan? A dolog úgy történhetett, hogy Mihály a mennyezet deszkái alatt rejtette el a lopott zabot. Valamelyik egér azonban átrágtá a desz-

kát és az így támadt lyukon hullottak a zabszemek. Mihály most már nem tagadhatta, hogy igaz volt, amit ellene mondtak.

Legenda a kapzsiságról

Sok száz évvel ezelőtt élt egy remete. Az egyik erdei útja alkalmával fölfedezett egy barlangot és benne három zsák aranyat. Alighogy megpillantotta az értékes kincset, remegni kezdett a lába, égnek állt a haja és rémülten menekült el a kincsesbarlangból. Három rabló rejtőzködött az egyik bokorban és igen elcsodálkoztak a menekülő, ijedt remetén. Megkérdezték tőle:

– Miért futsz oly kétségbeesetten, mikor senki sem üldöz?

– Dehogynem, válaszolta a remete, nyomomban van a halál. A rablók persze nem érték be ezzel a válasszal. Ráfogták pisztolyukat és úgy kényszerítették, hogy elvezesse őket az úgynevezett halálhoz. Amikor a barlanghoz értek, a remete rámutatott az aranyra és azt mondotta:

– Ott a halál. Majd úgy elszaladt, mintha puskából lőtték volna ki. Ezt persze nem bánták a rablók és jót nevettek a remete együgyűségén. Számukra a hatalmas kincs nem a halált, hanem a gondtalan, szép életet jelentette.

Mindjárt meg is tanácskozták, hogy mitévők legyenek. Úgy döntöttek, hogy ketten ott maradnak őrizni a kincset. A harmadik elmegy a városba, finom ételeket és italokat vásárol, hogy ezt a nagy szerencsét méltóképpen megünnepeljék. Így is történt. Társuk magához vett néhány aranyat és elindult a városba. Ott alaposan a kancsó fenekére nézett és miután jólakott, visszafelé indult. Magával vitte a megbeszélt ételeket és italokat, de még valami mást is. Mérget vásárolt és azt elvegyítette a borban. Arra gondolt, hogy ennek segítségével elteszi láb alól két társát és

jómaga lesz a kincs egyetlen birtokosa. Közben a kincset őrző rablók is hasonlóképpen gondolkoztak. Megbeszélték egymással, hogy visszatérő társukat leütik és ketten osztoznak a kincsen. Így is történt. A városból visszatérő társukat megölték, de az általa hozott mérgezett bort megitták. Így aztán mindhárman meghaltak és egyikük sem birtokolhatta a kincset. Az egyszerű remetének tehát mégis igaza volt, mikor halálnak, halált hozónak nevezte a barlangban rejtőzködő aranyakat. Hiszen mennyi bűn, gyilkosság történt és történik azért, mert az emberek nem tudnak uralkodni kapzsiságukon és azt gondolják, hogy aranyért mindent meg lehet vásárolni.

A három szita

(Pletyka)

A kerítés mellett álltam és így akaratlanul is fültanúja voltam egy beszélgetésnek. A szomszédomat meglátogatta a barátnője.

– Hallottad a legújabb újságot, hogy mit beszélnek Majerné asszonyról?

– Nem, nem hallottam, válaszolta a szomszédom.

– Mielőtt azonban elmondanád, szűrd át három szitán mondanivalódat!

– Miféle szitákra gondolsz?

– Először is az igazság szitájára. Meg kell vizsgálni mindenekeelőtt, hogy igaz-e, valóban megtörtént-e amit mondani akarsz?

– Hát ezt bizony nem tudom.

– Akkor át kell szűrned a második szitán és meg kell vizsgálni, vajon öröndetes esemény-e az, amit el akarsz mondani?

– Úgy gondolom, hogy ezt sem mondhatom el róla.

– Ha semmi öröm sem származik belőle, akkor át kell szűrni a harmadik szitán és meg kell vizsgálni:

hasznos-e elmondani azt a bizonyos eseményt Majer asszonyról?

– Nem, semmiképpen sem!

– No, akkor, szólt a szomszédasszony, szépen menj haza! Ha az, amit nekem mondani akartál sem nem igaz, sem nem öröndetes, sem nem hasznos, akkor tartsd meg magadnak és igyekezz mielőbb elfelejteni . . .

A negyvennyolcas cipő

(Lopás)

A történet egy svéd ifjúról szól, akinek meglehetősen ragadós volt a keze. Természetesen először csak kisebb értékű dolgokat lopott, de mert ebbe jól begyakorolta magát, hamarosan mestere lett a lopás „művészetének”. Különös előszeretettel olvasta a bűnügyi regényeket és húszéves korára már annyira vitte, hogy elhatározta autót fog szerezni.

A kocsit már jó előre kiszemelte és azt is megfigyelte, hogy melyik a legalkalmasabb idő annak megszerzésére. Sikerült is az egyik nap feltörnie a gyenge zárat és szinte feltűnés nélkül elhajtani. Hogy minden gyanút elhárítson, közepes sebességgel hajtott a legközelebbi város felé. Itt akarta néhány napra elrejtteni a kocsit. Lassan hajtott tehát, mert amint megfigyelte, a kocsi gazdája csak két óra múlva fogja keresni az autót. Addig pedig ő már biztos rejtékhelyén lesz. A tolvaj tehát örült sikerének, de egy kicsit korai volt ez az öröm. Az egyik faluban ugyanis rendőr állt az országút mellett és megálljt intett. Persze a tolvaj nem állt meg, hanem rátaposott a gázpedálra és menekülni próbált. A rendőrök természetesen utána.

Úgy látszik, idő előtt fölfedezték a lopást. Nincs más hátra, le kell adni a kocsit. Ezért egy mellékútra hajtott, majd az erdőbe vezette a kocsit és jó-

maga elmenekült, hazament és mint aki jól végezte dolgát, lefeküdt.

Éjfél felé azonban a rendőrség zavarta föl álmából a tolvajt. A havas erdőben nem volt nehéz megtalálni az autót és fölfedezni a tolvaj lábnyomait. Ezek szokatlanul nagyok voltak, mivel a tolvaj 48-as cipőt hordott. A helybeli cipésmester lett a rendőrség nyomra-vezetője.

Mindez szépen igazolja annak a mondásnak igazságát, hogy a hazug embert és így a tolvajt is könnyebb utolérni, mint a sánta kutyát. A gonoszságot semmiféle okossággal nem lehet elrejtteni. Kitudódik már legtöbbször itt a földön, de Isten ítélőszéke előtt mindenképpen.

Engem még nem hívott az Isten

Az olvasásóra vége felé járt. A legtöbb gyermek már szépen tudott olvasni. Még a gyengébb tanulók is kielégítően feleltek.

– Nos gyerekek, mivel szépen tudtátok a leckét, a hátralévő tíz percben elbeszélgetünk egymással, mondotta a tanító néni.

Hamarosan eltűntek a könyvek, a füzetek és arra a kérdésre, hogy kinek van valami mondanivalója, negyven jelentkező kéz emelkedett a magasba. Judit a virágokról beszélt, melyeket tegnap ültettek kertjükben. Annus a cicájukat dicsérte, milyen pompás ugrásokkal szórakoztatja őket. Rózsika tegnapi álmát mesélte el. Híres filmszínésznő volt és gyönyörű palotában lakott. Ha ez igaz lenne, de jó lenne!

– Én bizony nem szeretnék filmszínésznő lenni, szólalt meg a dundi Kati, inkább szakácsnő. Akkor mindig azt ehetnék, amit szeretek.

– Én pedig varrónő és szép ruhákat készítenék magamnak, szólalt meg Nusika.

Piri cukrász szeretne lenni, Mancika tanítónő, Erzsi óvó néni.

– És te Hilda, mi szeretnél lenni, kérdezte tőle a tanító néni?

Hilda csodálkozó szemével a tanító nénire nézett, majd rövid gondolkodás után így szólt:

– Még nem tudom, mi leszek, mert hozzám még nem szólt a Jóisten.

– Hát ezt hogyan érted gyermekem?

– Egyszerűen csak úgy, hogy Isten így szólt apukámhoz: te édesapa leszel, anyukámhoz: te édesanya leszel, bácsikámhoz: te pap leszel. Hozzám azonban még nem szólt a Jóisten.

Hilda leült a helyére és a tanító néni meg a gyerekek elgondolkoztak a különös, de igaz válaszon.

A tyúktojás nagyságú búzaszem

(Ne kívánd a másét!)

A gyerekek találták egy szakadékban. Olyan alakú volt, mint egy búzaszem és legalább akkora, mint egy tyúktojás. Egy utasember meglátta és megvette a gyerekektől. Ő sem őrizgette sokáig, hanem bent a városban jó pénzért eladta. Tudomást szerzett erről a cár, összehívta országa bölcseit és felszólította őket: állapítsák meg, tojás-e vagy búzaszem? Törték a fejüket a bölcsek, de nem tudtak dönteni. A problémát egy tyúk oldotta meg, midőn belecsípett a tojásfélébe és ekkor kiderült, hogy egy hatalmas búzaszem. Ezt látva a bölcsek, hírül vitték a cárnak.

Ő természetesen nagyon csodálkozott ezen, hiszen sohasem látott ekkora búzaszemet. Felszólította tudósait: derítsék ki, hol és mikor termett a különleges búza. Ám hába törték a fejüket, semmi okosat nem tudtak kisütni. Meg is mondták őszintén a cárnak: sajnos kérdésedre nem tudunk válaszolni. A könyvekben sem találtunk semmi hírt róla. Talán a parasztoknál, az öregeknél kellene érdeklődni!

A cár kihirdette országában, hogy keresse föl a

legidősebb földműves. El is jött egy, de már olyan gyöngé volt, hogy csak mankóval tudott járni. A cár megmutatta neki a búzaszemet. Az aggastyán alaposan szemügyre vette és megtapogatta. Tudod-e öreg, hol termett ez a búzaszem? Nem vetettél-e valaha a saját földeden is ilyen gabonát? Vagy láttál-e már ehhez hasonlót? Süket volt már az öreg és nehezen értette meg a cár kérdését.

– Nem, én sohasem láttam még ekkora búzaszemet és nem is vetettem földembe. A gabona az én ifjúkoromban is éppen akkora volt, mint napjainkban. Hanem meg kellene kérdezni apámat, ő talán tud valami fölvilágosítást nyújtani.

A király elküldött az apáért és maga elé vezettette. Neki is megmutatták a búzaszemet. Még jó volt a szeme és alaposan megvizsgálta a magot.

– Tudod-e nagyapó, hol termett ilyen búza és vásároltál-e valaha ilyesmit?

Igaz, hogy az öreg süket volt, de amikor megértette a cár kérdését, ezt válaszolta:

– Nem, én ilyen búzát sohasem láttam, sohasem vettem. Pénzért sem vásároltam, mert az én koromban még nem ismerték az emberek a pénzt. Valamennyien saját kenyérünkön éltünk és támogattuk egymást a bajban. Én bizony nem tudom, hol teremhetett ez a búza. Igaz, hogy a mi búzánk nagyobb, kiadósabb volt, mint a mostani, de nem ekkora. Hanem apámtól hallottam, hogy az ő idejében jobban fizetett a kalász, nagyobb volt a szem. Tőle kellene megkérdezni!

A cár elküldött a nagyapáért, aki mankó nélkül, fiatalosan jelent meg az uralkodó előtt. Jól hallott és érthetően beszélt. Neki is megmutatták a búzaszemet. Jól megnézte és ide-oda forgatta tenyerében.

– Hej, de régen láttam ekkora búzaszemet! Beleharapott és megrágta a sarkát. Ugyanaz a búza, monddta elégedetten.

– Hát akkor mondd meg nagyapó, hol termett ez

a búza? Vetettél-e a saját földeden ilyet vagy vásároltál-e valakitől?

– Az én időmben, válaszolta az öreg, mindenütt ilyen gabona termett. Ebből készült kenyeret ettem magam is, bőven jutott belőle másoknak is.

– Már csak arra felelj, kérte a cár, hol vásároltad ezt a búzát?

Az öreg elmosolyodott és így válaszolt:

– Az én időmben senkinek sem jutott eszébe az a bűnös gondolat, hogy kenyeret áruljon. Mi nem ismertük a pénzt. Volt kenyere mindenkinek bőségesen. Én magam vetettem, arattam, csépeltem ezt a gabonát.

– És hol volt a földed, mely ilyen kalászt termett?

– Az én földem Isten széles világa volt. Ingyen volt a föld, senki sem nevezte sajátjának, csak a munkáját tartotta annak.

– Lenne még egy kérdésem, folytatta a cár. Miért termett hajdanán ilyen gabona és miért nem terem most? Miért jár az unokád mankóval, a fiad is sántikál, te pedig könnyen lépkedsz, csillog a szemed, fogaid is jók, szavad értelmes és barátságos. Hogyan lehetséges ez?

– Ez onnan van, hogy a mai emberek nem élnek saját kezük munkájából és mások jószágára irigykednek. Hajdan bizony nem így éltünk. Mindenki beérte a sajátjával és nem kívánta a másét.

(Lev Tolsztoj)

Az okos pásztorleány

(A munka haszna)

Megboldogult nagymamám úgy vélekedett, hogy minden embernek értenie kellene valamiféle mesterséghez. Egyszer így szólt hozzám ebéd után:

– Valami hasznos mesterséget kellene tanulnod, hogy kőből, fából, fémből vagy más anyagból hasznos

tárgyakat készíthetnél! Értesz te ilyesmihez? Tudnál készíteni egy asztalt vagy egy széket? Meg tudnád javítani a háztetőt? Értesz te egyáltalán valamihez?

Miközben nagymama ezeket mondta, ferde szemmel nézett rám. Majd így folytatta:

– Tudom, hogy téged komoly írónak tartanak az emberek és lehet, hogy igazuk van. Én azonban azt látom, hogy sokat dohányzol, az egész házat telefüstölöd. Jobban örülnék, ha valami hasznos munkához is értenél, ami oly fontos a mindennapi életben. Erre figyelmeztet a következő történet.

– Élt egyszer, valamikor régen Perzsiában egy király, akinek trónörökös fia beleszeretett egy szépséges pásztorlányba. Őszintén bevallotta édesapjának:

– Atyám, nagyon szeretem azt a lányt és feleségül szeretném venni.

– De fiam, hogy gondolsz ilyesmit? Hiszen te vagy egyetlen fiam és ha meghalok, te leszel a király. Ezért nem vehetsz feleségül egy szegény pásztorleányt.

– A fiú azonban tovább erősködött. Már pedig kedves apám, én nem tágítok és mindenképpen feleségül veszem azt a leányt! Ha én leszek a király, ő legyen a királyné!

A király belátta, hogy komoly fia szerelme és ezért beleegyezett házasságába. Hírnököt küldött a leány apjához ezzel az üzenettel:

– A fiam szereti leányodat és feleségül szeretné venni, kérjük beleegyezéset!

A leány dobogó szívvel hallgatta az üzenetet, de megkérdezte a hírnököt:

– Milyen mesterséghez ért a királyfi, mit dolgozik?

– Hogy mit dolgozik? – kérdezte csodálkozva a hírnök. A király fiának nem kell dolgoznia, megvan mindene.

– Márpedig én csak akkor leszek a felesége, válaszolta a pásztorlány, ha valami mesterséget is tanul.

A hírnök visszatért a palotába és elmondta a leány üzenetét. Ekkor a király így szólott fiához:

– A pásztorlány azt üzenete, csak akkor lesz a feleség, ha valami mesterséget tanulsz. Nos, ezek után is feleségül akarod venni?

– Igen, apám, felelte a királyfi. Kitanulom a szőnyegszövés mesterségét.

Azonnal a palotába hívtak egy szőnyegszövőt és a királyfi hamar elsajátította a szövés mesterségét. Az első munkáját elküldte szerelmesének azzal az üzenettel, hogy íme, teljesítette kívánságát. Ekkor a pásztorlány igent mondott a királyfi kérésére és feleségül ment hozzá.

Nem sokkal ezután történt, hogy a királyfi Bagdad utcáin sétált és mert igen meleg volt, betért egy vendéglőbe valami hűsítő italra. Azt természetesen nem sejtette, hogy a vendéglő rablók és gyilkosok tanyája. Elhurcolták a királyfit és börtönbe zárták. Az egyik nap a rablóknak az az ötlete támadt, hogy a legkövérebb rabot megetetik a legsoványabbal. A királyfi körülnézett és megdöbbenve látta, hogy ő a legsoványabb. Mivel a rablók nem tudták kilétét, így szólt hozzájuk:

– Szőnyegszövő vagyok és szőnyegeimért mindennél magas árat fizetnek.

A rablók kaptak a jónak ígérkező üzleten és megparancsolták a királyfinak, hogy azonnal lásson munkához. Három nap alatt el is készült a szőnyeg.

– Vigyétek a királyi palotába, ott arannyal fizetnek érte, mondotta a rablóknak!

Azok engedelmeskedtek és a király fölismerte a szőnyegbe írt üzenetet. Ebből tudta meg, hogy fia hol raboskodik. Azonnal katonákat küldött a rablók tanyájára, akik kiszabadították a királyfit.

Amikor visszatért a palotába, leborult felesége előtt és így szólt hozzá:

– Kedvesem, neked köszönhetem az életemet. Ha te nem kívánod, hogy mesterséget tanuljak, ma már nem vagyok az élők sorában.

Tanulságos történet

Valahol egy tengerparti kikötőben szegényesen öltözött férfi szundikál halászcsónakjában. Hirtelen egy elegáns turista jelenik meg a parton és éppen színes filmet fűz fényképezőgépebe. A kék égbojt, a zöld tenger, a fekete csónak, a benne alvó halász pompás témának ígérkezik. Három képet is készít. Közben fölébred a halász és cigarettáját keresi. Mielőtt megtalálná, az udvarias turista megkínálja a sajátjából. Így kezdődött a beszélgetés.

– Az idő kedvező, bizonyára eredményes lesz ma a halászat, jegyezte meg a turista.

A halász föláll és tagadóan rázza a fejét.

– Azt mondja, hogy ma nem száll tengerre?

A halász ismét tagadólag int és szótlanúsága idegesíteni kezdi a turistát. Végre megszólal:

– Nem megyek halászni, mert ezt kora hajnalban már megtettem.

– És jó volt a fogás?

– Mondhatom, hogy remek. Ezért fölösleges lenne többet dolgoznom. Annyit kapok a halakért, hogy három napig pihenhetek.

A turista láthatóan zavarban van és ennek palástolására készít még egy felvételt.

A halász előveszi a cigarettás dobozát és megkínálja az idegent is.

– Nem akarok beavatkozni az ön személyes ügyeibe, de én az ön helyében másodszor és harmadszor is csónakba szállnék, hogy még több halat fogjak. Nem gondol ön erre?

– A halász igent bólintott.

– Ha így cselekedne mindennap és háromszor ennyi halat fogna, tudja mi történne?

A halász megrázta a fejét.

– Legkésőbb egy éven belül motort vehetne a csónakjába, aztán egy új és nagyobb csónakot. Esetleg egy vitorlás hajót és ezek segítségével sokkal több halat foghatna.

A lelkes tanácsadó megállt néhány pillanatra, mint-ha gondolkozna a hogyan továbbon. Majd így folytatta:

– Aztán néhány esztendő múltán építhetne egy kisebb méretű hűtőházat, esetleg füstölővel, később egy halfeldolgozó üzemet. Üzletet is nyithatna és közvetítő nélkül szállíthatná Párizsba a halakat. Vehetne egy helikoptert is, amelyről megfigyelhetné a halak járását. Ez még eredményesebbé tenné az üzletet. Aztán... de nem tudta folytatni a nagy lelkesedéstől.

Ekkor a halász megveregette a turista vállát és ezt kérdezte:

– Mi lenne aztán?

– Aztán ön nyugodtan ülhetne itt a kikötőben, cigarettázhatna és gyönyörködhetne a kilátásban.

– Dehát éppen ezt csinálom, válaszolta a halász, csak ön zavart meg ezzel a masinájával.

A turista zavarba jött és gyorsan elkészönt. Egy kicsit irigykedve adott igazat az egyszerű halásznak.

(Heinrich Böll nyomán)

Dacos Marika

Marika mindig örült Gizi néni látogatásának. Mint jó keresztmama gyakran eljön hozzájuk és sohasem üres kézzel. Látogatása mindig a cukrászdában végződik, ahol Marika kedvére válogathat a finomabbnál finomabb süteményekben. Leckéjét gyorsan elkészítette, hogy nyugodtan beszélgethessen keresztanyjával. Közben Gizi néni így szólt keresztlányához:

– Zongorázz nekem valamit, kíváncsi vagyok, hogyan haladsz a zenetanulásban!

Marikának azonban már a finom süteményeken járt az esze és semmi kedve sem volt a fehér és fekete billentyűket ütögetni.

– Most nem játszom, majd később, ha visszajötünk. Anyukát nagyon bosszantotta kislánya engedetlensége. Szigorúan így szólt hozzá:

– Ha nem zongorázol, nem jöhetsz velünk a cukrászdába. Ez igen komoly fenyegetés volt. Legjobb lenne mégis leülni a zongora mellé és játszani valamit. De nem! A dac fölülkerekedett benne. Azért sem játszik. Keresztmama elszomorodva nézett Marikára, akinek minden kívánságát igyekezett teljesíteni. Most ezt a szerény kérését is megtagadja. Igazán nem szép tőle. Ezt lassan Marika is belátja és mégis leül a zongora mellé. A hangulat azonban elromlott, engedetlenségével megmérgezte. Ott is hagyja a zongorát és olvasni kezd egy könyvet. Közben anyuka és keresztanya készülődnek a cukrászdába. Gizi néni indulás előtt így szól dacos keresztlányához:

– Nos, nem akarsz velünk jönni?

Akarna ő, de a dac befészkelte magát szívébe. A legszívesebben igent mondana, de valami gonosz hang nemet mondat vele.

– Rendben van, akkor te itthon maradsz és ketten megyünk anyukáddal. Isten veled!

Marika egyedül marad. Eszébe jut a prédikáció, amelyben a lelkiatya Jézus engedelmességéről beszélt. Pedig ő Isten fia volt. Közben Marika az ablakon nézi, amint anyuka és Gizi néni a villamosmegálló felé tartanak. Menj gyorsan utánuk!, súgja egy belső hang. Ne menj!, próbálja lebeszélni a makacsság ördöge. Igazán nem szép, hogy így viselkedtél keresztmamáddal, aki olyan jó hozzád. Még nem látni a villamost. Vedd a kabátot és szaladj utánuk! Jön a villamos és Marika versenyt fut vele. Keresztmamáék már fölszálltak, de ő nem. Szerencsére a kalauz bácsi észrevette és vár az indítással. Marika fölugrik és lihegve mondja:

– Engedjétek meg, hogy veletek menjek! Legközelebb azonnal a zongorához ülök, ha kívánjátok.

A kelkáposzta

(Hazugság)

Öcsinek az utóbbi időben gyakran fáj a hasa. A múltkor a templomban is rosszul lett. Nincs más hátra, el kell vinni a doktor bácsihoz. Reggel így szól hozzá édesapja:

– Ma délelőtt 11 órára gyere hozzám a nyomdába! Elviszlek Bakos doktor úrhoz, hogy megvizsgáljon. Ez a bejelentés természetesen nem okozott külön örömet Öcsikénknak. Nem kedvelte az orvosokat, mióta injekcióstűvel többször is megszurkálták. De hát fő az egészség! Ő is megsokallta már a gyomorfájásokat.

Öcsi szülei munkába mentek, Etus néni pedig, aki a háztartást vezette, a piacra indult.

– Mindjárt jövök vissza, mondotta, addig légy jó és senkit se engedj a lakásba!

Így is történt. Öcsi fölmászott a szilvafára, ezt nevezte ki repülőjének és onnan leste Etus néni hazatérését. Mikor kifordult a János utcából, lemaszott és a kapuban várta. Kíváncsian pillantott Etus néni kosarába, ugyan mit vásárolt a piacon? Öcsi csak azt látta, hogy két kelkáposzta virít benne. Ez el is vette kedvét a további vizsgálódástól.

– Mit tetszik főzni ebédre? – kérdezte Etus nénitől.

– Paradicsomlevest, kelkáposzta főzeléket faszírozottal.

Bumm! Úgy hatott ez a mondat Öcsire, mint egy bombarobbanás. Szép álmait levegőbe röpítette. Őkelme ugyanis évek óta haragot tart a kelkáposztával, a spenóttal és a lencsével. Legszívesebben a magjukat is kiirtotta volna. Most pedig itt vigyorog rá Etus néni kosarából. Etus néni ismerte Öcsi ellenszenvét a kelkáposzta iránt és így vigasztalta:

– Meglátod kisfiam, olyan finom főzeléket csinállok, hogy még az ujjadat is megnyalod utána!

Ez már mégiscsak sok, gondolta magában Öcsi. Hogy lehet a kelkáposzta főzelék finom? A gomba-

levesről, a paprikás csirkéről, a dobostortáról el lehet ilyesmit mondani, de a kelkáposztáról semmiképpen. Közben a 11-es felé közeledett az óramutató. Öcsi-nek indulnia kellett édesapjához, illetve a doktor bácsihoz. Ott szerencsére nem leselkedett rá komolyabb veszély, nem kapott injekciót, csak megnyomogatták a hasát. Megállapították fájdalma okát, a vakbélgyuladást. Valószínű műtetre lesz szükség, ha nem sikerül elmúlasztani. Ejnye, a kutya-fáját, gondolta magában Öcsi, mindenki összeesküszik ellenem. Etus néni kelkáposztát főz, az orvos pedig bicskázással fenyeget.

– Most menj szépen haza, mondotta apuka, és közd Etus nénivel, hogy később megyek ebédelni.

Hazafelé menet Öcsi egyre azon törte töksibuksiját, hogyan úszhatná meg a kelkáposzta főzeléket? Már a kapuban érezte kellemetlen szagát. Ennek fele se tréfa. Hirtelen mentő ötlete támadt. Keserves ábrázattal állított be a konyhába. Etus néni fürkésző tekintettel nézett rá.

– Nos, mit mondott a doktor bácsi?

– Valami komoly baj van a hasammal. Lehet, hogy föl kell vágni. Addig sem szabad akármit ennem. Ezért bármennyire is sajnálom, nem ehetek például a finom kelkáposztából.

S ezt olyan komolyan mondta Öcsi, hogy Etus néni elhitte.

– Hát akkor mit ehetsz, mit szeretnél enni, kis be tegem?

– Nem is tudom. Talán néhány palacsintát.

– És mit tegyek bele, túrót vagy lekvárt?

– Inkább lekvárt, válaszolta Öcsi.

Az ebéd hamarosan elkészült és Etus néni is megnyugodott, mikor Öcsi hat palacsintát bekebelezett. Utána kiment a kertbe játszani. Beleült a cukorládából készített kocsi-jába és hangos gyíakkal hajtotta a képzeletbeli paripákat. Egészen addig, amíg a kapuban föltűnt édesapja.

– Hogy vagy lókötő, kiáltotta nevetve?

– Köszönöm, nagyszerűen.

Apuka bement a konyhába, ahol Etus néni tüzetesen elmondatta vele, hogy mi a baja kisfiának. Azt is elárulta, hogy Öcsi nem ehetette meg a kelkáposzta főzeléket, mert az orvos megtiltotta.

– És Etus néni elhitte ezt a nebulónak? No, megállj, te füllentő gyerek, ezt nem úszod meg szárazon!

Kiszólt a kertbe és behívta Öcsit, aki sejtette, hogy valami nincs rendben a konyhában. Etus néni biztos árulkodott a palacsintáról.

– Mondhatom, pompásan vizsgáztál a hazugságból! Megérdemelnéd, hogy néhány nyaklevest adjak a palacsintához. Hány szegény ember él szerte a világon, aki örömmel megenné a kelkáposztát. Ne gondold azonban, hogy büntetlen marad hazugságod. Még van annyi a főzelékből, hogy vacsorára jóllakhass belőle. Ezt magam fogom ellenőrizni. Azt pedig jegyezd meg, hogy az embernek nemcsak azt kell megennie és megtennie, ami jólesik. Az Úr Jézusnak sem esett jól az ostromlás, a töviskorona, a keresztfeszítés, de mindezt elszenvetve, hogy az ilyen hazug gyerekek bűneit jóvátegye. Azt is jegyezd meg, aki mindig csak téstát és édességet eszik, veszélyezteti egészségét. Ha pedig olyan ételt is megeszel, ami nem ízlik, ezzel akaratodat erősíted, amitől olyan sok függ az ember életében. Gondolj majd erre, mikor a finom kelkáposztát eszegeted . . .!

A „tábornok úr”

(Nagyképűség)

Nemcsak a gyerekek, de a felnőttek is szeretnek dicsekedni. Hányszor halljátok magatok is, amint társaitok így dicsekszenek: nekem van a legszebb hangom az osztályban. Én vagyok a legjobb tanuló. Én tudok a legjobban focizni vagy kerékpározni. Nyáron is én lettem az első a lepényevésben. Bár a dicsekvés nem a legszebb dolog, mégis ezzel van tele a világ. Nemezszer aztán megtörténik, hogy a dicsekvő em-

ber csúfosan megszégyenül. Hogy is mondta az Úr Jézus? Aki magát fölmagasztalja, azt megalázzák.

Ti is olvastátok Münchhausen báró kalandjait és Hány János lódításait. Hogyan repült az ágyúgolyón, miként húzta ki sajátmagát a mocsárból stb. . . . Nos, a Rákospalotai határút sarkán állt egy Taute nevű vendéglő. Mi gyerekek gyakran megálltunk ajtaja, ablaka előtt és nézegettük, hogy a férfiak miként locsolják torkukat. Az utóbbi időben minden vasárnap délután leült a szélső asztalhoz egy bácsi és a köréje seregülő vendégeknek háborús hőstetteit mesélte. Mi gyerekek is tátott szájjal hallgatóztunk. A szomszédban lakott Papp János bácsi, akit nagyon szerettem. Mióta nyugdíjba ment, fölcsapott kertésznek és szebbnél szebb virágokat termelt. Gyakran fölkerestem a meleg üvegházban. Itt tartotta borocskáját is, amivel természetesen nem a virágokat, hanem a torkát öntözte. Az egyik délután elmeséltem neki, amit a vendéglőben hallottam a dicsekvő katonától. Ez a bácsi valóban nagy hős lehet. Papp bácsi azonban leintett. Nem igaz annak a fele sem, csak afféle szájhős. Majd én kifüstölöm a kocszából. Így is történt. Bár János bácsi sohasem volt katona, azért volt valami régi katonaruhája és egy ütött-kopott köpönyege. Ezt vette föl és így ment el a vendéglőbe. Én néhány társammal az ablak alatt hallgatóztam és vártuk a fejleményeket. A mi Hány Jánosunk belekezdett egy újabb hőstette elbeszélésébe. Papp bácsi csak hallgatta egy darabig, aztán odalépett hősünkhöz és így szólt:

– Engedje meg, hogy bemutakozzam, Papp tábornok vagyok.

– Én meg Kis András őrmester, hebegte hősünk meglepetve.

– Hallom miként dicsekszik és közben nagyokat lódít ezeknek a hiszékeny embereknek. Hát nézzen erre a köpönyegre és ezzel meglebegtette molyrágta köpenyét. Ezt a sok lukat, mind ellenséges golyó ütötte. Az emberek elismerően bólogtak és mi gyerekek jót nevettünk, mert tudtuk, hogy egy szó sem

igaz az egészből. Ám a dicsekvő őrmesternek használt a lecke. Gyorsan fizetett és eltűnt, mint a kámfor. Nem látta többé senki a vendéglőben. Utána mindenkinek a szeretett János bácsit ünnepelte és jól mulattak, amiért megszégyenítette a dicsekvő katonát.

Focimeccs a tévében

(Munka)

– Ma délután labdarúgó-mérkőzés lesz a stadionban, jegyezte meg József ebéd közben.

– Ha érdekel, nálunk is megnézheted a tévében, biztatta Kiss bácsi leánya vőlegényét.

– Sajnos nem tehetem, feltétlen kívül kell lennem a pályán.

– Ezen igen csodálkozom, jegyezte meg Marika édesapja. Ma jöttél el először hozzánk, kislányunk kérésére meghívtunk, de úgy látszik fontosabbnak tartod a futballmeccset.

Jóska fülig pirult szégyenében, de megismételte, hogy feltétlen kívül kell lennie ma délután a stadionban. Enélkül elképzelhetetlen az életem.

– Akkor talán jobb lesz, ha a lányom nélkül próbálsz élni, tette hozzá bosszúsan az apa.

Marika kikísérte a vőlegényét és sírva jött vissza a szobába.

– Nem kellett volna megsértened Jóskát, több megértéssel viseltethetnél iránta.

– Én sok mindent megérték gyermekem. Megérttem, hogy szeretsz egy diákot, akinek még két éve van hátra az egyetemen. Azt azonban nem tudom megérteni, miért fontosabb neki a futballmeccs és a sportpálya, mint te. Nem tudom ezek után elhinni, hogy komolyak szándékai és igazán szeret téged. Jobb lesz, ha idejében megszakítasz vele minden kapcsolatot.

Így szólt az apa, majd elgondolkozott. Igaz, a fiú

udvarias, megbízható, a saját keresetéből tartja fenn magát, hogy megszerezze az orvosi diplomát. Mai viselkedése azonban egészen érthetetlen.

– Hagyd abba a sírást kislányom! Fenntartom azt a véleményemet, hogy egy komoly fiatalember nem toltheti minden vasárnapját a sportpályákon.

– Bekapcsolhatom a tévét, kérdezte Marika, miközben könnyeit törülgette?

– Nem bánom, de csak hang nélkül, mert olvasni szeretnék.

A közvetítés tökéletes volt. Ragyogó napsütésben játszott a két csapat és a nézők is sűrűn törölgették izzadó arcukat. Nagy keletje volt a sörnek, a különféle hűsítőknak. Közben édesapja is abbahagyta az olvasást és a képernyő elé ült. Vége az első félidőnek. A kamera kíséri a játékosokat és visszatér a nézőkhöz. Marika hirtelen felkiált:

– Nézzétek csak, ott van Jóska, ott, ott balra! Egy pult mögött áll és az emberek kapkodják kezéből a különféle italokat. Most hozzá lép a riporter és megszólítja.

– Úgy látom fiatalember, ma kemény napja van. Hány üveg italt hordott fel a raktárból?

– Több, mint hatszázat, feleli Jóska.

– Nem mondom, ez szép teljesítmény. Mi az ön foglalkozása? Talán pincér?

– Egyetemista vagyok, feleli Jóska nevetve, de itt keresem meg a tanuláshoz szükséges pénzt.

– Mit szól a mérkőzéshez?

– Sajnos, én nem láttam belőle semmit.

A riporter tovább megy és Jóska eltűnik a képernyőről.

Apuka pedig megfogja Mari lánya kezét és csak ennyit mond:

– Ha legközelebb találkozol Jóskával, mondd meg neki, hogy hétköznapi is eljőhet hozzánk ebédre.

Nem Robin tette

(Igazmondás)

Edison Tamás a híres feltaláló már kisfiú korában érdeklődő gyerek volt. Kíváncsisága egyszer igen kellemetlen helyzetbe sodorta. Az elnök születésnapját tűzijátékkal ünnepelték. A kis Tamás csodálkozva nézte a magasba röppenő rakétákat, amint néhány percre fölragyogtak, majd visszahulltak a földre. Másnap reggel kiment a rétre, hátha talál egy földre hullott golyót. Talált is kettőt, ami nem robbant fel. Megörült a zsákmánynak és az egyik szénakazal mellett vizsgálgatni kezdte a különös lövedéket. Legnagyobb meglepetésére a lövedékben nem színes gömböket, hanem valami különös port talált. Hazaszaladt, mert eszébe jutott, hogy bácsikájának van egy érdekes veszője, amelynek végén szikra pattan, ha csizmája talpához dörzsöli. Visszatért a szénakazalhoz és szikrát szórt a különös porba. Ez föl is lobbant és hatalmas lánggal égni kezdett. De nemcsak a lőpor, hanem a szénakazal is tüzet fogott. Tamás megrémült és elmenekült.

Mikor a falusiak észrevették a tüzet, mindenki eloltásán fáradozott. Ám minden hiába, a kazlat nem tudták megmenteni. Vajon ki lehetett a tettes, aki fölgyújtotta? Legtöbben egy Robin nevű, részeges csavargóra gyanakodtak. A falu bírása is erre gondolt és a szerencsétlen embert börtönbe zárták.

Délben az ebédnél Edisonéknál is a tüzesetről beszéltek. A kis Tamás csak hallgatott, majd megkérdezte édesapjától:

- Milyen büntetés vár Robinra?
- Legalább öt év, válaszolta.

Erre a kisfiú halottsapadt lett, amit szerencsére nem vettek észre szülei. Egy jó órával ezután kopogtatott valaki a börtön irodáján.

- Tessék! – kiáltja a bíró.

Persze a kis Tamás nem érte föl a kilincset és nem

tudta kinyitni az ajtót. Ezt a bírónak kellett megtennie.

– Te vagy az, Edison Sámuel fia?

Tamás bólintott. Úgy meg volt ijedve, hogy egyetlen szó sem jött ki a száján.

– Édesapád küldött? – kérdezte a gyerektől,

– Nem, nem, magamtól jöttem.

– Mit akarsz itt tőlem?

A kisfiú lehajtotta a fejét, nem mert a szigorú bíróra nézni. Végül összeszedte bátorságát és kinyögte:

– A szénakazlat nem Robin gyújtotta fel.

– Honnan tudod te ezt?

– Mert... mert más valaki tette... én voltam.

Ezután a kisfiú őszintén elmondta a történeteket. Majd reszkető hangon megkérdezte:

– És most öt évre börtönbe zárnak?

– Azt nem, de édesapádnak meg kell fizetni az okozott kárt.

– Édesapámnak? De hiszen neki nem szabad ezt megtudnia!

– Ezt nem kerülheted el. Menj szépen haza és vallj be neki is mindent.

– De az óra, az óra mögött...

– Mi van az óra mögött?

– A vessző...

A bíró alig tudta elrejteni mosolyát. Légy férfi kis Edison és vállald tettek következményeit! Tamás föl-sóhajtott:

– Igen, bíró úr, férfi leszek – és ezzel hazafelé indult...

Patrik a potyautas

(Igazmondás)

A „Light” nevű angol gőzös első útját tette meg Anglia és Amerika között. Pompás az idő, tükörsima a tenger, vidám hangulat uralkodik az utasok között. Az indulás utáni második napon nagy izgalom támad

a hajón. Az egyik matróz a hajó raktárából egy éhezéstől elgyöngült gyermeket cipel a fedélzetre. A fiú kilencszendős lehetett és rémülten néz a matrózra, talán attól félve, hogy a tengerbe dobja. Ruhája szegényes, de arca tiszta, becsületes. Az utasok közül senki semmit sem tud a fiúról. Úgy látszik induláskor szökött a hajóra, hogy potyautasként eljusson Amerikába. Vajon mi történik vele? Már jön is a szigorú kapitány és keményen ráförmed a fiúra:

– Hogy hívnak?

– Shatterton Patrik a nevem, kapitány úr.

– Hogy kerültél a hajóra?

– Nem jószántamból jöttem ide, hanem nevelőapám parancsolta, hogy bújjak a ládák közé. Azt mondta, beszélni akar a kapitánnyal, aztán visszajön értem. Íme, hiába vártam, mondotta a fiú és zokogni kezdett.

A kapitány, akinek már többször akadt dolga potyautasokkal, nem hatódott meg a fiú könnyeitől. Nem hitt szavainak és ezért még szigorúbban folytatta:

– Ne hazudozz nekem! Nem te vagy az első, aki ilyesmit csinál. Hazugságaiddal nem könnyítesz sorson. Mondd meg az igazat, hogyan kerültél a hajóra?

– Nem mondhatok mást, kapitány úr, nem hazudtam.

– Rendben van. Adok háromnapi gondolkozási időt. Ha akkor sem mondod meg az igazságot, bedobunk a tengerbe, ahol fölfalnak majd a cápák.

Patrik könnyezve hajtogatta: nem hazudok, nem hazudok! Elmúlt a három nap és újra a kapitány elé vezették a gyermeket. Ismét megfenyegette, de a fiú nem mondhatott mást. Végül a kapitány elvesztette türelmét és így kiáltott a fiúra:

– Ha öt percen belül nem mondod meg az igazat, bedoblak a tengerbe.

Remegve állt Patrik a kapitány előtt, aki elővette óráját és számolni kezdte a percekét. Halotti csend uralkodott a fedélzeten. Csak a hullámok paskolták

a hajó oldalát. Elmúlt három perc, de Patrik csak azt hajtogatta, hogy a teljes igazságot vallotta.

– Még két perced van és aztán röpkölsz a tengerbe. Ekkor Patrik felemelte a kezét és így szólt a kapitányhoz:

– Szabad addig imádkoznom?

A kemény tengerész meglepődött és igent intett. Ekkor a kisfiú letérdelt és hangosan imádkozni kezdett. Miatyánk . . . Üdvözlégy Mária . . . Aztán hozzáfűzte: Istenem, légy velem és vedd fel a mennybe! Most meghalok, de inkább a halált választom, mint-hogy hazugsággal szennyezzem be számat. Mióta első-áldozó voltam, sohasem hazudtam. Dobjanak a tengerbe, de mást nem mondhatok. Az utasok közül többen könnyezni kezdtek és még a kemény matrózok szemében is könnyek csillogtak. A kapitány is alig tudta palástolni meghatottságát. Majd váratlanul Patrikhoz lépett és szívére ölelte.

– Most már elhiszem kisfiam, hogy nevelőapád hagyott a hajón, hogy megszabaduljon tőled. Mától kezdve az én fiam leszel.

Ezután pompás vacsorával ünnepelték az utasok és a kapitány a bátor fiút, aki kész volt meghalni, de nem volt hajlandó hazudni.

A hazug Péter

Te mindig lóditasz, mondták Peti osztálytársai, ha valamit mesélt nekik. Hiába fogadkozott, senki sem hitt szavában. Nemcsak április elsején, de számtalanszor lóvá tette őket. Ez volt Peti legkellemesebb szórakozása. El is nevezték társai hazug Péternek.

Természetesen megtudták ezt Peti szülei is, akiket igen bántott fiuk hibája. Rábeszéléssel, jutalmakkal, büntetésekkel próbálták erről leszoktatni. Sajnos, semmi sem használt. Gyakran figyelmeztették, hogy egyszer még nagyon ráfizet hazudozó magatartására. Így is történt. Az egyik délután édesanyja a boltba ment

vásárolni. Peti egyedül maradt otthon és azon töprengett, mivel üthetné el az idejét? Nini, ott a gyufásdoboz, ezzel kellene játszani. Sorban gyújtogatta meg a gyufaszálakat, majd az asztalon heverő újságot. Ettől meggyulladt az asztalon lévő terítő és akkora lángot vetett, hogy Peti nem tudta eloltani. Kétségbeesve szaladt ki az udvarra és átkiáltott a szomszédba. Terike éppen a szőnyeget porolta és azt válaszolta Peti kérésére, hogy ne hazudjon összevissza, őt nem tudja átejtteni.

– Nem, most igazán nem hazudok – erősködött Peti, de Terike kinevette.

Peti visszarahant a konyhába, ahol már az asztal is tüzet fogott. Ilyen félelmet még sohasem érzett életében. – Istenem segíts, hogy minél hamarabb hazakerjen anyu! Többé sohasem fogok hazudni.

Kiszaladt az utcára, ahol végre föltűnt az édesanya. Elébe szaladt és kétségbeesve mondja:

– Tessék sietni, mert tűz van a konyhában!

Anyuka gyorsan vízzel önti le az asztalt és azokat a bútorokat, amelyekbe belekapott a láng. Bizony az utolsó percben érkezett. Peti halálsápadtan áll az ajtóban. Mikor túlvannak a veszélyen, anyuka megkérdezi:

– Hogyan keletkezett a tűz?

– A gyufával játszottam és így kezdődött... Én vagyok az oka mindennek. Átkiáltottam a szomszédba Terihez, de kinevetett, nem hitte el, hogy valóban tűz van nálunk. Azt mondotta, hogy megint lódítok.

– Látnod, kisfiam, ide vezetett a te folytonos hazudozásod. Hányszor mondtuk neked: rossz vége lesz ennek.

– Anyukám, én többé nem hazudok, erősítette Peti.

– Bárcsak így lenni, de már én sem tudok hinni neked.

Igaz, sokáig tartott, amíg sikerült megváltoztatni osztálytársai és ismerősei véleményét. Végül azonban ők is belátták, hogy Peti valóban megjavult és felhagyott a hazudozással. Igazmondó Péterré változott.

Tóbiás és a hazugság

Egy mesében olvasom, hogy Tóbiás az erdőn keresztül tartott hazafelé. Egyszer csak kétségbeesett kutyavonításra lesz figyelmes. Elindul a hang irányába és megpillant egy barna kutyát belegabalyodva a vadászok által kifeszített hálóba. Tóbiás megsajnálta és kiszabadította az állatot. Ekkor legnagyobb csodálatára a kutya emberi hangon így szólt hozzá:

– Hálásan köszönöm segítségedet. Nem kutya vagyok én, hanem Abuhel fővarázsló. Kutyává változtattam magamat, de elfelejtettem a visszavarázsló szavakat. Ha te most nem segítesz, itt kell nyomorultul elpusztulnom. Ezért bármit kérsz, teljesítem kívánságod.

Tóbiás igen meglepődött és hirtelen nem is tudta, mit kérjen. Végül így döntött:

– Szeretném, ha holnap a városban minden hazug ember súlytalanná válna.

– Rendben van, felelte a fővarázsló és úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna.

Másnap aztán különös események történtek a kis városban. Azzal kezdődött, hogy a vendéglős kora reggel behozta Tóbiás szobájába a kávé és kijelentette:

– Ma a megszokottnál is jobb, erősebb kávé főztem.

Alighogy ezt kimondta, mint a léggömb emelkedett a magasba. A mennyezeten kellett eltöltenie egész napját, míg éjfél nem ütött az óra. Tóbiás közben fölöltözött és lement az utcára. Itt elsőnek a kövér Cinege úrral találkozott, aki mindkét kezét feléje nyújtva így köszöntötte:

– Igen boldog vagyok, hogy újra láthatom.

Öröme nem tartott sokáig, mert a magasba emelkedett és mint a pelyhet, elfújta a szél. Közben Tóbiás bement az egyik üzletbe, hogy új ruhát vásároljon.

– Ezt tessék megvenni, mondotta az eladónő, mert ez tiszta gyapjúból készült.

Alighogy ezt kimondta oly lendülettel emelkedett

a magasba, hogy a mennyezetbe alaposan beütötte a fejét. Lassan az egész város megzavarodott. A kereskedők nagyobbik része a mennyezetben csüngött, akár a lámpa. Ez lett a sorsa számos vásárlónak is. Hamarosan a magasba emelkedtek az újságírók és a rádióban is megszakadt a műsor, mert a bemondók az antennák közt lebegtek. Dél felé már az egész város elnéptelenedett, alig lézengett néhány ember az utcákon. Nem egy házaspár, mikor az oltár előtt kimondta a holtig tartó hűség esküjét, a magasba indult nászútra. Estére olyan volt a város, mintha lakói vidékre költöztek volna. Csak néhány gyerek maradt a földön, továbbá költők és színészek. No meg a süketnémák, akik nem tudtak hazudni. Tóbiás csaknem éjfélig a földön maradt. Mikor azonban megpillantotta a levegőben lebegő embereket, ezt mondta magában: mindezt azért kívántam, hogy megjobbítsam embertársaimat. Ez persze nem volt igaz és ezért ő is elvesztette súlyát. Csak amikor éjfél ütötte az óra, akkor nyerték vissza súlyukat az emberek és akkor térhettek vissza a földre. Aki pedig azt gondolja, hogy ezután kevesebbet hazudtak, az nagyot téved . . .

A kis hamisító

– Jó barátom vagy? – kérdezte Feri Szabados Mitsitől.

– Furcsa kérdés, tudod, hogy barátod vagyok. De hát miről van szó, kit kell megverni?

– Nem verekedésről van szó, hanem egész másról. Édesapám egy focit ígért, ha jól sikerül az orosz dolgozatom.

– Az ám, de te ma is egyesre feleltél. A dolgozatod is így sikerült.

– Hát éppen ez a baj. Ha apukám megtudja, vége a focinak.

– Hát akkor mit akarsz csinálni?

– Ide figyelj! Azt mondom a papámnak, hogy né-

gyes lett a dolgozatom, de a füzetet az iskolában felejtettem. Te pedig eljössz hozzánk és bizonyítod, hogy így igaz.

– Nem, erre nem vállalkozom Ferikém. A hazugság, a csalás csúf dolog. Éppen mert jó barátod vagyok, nem pártolhatom bűnödöt.

– Gyáva vagy és nem jó barát, mondta Feri haragosan és faképnél hagyta Misit.

– Édesapám, hazudta Feri odahaza, négyes lett az orosz dolgozatom. Ugye megkapom a focit!

– Szép, szép, de látni szeretném a füzetet.

– Sajnos az iskolában felejtettem.

– Akkor szedd a lábad és menj vissza érte.

Ferinek nem volt mit tennie, visszament az iskolába. Lógó orral jött vissza és egy újabb hazugsággal próbálta kimenteni magát.

– Nem találtam a füzetet, talán a takarító néni elvette valahová.

– Hm . . . , ez nagyon különös! Ha nem tudnám, hogy komoly fiú vagy, még azt hinném, hogy hazudtál. Mindenesetre csütörtökön beszélek a tanár úrral. Ha igaz, amit mondtál, tiéd a foci.

Másnap Feri vett egy új füzetet, beleírta a dolgozatot és alája kanyarított egy négyest.

– Édesapám, mondotta, megtaláltam a füzetet, a papírkosárból húztam ki.

Apuka megnézte a dolgozatot, miközben Ferinek torkában vert a szíve. Apukája nem sokat értett az orosz nyelvhez, de így is fölfedezett három hibát.

– Csodálom, mondotta, hogy ezeket a tanár úr nem vette észre. Erre bizony nem érdemeltél négyest.

A következő héten ismét dolgozatot írtak.

– Engedd meg, hogy leírjam a tiédről, kérte Feri Misitől.

– Nem, ezt nem engedhetem, mert a csalás bűn.

Nem csoda, ha Feri dolgozata ismét egyesre sikerült. A tanár bácsi figyelmeztette, ha nem igyekszel, meg kell hogy bukassalak. Vidd haza a füzetet és írasd alá édesapáddal!

– Most aztán alaposan benne vagyok a pácban. Minden kiderül. De ennek nem szabad megtörténnie! Csak felizgatnám vele édesapát. Ezért nincs más választás, mint hogy aláhamisítsam a nevét.

Előtte azonban vett egy másik füzetet és a Misi által kijavított dolgozatot mutatta meg apukájának.

– Ez már igen, mondta apuka, és kiutalta fiának a foci árát.

A következő héten Feri apukája bement érdeklődni az iskolába.

– Hát az ön fia nagyszerűen érti az orosz nyelvet, jegyezte meg gúnyosan a tanár úr.

– Igen, már kapott is tőlem jutalmul egy új focit.

A tanár úr azt hitte, nem jól hall és megkérdezte:

– Hát nem tetszett aláírni fiacskája két egyes dolgozatát?

– Én kérem semmit sem írtam alá, mondotta izgatottan Feri apukája.

A tanár bácsi azonnal tisztában volt, hogy itt komoly csalás történt. Meg is mondta ezt a szomorú édesapának. Csak abban reménykedett, hogy fia belátja és bevallja bűnét. A következő vasárnap Feri bejelentette, hogy gyónni megy. Meg is gyónta a csalás bűnét és az hitte, ezzel minden el van rendezve.

– Mindent meggyóntál, kérdezte otthon édesapja?

– Természetesen mindent, vallotta Feri nyugodt lelkiismerettel.

– És nincs semmi mondanivalód számomra?

– Nincs apukám.

– Asztalodon piros tintát találtam, mire használod?

– A rajzoláshoz kell.

– Ja úgy. És holnap reggel áldozni akarsz? Gondold meg, hogy csak tiszta lélekkel szabad az Úr asztalához járulni. Aki hazug nyelvvvel fogadja az Urat, ezzel nagyon megbántja.

Feri gyanakodni kezdett. Vajon mire gondol apukája? Miért érdeklődött a piros tinta után? Csak nem tudta meg a csalást?

Hamarosan lefeküdt, de nem jött álom a szemére.

Álmában édesapja hangját hallotta: a hazug ajkak gyűlöletesek Isten előtt. Mondd meg az igazat, kiáltotta lelkiismerete. Feri rémülten ébredt föl. Odakint vihar támadt és a villámok megvilágították a szobát. Mitévő legyen? Hirtelen kiugrott az ágyból és bekopogott édesapja szobájába. Még ébren találta. Az arcán végtelen szomorúság sötétlett.

– Valami mondanivalód van talán, kérdezte belépő fiától? – Igen, meg akarom mondani, hogy mindkét dolgozatom egyes volt, én írtam rá a négyest, én hamisítottam alá a nevedet. Az utolsó szavakat már sírva mondta.

Édesapja megkönnyebbülve hallgatta és így szólt:

– Hála Isten, hogy végre megmondtad az igazságot.

– Hát apuka mindezt tudta?

– Igen, csütörtökön bent voltam az iskolában és a tanár úr mindent elmondott.

– Nagyon, nagyon szégyellem magam, mondta Feri zokogva, miközben édesapja magához ölelte.

– Erre megvan minden okod. Én is szégyenkeztem a tanár úr előtt, hogy ilyen hazug fiam van. Most menj, feküdj le és reggel ismételd meg a szentgyónásodat. A focit pedig, amit csalással szereztél, csak akkor kapod meg, ha jobb dolgozatot írsz.

Ettől kezdve Feri komolyan megváltozott. Szorgalmasan tanulta az orosz és nemsokára ötösre sikerült a dolgozata. Így megérdemelten kapta meg és rúghatta Misi barátjával együtt a focit.

Eltűnt aranyak

(Rágalmazás)

Az egyik francia kisvárosban minden esztendőben találkoztak a régi katonatársak. Fehér asztalnál, evés-ivás közben föllelevenítették közös emlékeiket. Ebben az évben a jómódú Jules Grandin házában jöttek össze. A meghívottak közt ott volt egy Francois Lebeau nevű ember, aki gázmérgezést kapott a fronton és so-

kat betegeskedett. Csökkent munkaképessége miatt nehezen tudta családját eltartani. Minderről azonban nem beszélt, nem kért alamizsnát.

A házigazda szívesen dicsekedett gazdagságával. Most is kézzől kézre járt egy aranyérem, ami ritkaságnak számított. Sorban nézegették a vendégek és amikor keresni kezdte a házigazda, megdöbbenve tapasztalták, hogy az aranyérme eltűnt. Átkutatták az egész lakást, de nem kerül elő. A vendégek, hogy minden gyanúsítást elkerüljenek, kiforgatták zsebeiket. Csak a beteg Lebeau nem volt hajlandó megtenni. Mint valami csínytevésen kapott gyerek pirulva mondta:

– Nem loptam el az érmet, de zsebeimet nem vagyok hajlandó megmutatni.

– Tudod mit jelent ez? – szólott egyik barátja.

– Tudom, de akkor sem engedem megnézni zsebeimet.

Talán mondanom sem kell, hogy ezek után mindenki benne látta a tolvajt. Senki sem nyújtott kezét és köszönés nélkül kellett távoznia. Ettől kezdve, mint nyilvános bűnöst tartották számon a városban. Családja ennek következtében még nagyobb nyomorba süllyedt. Felesége hamarosan meghalt, részben a szegyen vitte a sírba.

Közben elmúlt négy vagy öt esztendő. Grandin lakásán egy iparos dolgozott. Egyszer csak a padló repedése között megtalálja az elveszett aranyérmet. Itt van, megvan a kincs, ami azon az emlékeztetes estén eltűnt. Íme, bebizonyult Lebeau ártatlansága. Grandin becsületére vált, hogy azonnal hozzá sietett. Nagy nyomorúságban, testileg-lelkileg összetörve találta. Szégyenkezve kért bocsánatot a gyanúsításért. Lebeau zavarban van és pirulva fogadja a bocsánatkérést. Grandin megkérdezi:

– Ha nem loptad el az aranyérmet, miért nem engedted megnézni zsebeidet?

– Azért, mert mégis loptam valamit. Vacsora közben éhező családomra gondoltam és zsebembe tettem az ételmaradékokat.

Meghatva nézett a gazdag Grandin a szerencsétlen apára, akit ilyen jelentéktelenségért az egész város megvetése sújtott.

Elveszett ékszerek

(Lelkiismeret)

Az egyik római császárnőről olvasom, hogy egy ízben értékes ékszereket veszített el. Kihirdette tehát: aki megtalálja és harminc napon belül visszaszolgáltatja, gazdag jutalomban részesül. Ha azonban a megtaláló harminc nap elmúltával nem jelentkezik, halállal bünhődik. A kincseket Sámuel zsidó rabbi találta meg, de csak harminc nap elmúltával vitte vissza a császárnénak.

– Elutaztál talán, nem voltál otthon, kérdezte a császárné?

– Otthon voltam, felelte a rabbi.

– Talán nem tudtál a hirdetményről?

– De tudtam róla.

– Akkor miért nem szolgáltattad be az ékszereket harminc napon belül? Hiszen így halálbüntetés vár rád.

– Azért nem, mert meg akartam mutatni, hogy nem a félelem miatt hozom vissza az ékszereket, hanem a lelkiismeretem miatt.

A császárnő méltányolta Sámuel rabbi nemes gondolkodását, békében elbocsátotta.

Szívünkbe írt törvény

Egy missziós atya beszélt el a következő történetet: Kilenc óráig tartó erőltetett gyaloglás után érkezünk meg egy koreai faluba. Karácsonykor kereszteltük meg az első embert. Most ennek két testvére és néhány barátja készül a keresztségre. Késő este volt már, amikor megkezdtem a Tízparancs kifejtését. Né-

hány dolgot újnak, érdekesnek találtak. Mellettem ült egy 86 éves nagypapa, a család legidősebb tagja. Mikor befejeztem a hitoktatást, néhány percig csendben ült mindenki a helyén. Majd megköszöörülte torkát és megszólalt a nagypapa:

– Amit a lelkiatya Isten parancsairól mondott az mind nagyon szép és hasznos. A mai napig semmit sem tudtam a keresztény vallásról, Mózesről sem, aki átvette a Tízparancsot tartalmazó kőtablákat. Mégis ismertem ezeket a parancsokat, mert Isten a szívembe írta őket. Csak azt nem tudtam, hogy az Úr napját is meg kell szentelnünk.

Az oroszlánszelídítő

(Lelkiismeret)

1937-ben halt meg Romániában a híres állatszeli-dítő, Vladimir Golen. Már tizenkét éves korában elhatározta, hogy artista lesz. A cirkusz tarka világa megbűvölte lelkét. Tizenhat éves korában megismerkedett az oroszánokkal és hamarosan képzett állatszeli-dítő lett belőle. Ettől kezdve díszes ruhában állt a porondra a vadállatok társaságában. Negyven tigris és oroszán engedelmeskedett szavának és ostorának. Az ő száma volt a legizgalmasabb, amit a közönség hatalmas tapssal jutalmazott.

Vladimir hamarosan megházasodott és feleségül vette a cirkusz tulajdonosnőjét. Házasságuk sajnos nem sikerült és ennek a férj hűtlensége volt legfőbb oka. Sokat veszekedtek. Vladimir megsokallta a gyakori szemrehányásokat és elhatározta, hogy megszabadul feleségétől. Az egyik előadás után arra biztatta, hogy etesse meg az oroszánokat. Dühösen ordítottak az éhes állatok. Vladimir megragadta felesége kezét és a ketrecbe vezette. Az állatok széttépték, fölfalták, csak néhány ruhafoszlány maradt hátra. Az állatszeli-dítő azt hazudta, hogy felesége Franciaországba utazott és így senki sem jött rá a gyilkosságra. Bűncselek-

ménye azonban mégis kiderült. Lelkiismerete nem hagyta nyugodni, állandóan emlékeztette büntettére. Sem a dicsőség, sem a pénz nem boldogította. Halálos ágyán nyomozókat hívatott magához és mindent elmondott. Így akart könnyíteni lelkiismeretén.

A gyilkos ékszerész (Lelkiismeret)

Egy gazdag ékszerész segédje kíséretében Angliába utazott. A segédet már kisiú korában örökbe fogadta és megajándékozta bizalmával. Most különösen értékes drágaköveket szállítottak. A segéd szívébe besurrant a kapzsiság ördöge és azt sugallta, hogy ölje meg az ékszerészt, vegye magához a kincseket, legyen önálló. Sajnos engedett a kísértésnek és az első kedvező alkalommal végrehajtotta kegyetlen tettét. Gazdája holttestét a folyóba dobta és maga Angliába utazott. Itt először egy szerény üzletet nyitott, nem akart gyanút ébreszteni. Évek során vagyona megnőtt és ezt mindenki természetesnek találta. Tekintélye is megnövekedett és a kisváros lakói évek múltán polgármesterükké választották.

Történt egyszer, hogy egy szolga fölött kellett ítékeznie, aki megölte gazdáját. Az esküdtek már ki-mondták a halálos ítéletet és csak arra vártak, hogy ezt a polgármester is jóváhagyja. Ő azonban hallgatásba burkolózott. Némán és reszketve ült székében. Mindenki azt gondolta, hogy rosszul lett. De nem! Feláll, a gyilkos mellé áll és így kezd beszélni:

– Esküdt uraim! Isten igazságos bíró. Én nagyobb gonosztevő vagyok, mint ez az ember. Harminc évvel ezelőtt megöltem gazdámat, legnagyobb jótevőmet, aki a nyomorból emelt fel és gyermekévé fogadott. Most elérkezett az én óráim. Szolgáltassanak igazságot, ítékezzenek fölöttem!

Mindenki elborzadva nézett a polgármesterre. Nem akartak hinni a fülüknek. Igazat mond-e vagy meg-

bolondult? Ügyét kivizsgálták, írtak Hollandiába is. A vádak, amelyeket maga ellen fölhozott, igaznak bizonyultak. Megindult ellene az eljárás és halálra ítélték.

Majomfogás

(Rossz szenvedély)

Bizonyára érdekel, hogyan lehet a legegyszerűbben majmot fogni!? Természetesen nem az állatkertben, hanem a majmok hazájában, az őserdőkben. Ott nőnek a hatalmas kókuszpálmák és rajtuk terem az általatok is ismert kókuszdió. A majomvadász fölmászik a fára és lukat fúr néhány dión. Csak akkorát, hogy a majom keskeny keze beleférjen. Eltávolítja a dió belsejét, megtölti édes datolyával és a közelben elrejtőzik.

Minderre felfigyelnek a majmok és kíváncsian nézik, mit csinált a vadász a kókuszdióval. Hamarosan megérzik a datolya édes illatát. Belenyúlnak a dióba, hogy kiemeljék kedvenc ételüket. Megmarkolják, de az édes gyümölcscsel telt kezüket nem tudják kihúzni. Így aztán könnyen elejtik őket, mivel zsákmányukat nem hajlandók elengedni. Olyan nagy a torkosságuk, hogy szabadságukat is fölláldozzák érte.

Milyen buták ezek a majmok, gondoljátok talán magatokban! Sajnos nagyon sok ember hasonlít hozzájuk. Jóllehet komoly kárt okoz egészségüknek, rabjai lesznek a cigarettának, alkoholnak, kábítószereknek vagy egyéb káros szenvedélynek.

A nyomorék művész

(Akaraterő)

Aleijadinho nyomorék művész műveit minden turista megcsodálja, aki ellátogat Brazília Ouro Preto városába. Nemcsak a templomokban, de az utcákon is szebbnél szebb szobrokban gyönyörködhet. A leg-

több Jézust, a prófétákat és a szenteket ábrázolja. Olyanok az utcák, mintha múzeumok lennének.

Csodálkozásunk nőttön nő, amikor megtudjuk, hogy ki készítette ezeket a remek szobrokat. Művészük 1738-ban született, mint egy portugál építész fia. Édesanyja néger rabszolga volt. Már kisfiú korában szeretett faragni és szívesen olvasta a bibliát. Alacsony termetű és csúnya arcú ember volt. Sötét arcát fekete szakáll övezte, szája vastag, füle nagy, orra meglehetősen hosszú. A hangja sem volt kellemes. Mégis szerették az emberek kedves, barátságos modora miatt.

Mindössze húsz esztendő, mikor váratlanul elveszti édesapját. Neki kellett befejezni annak a templomnak építését, amit apja kezdett el. Oly jól sikerült, hogy néhány esztendő múlva ő lett az ország legkeresettebb építésze és szobrásza. Szépen keresett, de sok pénzt elherdált a kártyán és a különféle szerencsejátékon. Igaz, vasárnaponként eljárt a szentmisére, de inkább csak megszokásból. Minden alkalmat megragadott, hogy kiélvezze az élet gyönyöreit. Harmincéves, amikor valami ismeretlen betegség támadja meg. Egyesek azt mondják, hogy skorbut, mások bélpoklosságot gyanítanak. Először a lába kezdett sorvadni és idestova csak a térdén tudott járkálni. A Szentírásban keresett vigasztalást. Most látja be, mily kevésre becsülte eddig Isten ajándékait. Ezentúl csak arra gondolt, mit tegyen Isten dicsőségére? Betegsége hamarosan áterjedt kezére is. Senki sem gondolta, hogy ilyen nyomorékul alkothat még valamit. De lám, mire képes az erős akarat?! Csonka kezéhez kötöztette a vésőt, a kalapácsot és tovább dolgozott. Naponta elment munkahelyére, ahol egy sátort vont maga köré, hogy az emberek elől elrejtőzve dolgozhasson. Most alkotta legszebb műveit. Hatvanéves és alig lát, amikor elkészít egy 78 darabból álló szoborcsoportot, köztük Jézus keresztútját. Tíz évig dolgozott rajtuk és ma is mindenki megcsodálhatja az országút mellett felállított két és fél méteres szobrokat.

Utolsó kívánsága szerint annak a templomnak ol-

tára alatt temették el, amelyet még édesapja épített. 75 éves korában halt meg, de itt hagyta csodálatos műveit, hogy ezekkel predikáljon a későbbi nemzedékeknek.

A tündérkirálynő

(Nagylelkűség)

Az iskola dísztermében tartották az előadást. Erzsike játszotta a tündérkirálynő szerepét. Legördült a függöny, fölzúgott a taps. A kis „művésznőt” elárasztották virággal és édességgel. Erzsi mindezt boldogan fogadta, jobbra-balra hajlongott. Büszkén feszített fehér selyemruhájában. A következő vasárnapra gondolt, amikor megismétlik majd az előadást. Mennyire nincs igaza a hitoktató atyának, aki szemére vetette, hogy nincs benne kitartás és szorgalom. Íme, a hosszú szerepet is betanulta. Mindig Borit állítja eléjük példaképül.

Lassan kiürült a nézőtér és Erzsike is hazafelé indult. Odakint hűvös szél fújt s anyukája figyelmeztette, hogy vegye föl a kabátját. Erzsi azonban arra gondolt, hadd lássák az utcán is szép fehér ruhámat. Reggel aztán égő arccal ébredt, 38,5 volt a láza.

– Nem, nem akarok beteg lenni, jövő vasárnap ismét szerepelnem kell! Számítanak rám, látni akar-nak.

Eljött a doktor bácsi és torokgyulladást állapított meg.

– Ágyban kell maradni „művésznő”, mondotta mosolyogva és hamarosan meggyógyulsz.

Mikor a doktor bácsi elment, Erzsike így ábrándozott. Vasárnapig feltétlen meg kell gyógyulnom. A selyemruha az én termetemre készült. Senkinek sem állna olyan jól, mint nekem. És kinek van az osztályban olyan szép haja, mint az enyém? Ha vasárnapig nem gyógyulok meg, el kell halasztani az előadást.

Betegsége alatt Borika naponta meglátogatta. Min-

dig hozott valami ajándékot. Az egyik látogatás alkalmával Erzsi arra gondolt, hogy esetleg átadhatná Borikának a szerepet. Büszkesége azonban föllázadt a gondolat ellen. Akkor mindenki Boriról beszélne és oda kellene adnom a selyemruhát is. Ha te nem szerepelhetsz, más se játsszon helyetted!

Mikor este imádkozni kezdett egy szelíd hang így szólt a szíve mélyén: gondold az Úr Jézusra, akinek nem volt szép ruhája és istállóban született. Most is elrejtőzik a fehér ostyában és nem dicsekszik hatalmával. Te pedig mindig a tükör előtt állsz, tapsról, virágról ábrándozol. Ez nem illik Isten gyermekéhez.

Reggel megkérte anyukáját, hogy hívja el Borikát, mert fontos dolgot kell vele megbeszélnie.

– Úgy gondoltam, mondta barátnőjének, hogy be-tegségem miatt te vállald el a tündérkirálynő szerepét. Hiszen olyan jó vagy hozzám. Neked adom erre az alkalomra selyemruhámat, koszorúmat és nyakékemet.

Bori boldogan hallgatta barátnője elhatározását. Először szabadkozott ugyan:

– Nem vagy te már olyan beteg, nyugodtan eljátszhatod szerepedet!

Erzsi azonban nem engedett. Mikor vasárnap fölgördült a függöny, a zöld réten Borika tündökölt fehér ruhájában. Mindenki őt ünnepelte és senki sem vette észre Erzsit, aki az utolsó sorból nézte barátnőjét. Együtt tapsolt a többiekkel és ő vitte Borinak a legszebb virágcsokrot. Legyőzte hiúságát és ez nagyobb győzelem volt, mint a színpadon szerzett siker.

Aldás

Norvégiában igen kevés a katolikus. Nehéz dolga van annak a néhány lelkiatyanak, akik a szétszórta élő hívek lelki gondozását végzik. Szerencsére több katolikus iskola is működik, ahol megismerkedhetnek a gyerekek keresztény hitükkel.

Történt egyszer, hogy valamelyik iskolába ellátoga-

tott a püspök atya. Nagy örömmel hallgatta a gyerekek szép feleleteit és ő is kérdezgetett tőlük egy-két dolgot. Többek között azt, hogy ki mi szeretne lenni? A válaszok igen különböztek egymástól. A fiúk közül volt, aki tengerész akart lenni, a másik asztalos, orvos és pap. Különféle válaszokat adtak a kislányok is. Legutoljára egy csendes, komoly leánykától kérdezte meg a püspök atya, hogy mi szeretne lenni?

– Nem merem megmondani, mondta a leányka, mert félek, hogy a többiek kinevetnek.

– Ne félj ilyesmitől, mondd csak meg bátran!

Ekkor a kislány ezt mondotta:

– Áldás szeretnék lenni!

A gyerekek értetlenül néztek egymásra, mert nem értették a különös választ. Bezzeg megértette a püspök atya és így szólt a kislányhoz:

– Nagyon szép hivatást választottál és hűségesen tarts ki mellette! Ez a legszebb dolog a világon: mások számára áldássá lenni. Mennyivel szebb lenne a világ, ha mindenki erre törekedne!

ISBN 963 360 142 8

A kiadásért felel: Dr. Ákos Géza igazgató

81-232 Pécsi Szikra Nyomda – F. v.: Szendrői György igazgató

50,-Ft